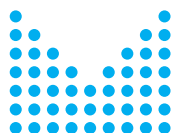

**ODBOR
DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY
MINISTERSTVA VNITRA
v roce 2008**

**INFORMACE
O ČINNOSTI ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY
MINISTERSTVA VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY
NA ÚSEKU DOZORU A KONTROLY
ZA ROK 2008**

www.mvcr.cz/odk

**MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY**

INFORMACE O ČINNOSTI ODBORU DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY MINISTERSTVA VNITRA NA ÚSEKU DOZORU A KONTROLY ZA ROK 2008

Vydává: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor dozoru a kontroly veřejné správy, nám. Hrdinů 3,
140 21, Praha 4

Uspořádali: Ing. Marie Kostruhová, Ing. Tomáš Pösl, JUDr. Jan Horník

Kolektiv autorů: JUDr. Miroslav Brůna, JUDr. Jaroslav Budinský, JUDr. Olga Dvorská, Ph.D., Mgr. Miloš Dvořák, Mgr. Michal Ďurica, Mgr. Petr Faltus, Barbara Freslová, JUDr. Adam Furek, JUDr. Jan Horník, Ing. Eva Hřebecká, JUDr. Zdeněk Jarolím, Mgr. Věra Kantorková, Mgr. Marie Korotvičková, Mgr. Aleš Křížan, Mgr. Rostislav Kubík, Mgr. Lenka Matějková, Ing. František Michalec, Ing. Vladimír Oborný, PhDr. Ivana Odarčenková, Mgr. Bedřich Pěkný, Ing. Daniela Podešvová, Ing. Tomáš Pösl, Mgr. Petr Prokop, Mgr. Lukáš Rothanzl, Mgr. Daniel Šeterle, Mgr. Petra Šimková, JUDr. Ivo Šrom, JUDr. Sabina Tausková, PhDr. Alice Urbánková, Mgr. Martin Vašica, Ing. Jiří Záruba

Schválila: Ing. Marie Kostruhová

Grafická úprava a tisk: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01, Praha 4

Počet stran: 240

Místo a rok vydání: Praha, 2009

Obsah

I. Část první – Texty:

1) Slovo úvodem	7
2) Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra – základní informace	8
A) Základní činnost	8
B) Legislativní a koncepční činnost v roce 2008	9
C) Další činnost	9
D) Metodická činnost	10
E) Struktura odboru dozoru a kontroly veřejné správy	10
3) Dozor nad samostatnou a přenesenou působností územních samosprávných celků	12
A) Zákonná východiska	12
B) Preventivní a metodická pomoc odboru dozoru a kontroly veřejné správy	13
C) Informační letáky	14
D) Informace o přezkumu právních předpisů územních samosprávných celků	14
a) Právní předpisy hlavního města Prahy v roce 2008	15
b) Právní předpisy statutárních měst v roce 2008	15
c) Právní předpisy obcí s rozšířenou působností v roce 2008 (bez statutárních měst)	15
d) Vyhodnocení přezkumu právních předpisů u ostatních obcí	15
e) Závěr	16
4) Kontrola výkonu samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům obcí a orgánům krajů	18
A) Kontrola výkonu samostatné působnosti... ..	18
a) Účel a smysl kontrol výkonu samostatné působnosti.....	18
b) Vyhodnocení výsledků kontrol výkonu samostatné působnosti prováděných Ministerstvem vnitra.....	20
c) Nejčastější pochybení zjišťovaná při provádění kontrol výkonu samostatné působnosti.....	22
B) Kontrola výkonu přenesené působnosti	25
a) Význam kontrol výkonu přenesené působnosti	25
b) Hodnotící zpráva k výsledkům kontrol výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků.....	26
c) Plán kontrol krajů a hlavního města Prahy pro rok 2008 a 2009	27
5) Legislativní a koncepční úkoly odboru v roce 2008	28
A) „Volební“ novela zákonů o územních samosprávných celcích	28
B) Zákon o kontrole	29

C) Novela zákona o svobodném přístupu k informacím.....	31	C) Počet posouzených právních předpisů obcí podle zmocňovacích ustanovení jednotlivých zákonů za léta 2004 až 2008 (vyjma § 10 zákona o obcích)	50
D) Informace o činnosti pracovní skupiny Ministerstva spravedlnosti k výkladu sporných ustanovení zákona o střetu zájmů	32	D) Přehled četnosti obecně závazných vyhlášek obcí podle zmocnění v § 10 písm. a), b) a c) zákona o obcích	52
E) Informace o přípravě Analýzy možností zavedení přímé volby starostů v ČR a výzva k zaslání podnětů a připomínek k této problematice.....	32	2) Statistika nedozorových správních řízení odboru a poskytování informací odborem v letech 2006 až 2008	53
F) Analýza zákonných zmocnění pro vydávání právních předpisů obcí a krajů	33	A) Úkoly nadřízeného orgánu vůči krajům jako povinným subjektům podle InfZ	54
6) Informace o ostatní, nedozorové a nelegislativní, činnosti odboru za rok 2008 ..	34	B) Odvolání proti rozhodnutí krajských úřadů o uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně	55
A) Vedení správních řízení	34	C) Ostatní řízení vedená Ministerstvem vnitř v roce 2008	55
a) Ministerstvo vnitř jako nadřízený správní orgán	34	D) Celkem řízení vedených ODK jako odvolacím/nadřízeným správním orgánem	56
b) Vyhodnocení agendy nedozorových správních řízení	34	E) Vyřizování žádostí o poskytnutí informací	56
B) Platnost, účinnost a možnosti zrušení obecně závazných nařízení okresních národních výborů, vyhlášek a nařízení okresních úřadů	35	F) Soudní přezkum činnosti ODK (návrhy podané v roce 2008)	56
C) Výkon ostatní přímé působnosti Ministerstva vnitř	36	G) Námitkové řízení podle § 26 zákona č. 312/2002 Sb.	57
a) Výkon správce obce Ministerstvem vnitř	36	3) Přehled návrhů podaných Ústavnímu soudu a správním soudům v roce 2008	58
b) Přijímání oznámení o konání místního referenda	37	4) Přehled oznámení místních referend ohlášených Ministerstvu vnitř v roce 2008	60
c) Určování obcí městem a městysem	37		
D) Vydávání Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí	38		
E) Součinnost s ostatními ústředními orgány státní správy a dalšími významnými orgány	39		
a) Veřejný ochránce práv – sociální bydlení	39		
b) Jednání s Ministerstvem financí	39		
i) Výherní hrací přístroje a interaktivní videoloterijní terminály	39		
ii) Přezkoumání hospodaření obcí	41		
F) Z další činnosti odboru	41		
7) Informace o odborných seminářích pořádaných odborem dozoru a kontroly veřejné správy.....	43		
II. Část druhá – Statistika:		III. Část třetí – Metodická pomoc a metodické materiály zpracované odborem za rok 2008:	
1) Statistické přehledy o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy v letech 2004 až 2008	47	1) Přehled dosud vydaných stanovisek odboru dozoru a kontroly veřejné správy	66
A) Souhrnná statistika o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy v roce 2008	47	2) Stanoviska odboru vydaná v roce 2008	71
B) Statistická tabulka činnosti oddělení dozoru za léta 2004 až 2008 (dozor a metodika)	49	3) Komplexní stanoviska za rok 2008	
		A) Úvod a přehled dosud vydaných komplexních stanovisek	120
		B) Aktualizovaný přehled zákonných zmocnění	120
		C) Komplexní stanoviska aktualizovaná v roce 2008	123
		4) Nejčastější dotazy k činnosti finančního a kontrolního výboru	147
		5) Stanoviska k úředníkům územních samosprávných celků	149
		6) Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami obcí	155
		7) Doporučení územně samosprávným celkům v souvislosti s novelizací zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí	168
		8) Závěry meziresortní pracovní skupiny k zákonu o střetu zájmů	
		A) ze dne 10. 07. 2008	171

B) ze dne 19. 11. 2008	175
9) Odpovědi na dotazy k semináři „Ukládání sankcí za porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách“	178
10) Odpovědi na dotazy k semináři „Finanční hospodaření obcí“	188

IV. Část čtvrtá – Přílohy:

1) Přehled zákonných zmocnění pro vydávání právních předpisů územních samosprávných celků k 31. 12. 2008	203
2) Přehled rozhodnutí Ústavního soudu k problematice územní samosprávy	210
3) Plán kontrol krajů a hl. m. Prahy na rok 2009 po odborech (měsíční rozpis)	225
4) Kontaktní údaje na územní oddělení dozoru odboru dozoru a kontroly veřejné správy	228
5) Plán konzultačních dnů odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra ve věcech dozoru na 1. pololetí roku 2009	231
6) Přehled působnosti vybraných odborů Ministerstva vnitra pro poskytování metodické pomoci obcím	236

Slovo úvodem

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra připravil další, v pořadí již čtvrtý, informativní sborník o činnosti na úseku dozoru a kontroly územních samosprávných celků za rok 2008. Cílem této publikace je, stejně jako v předchozích třech letech, přispět v maximální možné míře k poskytnutí pomoci územním samosprávným celkům především v jejich samostatné působnosti, kterou jim zaručuje čl. 8 a čl. 99 a násl. Ústavy České republiky, neboť právo na územní samosprávu je jedním ze základních atributů demokratického právního státu.

Ministerstvo vnitra stále jednoznačně zastává názor, že prevence formou metodické pomoci je mnohem účinnější než následná represe. Proto si dovoluujeme opět předložit sborník, v němž získáte přehled nejen o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy za rok 2008 s uvedením důležitých informací, aktuálních kontaktů či údajů, ale především metodické materiály připravené odborem na základě nejčastějších požadavků na právní výklady k jednotlivým oblastem z dozorové a kontrolní činnosti.

Publikace je tradičně rozdělena do čtyř částí, z nichž první informuje o aktuální činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy, druhá část dává přehled o rozsahu činnosti odboru za rok 2008 (ale i ve srovnání s předchozími léty) ve statistikách, ve třetí části jsou otištěny aktuální metodické materiály, které mají napomoci obcím v jejich samostatné působnosti, a ve čtvrté části sborníku jsou formou příloh uvedeny přehledy doplňujících informací, jak tomu bylo v předchozích letech.

Věříme, že i letošní sborník se stane přehlednou a zajímavou metodickou pomůckou, která alespoň v základních rysech informuje o aktuálním dění v oblasti dozoru a kontroly veřejné správy.

Praha, prosinec 2008

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru dozoru a kontroly veřejné správy

ODBOR DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY MINISTERSTVA VNITRA – ZÁKLADNÍ INFORMACE

Základní principy činnosti odboru:

- *naplňování principů dobré správy vůči občanům i orgánům veřejné správy,*
- *profesionální a nezávislý výkon dozorové a kontrolní činnosti vůči územním samosprávným celkům,*
- *aktivní poskytování kvalitní metodické pomoci,*
- *mezirezortní koordinace a efektivní koncepční rozvoj v oblasti dozoru a kontroly,*
- *kvalitní právní úprava v oblasti územních samosprávných celků.*

A) Základní činnost

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy (dále též jako „odbor“) vykonává působnost Ministerstva vnitra zejména na úseku **dozoru a kontroly nad samostatnou a přenesenou působností svěřenou orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy** tak, jak ji upravuje zákon o obcích, zákon o krajích a zákon o hlavním městě Praze.

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy dále zajišťuje **výkon ostatní působnosti Ministerstva vnitra podle zákonů o územních samosprávných celcích** tím, že:

- Připravuje jmenování správce obce z řad zaměstnanců zařazených v odboru a metodicky usměrňuje jeho činnost (§ 98 zákona o obcích) a **určuje počet členů zastupitelstva obce, dojde-li ke sloučení obcí či k oddělení části obce** (podle § 68 odst. 5 zákona o obcích).
- V zákonem stanovených případech **svolává ustavující zasedání zastupitelstva** územního samosprávného celku (§ 91 odst. 2 zákona o obcích, § 39 odst. 3 zákona o krajích a § 61 odst. 3 zákona o hl. m. Praze). V roce 2008 nebyla tato pravomoc vykonávána.
- Plní úkoly související s **rozpuštěním zastupitelstva** územního samosprávného celku (§ 89 zákona o obcích, § 45 odst. 2 zákona o krajích a § 67 odst. 2 a 3 zákona o hl. m. Praze). V roce 2008 nemusela být u žádného územního samosprávného celku tato pravomoc použita.
- **Přijímá oznámení o konání místního referenda** (§ 47 zákona o místním referendu).
- Plní úkoly související s **určováním obcí městem nebo městysem** (§ 3 zákona o obcích), zejména připravuje související podklady pro jednání vlády.
- Navrhuje ministru vnitra **souhlas se jmenováním ředitelů krajských úřadů a ředitele Magistrátu hl. m. Prahy** (§ 61 odst. 3 písm. b/ zákona o krajích a § 72 odst. 3 písm. b/ zákona o hl. m. Praze). V průběhu roku 2008 došlo ke jmenování ředitele

Krajského úřadu Ústeckého kraje a ředitele Krajského úřadu kraje Vysočina.

- Uděluje **souhlas se smlouvami o spolupráci** obcí, krajů, hl. m. Prahy a městských částí se zahraničními subjekty v zákonem stanovených případech (§ 55 zákona o obcích, § 28 zákona o krajích a § 27 zákona o hl. m. Praze). V roce 2008 udělilo Ministerstvo vnitra (po kladném vyjádření Ministerstva zahraničních věcí) souhlas s Dohodou o spolupráci v oblasti kultury a obchodu mezi okresem Aneii Noi v Moldavské republice a Městskou částí Praha 9. Dále bylo Ministerstvo vnitra požádáno o souhlas s Dohodou o spolupráci a vzájemné pomoci při záchranářských pracích, při katastrofách, živelních pohromách a jiných mimořádných událostech mezi Opolským vojvodstvím a Olomouckým krajem. Po prostudování předloženého návrhu dohody však bylo zkonstatováno, že se nejedná o smlouvu o spolupráci ve smyslu § 28 zákona o krajích a souhlas tedy nemusel být dán.

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy dále:

- **Plní úlohu nadřízeného správního orgánu podle § 178 správního řádu ve vztahu k orgánům kraje (hl. m. Prahy) v samostatné působnosti, resp. který přezkoumává rozhodnutí vydaná krajskými úřady v samostatné působnosti (§ 94 krajského zřízení).** Odbor všeobecné správy Ministerstva vnitra je i nadále příslušný k řešení odvolání proti rozhodnutím krajů a hl. m. Prahy o pokutách uložených podle zákona o krajích a zákona o hl. m. Praze. V současnosti odbor dozoru a kontroly veřejné správy v rámci této své kompetence řeší:
  - **Odvolání** proti rozhodnutím krajských úřadů o odmítnutí žádostí o poskytnutí informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím v samostatné působnosti krajů a **stížnosti** proti postupu krajských úřadů při vyřizování takových žádostí (§ 16 a § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím).
  - **Odvolání** proti rozhodnutím krajů o uložení odvodů za porušení rozpočtové kázně (§ 22 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů) a navazujících penále na tyto odvody (krajské úřady zde rozhodují v režimu zákona o správě daní a poplatků). Parlament ČR přijal dne 18. prosince 2008 novelu tohoto zákona č. 477/2008 Sb., která tuto působnost svěřila Ministerstvu financí.
  - **Spory z veřejnoprávních smluv o závazku veřejné služby**, uzavřené mezi kraji a dopravci podle § 19 zákona o silniční dopravě.
- **Vyřizuje námitkové řízení podle § 26 zákona o úředních územních samosprávních celcích**

(jedná se o vyřízení námitek úředníka proti postupu zkušební komise při zkoušce zvláštní odborné způsobilosti), neboť v závěru roku 2008 byla na odbor převedena i agenda související s tímto zákonem.

- Zajišťuje vydávání **Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.**

B) Legislativní a koncepční činnost v roce 2008

Odbor připravil v roce 2008 v rámci své kompetence následující **legislativní materiály**:

- „Volební“ **novelu zákonů o územních samosprávních celcích** (zákon č. 298/2008 Sb.) na základě usnesení vlády č. 1199/2006.
- Pro meziresortní připomínkové řízení novou právní úpravu v oblasti procesu kontroly – **návrh zákona o kontrole a souvisejícího změnového zákona**, který nahradí stávající zákon o státní kontrole (nový zákon by měl být jednotným procesním předpisem pro výkon veškeré kontrolní činnosti ve veřejné správě).
- Analýzu zákona o svobodném přístupu k informacím a jeho související novelu.

V rámci **koncepčních úkolů** odbor připravil:

- **Analýzu zákonných zmocnění pro vydávání právních předpisů obcí a krajů.**
- Zpracoval **materiál o přímé volbě starostů**, který bude předložen vládě v roce 2009.

C) Další činnost

Odbor se podílí i na dalších činnostech, jako např.:

- Zpracoval materiál **Možnosti rušení obecně závazných nařízení okresních národních výborů, vyhlášek a nařízení okresních úřadů.**
- Má svého zástupce:
  - v pracovní skupině pro výklad **zákona o střetu zájmů**,
  - ve **vnitrorezortní koordinační skupině pro boj s korupcí**,
  - v **redakční radě Slovníku nejpoužívanějších pojmů ve veřejné správě.**
- Spolupracuje s orgány veřejné správy (např. Kancelář Veřejného ochránce práv, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo financí, Svaz měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv, Asociace krajů ČR atd.).
- Pořádá **odborné semináře a porady** s pracovníky krajských úřadů vykonávajících dozor, zástupci Ministerstva financí, Svazu měst a obcí a Veřejného ochránce práv; na těchto poradách se řeší aktuální výkladové problémy související s prováděním dozoru a kontroly.

- Účastní se **setkávání** se starosty, tajemníky městských úřadů a jinými představiteli obcí a **porad** s řediteli krajských úřadů.
- Spolupracuje s akademickou obcí (např. s Právníkou fakultou MU Brno, Vysokou školou finanční a správní, Vysokou školou mezinárodních a veřejných vztahů Praha).

D) Metodická činnost

Maximální pozornost odbor věnuje metodické pomoci obcím a krajům, zejména s cílem zajistit pomoc územním samosprávným celkům při výkonu jejich samostatné působnosti.

V rámci této své činnosti odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra poskytuje metodickou pomoc a výkladová stanoviska zejména k zákonům:

- 1) o obcích, o krajích, o hl. m. Praze,
- 2) o úřednicích územních samosprávných celků,
- 3) o svobodném přístupu k informacím, a dalším souvisejícím právním předpisům.

Metodická pomoc je realizována formou:

- 1) **výkladových stanovisek** v číselné řadě od roku 2004,
- 2) **metodických materiálů** k vybraným problémům pro potřeby orgánů obcí a krajů,
- 3) **komplexních stanovisek k vydávání právních předpisů obcí** (vzor, stanovisko, judikatura),
- 4) **odpovědí na dotazy a zpracování odborných výkladových stanovisek,**
- 5) **vzorových právních předpisů obcí,**
- 6) **pravidel pro vydávání právních předpisů obcí a krajů,**
- 7) pořádání **odborných seminářů** k vybraným problematikám,
- 8) účasti na **setkávání a poradách** se starosty, tajemníky obecních úřadů a dalšími představiteli obcí a krajů,
- 9) zpracování **přehledu zákonných zmocnění** pro vydávání právních předpisů obcemi a kraji,
- 10) zpracování **přehledu rozhodnutí Ústavního soudu** k problematice územní samosprávy,
- 11) na základě žádostí obcí poskytování **konzultací připravovaných právních předpisů obcí**, vydávaných v samostatné působnosti (obecně závazných vyhlášek),

- 12) provádění **metodické a koordinační pomoci** pro obce na základě jejich žádostí.

Poznatky ze své činnosti odbor zveřejňuje a publikuje je na **svých webových stránkách, kde jsou metodické materiály zveřejněny**. Webové stránky odboru:

www.mvcr.cz/odk

E) Struktura odboru dozoru a kontroly veřejné správy

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra má své **centrální pracoviště v Praze:**

adresa:	náměstí Hrdinů 3, Praha 4, 140 21
telefon:	974 816 411
fax:	974 816 816
e-mail:	odbordk@mvcr.cz
web:	www.mvcr.cz/odk

V čele odboru stojí ředitelka, která má svého zástupce. Pracoviště v Praze se sestává ze čtyř oddělení, v jejichž čele stojí vedoucí:

- **oddělení metodiky a koordinace dozoru**, které zajišťuje zejména výkon dozoru nad samostatnou působností územních samosprávných celků a koordinaci metodické pomoci,
- **oddělení kontroly**, které zajišťuje zejména kontrolu samostatné působnosti územních samosprávných celků a kontrolu přenesené působnosti krajů, včetně mezirezortní koordinace kontrol přenesené působnosti,
- **oddělení legislativně-právní**, které zajišťuje zejména legislativní a koncepční úkoly odboru a výkon dalších agend odboru,
- **oddělení vnitřní**, které zajišťuje technicko-organizační činnost celého odboru.

Svou metodickou pomoc odbor dále poskytuje prostřednictvím **třinácti územních oddělení dozoru** se sídly v každém kraji, jejichž náplní práce je poskytování metodické pomoci a posuzování právních předpisů územních samosprávných celků.

ÚZEMNÍ ODDĚLENÍ DOZORU				
Oddělení	adresa	telefon	fax	e-mail
Praha	nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4	974 816 426	974 816 817	dozorpha@mvcz.cz
České Budějovice	Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice	387 722 393	387 722 434	dozorcb@mvcz.cz
Plzeň	Radobyčická 20, 301 00 Plzeň	377 169 534	377 169 427	dozorpm@mvcz.cz
Karlovy Vary	Sokolovská 730/108a, 360 02 Karlovy Vary	352 625 199	352 629 645	dozorkv@mvcz.cz
Ústí nad Labem	Mírové nám. 36, 400 01 Ústí nad Labem	974 420 710	974 427 060	dozorul@mvcz.cz
Hradec Králové	Ulrichovo náměstí 810, Hradec Králové 50101	974 520 715	974 520 722	dozorhk@mvcz.cz
Liberec	nám. Dr. E. Beneše 26, 460 01 Liberec	974 460 710	974 460 719	dozorlb@mvcz.cz
Pardubice	nám. Republiky 12, 530 02 Pardubice	466 859 737	466 859 735	dozorpu@mvcz.cz
Jihlava	Tolstého 15, 586 01 Jihlava	567 300 369	567 300 372	dozorji@mvcz.cz
Brno	Anenská 10, 602 00 Brno 2	974 620 720	974 620 720	dozorbm@mvcz.cz
Zlín	Třída Tomáše Bati 3792, 760 01 Zlín	577 012 146	577 012 145	dozorzl@mvcz.cz
Olomouc	Kosmonautů 10, 772 00 Olomouc	585 510 475	585 510 446	dozorol@mvcz.cz
Ostrava	Ostrčilova 4/2691, 702 17 Ostrava	974 720 720	974 720 729	dozorov@mvcz.cz

Poskytování metodické pomoci je zajištěno i na:

- **kontaktních místech** územních oddělení dozoru, která jsou trvale obsazena pracovníky,
- **konzultačních místech**, kde je metodická pomoc poskytována ve stanovených dnech.

Údaje na kontaktní a konzultační místa spolu s plánem konzultačních dnů na 1. pololetí roku 2009 jsou uvedeny v části IV. Aktuální seznam dnů na jednotlivých konzultačních místech je pak zároveň uveden na internetové stránce odboru (www.mvcz.cz/odk).

Metodická pomoc je poskytována rovněž individuálně obcím na základě dohody, a to jak na pracovištích oddělení dozoru, tak i na obcích.

Dodáváme jen, že metodickou pomoc obcím a krajům poskytují též další odbory Ministerstva vnitra. Jejich přehled, včetně popisu oblastí, ve kterých je těmito odbory metodická pomoc poskytována, naleznete v části IV.

Dozor nad samostatnou a přenesenou působností územních samosprávných celků

A) Zákonná východiska

Dozor představuje způsob, kterým stát následně zjišťuje, zda územní samosprávné celky při výkonu své samostatné působnosti respektují zákony. Dozorová opatření lze uplatnit pouze v případě zjištěné nezákonnosti a zároveň je potřeba řídit se ústavními principy zaručujícími právo na územní samosprávu (ústavní princip samosprávy je zdůrazněn např. nálezem Ústavního soudu Pl. ÚS 331/02). Podle čl. 101 odst. 4 Ústavy *může stát zasahovat do činnosti územně samosprávných celků jen, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.*

Ministerstvu vnitra je dozorová pravomoc nad činností orgánů územní samosprávy v oblasti samostatné působnosti svěřena následujícími zákony:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) - hlava VI,
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) - hlava VI,
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze - hlava X,
všechny uvedené zákony ve znění pozdějších předpisů.

Působnost na úseku dozoru je rovněž odvozena ze zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, který v ustanovení § 64 zakládá oprávnění Ministerstva vnitra podávat Ústavnímu soudu návrhy na rušení právních předpisů obcí, krajů a hl. m. Prahy. Ministerstvo vnitra je při výkonu dozoru vázáno nálezy Ústavního soudu, vychází také z judikatury ostatních soudů a z dostupných výkladových stanovisek. Postup ústředních orgánů státní správy, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy a územně členěných statutárních měst při realizaci systému dozoru a kontroly územních samosprávných celků pak upravuje závazná podzákoná právní norma - usnesení vlády č. 1181/2006.

Předmětem dozoru jsou platné a účinné právní předpisy územních samosprávných celků v jejich samostatné působnosti, přičemž jediným kritériem je v případě obecně závazných vyhlášek soulad se zákony a v případě usnesení, rozhodnutí nebo jiných opatření vydaných orgány územních samosprávných celků v samostatné působnosti soulad se zákony a jinými právními předpisy.

Rozsah samostatné působnosti obce je podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 26/06 (Ostrov) dán ustanovením § 35 odst. 1 a § 84 odst. 2 písm. h) zákona obcích. Vzhledem k tomu, že vymezení samostatné působnosti je značně široké, lze v souladu s ustanovením

§ 8 zákona o obcích říci, že vše, co není v zákoně výslovně označeno jako výkon přenesené působnosti obce, spadá do působnosti samostatné.

Dozorové orgány zejména posuzují, zda je respektován ústavní princip, že povinnosti lze ukládat jen na základě a v mezích zákona, případně, zda příslušná usnesení, opatření a jiná rozhodnutí v samostatné působnosti byla vydána způsobem stanoveným v zákoně, či jimi nejsou porušovány zákony.

V této souvislosti je třeba upozornit na nález Ústavního soudu ze dne 11. prosince 2007 sp. zn. Pl. ÚS 45/06 (Jirkov) a nález sp. zn. Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) ze dne 22. dubna 2008, jež znamenaly průlom v dosavadním přístupu k ukládání povinností formou obecně závazných vyhlášek, když judikovaly, že ústavní limity pro vydávání obecně závazných vyhlášek obcí v jejich samostatné působnosti jsou určeny přímo článkem 104 odst. 3 Ústavy ČR („*Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.*“). To napříště znamená, že obce jsou tímto článkem dostatečně zmocněny k ukládání povinností i bez výslovného zákonného zmocnění. Výjimkou zůstává ukládání daní a poplatků, a to vzhledem k čl. 11 odst. 5 Listiny, a nadále také platí, že obec nemůže upravovat obecně závaznými vyhláškami oblast, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě. Vždy proto musí být jednoznačně identifikován předmět a cíl regulace v obecně závazné vyhlášce tak, aby se upravovaná oblast nepřekrývala s již upravenou oblastí na úrovni zákona.

Důvodem k takovému interpretačnímu přerodu byla dle názoru Ústavního soudu skutečnost, že po patnácti letech platnosti Ústavy se právní prostředí ustálilo natolik, že již nedochází k tak flagrantnímu překračování kompetencí obcemi a zákon o obcích z roku 2000 již obsahuje vymezení hranic samostatné působnosti obcí, ke kterému odkazuje Ústava právě článkem 104 odst. 1 („*Působnost zastupitelstev může být stanovena jen zákonem.*“). V návaznosti na některé nálezy Ústavního soudu znamenající výše uvedený interpretační přerod odbor připravil metodický materiál s rozbohem oblastí veřejného pořádku, které lze a nelze, resp. které jsou sporné, regulovat obecně závaznými vyhláškami. Uvedený materiál je ocitován v části III. sborníku.

Jelikož je Ministerstvo vnitra při výkonu dozoru oprávněno uplatňovat značně represivní dozorová opatření (pozastavovat účinnost nebo výkon nezákonných dokumentů, podávat žaloby nebo návrhy na jejich zrušení soudům), je potřeba zohledňovat rovněž účelovost takového opatření. V souladu se **zásadou minimalizace zásahů do výkonu samostatné působnosti**

územních samosprávných celků by dozorová opatření měla být realizována pouze v míře nezbytně nutné k odstranění zjištěných nezákonností, tj. v případech, kdy dozorovaný subjekt odmítne nápravu dobrovolně zjednat nebo v případech, kdy příslibem nápravu ve stanovené lhůtě nezjednal.

B) Preventivní a metodická pomoc odboru dozoru a kontroly veřejné správy

Nedílnou součástí dozorové činnosti je preventivní působení na dozorované subjekty s cílem omezovat nutnost uplatňování represivních dozorových zásahů. Také Ústavní soud s ohledem na to, že důvody pro zrušení napadené vyhlášky jsou mnohdy i v řadě analogických případů normotvorby obcí formální, ve svém nálezu Pl. ÚS 3/05 (Staňkov) vyslovil otázku, zda by Ministerstvo vnitra v rámci prevence a předcházení řízením u Ústavního soudu nemělo obcím zřetelněji naznačit, jakých pochybení je nutno se vyvarovat, aby jinak i dobře míněná vyhláška nemusela být předkládána k posouzení Ústavnímu soudu. Na základě tohoto požadavku poskytuje odbor dozoru a kontroly veřejné správy územním samosprávným celkům při výkonu jejich samostatné působnosti **odbornou metodickou pomoc**, a to na základě žádosti nebo z vlastní iniciativy.

Formy metodické pomoci spočívají v poskytování odborných konzultací představitelům územních samosprávných celků, a to i prostřednictvím jednotlivých územních oddělení dozoru se sídly v každém kraji.

Odbor pravidelně pořádá tzv. **konzultační dny** (plán konzultačních dnů na 1. pololetí 2009 je uveden v části IV.), případně poskytuje **osobní konzultace** přímo v sídlech obcí, pořádá **tématicky zaměřené porady a setkání** s představiteli obcí, **odpovídá na dotazy** z oblasti veřejné správy jak obcím, tak široké veřejnosti, na požádání obcí **zpracovává písemná stanoviska**, využívá e-mailovou korespondenci, také se účastní porad pořádaných obcemi, resp. krajskými úřady, přičemž **všechny poznatky ze své činnosti zobecňuje a publikuje na svých webových stránkách** www.mvcr.cz/odk formou výkladových stanovisek v číselné řadě od roku 2004, vzorových právních předpisů obcí, přehledem zákonných zmocnění, jakož i pravidel pro vydávání právních předpisů obcí a krajů a dalších dokumentů. Další metodické materiály odboru za rok 2008 jsou uvedeny v části III. sborníku.

Kromě poskytování této vnější metodické pomoci pořádá odbor rovněž pravidelné **interní porady** s vedoucími územních oddělení dozoru, **čtvrtletní porady** s pracovníky krajských úřadů vykonávajících dozor, se zástupci Ministerstva financí, Ministerstva pro místní

rozvoj, Veřejného ochránce práv, s představiteli Svazu měst a obcí, Komory statutárních měst, Sdružení místních samospráv a jinými dotčenými orgány a **měsíční konzultační dny**, které slouží k diskusi o konkrétních problémových záležitostech a jsou určeny zejména pro pracovníky odboru, s možnou účastí i pracovníků krajských úřadů a dalších subjektů. V neposlední řadě se v gesci odboru koná **řada seminářů a pracovních setkání k vybraným problematikám**. Informace o odborných seminářích konaných v roce 2008 a plánovaných v roce 2009 jsou uvedeny na konci této části sborníku.

V případě zjištěného rozporu dozorovaného aktu obce se zákonem, případně jiným právním předpisem, **požádá** Ministerstvo vnitra na základě písemného právního rozboru obec **o projednání možnosti zjednání nápravy dozorovaného aktu** s poučením o lhůtách v dozorovém procesu a lhůtách k nápravě. O jednání se vždy pořizuje záznam, neboť v případě odmítnutí zjednání nápravy jsou tyto doklady přílohou návrhu Ministerstva vnitra Ústavnímu soudu na zrušení právního předpisu. Lze však konstatovat, že ze strany územních samosprávných celků je většinou **poskytována náležitá součinnost** a ochota uvést vše do pořádku. Trendem poslední doby je tak skutečnost, kdy se **zvýšujícím se počtem žádostí obcí o metodickou pomoc** při přípravě obecně závazných vyhlášek (konzultace ve stádiu návrhu textu) **klesá počet návrhů Ministerstva vnitra na zrušení** obecně závazných vyhlášek k Ústavnímu soudu. Statistické přehledy o metodické činnosti, z nichž vyplývá význam preventivního působení při výkonu dozoru, dokládáme v části II. této publikace.

C) Informační letáky

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy vydává v rámci své preventivní metodické pomoci rovněž informační letáky, které jsou určeny představitelům územních samosprávných celků, ale samozřejmě též občanům, k rychlé orientaci se v aktuální problematice či seznámení se s nejnovějšími pravidly, zmocňovacími ustanoveními, změnami apod. ve stručné a přehledné formě.

V roce 2008 byly vyhotoveny letáky na tato témata:

- Informace k **právnímu institutu obecně závazných vyhlášek obcí**
- Informace k oprávnění obce stanovit obecně závaznou vyhláškou obce povinnosti k **používání zá-
bavní pyrotechniky**
- Informace k oprávnění obce stanovit obecně **zá-
vaznou vyhláškou obce závazné podmínky pro pořá-
dání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných
sportovních a kulturních podniků**, v rozsahu nez-
bytném k zajištění veřejného pořádku

- Informace k oprávnění obce ukládat obecně zá-
vaznou vyhláškou obce povinnosti ve vztahu **k čistotě
obce, ochraně zeleně a životního prostředí**
- Informace k oprávnění obce stanovit obecně zá-
vaznou vyhláškou obce **zákaz prodeje, podávání
a konzumace alkoholických nápojů**
- Informace k oprávnění obce ukládat obecně zá-
vaznou vyhláškou obce povinnosti ve vztahu **k regu-
laci hluku, hlučných činností a k ochraně nočního
klidu**
- Informace k oprávnění obce vydat obecně zá-
vaznou vyhláškou obce, kterou se **stanovují pravidla
pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezují
prostory pro jejich volné pobíhání** (dle zmocnění
v zákoně na ochranu zvířat proti týrání)
- Informace k oprávnění obce vydat obecně zá-
vaznou vyhláškou obce, kterou se nařizuje **provedení
trvalého označování psů v obci**

Informační letáky jsou k dispozici na územních od-
děleních dozoru odboru dozoru a kontroly veřejné
správy a průběžně jsou předávány při osobních jedná-
ních s obcemi.

D) Informace o přezkumu právních předpisů územ- ních samosprávných celků

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Minister-
stva vnitra věnuje zvýšenou pozornost také právním
předpisům statutárních měst, obcí s rozšířenou půs-
bností a právním předpisům hlavního města Prahy. Jak
ukázala dozorová praxe, právní předpisy těchto územ-
ních samosprávných celků se často stávají zdrojem „in-
spirace“ pro menší obce, které od nich přejímají nejen
kvalitně a v souladu se zákonem připravené právní
normy, ale také normy vykazující rozpory se zákonem.
Proto i soulad obecně závazných vyhlášek obcí s rozší-
řenou působností a hlavního města Prahy se zákonem
pozitivně přispívá ke kultivaci normotvorby územních
samosprávných celků.

Díky nastavenému systému vzájemných konzultací
a zaslání návrhů obecně závazných vyhlášek obcemi
Ministerstvu vnitra k posouzení zákonnosti již před
jejich samotným schválením, je stále častěji vidět, že
se tato praxe osvědčila a postupně je již minimalizován
počet přijatých nezákonných obecně závazných vyhlá-
šek.

Důvodem uplatnění dozorových opatření byla v roce
2008 spíše nezákonnost spočívající v překročení zák-
onného zmocnění, než zjištění, že jsou vydávány obecně
závazné vyhlášky bez zákonného zmocnění. Mezi sta-
bilně nejproblematictější oblasti úpravy spadá odpa-
dové hospodářství. Nejčastěji byl shledáván rozpor se

zákonem v oblasti ukládání místních poplatků, zejm. za odvoz komunálního odpadu, dále v oblasti veřejného pořádku v souvislosti s provozováním pohostinských zařízení a regulací zavírací doby, případně se jednalo o chyby v koeficientech daně z nemovitostí, na které byl odbor upozorněn zejména příslušnými finančními úřady.

Následující přehledy dozorové činnosti Ministerstva vnitra a její výsledky jsou v níže uvedeném textu členěny do čtyř kategorií. I. kategorie se věnuje přezkumu zákonnosti právních předpisů hlavního města Prahy, II. kategorie se zabývá výsledky přezkumu právních předpisů statutárních měst, kategorie č. III. popisuje výsledky dozorové činnosti nad právními předpisy obcí s rozšířenou působností, tzv. obce III, ovšem bez statutárních měst, a poslední IV. kategorie se věnuje všem zbývajícím obcím na území ČR (tedy obcím s pověřeným obecním úřadem a tzv. obcím I).

a) Právní předpisy hlavního města Prahy v roce 2008

Před přijetím či změnou každé obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy se Ministerstvo vnitra vyjadřuje k jejich úpravám a intenzivně s hlavním městem Prahou jedná, čímž efektivně předchází přijímání nezákonných vyhlášek nejen u hlavního města Prahy, ale také u ostatních obcí, které často bez dalšího předpis hlavního města Prahy přejímají jako určité vzory.

Za rok 2008 vydalo hlavní město Praha **13** obecně závazných vyhlášek, z nichž 8 se týkalo změn Statutu hlavního města Prahy. **Rozpor se zákonem nebyl v uplynulém roce zjištěn u žádné z posuzovaných obecně závazných vyhlášek.** Odbor dozoru a kontroly veřejné správy v současné době registruje pouze 3 obecně závazné vyhlášky, k jejichž obsahu vede s hlavním městem Prahou další jednání. Jedná se o obecně závazné vyhlášky:

- o veřejné zeleni,
- o místních poplatcích
- o odpadech.

Hlavní město Praha s Ministerstvem vnitra na odstranění těchto nesrovnalostí soustavně spolupracuje.

b) Právní předpisy statutárních měst v roce 2008

Ke konci roku 2007 registroval odbor dozoru a kontroly veřejné správy celkem 5 obecně závazných vyhlášek statutárních měst, u nichž byly shledány nedostatky. Tento trend byl zachovávan i v roce 2008, kdy k **31. 12. 2008 byly zaznamenány pouze 3 nezákonné obecně závazné vyhlášky statutárních měst**, a to jedna v Hradci Králové a dvě v Karlových Varech. Celkem

bylo za rok 2008 posouzeno **74** obecně závazných vyhlášek statutárních měst včetně jejich návrhů.

c) Právní předpisy obcí s rozšířenou působností v roce 2008 (bez statutárních měst)

Vzhledem k metodické pomoci a preventivní činnosti Ministerstva vnitra se rovněž u obcí s rozšířenou působností počty nezákonných obecně závazných vyhlášek neustále snižují. Celkem bylo v uplynulém roce posouzeno **1108** obecně závazných vyhlášek obcí s rozšířenou působností včetně návrhů, přičemž ke konci roku 2008 jich v rozporu se zákonem bylo evidováno 8.

Níže uvedená tabulka uvádí počty obcí s rozšířenou působností v jednotlivých krajích a současně přehledy nezákonných obecně závazných vyhlášek ke konci roku 2006, 2007 a 2008. Obcí s rozšířenou působností je v ČR celkem 205, tabulka operuje s číslem 182, neboť statutární města nejsou zahrnuta, neboť jsou uvedena samostatně výše.

Přehled nezákonných právních předpisů obcí s rozšířenou působností podle jednotlivých krajů				
Kraj	Počet obcí s rozšířenou působností bez statutárních měst	Stav k 31. 12. 2006	Stav k 31. 12. 2007	Stav k 31. 12. 2008
Královéhradecký	14	2	2	0
Jihočeský	16	7	4	2
Jihomoravský	20	8	0	0
Karlovarský	6	5	4	1
Liberecký	9	1	0	0
Moravskoslezský	17	7	4	0
Olomoucký	11	0	0	1
Pardubický	14	1	0	0
Plzeňský	14	0	3	3
Středočeský	24	2	2	1
Ústecký	11	1	1	0
Vysočina	14	0	0	0
Zlínský	12	3	0	0
Celkem	182	37	20	8

d) Vyhodnocení přezkumu právních předpisů u ostatních obcí

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy se trvale věnuje rovněž přezkoumávání zákonitosti právních předpisů obcí s pověřeným obecním úřadem a tzv. obcí I., a to jak na základě vnějších podnětů fyzických a právnických osob, tak na základě plnění povinnosti

těchto obcí zasílat Ministerstvu vnitra podle § 12 odst. 6 zákona o obcích schválené obecně závazné vyhlášky.

Přehled nezákonných OZV ostatních obcí k 31. 12. 2008	
Kraj	Obce II a I
Královéhradecký	4
Jihočeský	1
Jihomoravský	3
Karlovarský	5
Liberecký	1
Moravskoslezský	9
Olomoucký	0
Pardubický	14
Plzeňský	0
Středočeský	4
Ústecký	3
Vysočina	0
Zlínský	0
Celkem	44

Při poskytování metodické pomoci se odbor dozoru a kontroly veřejné správy setkává s kladnou odezvou zejména u malých obcí, které využívají možnosti preventivní pomoci formou připomínkování návrhů obecně závazných vyhlášek Ministerstvem vnitra již ve fázi před jejich předložením do zastupitelstev obcí. V této oblasti je třeba klást důraz na větší prostor pro činnost a plnění úkolů územních oddělení dozoru, která by měla být s obcemi v území v kontaktu, kdykoli je toho zapotřebí.

V uplynulém roce tak bylo posouzeno **9.321** obecně závazných vyhlášek tzv. obcí I a II, a to včetně těch, které byly odboru dozoru a kontroly předloženy k posouzení již ve stádiu návrhu.

e) Závěr

Ministerstvo vnitra, odbor dozoru a kontroly veřejné správy, v roce 2008 posoudilo celkem **10.516** obecně závazných vyhlášek, z toho **3.880** byly návrhy a **6.636** byly již schválené vyhlášky. K těmto obecně závazným vyhláškám bylo učiněno **433** podnětů k nápravě rozporů se zákonem. Bylo poskytnuto celkem **5.665** osobních konzultací obcím, odpovězeno na **3.851** písemných dotazů obcí a na **124** písemných dotazů jiných osob.

K 31. 12. 2008 bylo shledáno v rozporu se zákonem celkem **55** obecně závazných vyhlášek, z toho 3 se

týkaly statutárních měst a 8 obcí s rozšířenou působností.

Přehled nezákonných právních předpisů obcí k 31. 12. 2008				
Kraj	Statutární města	Obce III	Obce II a I	Celkem
Středočeský	0	1	4	5
Jihočeský	0	2	1	3
Plzeňský	0	3	0	3
Karlovarský	2	1	5	8
Ústecký	0	0	3	3
Královéhradecký	1	0	4	5
Liberecký	0	0	1	1
Pardubický	0	0	14	14
Vysočina	0	0	0	0
Jihomoravský	0	0	3	3
Zlínský	0	0	0	0
Olomoucký	0	1	0	1
Moravskoslezský	0	0	9	9
Celkem	3	8	44	55

Pokud jde o sledování četnosti obecně závazných vyhlášek dle jednotlivých zákonných zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek obcí, tak z celkového objemu jejich legislativní činnosti tvoří i nadále značnou část obecně závazné vyhlášky vydávané na základě zákonného zmocnění obsaženého v ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., tzn. vyhlášky, kterými se v obci zavádí místní poplatky. V roce 2008 bylo na základě tohoto zákonného zmocnění posouzeno celkem **3.087** obecně závazných vyhlášek. Nalezené vady v těchto vyhláškách byly na základě podnětů k nápravě učiněných ze strany odboru dozoru a kontroly veřejné správy odstraněny k 31. prosinci 2008 v počtu **227**.

Stejně jako v roce 2007 patřilo i v roce 2008 mezi další obcemi často využívané zákonné zmocnění obsažené v ustanovení § 17 odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, na základě kterého je možné stanovit systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, včetně systému nakládání se stavebním odpadem. V roce 2008 bylo ze strany Ministerstva vnitra posouzeno celkem **871** obecně závazných vyhlášek týkajících se systému odpadů. K datu 31. 12. 2008 bylo na základě podnětů k nápravě odstraněno celkem 74 vadných obecně závazných vyhlášek. V neposlední řadě lze za rok 2008 konstatovat nárůst obecně závazných vyhlášek vydaných na základě zákonného zmocnění podle § 6 odst. 4 písm. b) a § 11 odst. 3 písm. a) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, neboť oproti roku 2007, kdy bylo vydáno 76 obecně závazných vyhlášek týkajících se této pro-

blematiky, bylo v roce 2008 přijato celkem 683 těchto obecně závazných vyhlášek. (viz tabulka: Počet posouzených právních předpisů podle zmocňovacích ustanovení jednotlivých zákonů za léta 2004 až 2008).

Zvláštní pozornost je ze strany odboru dozoru a kontroly veřejné správy věnována také obecně závazným vyhláškám vydávaným na základě zmocnění obsaženém v ustanovení § 10 písm. a), b) a c) zákona o obcích (viz tabulka: Přehled četnosti obecně závazných vyhlášek obcí podle zmocnění v § 10 zákona o obcích.)

Závěrem lze konstatovat, že díky nastavenému systému metodické pomoci obcím formou vzájemných konzultací poskytovaných ze strany Ministerstva vnitra, dochází ve srovnání s předchozími léty k významnému poklesu přijatých obecně závazných vyhlášek, u kterých je konstatován rozpor se zákonem. Činnost Ministerstva vnitra tak prokazatelně přispívá ke zkvalitnění právních předpisů obcí po formální i obsahové stránce a k naplňování principu dobré správy.

Kontrola výkonu samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům obcí a orgánům krajů

A) KONTROLA VÝKONU SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI

a) Účel a smysl kontrol výkonu samostatné působnosti

Právní institut kontroly výkonu samostatné působnosti byl do českého právního řádu zaveden na základě novely zákonů o územních samosprávných celcích (tj. zákona o obcích, o krajích a o hl. m. Praze) zákonem č. 234/2006 Sb. s účinností od 1. července 2006. Tento institut umožňuje **prověřit stav výkonu samostatné působnosti obcí, krajů a hlavního města Prahy, a to na základě jeho porovnání se zákonem, případně jinými právními předpisy.**

Orgánem vykonávajícím kontrolu nad samostatnou působností je **Ministerstvo vnitra**, a to **odbor dozoru a kontroly veřejné správy**. Ministerstvo vnitra je současně jediným orgánem disponujícím obecnou, generální kontrolní kompetencí ve vztahu k samostatné působnosti jmenovaných orgánů.

Orgány, vůči kterým je Ministerstvo vnitra oprávněno uplatnit svoji kontrolní pravomoc, jsou **orgány obcí, krajů a hlavního města Prahy**. Pod pojmem obec se rozumí též městys, město a statutární město. V České republice je k 1. lednu 2009 celkem **6.244** obcí, krajů (včetně hl. m. Prahy) je potom **14** (na území České republiky se nalézají ještě **5** vojenských újezdů, na něž se však působnost Ministerstva vnitra nevztahuje).

Kontrola výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, krajů a hl. m. Prahy je zákony o územních samosprávných celcích koncipována jako **subsidiární nástroj** kontroly plnění povinností územními samosprávnými celky. V režimu zákona o obcích proto kontrole ze strany Ministerstva vnitra podléhá plnění pouze těch povinností, u kterých není dán zvláštním zákonem speciální kontrolní režim. **Předmětem kontrol prováděných Ministerstvem vnitra není výkon samostatné působnosti v případech, je-li zvláštním zákonem založena působnost jiných kontrolních orgánů** (např. Ministerstva financí, krajských úřadů). Kontrole Ministerstva vnitra tedy nepodléhá např. přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (upravuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí), záležitosti, které jsou předmětem finanční kontroly (upravuje zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů /zákon o finanční kontrole/), apod.

Při výkonu kontroly samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy je Ministerstvo vnitra povinno postupovat v souladu se zákonem a respektovat **zásadu „minimalizace zásahů státu do samosprávy“**, která je vyjádřena v ustanovení

čl. 101 odst. 4 Ústavy, podle kterého *stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem*. Z tohoto důvodu jsou kontroly samostatné působnosti vždy realizovány jen na základě vnitřního či vnějšího podnětu, a nikoliv na základě předem zpracovaného plánu kontrol. Tento princip je vyjádřen též v usnesení vlády České republiky č. 1181 ze dne 18. října 2006 o Postupu ústředních orgánů státní správy, krajských úřadů a Magistrátu hlavního města Prahy a magistrátů územně členěných statutárních měst při realizaci systému dozoru a kontroly územních samosprávných celků.

Základní specifika kontroly výkonu samostatné působnosti

Ze základního principu „minimalizace zásahů státu do samosprávy“ pak plynou i specifika kontroly výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí a krajů:

- **účelem kontroly je zjistit soulad výkonu samostatné působnosti se zákony a jinými právními předpisy**

Kontrolní orgán zjišťuje, zda orgány obcí a krajů dodržují při výkonu samostatné působnosti zákony a jiné právní předpisy. Porovnává tedy míru shody skutečného stavu se stavem žádoucím (jediné kritérium kontroly).

- **přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků je záležitostí orgánů obcí a krajů**

Konkrétní úprava tohoto principu vyplývá z ustanovení § 129a odst. 8 zákona o obcích, § 87 odst. 8 zákona o krajích a § 114 odst. 8 zákona o hlavním městě Praze, podle kterého starosta, hejtman nebo primátor, popřípadě jimi pověřený zástupce, na nejbližším zasedání zastupitelstva územního samosprávného celku seznámí zastupitelstvo s výsledky uskutečněné kontroly; v případě, že byl kontrolou shledán nezákonný postup, předloží mu návrh opatření k odstranění jeho důsledků a k zamezení jeho opakování, popřípadě jej seznámí se způsobem, jakým se tak již stalo.

V případě, že jsou v činnostech územních samosprávných celků shledány nedostatky, jsou tyto celky přímo na základě zákona povinny informovat své občany o výsledcích kontroly a zjednat nápravu zjištěných pochybení. Ministerstvo vnitra jako kontrolní orgán pouze formuluje kontrolní zjištění, zatímco navrzení a přijetí konkrétních opatření k odstranění zjištěných nedostatků je tak již ve výlučné působnosti orgánů územního samosprávného celku.

- **kontrola přijetí opatření a zjednání nápravy je zákonem svěřena občanům - voličům**

V zájmu efektivnosti je výsledek kontroly, jeho

projednání a řešení zjištěných nedostatků postaveny pod přímou kontrolu občanů, tedy voličů. Informace o jednání zastupitelstva obce (kraje, hlavního města Prahy) v této věci včetně návrhu opatření, popřípadě sdělení o způsobu nápravy nezákonného postupu orgánů územního samosprávného celku, obec (kraj, hlavní město Praha) neprodleně vyvěsí na úřední desce obecního (krajského) úřadu, resp. magistrátu po dobu nejméně 15 dnů. Starosta obce (hejtman kraje, primátor) nebo jím pověřený zástupce je v protokolu o kontrole na tuto povinnost výslovně upozorněn. Ministerstvo vnitra v protokolu o kontrole žádá starostu (hejtmana, primátora) o poskytnutí informace, kdy ke splnění zákonné povinnosti došlo.

- **kontroly jsou prováděny téměř výhradně na základě vnějších podnětů (v zájmu minimalizace zásahů státu do výkonu samostatné působnosti)**

Ke kontrole výkonu samostatné působnosti přistupuje Ministerstvo vnitra, obdrží-li vnější podnět, např. od občana, skupiny občanů, občanského sdružení nebo také orgánu obce. Z podnětu musí být navíc zřejmé, že při výkonu samostatné působnosti může docházet k závažnému (opakovanému nebo systémovému) porušení zákona. K provedení kontroly Ministerstvo vnitra přistupuje po provedeném předběžném šetření, ze kterého musí rovněž plynout, že náprava jinou formou je jen stěží možná.

Kromě podnětů ke kontrole výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí předkládaných občany se stále objevují rovněž podněty předkládané kraji, ale i samotnými obcemi. Podněty obcí k provedení kontroly výkonu samostatné působnosti jsou jistě pochopitelné, uvědomíme-li si, jak vysoké obměně starostů a členů zastupitelstev obcí došlo po komunálních volbách v roce 2006. Nové orgány obcí chtějí mít jistotu, zda se nedopustí pochybení, budou-li pokračovat v praxi nastolené na úseku výkonu samostatné působnosti předchozími orgány obcí. Kontrola výkonu samostatné působnosti obcí tak začíná být vnímána nejen jako nástroj vedoucí k nápravě nedostatků, ale i jako nástroj k preventivním opatřením a změnám ve stylu práce orgánů obce. Ministerstvo vnitra zvažuje okolnosti, které vedou občana, obec či kraj k předložení podnětu ke kontrole výkonu samostatné působnosti. Ministerstvo vnitra využívá rovněž metodických konzultací s jednotlivými obcemi, při kterých můžeme dosáhnout téhož efektu a často i rychlejšího - upozornit obec na případné nedostatky a navrhnout možná řešení - aniž bychom absolvovali celou poměrně procesně náročnou cestu kontroly - od jejího oznámení až po vypořádání případných námitek proti protokolu o kontrole.

Vnější podněty ke kontrole samostatné působnosti svěřené orgánům obcí podaly Ministerstvu vnitra následující skupiny navrhovatelů:

- občané,
- sdružení občanů,
- krajské úřady,
- obce, a to:
  - menšinoví členové zastupitelstva;
  - většinoví členové zastupitelstva;
  - starosta obce (tj. obec sama požádá o provedení kontroly výkonu samostatné působnosti).

Nejčastějšími důvody pro podání byly:

- způsob jednání orgánů obce s občany při vyřizování jejich návrhů, žádostí, připomínek, podnětů, apod., včetně nedodržování lhůt k jejich vyřízení,
- způsob oznamování konání zasedání zastupitelstva obce občanům, samotný průběh zasedání a dostupnost zápisu a usnesení ze zasedání zastupitelstva,
- převody nemovitého majetku obce.

● ***způsob provádění kontroly výkonu samostatné působnosti***

Kontrola výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí prováděná Ministerstvem vnitra postihuje dvě základní oblasti. Jednak velmi úzkou, specifickou, týkající se obsahu podání, jednak širší, týkající se souvisejících oblastí a ověřující především to, zda zjištěná nezákonnost je systémového charakteru nebo jde jen o nahodilé pochybení, do kterého se promítly další faktory, např. narušené vztahy občan – obec (starosta).

V rámci provádění kontrol samostatné působnosti je prověřován výkon základních samosprávných činností obcí (tématická kontrola), zejména:

- naplňování práv občana obce (§ 16 odst. 2 zákona o obcích),
- příprava a průběhu zasedání zastupitelstva obce (§ 92 - 97 zákona o obcích),
- jednací řád zastupitelstva obce (§ 96 zákona o obcích),
- dodržování postupu při naplňování ustanovení § 101 zákona o obcích (rada obce),
- zveřejňování záměrů dispozic s nemovitým majetkem obce (§ 39 zákona o obcích),
- vedení úřední desky (§ 26 správního řádu),
- zveřejňování stanovených informací (§ 5 a § 18 zákona o svobodném přístupu k informacím).

b) Vyhodnocení výsledků kontrol výkonu samostatné působnosti prováděných Ministerstvem vnitra

Od 1. července 2006, kdy nabyl účinnosti zákon č. 234/2006 Sb., zakládající pravomoc Ministerstva vnitra provádět kontroly výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků, do 31. prosince 2008 bylo provedeno celkem **105** kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí. V průběhu kontrol bylo zaznamenáno celkem **266** kontrolních závěrů dosahujících intenzity porušení příslušného ustanovení zákona o obcích, správního řádu, příp. zákona o svobodném přístupu k informacím. U **9** obcí nebyly zjištěny nedostatky ve smyslu porušení zákona.

Podrobnější vyhodnocení výsledků kontrol výkonu samostatné působnosti prováděných Ministerstvem vnitra za období červenec 2006 až prosinec 2008 je uvedeno v následující tabulce.

Přehled kontrol výkonu samostatné působnosti dle jednotlivých oblastí - červenec 2006 až prosinec 2008

Oblast (ustanovení) kontroly	Počet obcí, kde byla oblast kontrolována	Zjištěná porušení zákona	
		počet	procent
A) Ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a nejčastější formy jejich porušení			
§ 16 - práva občana	100	31	31%
Z toho:			
nedodržování lhůt pro vyřizování podnětů, připomínek		17	17%
neudělení slova na jednání zastupitelstva		9	9%
neprojednání určité záležitosti v sam. působnosti ZO nebo radou obce		4	4%
nezveřejnění rozpočtu před projednáním na zasedání ZO		1	1%
§ 39 - nakládání s nemovitým majetkem obce	62	20	32%
(nevyvěšování záměru na úřední desce)			
§ 43 - projednání závěrečného účtu a zprávy o přezkoumání v ZO do 30. 6.	45	2	4%
§ 84 - 85 pravomoc zastupitelstva obce	9	3	33%
Z toho:			
pochybení při ustavení kontrolního a finančního výboru, neprojednání splátky s dobou splatnosti nad 18 měsíců		2	22%
§ 87 - platnost usnesení, rozhodnutí, volby schválených na zasedání ZO	3	3	100%
(chybné hlasování v průběhu zasedání ZO)			
§ 92 - zasedání ZO nejméně jednou za tři měsíce	105	35	33%
§ 93 - informování občanů o konání zasedání ZO; princip veřejnosti zasedání ZO	105	43	41%
§ 94 - způsob projednání návrhů na změnu programu probíhajícího zasedání ZO	105	8	8%
§ 95 - vady v zápisech ze zasedání ZO	105	67	64%
§ 96 - vydání jednacího řádu ZO	105	10	10%
§ 97 - informování občanů o činnosti orgánů obce	94	5	5%
§ 102 - působnost rady obce	18	15	83%
(překročení rozsahu kompetencí rady obce)			
Celkem (zákon o obcích)	856	242	28%
B) Ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., a počet zjištěných porušení kontrolovaných ustanovení			
§ 5 zákona - povinně zveřejňované informace	15	15	100%
C) Ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., a počet zjištěných porušení kontrolovaných ustanovení			
§ 26 SŘ -řízení úřední desky	29	9	31%
CELKEM (zákon o obcích, informační zákon, správní řád)	900	266	30%

Pozn. Celkem bylo zkontrolováno 105 obcí. Údaj o celkovém počtu obcí v tabulce je pro statistické účely a vyjadřuje, kolik oblastí bylo celkem na těchto kontrolách zkontrolováno.
31.12.2008

Cíl provádění kontrol výkonu samostatné působnosti

Cílem provádění kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí není zasahování do rozhodovacích pravomocí, ale zejména zefektivnění fungování orgánů obcí. **V zájmu vytvoření podmínek pro přijetí a realizaci efektivních opatření k nápravě zjištěných nedostatků je obcím nabízena a realizována metodická pomoc.**

Účelem kontrol a metodické pomoci je:

- vytvořit na starosty nepřímý tlak, aby splnili neprodleně po kontrole povinnost vyplývající z ustanovení § 129a odst. 8 zákona o obcích, tj. projednat závěry kontroly na nejbližším zasedání zastupitelstva, přijmout opatření k odstranění nedostatků a se závěry jednání zastupitelstva v této věci informovat občany na úřední desce po dobu nejméně 15 dnů,
- pomoci obcím, v případě jejich zájmu, k dosažení žádoucího stavu v kontrolovaných oblastech výkonu samostatné působnosti, u kterých byly zjištěny nedostatky. Lze očekávat, že pokud budou obce tuto nabídku využívat, může se její efekt odrazit v celkovém stavu výkonu samostatné působnosti,
- informovat občana, jak volení představitelé obce naplňují slib člena zastupitelstva obce a respektují zásady principů dobré správy.

c) Nejčastější pochybení zjišťovaná při provádění kontrol výkonu samostatné působnosti

Na základě vyhodnocení poznatků získaných z dosud provedených kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí můžeme nejčastěji se vyskytující nedostatky v samosprávné činnosti obcí zobecnit do následujících okruhů a doporučit správný postup:

- **Nedostatky ve způsobu informování občanů o konání zasedání zastupitelstva obce (porušování § 93 zákona o obcích)**

Základními formami porušování tohoto ustanovení zákona o obcích jsou:

- nezveřejnění oznámení o připravovaném zasedání zastupitelstva obce,
- oznámení o připravovaném zasedání zastupitelstva obce nemá zákonem stanovené náležitosti (místo, doba, navrhovaný program),
- zveřejňování oznámení o připravovaném zasedání zastupitelstva obce po dobu kratší než zákonem stanovených 7 dnů před zasedáním zastupitelstva obce,
- uspořádání zasedání v jiné než oznámené době (den konání zasedání zastupitelstva obce).

Před každým zasedáním zastupitelstva obce je třeba

na úřední desce obecního úřadu alespoň 7 dní předem zveřejnit informaci, v níž bude uvedeno přesné místo a čas konání zasedání zastupitelstva obce a zejména podrobný soupis všech bodů programu, které mají být na zasedání zastupitelstva projednány (a které jsou v době zveřejnění programu známy). Tak bude zajištěno, aby občané obce byli řádně informováni o všech záležitostech, které mají být na zasedání projednávány a rozhodovány. Zveřejněnou informaci je vhodné opatřit datem zveřejnění na úřední desce a sejmutí z úřední desky a podpisem osoby, která informaci zveřejnila a sejmula. Dále je vhodné informaci uschovat spolu se zápisem ze zasedání zastupitelstva obce. Ustanovení § 26 správního řádu ukládá zveřejňovat obsah úřední desky též způsobem umožňujícím dálkový přístup a je tudíž třeba informaci zveřejnit i na „elektronické úřední desce“.

Splněním povinnosti zveřejnit oznámení o připravovaném zasedání zastupitelstva dle § 93 odst. 1 zákona o obcích není, jestliže si zastupitelstvo obce předem, např. na svém ustavujícím zasedání, odsouhlasí termíny zasedání pro celé funkční období. Vždy je nutné, aby před každým zasedáním byla informace znovu zveřejněna (přínejmenším bude obsahovat program zasedání).

Jestliže vůbec nedošlo ke zveřejnění informace podle § 93 odst. 1 a současně jestliže o zasedání zastupitelstva nebyla veřejnost informována ani jiným adekvátním a v obci obvyklým způsobem, pak zpravidla vůbec nebude možné hovořit o splnění zákonem stanoveného požadavku veřejnosti zasedání zastupitelstva obce, což ve svém důsledku znamená, že takové „zasedání“ nebude možno považovat za zasedání tohoto orgánu obce a „usnesení“ na něm přijatá za právně relevantní rozhodnutí zastupitelstva obce (usnesení zastupitelstva obce lze přijímat pouze na řádně svolaném a veřejně konaném zasedání).

V podrobnostech odkazujeme na výkladová stanoviska č. 1/2008 a č. 2/2008, dostupná na internetové stránce odboru (www.mvcr.cz/odk) v rubrice 4. Stanoviska odboru nebo v části III. tohoto sborníku.

- **Nedostatky ve formálním vyhotovení zápisu ze zasedání zastupitelstva obce (porušování § 95 zákona o obcích)**

Jde o nejfrekventovanější nedostatek zjišťovaný při kontrolách výkonu samostatné působnosti. Zápisu není vždy věnována patřičná pozornost, a to i přesto, že je významným dokumentem, neboť:

- dokládá, že zasedání zastupitelstva řádně proběhlo, že rozhodnutí jím učiněná byla řádně přijata,
- dokládá naplňování základní funkce obce (vyplývající z § 35 odst. 1 a 2 zákona o obcích),

- dokládá způsob komunikace obce s občany a jejich zájem o správu věcí veřejných.

Základními formami porušování tohoto ustanovení zákona o obcích jsou:

- vyhotovení zápisu ze zasedání zastupitelstva obce v době delší než 10 dnů,
- chybějící podpis jednoho z ověřovatelů, případně starosty (místostarosty),
- chybějící záznam o průběhu a výsledku hlasování,
- chybějící záznam o schváleném pořadí jednání zastupitelstva obce,
- projednávání bodů pořadí zasedání zastupitelstva obce, které nebyly uvedeny ani v oznámeném programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce, ani nebyly dodatečně zařazeny na pořad jednání (§ 94 odst. 2 zákona o obcích) – nejedná se přímo o nedostatek zápisu, nýbrž o nedostatek týkající se samotného průběhu zasedání zastupitelstva obce.

Zápis ze zasedání zastupitelstva obce slouží především k informování občanů obce o jednání zastupitelstva obce, které rozhoduje o nejdůležitějších otázkách souvisejících s činností obce. Náležitosti zápisů ze zasedání zastupitelstva obce stanoví § 95 zákona o obcích, podle kterého se o průběhu zasedání zastupitelstva obce pořizuje zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé. V zápisě se vždy uvede počet přítomných členů zastupitelstva obce, schválený pořad jednání zastupitelstva obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis je nutno pořádit do 10 dnů po skončení zasedání a musí být uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva obce proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva obce.

V zápisech ze zasedání zastupitelstva obce je nutné přesně uvádět počet přítomných členů zastupitelstva a zejména u každého přijatého usnesení výsledek hlasování, tedy uvedení počtu členů hlasujících pro přijetí daného rozhodnutí, proti jeho přijetí a případně i počet těch, kteří se hlasování zdrželi. Tyto údaje je možné uvádět i adresně podle jednotlivých členů zastupitelstva obce, čímž se zvýší transparentnost rozhodování zastupitelstva obce.

Podpisem ověřovatelů se potvrzuje, že zaznamenaný obsah průběhu zasedání odpovídá jeho skutečnému průběhu. Jestliže zastupitelstvem určený ověřovatel odmítne podepsat zápis ze zasedání zastupitelstva obce, je třeba tuto skutečnost do zápisu poznamenat včetně uvedení důvodů, pro které ověřovatel odmítl zápis podepsat. Na následujícím zasedání zastupitelstva obce je třeba zastupitelstvo o této skutečnosti informovat. Zastupitelstvo by mělo rozhodnout, zda výhradám ověřovatele vyhoví a zápis bude upraven nebo že jim nevyhoví a tedy, že pořizovaný zápis odpovídá průběhu před-

chozího zasedání zastupitelstva obce. Toto rozhodnutí zastupitelstva je způsobilé nahradit podpis ověřovatele, neboť stejně jako tento podpis představuje i rozhodnutí zastupitelstva autoritativní ověření správnosti obsahu zápisu.

Zákonem vyžadované údaje (povinné náležitosti zápisu) slouží k ověření, zda zasedání zastupitelstva obce řádně proběhlo a zda rozhodnutí jím učiněná byla řádně přijata. Neuvedení těchto údajů může v budoucnu vést ke zpochybnění výsledků hlasování a může mít negativní dopad na úkony obce na tato rozhodnutí navazující.

Lze tedy shrnout, že neuvedení některých údajů může v budoucnu vést ke zpochybnění výsledků hlasování a může mít negativní dopad na úkony obce na tato rozhodnutí navazující. V podrobnostech taktéž odkazujeme na stanovisko odboru č. 25/2008 dostupné na internetové stránce odboru (www.mvcr.cz/odk) v rubrice 4. Stanoviska odboru nebo v části III. tohoto sborníku.

● **Nedostatky při nakládání s nemovitým majetkem obce (porušování § 39 zákona o obcích)**

Základními formami porušování tohoto ustanovení zákona o obcích jsou:

- nezveřejnění záměru nakládat s nemovitým majetkem obce,
- zveřejnění záměru na dobu kratší než zákonem stanovených 15 dnů,
- zveřejnění záměru v době, kdy již zastupitelstvo obce rozhodlo o dalších navazujících majetkoprávních úkonech,
- nedostatečná identifikace nemovitosti uvedené ve zveřejněném záměru neodpovídající požadavkům zákona.

Před rozhodnutím o každé smlouvě, již bude obec svůj nemovitý majetek (pozemky, budovy apod.) prodávat, pronajímat, směňovat, darovat nebo poskytovat jako výpůjčku, je třeba na úřední desce obecního úřadu zveřejnit po dobu alespoň 15 dní informaci o této zamýšlené dispozici, tzn. zveřejnit tzv. záměr obce.

V záměru je třeba označit nemovitost způsobem stanoveným katastrálním zákonem (tj. § 5 zákona č. 344/1992 Sb.), a dále označit zamýšlený způsob nakládání s nemovitostí (darování, prodej apod.). Kromě těchto povinných náležitostí je možné a vhodné v záměru uvést i další údaje, např. lhůtu k podávání nabídek, bližší podmínky pro uzavření příslušné smlouvy, pokud o nich bylo předem rozhodnuto, apod. K záměru je rovněž možné připojit kopii katastrální mapy s vyznačením příslušných nemovitostí, fotografií budovy apod. Zveřejněný záměr je vhodné opatřit datem zveřejnění na úřední desce a sejmutí z úřední desky a podpisem oso-

by, která informaci zveřejnila a sejmula. Dále je vhodné záměr uschovat spolu s uzavřenou smlouvou (podle § 41 odst. 1 zákona o obcích je třeba ve smlouvě výslovně uvést, že před jejím uzavřením došlo ke zveřejnění záměru). Ustanovení § 26 správního řádu ukládá zveřejňovat obsah úřední desky též způsobem umožňujícím dálkový přístup a je tudíž třeba záměr zveřejnit i na elektronické úřední desce. Mezi zveřejněním záměru a rozhodnutím o majetkoprávním úkonu musí uplynout alespoň 15 dní.

Závěrem tohoto nedostatku lze konstatovat, že z projednávání závěrů kontroly se starosty obcí vyplývá, že řada starostů nedoceňuje možné právní důsledky takových pochybení. Spíše než o úmysl se jedná o neznalost zákona.

● **Nedostatky při naplňování práv občana podílet se na správě věcí veřejných (porušování § 16 odst. 2 zákona o obcích)**

Základními formami porušování tohoto ustanovení zákona o obcích jsou:

- omezení práva občana vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva obce k projednávaným věcem (buď jednacím řádem, nebo řídicím zasedání zastupitelstva obce), např.:
  - občanovi obce je dána možnost vyjádřit se teprve poté, co je přijato příslušné usnesení (diskuze je zařazována na závěr zasedání zastupitelstva, ačkoliv o jednotlivých bodech programu je hlasováno vždy po jejich projednání),
  - v jednacím řádu zastupitelstva obce je řídicímu zasedání zastupitelstva svěřována pravomoc udělit či neudělit slovo přítomnému občanovi, ačkoliv právo vyjádřit se na zasedání zastupitelstva obce k projednávaným věcem občanovi vyplývá přímo ze zákona o obcích,
  - do programu zasedání zastupitelstva obce je zařazen jeden bod určený k vyjadřování občanů souhrnně ke všem navrženým bodům programu před jejich samotným projednáním, ale v rámci dalšího projednávání jednotlivých bodů již občanovi možnost vyjádřit stanovisko není dána, atd.
- omezení možnosti vyjádřit se nebo nahlížet do návrhu rozpočtu obce a schváleného rozpočtu,
- omezení možnosti nahlížet do zápisu a usnesení ze zasedání zastupitelstva obce, usnesení rady, atd.,
- nedodržování lhůt při vyřizování podání občanů dle § 16 odst. 2 písm. f) a g) zákona o obcích - lhůta 60 dnů; jde-li o působnost zastupitelstva obce, je lhůta 90 dnů,
- neprojednání, resp. nevyřízení návrhů, připomínek a podnětů (§ 16 odst. 2 písm. f) a g) zákona o obcích).

K § 16 odst. 2 písm. c) zákona o obcích :

Občanovi obce, fyzické osobě vlastnící nemovitost na území obce a osobě oprávněné dle § 17 zákona o obcích (dále jen „občan“) je třeba dát na zasedání zastupitelstva obce možnost vyjádřit své stanovisko ke každé projednávané otázce, a to dříve, než zastupitelé o této otázce rozhodnou, tj. dříve, než je přijato příslušné usnesení. Občan má právo vyjádřit své stanovisko při projednávání každého bodu (v rámci diskuse k projednávanému bodu, např. po rozpravě členů zastupitelstva před schvalováním usnesení) bez ohledu na to, zda k ní bude přijímáno usnesení či zda jde jen o „informaci členům zastupitelstva“. Zákonu nebude odpovídat, je-li do programu zařazen jeden bod určený k vyjadřování občanů souhrnně ke všem navrženým bodům programu před jejich samotným projednáním (např. bod č. 1 programu - stanoviska občanů k projednávaným věcem), pokud v rámci dalšího projednání jednotlivých bodů již občanovi možnost vyjádřit stanovisko není dána.

Bližší podmínky stanovené jednacím řádem mohou výkon tohoto práva pouze přiměřeným způsobem „usměrnit“, nemohou jej však zcela vyloučit či stanovit taková omezení, která by jeho výkon de facto znemožnila (např. nelze omezit délku vystoupení občana pouze na 30 vteřin).

K realizaci práva občana obce vyjadřovat stanovisko k projednávaným záležitostem odkazujeme na stanovisko odboru č. 3/2008, publikované na internetové stránce www.mvcr.cz/odk v rubrice 4. Stanoviska odboru, nebo zveřejněné v části III. této publikace.

K § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích:

V případě podání adresovaného radě nebo zastupitelstvu obce, které se týká samostatné působnosti vykonávané těmito orgány (a je-li k jeho vyřízení nutné věc těmito orgánům předložit), bude třeba postupovat vždy v režimu § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích.

Vždy je třeba, aby byl příslušný orgán (rada či zastupitelstvo) s uplatněným požadavkem seznámen na svém zasedání či schůzi (tzn. navrhovaný požadavek by měl být zařazen do návrhu programu jako samostatný bod, případně v rámci bodu, ve kterém jsou „souhrnně“ projednávány jednotlivé podněty a návrhy občanů), a to zpravidla na nejbližším zasedání nebo schůzi. V případě prosté žádosti je na rozhodnutí příslušného orgánu obce (rady či zastupitelstva), zda předloženou záležitost věcně projedná (zda ji zařadí do programu zasedání či nikoli a bude se jí dále zabývat), v případě kvalifikované žádosti (tzn. je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce) vyplývá ze zákona o obcích povinnost příslušného orgánu obce záležitost vždy věcně projednat, a to ve lhůtách v tomto ustanovení určených. V rámci doporučení lze navrhnout, aby i v případě prostých žádostí bylo v zájmu dobré správy

upřednostňováno věcné projednání dané záležitosti a k odmítnutí tohoto projednání by se mělo přistupovat jen v odůvodněných případech.

Ačkoliv v případě podání dle § 16 odst. 2 písm. f) zákon o obcích povinnost informování občana obce o způsobu projednání nestanoví (zápisy i usnesení ze zasedání zastupitelstva obce a usnesení rady obce jsou ostatně každému občanovi obce přístupné a tedy každý občan obce se může se způsobem vyřízení svého požadavku seznámit), z hlediska požadavků dobré správy lze však takové informování doporučit (např. dopisem starosty obce).

K § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích:

Bude-li podání (návrh, připomínka či podnět) týkající se samostatné působnosti určeno jinému orgánu obce (starostovi, obecnímu úřadu, obecní policii), bude nutné je vyřídit podle § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích.

Vyřízením podání se rozumí jeho věcné vyřízení, tzn. že příslušný orgán obce prověří skutečnosti v něm uvedené a podle svého zjištění zaujme k návrhu či podnětu stanovisko, případně rozhodne o realizaci adekvátních opatření nebo o tom, že taková opatření nejsou nutná.

S ohledem na zásadu dobré správy (pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti) je nutné za součást „vyřízení“ podání považovat i informování občana obce o způsobu, jakým bylo jeho podání věcně posouzeno a s jakými závěry (postačující přitom je, bude-li v zákonem stanovené lhůtě informace odeslána). Pokud nelze podnět či návrh ve stanovené lhůtě vyřídit, resp. příslušné šetření podnětu uzavřít, je třeba, aby byl podatel v zákonem stanovené lhůtě o této skutečnosti informován.

K realizaci práva občana obce požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce, práva občana obce podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty a k otázce vztahu obou uvedených práv odkazujeme na stanoviska odboru č. 4 až 6/2008, publikovaná na internetové stránce www.mvcr.cz/odk, v rubrice 4. Stanoviska odboru, avšak též v části III. sborníku.

B) KONTROLA VÝKONU PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI

a) Význam kontrol výkonu přenesené působnosti

Systém dozoru a kontroly územních samosprávných celků prošel s účinností od 1. července 2006 výraznými změnami, nikoliv jen v procesních podrobnostech, ale především v systémových aspektech.

Kontrola výkonu přenesené působnosti krajů a hl. m. Prahy je svěřena věcně příslušným ministerstvům a jiným ústředním správním úřadům, kontrolu výkonu

přenesené působnosti obcí vykonávají krajské úřady. Ke kontrole výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst jsou příslušné magistráty těchto měst. Výkon přenesené působnosti svěřené městským částem hl. m. Prahy kontroluje Magistrát hlavního města Prahy.

Kontroly výkonu přenesené působnosti jsou (na rozdíl od kontrol samostatné působnosti) prováděny na základě plánu kontrol. Kontrolované subjekty jsou zpravidla s předstihem informovány o obsahu kontroly, konkrétním termínu jejího provedení a požadavcích kontrolního orgánu.

Rada kontrolních orgánů postupuje při kontrole podle jednotné osnovy, tj. prováděné kontroly jsou z hlediska svého věcného zaměření obsahově shodné u všech kontrolovaných subjektů, což umožňuje porovnávat úroveň výkonu státní správy v přenesené působnosti mezi jednotlivými kontrolovanými subjekty.

Kontroly přenesené působnosti prováděné příslušnými ministerstvy nebo jinými ústředními správními úřady jsou zaměřeny na prověření výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům krajů v jednotlivých oblastech státní správy. Ministerstvy a jinými ústředními správními úřady je v jejich rámci prověřována zejména kvalita správního řízení, dodržování ustanovení právních předpisů určených předmětem kontroly, metodická a odborná pomoc poskytovaná obcím, kontrolní systém krajů a jeho úroveň při kontrole výkonu přenesené působnosti obcí. Kontrolující ústřední správní úřady se při kontrole výkonu přenesené působnosti prováděné u krajů zaměřují zejména na prověření dodržování zákonů, jiných právních předpisů a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnic ústředních správních úřadů, jakož i opatření příslušných orgánů veřejné správy přijatých při kontrole výkonu přenesené působnosti.

Na rozdíl od provádění kontrol výkonu samostatné působnosti v případě kontrol prováděných na úseku přenesené působnosti kontrolující může v protokolu o kontrole

- a) uložit orgánu územního samosprávného celku splnit úkol stanovený zákonem nebo provést nápravu nezákonného postupu nebo jiných nedostatků zjištěných při kontrole a stanovit mu k tomu průměrnou lhůtu,
- b) uložit orgánu územního samosprávného celku podat kontrolnímu orgánu ve lhůtě stanovené podle písmena a) písemnou zprávu o splnění úkolu stanoveného zákonem nebo o nápravě nezákonného postupu nebo jiných nedostatků zjištěných při kontrole.

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra provádí kontrolu výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům krajů a hlavního města Prahy

tak, jak ji upravuje zákon o krajích a zákon o hlavním městě Praze. Kontrolní skupina se při kontrole výkonu přenesené působnosti prováděné u krajů zaměřila na prověření dodržování zákonů, jiných právních předpisů a v jejich mezích též usnesení vlády, směrnic ústředních správních úřadů, jakož i opatření příslušných orgánů veřejné správy přijatých při kontrole výkonu přenesené působnosti. Předmětem těchto kontrol byly následující skutečnosti:

- systém organizace kontrol výkonu přenesené působnosti obcí,
- systém poskytování odborné a metodické pomoci obcím,
- udělování souhlasu s veřejnoprávními smlouvami obcí a s jejich změnami,
- plnění usnesení vlády,
- organizační záležitosti - např. vydávání Věstníku právních předpisů kraje, úřední deska, dozor nad vydáváním a obsahem nařízení obcí, zasílání vlastních předpisů Ministerstvu vnitra.

V roce 2008 bylo objektem kontrol výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům krajů provedených odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra celkem 6 krajů.

Na základě posouzení předložených podkladů a poskytnutých informací kontrolní skupiny nezjistily na výše uvedených krajích nedostatky, jež by vyžadovaly uložení opatření k nápravě.

b) Hodnotící zpráva k výsledkům kontrol výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků

Hodnotící zpráva je výrazem koordinační role Ministerstva vnitra v oblasti veřejné správy. **Cílem hodnotící zprávy je podat vládě přehledné, komplexní a zejména vypovídající informace** o fungování a úrovni výkonu veřejné správy územními samosprávnými celky, resp. jejich orgány, tj. o realizaci výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků, tj. orgánům obcí, orgánům krajů, orgánům hlavního města Prahy a v neposlední řadě orgánům městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst.

Hodnotící zpráva představuje jeden z **významných dokumentů ve veřejné správě** vůbec. Její význam se postupem času stále zvyšuje. Základním smyslem hodnotící zprávy je zhodnocení výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků ze strany věcně příslušných kontrolních orgánů, a zejména pak navržení opatření v případech, kdy byly shledány nedostatky či rezervy ve výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků a upozornění na další okolnosti, které mají vliv na výkon těchto působností. V neposlední řadě je pak účelem hodnotící

zprávy zhodnocení postupů a organizace kontrol provedených jednotlivými úřady a přispění ke zkvalitnění samotného procesu provádění kontrolní činnosti.

Kromě již uvedeného je hodnotící zpráva vnímána také jako významný prostředek pro zintenzivnění a zkvalitnění spolupráce mezi jednotlivými správními úřady na úseku veřejné správy a jejímu posunu a zlepšení, ke kterému má kontrola směřovat. Snahou hodnotící zprávy je přispět k důkladnějšímu naplnění základních principů činnosti orgánů veřejné správy, které jsou formulovány v první části správního řádu pod označením **princip dobré správy a pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti**. Tato zpráva, byť pojednává o „kontrolách úřadů v úřadech“, sleduje jako finální cíl vyšší spokojenost stěžejního adresáta veřejné správy - občana.

Vláda České republiky, již je hodnotící zpráva v pravidelných intervalech předkládána, **věnuje tomuto dokumentu pro jeho význam zvláště velkou pozornost**. Jelikož představuje mimořádně cenný a obsáhlý zdroj informací o fungování veřejné správy, vláda tento materiál pravidelně využívá při své činnosti.

Hodnotící zprávu k výsledkům kontrol výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy za léta 2006 – 2007 vzala vláda na vědomí usnesením č. 544 ze dne 14. května 2008.

Hodnotící zpráva za léta 2006 – 2007 komplexním způsobem mapuje oblast výkonu veřejné správy, a to jak oblast přenesené působnosti, tak oblast samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst, krajů a hl. města Prahy.

Kromě částí, které byly součástí hodnotící zprávy za léta 2004 až 2005, byly do hodnotící zprávy za léta 2006 až 2007 **přidány 2 zcela zásadní oblasti:**

1. kontrola výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům městských částí a městských obvodů územně členěných statutárních měst a městských částí hlavního města Prahy magistráty a
2. kontrola výkonu samostatné působnosti. Součástí vyhodnocení výsledků kontrol je nově tedy též část zahrnující zobecněné zásadní poznatky z kontrol výkonu samostatné působnosti prováděných přímo Ministerstvem vnitra.

Za zmínku stojí bezesporu rovněž skutečnost, že do hodnotící zprávy byly **zařazeny také poznatky z kontrolní činnosti získané od krajských úřadů**, kterým byla dána možnost vyjádřit se. Význam těchto poznatků spočívá především v tom, že napomohly vytvořit uce-

lený obraz o úrovni výkonu státní správy v přenesené působnosti v celé její vertikální ose řízení.

Je jednoznačně patrné, že každá v pořadí další hodnotící zpráva se přitom vyznačuje nejen podstatným rozšířením svého obsahu, ale představuje především **významný kvalitativní posun**. V současné době je Ministerstvem vnitra, jako orgánem odpovědným za zpracování hodnotící zprávy, již **nastavena struktura hodnotící zprávy pro období let 2008 – 2009**. Do budoucna se uvažuje o dalším podstatném rozšíření obsahu hodnotící zprávy. Ministerstvo vnitra usiluje o to, aby tato zpráva zahrnula kromě stávajících ještě další oblasti výkonu veřejné správy tak, aby podaná informace byla v maximální možné míře vypovídající a poskytovala komplexní obraz fungování veřejné správy v celé její šíři.

Pokud se jedná o přípravu **hodnotící zprávy za léta 2010 až 2011**, Ministerstvo vnitra má jednoznačný **zájem posunout tento dokument na jinou kvalitativní úroveň, a to na základě přijetí nového zákona o kontrole**, na jehož přípravě Ministerstvo vnitra v současné době intenzívně pracuje.

Vyhodnocení kontrolních závěrů kontrol za období 2006 – 2007

Jak je z obsahu hodnotící zprávy za léta 2006 - 2007 zřejmé, oproti předcházejícímu hodnocenému období došlo ke **stabilizaci celkové úrovně výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům krajů a hlavního města Prahy**. Výsledky provedených kontrol prokázaly, že přenesená působnost je vykonávána orgány krajů a hlavního města Prahy bez zásadních pochybení. Na základě výsledků kontrol v uplynulém kontrolním období lze v některých případech konstatovat, že bylo dosaženo zlepšení v činnosti krajských úřadů při výkonu přenesené působnosti. Zjištěná pochybení v převážné míře vyplývají z opomenutí jednotlivých zaměstnanců a nikoliv ze systémových vad v rámci procesního řízení. Díky kontrolní činnosti ministerstev však došlo

také k diagnostikování systémových problémů, které budou řešeny v následujícím období. Systémový nedostatek zaznamenalo Ministerstvo obrany a Ministerstvo dopravy.

V úrovni výkonu **přenesené působnosti svěřené orgánům obcí jsou značné rozdíly**. Ukázalo se, že v průběhu kontrolního období byl výkon přenesené působnosti svěřené orgánům obcí ovlivněn několika zásadními legislativními změnami, zejména pak přijetím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a zákona č. 234/2006 Sb., kterým se mění zákon o obcích, zákon o krajích, zákon o hlavním městě Praze a některé další zákony. Kontrolní zjištění potvrzují, že si obce (zejména obce s nízkým počtem obyvatel) některé změny právní úpravy dosud neosvojily, ačkoliv od jejich účinnosti uplynula již delší doba (správní řád).

Úroveň **výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům jednotlivých městských obvodů a městských částí**, jakožto organizačním jednotkám města a správním obvodům pro výkon přenesené působnosti, lze hodnotit jako **dobrou**.

Hodnotící zpráva za léta 2006 – 2007 je **zveřejněna na internetových stránkách Ministerstva vnitra**, odboru dozoru a kontroly veřejné správy, na adrese www.mvcr.cz/odk.

c) Plán kontrol krajů a hlavního města Prahy pro rok 2008 a 2009

Vzhledem k požadavku vznesenému krajskými úřady budou do budoucna plány kontrol výkonu přenesené působnosti zpracovávány v detailnějším členění, a to po jednotlivých odborech jednotlivých resortů. Takovýto podrobný plán byl zpracován již pro rok 2009 a je trvale přístupný na webových stránkách odboru dozoru a kontroly veřejné správy (www.mvcr.cz/odk) a je zároveň uveden v části IV. Provádění kontrol nad rámec zpracovaného plánu ve vlastní působnosti kontrolních orgánů v reakci na aktuální potřeby není omezeno.

Legislativní a koncepční úkoly odboru v roce 2008

A) „Volební“ novela zákonů o územních samosprávných celcích

Dne 25. června 2008 byl v Poslanecké sněmovně a následně dne 17. července 2008 v Senátu **schválen vládní návrh novely** zákona o obcích, zákona o krajích a zákona o hlavním městě Praze, připravený **na základě zkušeností** Ministerstva vnitra **z činnosti samospráv po komunálních volbách v roce 2006**. Nezbytnou změnu v této oblasti vyžaduje stávající nedostatečná a zejména ne zcela vhodná provázanost zákonů o územních samosprávných celcích se zákony o volbách do zastupitelstev obcí a krajů, zejména vazba na existující systém volebního soudnictví a na důsledky plynoucí ze soudních rozhodnutí.

Změna především nově upravuje a sjednocuje základní **pravidla pro správu obce (kraje, hl. m. Prahy) v době ode dne voleb do příslušného zastupitelstva do dne konání ustavujícího zasedání zastupitelstva, resp. do zvolení nových samosprávných orgánů po volbách**. Dnem voleb do zastupitelstva zaniká mandát dosavadním členům zastupitelstva, a tudíž zanikají i volené orgány samosprávy – zastupitelstvo a rada. Až dosud platilo, že do ustavení nového zastupitelstva, resp. do zvolení nových orgánů, vykonává správu v případě obce dosavadní starosta (§ 107 zákona o obcích), v případě kraje dosavadní hejtman (§ 64b zákona o krajích) a v případě hl. m. Prahy dosavadní rada hl. m. Prahy (§ 69 odst. 3 zákona o hl. m. Praze) spolu s primátorem hl. m. Prahy (§ 75 zákona o hl. m. Praze). Novela právní úpravu ve všech třech zákonech sjednocuje tím, že v tomto „volebním mezidobí“ bude vykonávat své pravomoci rada územního samosprávného celku, dosavadní starosta (hejtman, primátor) i dosavadní místostarosta (náměstek hejtmána nebo primátora). V případě, že výsledek voleb byl u soudu napaden návrhem na neplatnost voleb nebo neplatnost hlasování (nikoli však návrhem na neplatnost volby kandidáta) a soud tomuto návrhu vyhoví, bude mít rada územního samosprávného celku své pravomoci posíleny o oprávnění stanovit pravidla rozpočtového provizoria a schvalovat rozpočtová opatření. Pokud přede dnem voleb do zastupitelstva vykonával starosta (hejtman, primátor) nebo jiný člen rady svou funkci jako uvolněný, bude mu náležet příslušná odměna i po celou dobu tohoto dalšího výkonu funkce.

Novela dále upravuje – opět v závislosti na podání návrhu na neplatnost voleb nebo neplatnost hlasování – **pravidla pro svolávání ustavujícího zasedání zastupitelstva**. Toto zasedání zastupitelstva bude svolávat dosavadní starosta (hejtman, primátor) tak, aby se konalo do 15 dnů ode dne uplynutí lhůty pro podání návrhu k soudu na neplatnost voleb nebo hlasování (návrh se podává do 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí nebo krajů Státní volební komisí) a v případě, že takový návrh byl podán, do

15 dnů ode dne právní moci rozhodnutí soudu o posledním z podaných návrhů, pokud žádnému návrhu nebylo vyhověno (usnesení soudu nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu). Jestliže soud některému z podaných návrhů vyhoví, ke zvolení zastupitelstva nedošlo, tudíž není možné svolat ustavující zasedání a konají se opakované (dodatečné) volby nebo se koná opakované (dodatečné) hlasování.

Ve vztahu k zákonu o obcích novela upravuje **důvody pro jmenování správce obce a podrobněji stanoví jeho pravomoci** (§ 98 zákona o obcích). Ministerstvo vnitra od 1. července 2006, kdy nabyla účinnosti novela č. 234/2006 Sb., vykonávalo funkci správce obce ve 26 obcích. Takto získané cenné zkušenosti ukázaly jasnou potřebu právní úpravu správce obce modifikovat.

Správce obce jako úředník státu by měl být jmenován pouze tehdy, jestliže obec sama nemůže vlastními silami zabezpečit svou další, byť provizorní, správu, neboť i taková provizorní správa je pro obec vhodnější než správa vykonávaná státem určenou osobou. Se jmenováním správce se proto od účinnosti novely počítá pouze tam, kde došlo k zániku zastupitelstva, aniž zákon o obcích sám umožňoval jiný, samostatný způsob správy obce. Správce bude jmenován především v případě, že se v obci neuskuteční volby pro nedostatek kandidátů do zastupitelstva obce, tedy jestliže občané obce nemají zájem aktivně se podílet na správě svých vlastních záležitostí. Správce bude dále jmenován tehdy, jestliže zanikne mandát všem členům zastupitelstva obce a na jejich místa nenastoupí náhradníci (při *pouhém* poklesu bude zastupitelstvo i nadále činné, byť za určitých podmínek i s omezenými pravomocemi – § 90 zákona o obcích – a jmenování správce tudíž není nutné). Správce obce bude konečně ustaven i tehdy, jestliže dojde ke sloučení obcí nebo ke vzniku nové obce oddělením.

Pravomoci správce obce se budou soustřeďovat výlučně na výkon samostatné působnosti, a to principiálně v rozsahu pravomocí rady obce a některých pravomocí starosty obce, které jsou doplněny o pravomoci v rozpočtové oblasti. Správce obce po dobu výkonu své funkce zastupuje obec navenek a je v čele obecního úřadu, tzn. jako doposud mu bude podřízen i tajemník obecního úřadu. Úpravou pravomocí dochází ke změně základní koncepce tohoto institutu – i nadále se má za to, že činnost správce obce je činností omezenou, zaměřenou výlučně na zajištění základní správy obce (plnění jen základních, „udržovacích“ činností); správce obce nemá (nesmí!) a ani do budoucna nebude nahrazovat volené orgány obce (starostu, zastupitelstvo). Nicméně i k plnění svého omezeného poslání musí být pravomocemi vybaven natolik, aby v případě nutnosti mohl obec adekvátně spravovat a reagovat na všechny vzniklé problémy.

Náklady spojené s výkonem funkce správce, tj. ná-

klady vzniklé přímo správci, hradí Ministerstvo vnitra. Náklady spojené se správou obce, tj. zajišťování úkolů obce v samostatné působnosti, se samozřejmě hradí z rozpočtu obce.

Novela byla publikována ve Sbírce zákonů pod č. 298/2008 a nabyla účinnosti dnem vyhlášení, tj. 19. srpna 2008.

B) Zákon o kontrole

K významným legislativním a koncepčním úkolům odboru dozoru a kontroly veřejné správy patří též příprava návrhu zákona o kontrole a souvisejícího tzv. změnového zákona. Usnesením ze dne 18. června 2007, č. 672, schválila vláda věcný záměr zákona o kontrole a zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím uvedeného zákona (tzv. změnový zákon). Tímto byl završen proces tvorby základních tezí a předpokladů, jenž probíhal v podstatě již od roku 2005, a započaly práce na přípravě paragrafových znění obou zákonů. Do konce roku 2007 byla sestavena pracovní skupina Ministerstva vnitra, zajišťující přípravu návrhů obou zákonů, a spolu s ní též dvě konzultační skupiny, které se významně na tvorbě obou zákonů podílely. Po celý rok 2008 probíhala intenzivní příprava, diskuse, spolupráce a jednání, jejichž výsledkem by měl být návrh obou zákonů odpovídající co nejširšímu konsensu všech dotčených ústředních správních úřadů.

Základním cílem nové právní úpravy je sjednocení procesních pravidel různých druhů kontrolních činností, a tím v co největší míře překonat dosavadní neodůvodněnou nejednotnost a roztržitost speciálních úprav jednotlivých odvětvových zákonů. Předchozí analýzou současného systému kontroly ve veřejné správě provedenou již v roce 2005 (a dále rozvíjenou až do podoby výše zmíněného věcného záměru) bylo totiž zjištěno, že kontrolu ve veřejné správě upravuje v současné době více než 200 právních předpisů. Většina z nich sice řeší hmotněprávní otázky, nicméně samotný postup příslušných orgánů při výkonu různých druhů kontrolní činnosti, neboli kontrolní proces, je upraven více než 60 právními předpisy, a to i navzdory skutečnosti, že bez ohledu na to, jak se ta která kontrolní činnost nazývá (např. inspekce, dozor, vrchní dozor, dohled, kontrola apod.) z hlediska průběhu jejího výkonu, tedy procesu, lze vymezit obecný, univerzálně aplikovatelný procesněprávní rámec. Určitou sjednocující úlohu plnil do jisté míry zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, avšak v současné době tuto roli již zdaleka neplní, jak ostatně potvrdila rovněž výše uvedená analýza. Proto bylo upřednostněno zpracování zcela nového zákona, který bude současně odrážet aktuální vývoj a stav v oblasti kontroly ve veřejné správě.

Přípravu nového zákona o kontrole a souvisejícího

změnového zákona zajišťuje odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra. Nicméně zpracování především změnového zákona, ale i samotného zákona o kontrole, který je se změnovým zákonem úzce svázán, by však bylo nemyslitelné bez součinnosti dalších subjektů. Z tohoto důvodu byly vytvořeny dvě konzultační skupiny – užší, skládající se ze zástupců Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Asociace krajů, Grémia ředitelů krajských úřadů, Svazu měst a obcí a Ministerstva vnitra, a širší, jež zahrnuje navíc zástupce všech ústředních správních úřadů. Obě konzultační skupiny se intenzivně podílely na zpracování návrhů obou zákonů.

Nejprve byla koncem roku 2007 připravena první pracovní verze zákona o kontrole, jež byla prodiskutována na jednání širší konzultační skupiny v lednu 2008, a na ni navázala příprava souvisejícího změnového zákona. V průběhu dubna až června probíhala samostatná dvoustranná jednání Ministerstva vnitra s jednotlivými ústředními správními úřady, jejichž předmětem byla zejména úprava zákonů, spadajících do věcné působnosti toho kterého úřadu a obsahujících určitá procesní pravidla kontroly, ale ruku v ruce s tím i příslušné úpravy pracovní verze zákona o kontrole. Některá jednání a úpravy pokračují i nadále, přičemž by měla vyústit na konci roku 2008 ve zpracování finální verze návrhu obou zákonů, která by měla být na přelomu února a března 2009 zaslána do meziresortního připomínkového řízení a následně do 30. června 2009 předložena vládě.

Na rozdíl od stávajícího zákona o státní kontrole bude působnost nového zákona podstatně širší, zahrnující de facto všechny kontrolní činnosti ve veřejné správě. Zákon o kontrole se tak nebude dotýkat jen vnějších správních kontrol, tzn. kontrol vykonávaných správními úřady na základě zvláštních zákonů z různých oblastí veřejné správy vůči nepodřízeným fyzickým a právnickým osobám, v právním řádu označovaných nejčastěji jako státní dozor, dohled, inspekce, státní kontrola apod., pro něž se dosud používají pravidla zákona o státní kontrole, ale též pravidla rozšířená ve zvláštních zákonech upravujících hmotně-právní stránku těchto kontrol. Nově budou do působnosti zákona o kontrole spadat též např. kontroly výkonu přenesené i samostatné působnosti subjektů územní samosprávy, kontroly dodržování zákonných povinností subjektů zájmové samosprávy, tzn. profesních komor a zájmových svazů, ze strany ústředních správních úřadů a dalších oprávněných subjektů, či kontroly dodržování povinností dekoncentrovaných orgánů státní správy ze strany ústředních či vyšších orgánů státní správy a organizačních složek a příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem je stát či územní samosprávný celek, pro něž se dosud používají rozšířená pravidla obsažená v některých zvláštních

zákonech nebo jen interní normativní instrukce. Tento posledně uvedený okruh kontrol se sice odehrává v prostředí podřízenosti a nadřízenosti, podobně jako kontrola výkonu přenesené působnosti územních samosprávných celků, což dosud použití obecného zákona o státní kontrole vylučovalo, nicméně Ministerstvo vnitra spolu s většinou ústředních správních úřadů dospělo k závěru, že i takovému typu kontrol je vhodné dát jednotná procesní pravidla (předvídatelnost postupů, předem stanovená práva a povinnosti kontrolujících i kontrolovaných apod.). S vymezením působnosti nového zákona pak souvisí též určité sjednocení kontrolní terminologie a zpracování definic některých základních pojmů.

Významnou „novinkou“ oproti zákonu o státní kontrole je též výslovná úprava zahájení a ukončení kontroly, a to i vzhledem k rozšíření předmětu kontroly (neboť stávající zákon o státní kontrole upravuje pouze tzv. kontrolu na místě, zatímco nová právní úprava řeší i tzv. dálkové kontroly) tak, aby byla v co největší míře zachována právní jistota kontrolovaných osob, a současně možnost kontrolujících účinně vymáhat plnění s kontrolou souvisejících povinností. V současné době např. existují případy, kdy je kontrola oznámena kontrolované osobě předem, avšak zahájena je až okamžikem předložení pověření ke kontrole. V případě, že kontrolovaná osoba následně po doručení oznámení, avšak ještě před samotným zahájením kontroly, neposkytne součinnost a neumožňuje předložení pověření ke kontrole, naskytá se otázka, zda ji lze již sankcionovat pořádkovou pokutou či nikoli, neboť tato může být zpravidla uložena až v rámci kontroly. Stejně tak se jako jistá nejasnost jeví problematika výkonu určitých s kontrolou souvisejících úkonů, které jsou však prováděny před samotným zahájením kontroly, přičemž někdy mohou vyústit v její zahájení, jindy ne. Rovněž tuto určitou přeházi kontroly nová právní úprava řeší.

Velmi diskutovanou otázkou byl katalog práv a povinností kontrolujících i kontrolovaných, kde bylo nejsložitějším úkolem při zachování nutné obecnosti jednotné právní úpravy současně podchycení co nejširšího okruhu práv a povinností tak, aby žádná z kontrol nemohla být mařena a byla účinná. Filozofií nového zákona tedy je poskytnout kontrolujícím široký výčet oprávnění, avšak jasně deklarovaná povinnost využívat pouze ta oprávnění, která jsou ke splnění účelu kontroly potřebná, a zároveň důsledná ochrana a šetření práv a právem chráněných zájmů kontrolovaných osob.

Neméně významným aspektem nové právní úpravy je rovněž posílení spolupráce kontrolních orgánů, koordinace kontrolních činností, vzájemné poskytování informací a výsledků kontrol mezi kontrolními orgány, což v důsledku vede nejen ke zefektivnění kontrol, nýbrž i k určité ochraně kontrolovaných osob

v tom smyslu, že by již neměly být zbytečně obtěžovány ve stejném období stejnými kontrolami následujícími po sobě, naopak bude možno využít výsledky jedné kontroly v rámci kontroly jiné či jednotlivé kontrolní činnosti zkoordinovat tak, aby byla kontrolovaná osoba „obtěžována“ kontrolou co nejméně.

Na druhou stranu jsou posíleny též donucovací mechanismy, které mají zabránit maření kontroly kontrolovanými osobami, které se kontrole vyhýbají. Je to dáno jednak možností ukládání pořádkových pokut již od samotného zahájení kontroly, které je upraveno variantně tak, aby co nejvíce vyhovovalo té které kontrole, a jednak možností využít donucovacích prostředků již v tzv. prefázi kontroly, tj. před samotným zahájením kontroly. Krom toho došlo k podstatnému zvýšení výše pořádkové pokuty a současně k úpravě tzv. kvalifikované výše pro případy, kdy by základní výše pokuty byla zřejmě neúčelná. Tato úprava samozřejmě nemá být represí a vést k ekonomickému krachu kontrolované osoby. Je třeba mít stále na paměti, a nový zákon to také zdůrazní, že se jedná pouze o donucovací nikoli represivní prostředek k řádnému výkonu kontroly. I zde tedy platí, že výše pokuty musí být přiměřená okolnostem.

A konečně pokud jde o vztah ke správnímu řádu, počítá nový zákon o kontrole s jeho subsidiární aplikací.

Související změnový zákon byl připravován v úzké součinnosti s jednotlivými ústředními správními úřady, a to formou dvoustranných jednání. Předmětem těchto jednání bylo především odstranění duplicitních procesních ustanovení, obsažených ve speciálních odvětvových zákonech, která by měla být nahrazena aplikací obecných procesních pravidel v zákonu o kontrole. Odvětvové zákony by měly upravovat pouze hmotně-právní aspekty kontrol a popř. zcela specifické procesní instituty, charakteristické pro ten který druh kontrolní činnosti.

V současné době je ve změnovém zákonu zahrnuto celkem 116 zákonů, přičemž o úpravě několika málo z nich se dosud jedná. V každém případě lze konstatovat, že všechna jednání, diskuse a spolupráce byly plodné a konstruktivní a všichni zainteresovaní zástupci poskytovali vstřícnou spolupráci, bez níž by nebylo možno současného stavu přípravy návrhu zákona o kontrole a souvisejícího změnového zákona dosáhnout.

C) Novela zákona o svobodném přístupu k informacím

Usnesením vlády ze dne 25. října 2006, č. 1199, o Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2006 až 2011, přijala vláda základní koncepční dokument pro boj s korupcí a současně rozhodla o přípravě celé řady opatření směřujících k posílení transparent-

nosti a veřejné kontroly činnosti státu a veřejnoprávních subjektů. Jedním z těchto opatření bylo provedení *analýzy účinnosti zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím* (dále jako „InfZ“). Problematika zákona o svobodném přístupu k informacím se v roce 2007 stala rovněž předmětem cíle vlády č. 97 (07.05), schváleného usnesením č. 596 ze dne 30. května 2007, který ukládal připravit změnu právních předpisů tak, aby veškeré informace o rozhodování orgánů veřejné správy a subjektů jimi zřízených či ovládaných byly veřejně přístupné.

Analýza byla vládě předložena v prosinci roku 2007 a schválena usnesením z 9. ledna 2008, č. 4. Tímto usnesením bylo současně ministři vnitra uloženo zpracovat a vládě do konce roku 2008 předložit návrh změny InfZ, která by v souladu se závěry *analýzy* odstranila zjištěné problémy zákona a současně by v souladu se Strategií vlády v boji proti korupci a s cílem vlády č. 97 (07.05) posílila prvky reálné vymahatelnosti práva na informace.

Snahou Ministerstva vnitra bylo dosáhnout co nejširšího odborného konsensu nad obsahem novely tak, aby připravená změna mohla být v obecné rovině podporována nejen povinnými subjekty, ale i veřejností (žadatelé o informace). Za tímto účelem byla vytvořena *konzultační skupina* složená ze zástupců povinných subjektů (ministerstev, krajů), zástupců nevládních organizací, zástupců vybraných výborů Poslanecké sněmovny PČR, zástupce Kanceláře Veřejného ochránce práv, zástupce Svazu měst a obcí a zástupce odborné obce (Právnické fakulty Masarykovy univerzity). Na jejích jednáních byly postupně prodiskutovány jednotlivé náměty, přičemž o výsledné podobě většiny z nich bylo dosaženo konsensu (buď souhlasem s uvažovanou změnou nebo naopak jejím odmítnutím). V několika případech se konzultační skupina nad podobou navržených změn neshodla a o jejich konečném (ne)zpracování do návrhu novely rozhodlo Ministerstvo vnitra jakožto garant jejího obsahu. V rámci činnosti konzultační skupiny byl uspořádán i odborný seminář k projednání uvažovaných změn v širším plénu za účasti zástupců povinných subjektů i nevládních organizací. Při zpracování novely byla velká pozornost věnována účasti veřejnosti, a proto jednotlivé dokumenty z činnosti konzultační skupiny (podklady pro jednání a záznamy z nich) byly průběžně zveřejňovány na internetových stránkách Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz/odk). Stejně byl zveřejněn i připravený návrh zákona a veřejnosti byla poskytnuta možnost se s jeho obsahem seznámit a zaslat případná vyjádření.

V rámci mezirezortního připomínkového řízení, které bylo zahájeno v listopadu 2008, bylo ke zpracovanému návrhu uplatněno velké množství často i vzájemně protichůdných požadavků. Ministerstvo vnitra proto bude na základě podrobné analýzy všech

doručených připomínek zvažovat, zda je vhodné v legislativních pracích i nadále pokračovat nebo zda vládě navrhnout jiné zadání, např. zpracování zcela nového zákona o poskytování informací. V průběhu přípravy novely byl hlavní důvod, tedy zahrnutí obchodních společností do okruhu povinných subjektů, již vyřešen soudní judikaturou. Nabízí se řešení, že změna zákona není z tohoto důvodu nezbytná a nabízí se též možnost od přípravy novely zcela upustit.

D) Informace o činnosti pracovní skupiny Ministerstva spravedlnosti k výkladu sporných ustanovení zákona o střetu zájmů

Ministerstvu vnitra bylo dlouhodobě adresováno velké množství dotazů zástupců územní samosprávy i fyzických osob, týkajících se zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů (zejména jeho poslední novely, provedené zákonem č. 216/2008 Sb. s účinností od 20. června 2008).

Věcným gestorem zákona o střetu zájmů je však Ministerstvo spravedlnosti, které by proto mělo na ústřední úrovni výklad tohoto zákona zastřešit. S ohledem na objektivní komplikovanost řady ustanovení předmětného zákona došlo mezi Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem vnitra k dohodě o vytvoření společné pracovní skupiny, složené kromě zástupců obou resortů rovněž ze zástupců Svazu měst a obcí ČR a krajů. Úkolem skupiny je zajištění jednotných výkladových stanovisek, a to především k otázkám, působícím v souvislosti s aplikací zákona o střetu zájmů v praxi objektivní komplikace aplikujícím správním orgánům.

Z jednání této pracovní skupiny je pořizován zápis, který se publikuje elektronicky, a to jak na centrálních internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti, tak i na webu odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra.

První jednání pracovní skupiny se na Ministerstvu spravedlnosti uskutečnilo dne **10. července 2008** a jeho předmětem bylo zaujetí výkladových stanovisek k určitým typizovaným otázkám, které oba resorty k zákonu o střetu zájmů dosud obdržely a jejichž vyřešení se jevílo jako nejnaléhavější. Další jednání skupiny se na Ministerstvu spravedlnosti uskutečnilo **19. listopadu 2008** za účelem dořešení některých aplikačních a výkladových problémů.

Z pohledu Ministerstva vnitra lze konstatovat, že počet dotazů ke střetu zájmů v poslední době značně poklesl; ojedinělé dotazy byly postoupeny Ministerstvu spravedlnosti, které je přímo vyřídilo. Ministerstvo spravedlnosti tedy akceptuje svou odpovědnost gestora platné právní úpravy střetu zájmů a dotazy vztahující se k této úpravě vyřizuje. V případě výskytu výkladové obtížných problémů svolává Ministerstvo spravedlnosti jednání zmíněné pracovní skupiny. Iniciovat toto jed-

nání je připraveno i Ministerstvo vnitra, pokud zjistí existenci otázek ztěžujících správním orgánům aplikaci zákona o střetu zájmů (případně v situaci opakovaných dotazů veřejnosti k určitým otázkám – ojedinělé dotazy jsou, jak uvedeno, postupovány Ministerstvu spravedlnosti k přímému vyřízení).

Závěry jednání mezirezortní pracovní skupiny k zákonu o střetu zájmů jsou uvedeny v části III. nebo jsou k dispozici na internetových stránkách obou ministerstev na těchto adresách:

1) Ministerstvo spravedlnosti:

<http://portal.justice.cz/uvod/justice.aspx> – Ministerstvo spravedlnosti/Zákon o střetu zájmů/Základní informace

2) Ministerstvo vnitra:

<http://www.mvcr.cz/odk>

E) Informace o přípravě Analýzy možností zavedení přímé volby starostů v ČR a výzva k zaslání podnětů a připomínek k této problematice

Na základě usnesení vlády ČR ze dne 30. května 2007, č. 596, kterým byly schváleny programové cíle vlády do roku 2010, bylo Ministerstvu vnitra programovým cílem vlády č. 07.33. uloženo „**OTEVŘÍT DISKUZÍ O PŘÍMÉ VOLBĚ STAROSTŮ A O REFORMĚ SAMOSPRÁVY**“. Formou splnění tohoto cíle byla vládou určena srovnávací studie se zahraničními právními úpravami a politickým uspořádáním samospráv v rámci Evropské unie, jakož i rozbor platné právní úpravy obecního zřízení z hlediska možností jeho změn ve vztahu k potenciálnímu zavedení přímé volby starostů do právního řádu ČR.

Zpracování požadované studie a její předložení vládě bylo původně uloženo v termínu do 31. prosince 2007. Z důvodu provázanosti tohoto cíle s jinými úkoly, které byly vládou Ministerstvu vnitra uloženy a jejichž realizace by rovněž mohla vyústit do změny zákonů o územních samosprávných celcích, byl tento termín vládou ČR prodloužen; v současnosti se předpokládá předložení zpracované analýzy vládě v průběhu roku 2009.

O otázce přímé volby starostů široká veřejnost dlouhodobě již diskutuje. Současně se jedná o problematiku bezprostředně související s právní koncepcí celé organizace územní samosprávy a dotýkající se tak všech obcí, jež by proto měly mít možnost se k dané otázce vyjádřit a zapojit se do veřejné diskuze, která je vládou ČR požadována. Jelikož obce jako takové nejsou obligatorními připomínkovými místy, jimž bude zpracovaná analýza předložena v rámci mezirezortního připomínkového řízení, přistoupilo Ministerstvo vnitra k elektronickému zveřejnění průběžně zpracovaného

materiálu na internetových stránkách odboru dozoru a kontroly veřejné správy (www.mvcr.cz/odk). Tento materiál představuje platformu pro požadovanou veřejnou diskusi, na základě jejichž výsledků bude dále průběžně upravován a doplňován. Ministerstvo vnitra uvítá jakékoliv podněty či připomínky veřejnosti k tomuto materiálu i celé problematice přímé volby starostů, jež umožní, aby byl výsledný materiál předložen vládě v maximálně komplexní podobě a odrážející – v souladu s vládním zadáním – výsledky co nejširší veřejné diskuze.

V souvislosti s tímto cílem vlády byla Ministerstvem vnitra uspořádána rovněž odborná konference k tématu „Dokončení reformy a aktuální aspekty veřejné správy“. Konference se uskutečnila dne 24. června 2008 a v jejím průběhu byla široce diskutována mj. právě problematika přímé volby starostů. Zápis z konference je rovněž dostupný na internetových stránkách odboru dozoru a kontroly veřejné správy (www.mvcr.cz/odk v rubrice 1. Aktuálně).

F) Analýza zákonných zmocnění pro vydávání právních předpisů obcí a krajů

Analýza zákonných zmocnění pro vydávání právních předpisů obcí a krajů (dále jen „Analýza zákonných zmocnění“) byla dlouhodobým projektem Ministerstva vnitra, o kterém byly kraje ve všech jeho dosavadních fázích v souvislosti s jednotlivými výstupy informovány a aktivně se jej účastnily. Úkoly v rámci projektu Analýza zákonných zmocnění jsou plněny již třetím rokem. Projekt byl zahájen na základě četných kritických poznatků Ministerstva vnitra z dozorové a metodické činnosti, které poukazovaly na nedostatky platné právní úpravy zákonných zmocnění k vydávání právních předpisů obcí a krajů, což v konečném důsledku vedlo i k přijímání vadných právních předpisů a k narušení právní jistoty nejen územních samosprávných celků, ale zejména adresátů právních norem. Jeho **předmětem jsou výslovná zákonná zmocnění**, tj. vymezení oblastí, v jejichž rámci jsou obce a kraje oprávněny prostřednictvím obecně závazných vyhlášek a nařízení ukládat povinnosti. Zároveň se má tímto napomoci zpřehlednění právního řádu.

Východiskem jsou ustanovení Ústavy (čl. 104 a čl. 79 odst. 3) a zvláštní zákony obsahující jednotlivá výslovná zákonná zmocnění (přehled zákonných zmocnění pro vydávání právních předpisů územních samo-

správných celků je uveden v části IV). Tato zmocnění po celou dobu byla a dosud jsou předmětem připomínek ze strany obcí, které je aplikují v praxi. Snahou je, aby **byla pro obce srozumitelná, jednoznačná, dostatečně konkrétní i snadno aplikovatelná**, a nedocházelo tak k jejich překračování, nesprávné aplikaci, a tedy následné nutnosti zásahu ze strany dozorových orgánů. I v důsledku této práce **počet návrhů k Ústavnímu soudu** na zrušení právních předpisů obcí **neustále klesá**.

Cílem celého projektu a motivem jeho vzniku bylo aktivně zapojit dotčená, jakož i příslušná ministerstva coby gestory jednotlivých zákonných zmocnění do procesu postupného zjednávání nápravy vadných zákonných zmocnění, resp. do přípravy legislativních návrhů jejich změn.

V první fázi projektu byly nedostatky popsány u celkem 19 zákonných zmocnění, k nimž byl zároveň zpracován návrh opatření k jejich nápravě, případně připojena zpráva, že náprava již proběhla nebo probíhá.

Vláda České republiky usnesením č. 1624 ze dne 14. prosince 2005 tento materiál schválila. Současně tímto, jakož i následným usnesením č. 1350 ze dne 30. listopadu 2006, uložila představitelům ústředních správních úřadů úkol plnit opatření vyplývající z Analýzy zákonných zmocnění a zároveň ministři vnitra předložit souhrnnou zprávu o plnění tohoto opatření.

Aktuální fáze tohoto projektu byla završena předložením zprávy o plnění uložených opatření vládě ČR, která tento materiál dne 1. prosince 2008 schválila přijetím usnesení č. 1526/2008. Struktura materiálu je obdobná jako dosavadní výstupy projektu, tj. obsahuje identifikaci problémových zákonných zmocnění a opatření k jejich nápravě, tj. legislativní změnu příslušného zákonného zmocnění. Nadále se již nepředpokládá podávání navazující zprávy vládě ČR o tom, zda a jakým způsobem zohlednila jednotlivá ministerstva ve své činnosti dosavadní závěry projektu Analýzy zákonných zmocnění. Ministr vnitra bude jednotlivými dotčenými ministerstvy toliko informován o opatřeních přijatých příslušnými resorty, neboť bylo zhodnoceno, že ministerstva jsou do projektu aktivně zapojena a postačí proto vzájemná meziresortní komunikace. Samozřejmě je třeba nezapomenout, aby započaté práce byly dotčenými resorty dokončeny a aby se navrhovaná opatření, pokud možno, skutečně promítla do platné legislativy v podobě zvolené příslušnými ministerstvy.

Informace o ostatní, nedozorové a nelegislativní, činnosti odboru za rok 2008

A) Vedení správních řízení

a) Ministerstvo vnitra jako nadřízený správní orgán

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy plní úlohu nadřízeného správního orgánu podle § 178 správního řádu ve vztahu k orgánům kraje v samostatné působnosti (hl. m. Prahy), resp. který přezkoumává rozhodnutí vydaná krajskými úřady v samostatné působnosti (§ 94 krajského zřízení). Odbor všeobecné správy Ministerstva vnitra je i nadále příslušný k řešení odvolání proti rozhodnutím krajů a hl. m. Prahy o pokutách uložených podle zákona o krajích a zákona o hl. m. Praze.

b) Vyhodnocení agendy nedozorových správních řízení

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy zajišťuje plnění podstatné části úkolů Ministerstva vnitra jako nadřízeného správního orgánu krajů ve vztahu k jejich samostatné působnosti. Současný legislativní trend posilování samostatné působnosti obcí i krajů se přitom projevil i v nárůstu agendy odboru v této oblasti. Zatímco v roce 2006 rozhodoval odbor dozoru a kontroly veřejné správy v celkem 20 správních řízeních (včetně řízení o stížnostech podle zákona o svobodném přístupu k informacím i odvolacího řízení proti rozhodnutím o odvodech za porušení rozpočtové kázně), v roce 2007 uplatnil svou pravomoc již ve 122 řízeních a v roce 2008 v celkem 229 řízeních. V roce 2008 narostla agenda oproti roku 2007 o 85% a oproti roku 2006 dokonce o desetinásobek.

Vzrůstající náročnost se však netýká pouze počtu vedených řízení. Rozšiřováním úkolů krajů v samostatné působnosti se rozšířil i okruh případů, vůči nimž Ministerstvo vnitra vykonává působnost nadřízeného správního orgánu v oblastech, které by jinak z věcného hlediska náležely „gesčním“ ústředním správním úřadům. Typickým příkladem je problematika zajišťování dopravní obslužnosti krajů, upravená zákonem o silniční dopravě, jehož věcným garantem je Ministerstvo dopravy. Tento stav pochopitelně klade zvýšené nároky na odbornou způsobilost pracovníků odboru, kteří takto řeší záležitosti zcela mimo běžnou agendu ministerstva. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy v tuto chvíli řeší spory z veřejnoprávních smluv o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě (včetně sporů o mnohamilionové náhrady), které vznikly mezi některými dopravci s kraji, přezkoumává zákonnost těchto veřejnoprávních smluv a rozhoduje v odvolacích řízeních o uložení závazku veřejné služby a o vyrovnání finančního břemene podle nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 ze dne 26. června 1969, o postupu členských států ohledně závazků vyplývajících z pojmu veřejné služby v dopravě po železnici, silnici a vnitro-

zemských vodních cestách, ve znění nařízení Rady (EHS) č. 1893/91 z 20. června 1991.

Specifickou agendu představují odvolací řízení proti rozhodnutím krajských úřadů o uložení odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně. Složitost těchto řízení spočívá nejen v jejich procesní povaze, neboť se jedná o řízení podle zákona o správě daní a poplatků, ale především v rozmanitosti právních i skutkových okolností, za nichž byly odvody uloženy. Ministerstvo vnitra např. posuzovalo oprávněnost uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně pro porušení školských normativů, za vykazování ekonomicky neoprávněných nákladů při plnění závazku veřejné služby v osobní linkové dopravě nebo za neoprávněné čerpání dotace z evropských i krajských fondů. V mnoha případech přitom výše uložených odvodů spolu s penále dosahuje poměrně vysokých částek, např. 20 mil. Kč, 3,5 mil. Kč či 2 mil. Kč. U každého vydaného rozhodnutí zpravidla dochází k podání správní žaloby. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ve vztahu k odvodům za porušení rozpočtové kázně dosud byla soudně přezkoumávána ve dvou řízeních, v jednom případě byla žaloba odmítnuta, ve druhém bylo rozhodnutí ministerstva zrušeno.

Kvantitativně největší počet řízení však představují řízení o stížnostech a odvoláních podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Tato řízení jsou přitom náročná zejména z časového hlediska, neboť zákon o svobodném přístupu k informacím ukládá nadřízenému orgánu rozhodnout do 15 dnů ode dne, kdy od povinného subjektu obdržel odvolání nebo stížnost, přičemž tato lhůta nemůže být prodloužena. Množství řízení v této oblasti na druhou stranu umožňuje Ministerstvu vnitra zobecňovat opakující se problémy a v rámci metodické pomoci obcím a krajům sjednocovat přístupy při aplikaci zákona o svobodném přístupu k informacím.

Podrobné statistické údaje naleznete v části II.

B) Platnost, účinnost a možnosti zrušení obecně závazných nařízení okresních národních výborů, vyhlášek a nařízení okresních úřadů

Na počátku roku 2008 se na Ministerstvo vnitra obrátili ředitelé krajských úřadů s požadavkem na sdělení stanoviska k platnosti, účinnosti a možností zrušení právních předpisů okresních úřadů a okresních národních výborů s odůvodněním, že jejich současné postavení v právním řádu je nejasné, což při výkonu veřejné správy způsobuje především ve vztahu k jejím adresátům aplikační problémy.

Ministerstvem vnitra bylo na základě tohoto požadavku zpracováno stanovisko k těmto právním předpisům, a to ve smyslu právní neúčinnosti a neaplikovatelnosti obecně závazných nařízení okresních národních výborů, resp. vyhlášek a nařízení okresních úřadů

vydaných na základě již zrušených zákonných zmocnění. Ohledně zrušení těchto právních předpisů bylo sděleno, že ke zrušení obecně závazných nařízení okresních národních výborů jsou oprávněny věcně příslušné ústřední správní úřady vykonávající státní správu v oblastech regulovaných obecně závaznými nařízeními okresních národních výborů. Obdobné přitom platí pro vyhlášky a nařízení okresních úřadů vydané na základě již zrušených zákonných zmocnění.

Ke zrušení právních předpisů okresních úřadů vydaných na základě dosud nezrušených zákonných zmocnění, které jsou dosud platnými a účinnými součástmi právního řádu, jsou poté oprávněny orgány, na které z okresních úřadů přešel výkon působnosti v oblasti regulované těmito předpisy, tzn. orgány, na které přešlo oprávnění k vydání právních předpisů na základě těchto dosud nezrušených zákonných zmocnění.

Ředitelé krajských úřadů rovněž předložili konkrétní předpisy, jež aplikační potíže způsobují. Konkrétně vznesli požadavek na zrušení určitých předpisů okresních úřadů, resp. okresních národních výborů ředitelů Krajských úřadů Jihočeského kraje, Jihomoravského kraje, Zlínského kraje a Olomouckého kraje. Ostatní ředitelé krajských úřadů se vyjádřili v tom smyslu, že nepožadují zrušení žádných předpisů.

Zaslané předpisy přitom regulují oblasti spadající do působnosti více ústředních správních úřadů, a to konkrétně Ministerstva vnitra, Ministerstva zemědělství, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva dopravy, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva financí a Ministerstva kultury.

Právní předpisy okresních národních výborů a okresních úřadů, které byly s požadavkem na zrušení předloženy krajskými úřady, byly na základě vyjádření příslušných subjektů rozděleny do 4 kategorií, a to sice na předpisy vydané na základě již neexistujících zákonných zmocnění, které lze bez náhrady zrušit; předpisy vydané na základě dosud nezrušených zákonných zmocnění, které přešlo na obce (zejména obce III.); předpisy vydané na základě dosud nezrušených zákonných zmocnění, které přešlo na kraje a předpisy, které již byly zrušeny.

Pokud se týče předpisů vydaných na základě již neexistujících zákonných zmocnění, které lze bez náhrady zrušit, Ministerstvo vnitra se ujalo koordinační úlohy v postupu ve věci zrušení těchto předpisů věcně příslušnými ústředními správními úřady tak, jak pro něj tato úloha vyplývá z ustanovení § 12 odst. 3 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, tzv. „kompetenčního zákona“. K tomuto odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra zpracoval materiál do vlády, ve kterém je navržen postup, který by měl vést ke zrušení uvedených

předpisů. V souladu s výše uvedeným se přitom navrhuje vydání derogačních aktů ve formě vyhlášek věcně příslušných ústředních správních úřadů vykonávajících státní správu v oblastech regulovaných rušenými předpisy. Ministerstvo vnitra přitom do materiálu mimo předpisů předložených řediteli krajských úřadů zařadilo i další dosud platné právní předpisy okresních úřadů na úseku požární ochrany, které zruší svojí vyhláškou.

Zpracovaný materiál, jehož předložení vládě se předpokládá v I. pol. roku 2009, byl hodnocen kladně především ze strany krajských úřadů. Rovněž ze strany dotčených ministerstev byl s navrženým postupem předem vysloven souhlas. V průběhu roku 2009 by tak mělo dojít k úspěšnému dokončení projektu.

C) Výkon ostatní přímé působnosti Ministerstva vnitra

a) Výkon správce obce Ministerstvem vnitra

Správce obce jako úředník státu je jmenován tehdy, jestliže obec sama nemůže vlastními silami zabezpečit svou alespoň provizorní správu. Důvody pro jmenování správce obce a jeho podrobnější pravomoci jsou zakotveny v zákoně o obcích.

V roce 2008 jmenoval ministr vnitra správce obce z řad pracovníků odboru dozoru a kontroly veřejné správy ve třech případech. Bylo to z těchto důvodů – *nezvolení nového starosty do 6 měsíců* ode dne, kdy byl odvolán nebo se funkce vzdal (pozn.: tento důvod byl s účinností od srpna 2008 ze zákona o obcích vypuštěn novelou zákona o územních samosprávných celcích č. 298/2008 Sb.), a *vznik nové obce*.

První případ nastal v obci **Hajany** (okres Brno-venkov, Jihomoravský kraj), kde poklesl počet členů zastupitelstva obce pod 5 a na uprázdněné mandáty nastoupili náhradníci. Následně byl výkonem pravomocí starosty pouze pověřen jeden z členů zastupitelstva. Dne 29. února 2008 uplynula zákonná lhůta 6 měsíců pro volbu nového starosty a bylo nutno dle zákona o obcích jmenovat správce obce. Ten svou činnost vykonával od 1. března 2008 do 7. dubna 2008, kdy se konalo ustavující zasedání Zastupitelstva obce Hajany, jež bylo zvoleno ve volbách konaných 29. března 2008.

V obci **Podbořanský Rohozec** (okres Louny, Ústecký kraj) se vzdal starosta obce své funkce. V souladu s ustanovením § 103 odst. 6 zákona o obcích vykonává v obci pravomoci starosty místostarosta, kterého určilo zastupitelstvo obce. Na řádně svolaném zasedání zastupitelstva obce dne 17. března 2008 se nepodařilo zvolit nového starostu obce. Dne 24. března 2008 uplynula zákonná lhůta 6 měsíců pro volbu no-

vého starosty. Tím vznikl důvod pro jmenování správce obce, který byl ministrem jmenován s účinností od 1. dubna 2008. Dne 29. března 2008 však proběhlo v obci zasedání zastupitelstva, na němž byli řádně zvoleni starosta a místostarosta obce. Vzhledem k tomu, že tak pominul důvod pro jmenování správce obce, nebyl výkon jeho činnosti fakticky zahájen.

Třetí případ se týkal vzniku nové obce, resp. oddělení části obce od obce původní. Vzniku nové obce předcházelo místní referendum, které se uskutečnilo dne 17. května 2008 na území statutárního města Zlína v místní části **Želechovice nad Dřevnicí** (okres Zlín, Zlínský kraj). V místním referendu, v němž se rozhoduje o oddělení části obce, je rozhodnutí přijato, jestliže pro něj hlasovala nadpoloviční většina oprávněných osob zapsaných v seznamu oprávněných osob v té části obce, která se má oddělit. Celkový počet oprávněných osob byl 1624, celkový počet platných hlasů pro odpověď „ano“ byl 1259 (77,52 %) a rozhodnutí tedy bylo přijato.

Krajský úřad Zlínského kraje podle ustanovení § 22 odst. 1 zákona o obcích a § 67 odst. 1 písm. g) zákona o krajích vydal dne 7. července 2008 rozhodnutí, kterým byl schválen návrh statutárního města Zlína na oddělení části obce **Želechovice nad Dřevnicí ke dni 1. lednu 2009**. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 6. srpna 2008.

Ministerstvo vnitra vydalo v souladu se zákonem o obcích souhlas, že nová obec ponese název **Želechovice nad Dřevnicí** a stanovilo počet členů zastupitelstva, který má být zvolen, na 11 členů. Volby v nové obci byly vyhlášeny na den 10. ledna 2009. Jelikož došlo k naplnění zákonných důvodů, jmenoval ministr vnitra s účinností od 1. ledna 2009 správce obce **Želechovice nad Dřevnicí**. Správce obce bude zabezpečovat úkoly v oblasti samostatné působnosti, zastupovat obec navenek a stát v čele obecního úřadu. Činnost správce obce skončí dnem ustavujícího zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce.

Do doby, než se správce obce může de facto ujmout své funkce, tj. do 1. ledna 2009, zabezpečuje odbor dozoru a kontroly veřejné správy řadu nezbytných úkonů a opatření souvisejících s budoucí správou nové obce. Probíhají jednání s Magistrátem města Zlína, Krajským úřadem Zlínského kraje, zástupci občanů nové obce, Ministerstvem financí a s institucemi, které budou zajišťovat smluvní vztahy v nové obci. K základním úkolům patří otázky týkající se vypořádání a dělení majetku, registrace nové obce jako právního subjektu, zajištění výkonu přenesené působnosti (tuto činnost nemůže správce obce vykonávat) a příprava komunálních voleb.

V souvislosti se vznikem nové obce Želechovice nad Dřevnicí k 1. lednu 2009 poznamenáváme, že k tomuto datu **zaniká obec Nemíž**, která se připojila k obci Tehov (okres Benešov, Středočeský kraj). O připojení rozhodlo tehdejší Zastupitelstvo obce Nemíž na zasedání zastupitelstva obce dne 14. dubna 2008, Zastupitelstvo obce Tehov pak dne 7. května 2008. Dohoda o připojení obce Nemíž k obci Tehov byla schválena oběma zastupitelstvy jednohlasně na počátku prosince 2008. V případě připojení jedné obce k druhé, u níž nedochází ke změně v orgánech obce, není ze zákona nutné jmenovat správce obce. Dodáváme jen, že počet obcí k 1. lednu 2009 zůstane stejný jako byl k datu 1. ledna 2008, a to celkových 6.244 obcí (nepočítaje 5 vojenských újezdů).

Očekává se, že správce obce bude jmenován i v obci **Petrov nad Desnou** (okres Šumperk, Olomoucký kraj). Na základě kladného výsledku místního referenda ze dne 6. září 2008 byl Krajským úřadem Olomouckého kraje schválen návrh obce Sobotín na oddělení části Petrov nad Desnou. Nová obec vznikne ke dni 1. ledna 2010.

b) Přijímání oznámení o konání místního referenda

Ohlašovací povinnost obcí ve věcech místního referenda je zakotvena v § 47 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu. Ministerstvo vnitra vychází z údajů, které mu jsou ve smyslu § 47 obcemi nahlášeny, ale neprovádí v rámci 6.249 obcí kontrolu, zda některá obec své referendum nezatajila nebo zda někde neproběhlo referendum neplatné. Ve věcech samostatné působnosti jsou obecně kontrolní a dozorové zásahy státu minimalizovány.

Ve statistice (v části II.) je uveden **přehled o místních referendech**, která byla Ministerstvu vnitra v souladu s § 47 odst. 1 zákona o místním referendu oznámena (povinnost přijímat příslušná oznámení byla na Ministerstvo vnitra převedena od 1. července 2006 novelou č. 234/2006 Sb.). Jelikož zákon o místním referendu obsahové náležitosti oznámení blíže nespecifikuje, nelze ani u všech obcí a konaných místních referend poskytnout veškeré údaje, neboť jimi Ministerstvo vnitra nedisponuje, a pro účely přijímání oznámení podle § 47 zákona o místním referendu ani disponovat nemusí. Přehled obsahuje údaje pouze o obcích, které svou oznamovací povinnost dle zmíněného ustanovení zákona o místním referendu splnily (nelze tedy zcela vyloučit, že některá obec tuto povinnost nesplnila, byť se snažíme prostřednictvím našich pracovišť v jednotlivých krajích takové případy eliminovat).

Aby bylo **referendum platné**, je třeba účasti alespoň 35 % oprávněných osob. Aby bylo **rozhodnutí přijaté v referendu pro zastupitelstvo závazné**, musí pro ně

hlasovat nadpoloviční většina oprávněných osob, které se místního referenda zúčastnily, a alespoň 25 % oprávněných osob zapsaných v seznamech oprávněných osob.

V případě referenda, v němž se rozhoduje o **oddělení části obce** nebo o **sloučení obcí** či o **připojení obce k jiné obci**, je rozhodnutí přijato, jestliže pro ně hlasovala nadpoloviční většina oprávněných osob zapsaných v seznamu oprávněných osob

- v případě oddělení v té části obce, popř. částech obce, která se má oddělit,
- v případě sloučení obcí nebo připojení obce v té obci, ve které byl návrh přípravného výboru podán.

c) Určování obcí městem a městysem

Dle § 3 odst. 1 a 2 zákona o obcích mohou obce požádat o stanovení městy nebo městyse, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády České republiky. V daném případě jde o postup využitelný jen u obcí, které nikdy v minulosti nezískaly historické označení město nebo městyse, a nemohou proto o něj přímo požádat ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 nebo 4 zákona o obcích, nicméně však jde o obce, které počtem obyvatel, svým charakterem a spádovým významem překračují již běžné postavení obce v území, tvoří významný integrující prvek a zajišťují širší poskytování veřejných služeb obyvatelstvu. Návrh na stanovení obce městem nebo městysem podává obec v rámci své samostatné působnosti Ministerstvu vnitra, odboru dozoru a kontroly veřejné správy.

V roce 2008 byla cestou Ministerstva vnitra podána pouze jedna žádost, a to **návrh obce Ševětín** (okres České Budějovice, Jihočeský kraj) **na stanovení obce městysem dle ustanovení § 3 odst. 2 zákona o obcích.** Ministerstvo vnitra žádost posoudilo a na základě podkladů obce a šetření na místě připravilo pro jednání vlády materiál (č.j. MV-47575/ODK-2008), doporučující vyhovět návrhu obce na stanovení obce městysem. **Vláda návrhu vyhověla a ve věci přijala usnesení ze dne 3. listopadu 2008, č. 1349,** navrhuující předsedovi Poslanecké sněmovny ČR vyhovět návrhu obce Ševětín (s odůvodněním, že tato obec představuje v dané lokalitě významné spádové centrum zajišťující širší poskytování veřejných služeb v území). **Předseda Poslanecké sněmovny následně svým rozhodnutím ze dne 11. listopadu 2008, č. 41, stanovil obec Ševětín městysem.**

D) Vydávání Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí

Ministerstvo vnitra podle § 93 písm. a) zákona o krajích *koordinuje vydávání směrnic ministerstev a jiných správních úřadů, jež se dotýkají přenesené působnosti kraje nebo přenesené působnosti obce; k tomu vydává Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich vyhlášení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.*

Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí (dále jen „Věstník“) byl zřízen usnesením vlády ČR ze dne 29. ledna 2003, č. 123, o zřízení Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.

Redakci Věstníku, vystavení na internetu a výkon koordinační funkce zabezpečuje v současné době v rámci Ministerstva vnitra **odbor dozoru a kontroly veřejné správy**.

Dle čl. I odst. 1 Zásad pro vydávání Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí, jež jsou přílohou č. 1 cit. usnesení vlády, se ve Věstníku povinně uveřejňují směrnice ministerstev a ostatních ústředních správních úřadů, jimiž se řídí orgány krajů a orgány obcí při zabezpečení přenesené působnosti, přičemž podmínkou platnosti těchto směrnic je právě jejich publikace ve Věstníku.¹⁾

Dále se ve Věstníku mohou též uveřejňovat:

- a) vybraná usnesení, popř. opatření vlády, u nichž vláda tento způsob uveřejnění určí
- b) důležitá sdělení ministerstev určená pro orgány krajů a orgány obcí při výkonu státní správy, pro jiné organizační složky státu, popř. příspěvkové organizace (*pozn.: v současné době se ve Věstníku poměrně pravidelně zveřejňuje sdělení MV o ztrátě či odcizení úředních razítek nebo služebních průkazů a sdělení o stanovení obce městysem apod.*).

Ve Věstníku se naopak neuveřejňují:

- a) opatření obsahující utajované informace,
- b) opatření, u nichž zákon nebo jiný právní předpis stanoví jiný závazný způsob publikace,
- c) opatření týkající se stanovení konkrétních cen,
- d) jednorázová operativní sdělení (vyžádání si zpráv, hlášení, podkladů atd.).

Věstník je určen pro úřední potřebu orgánů krajů a orgánů obcí. Současně slouží ústředním správním úřadům k zajišťování koordinační úlohy vůči orgánům

krajů a orgánů obcí. Pro tyto účely vydávají ústřední správní úřady směrnice či instrukce, jimiž stanoví povinnosti na úseku své působnosti orgánům krajů a orgánům obcí. Tyto orgány jsou pak povinny se příslušnou směrnicí řídit. Směrnice nabývá platnosti okamžikem její publikace ve Věstníku. Informovanost orgánů krajů a orgánů obcí o přijetí směrnice je zajištěna tím, že se každá částka Věstníku distribuuje všem obcím a krajům, a to s přihlédnutím k jejich požadavkům automaticky a zdarma. Současně jsou tak orgány krajů a orgány obcí informovány o dalších podstatných okolnostech, jako např. o usneseních vlády, která se dotýkají jejich činnosti, ztrátě či odcizení úředních razítek nebo služebních průkazů, popř. o jiných podstatných sděleních. Kromě krajů a obcí je Věstník dále zaslán všem ministerstvům a státním zastupitelstvím.

Jednotlivé částky Věstníku vycházejí podle potřeby (a to v závislosti na rozhodnutí vlády o zveřejnění jejich usnesení či dle požadavků ministerstev na zveřejnění směrnic). Odbor dozoru a kontroly veřejné správy tak neovlivňuje rozsah ani obsah informací zveřejňovaných ve Věstníku, jelikož tento obsah je dán požadavky vlády (konkrétní text usnesení vlády, v mnoha případech též s přílohou) či resortů (konkrétní obsah směrnic či různých sdělení).

Věstník je tedy **nepravidelné periodikum**, které vychází v průměru 7x ročně. Každoročně vychází částka s přehledem právních předpisů a směrnic ministerstev a ostatních správních úřadů, týkajících se činnosti orgánů krajů a orgánů obcí, aktualizovaným k 31. prosinci předcházejícího kalendářního roku.

Přehled vydaných částek Věstníku v období 2004 - 2008:

Rok	2004	2005	2006	2007	2008
Počet částek	4	8	8	8	6

Kromě tištěné verze jsou veškeré vydané částky Věstníku zveřejněny nejpozději v den vydání také na webovém adrese: www.mvcr.cz/vestnik v PDF formátu. Na seznam platných právních předpisů a směrnic týkajících se činnosti orgánů krajů a orgánů obcí, aktualizovaný k 31. prosinci, je od letošního roku přímý odkaz v příslušné částce. Tyto přehledy právních předpisů dle jednotlivých resortů jsou ve formátu PDF i DOC.

¹⁾ § 61 odst. 2 písm. b) bod 1. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
 § 92 odst. 2 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
 § 31 odst. 3 písm. b) bod 1. zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.
 čl. IV odst. 1 a 2 Zásad pro vydávání Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.

E) Součinnost s ostatními ústředními orgány státní správy a dalšími významnými orgány

a) Veřejný ochránce práv – sociální bydlení

V průběhu roku 2008 započala spolupráce Ministerstva vnitra s Veřejným ochráncem práv, Ministerstvem pro místní rozvoj a Ministerstvem práce a sociálních věcí na téma sociálního bydlení. Výsledkem této spolupráce bylo zpracování praktického a široce použitelného **návodu pro obce a města**, který by pomohl předcházet rozšiřování a tvorbě sociálně vyloučených lokalit či ghett, a to s důrazem na zajištění potřeby bydlení.

Při Ministerstvu vnitra, odboru dozoru a kontroly veřejné správy, vznikla na základě žádosti Veřejného ochránce práv ministři vnitra z konce roku 2007 pracovní skupina složená z pracovníků Kanceláře Veřejného ochránce práv a dotčených orgánů státní správy. Ministerstvo vnitra jakožto orgán dozoru nad samostatnou působností obcí se může v případě, kdy to žádá ochrana zákona a v jeho mezích, zasazovat ve prospěch občanů, kteří mají ztížený či omezený přístup k možnosti získat bydlení v obecním bytě. Práce na metodice probíhaly paralelně s přípravou zákona o sociálním bydlení, na kterém ministerstvo rovněž participovalo (gestorem však bylo Ministerstvo pro místní rozvoj).

Podnětem k této součinnosti se zaměřením především na předcházení důsledkům ztráty bydlení, bylo mimo jiné usnesení Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice Senátu Parlamentu ČR (65. usnesení, 6. funkční období z 10. schůze, konané dne 10. července 2007), který projednal závěrečné stanovisko Veřejného ochránce práv k vystěhování romských obyvatel ze Vsetína. Neomezuje se však pouze na romské sociálně vyloučené lokality. Cílem je pomáhat řešit konkrétní problémy praxe, předcházet jim a koordinovat uplatnění pravomocí zúčastněných. Jedním z výsledků konference pořádané Veřejným ochráncem práv ve dnech 24. a 25. listopadu 2008 měly být také náměty, jakým dílčím či komplexním způsobem doplnit stávající právní úpravu sociálního bydlení. Konference se mohli zúčastnit zástupci obcí a měst, krajů, ústředních orgánů státní správy i nevládních organizací. Byly prezentovány různé zkušenosti z praxe (Ostrava, Most, Písek atd.) a současně testován obsah první pracovní verze doporučení.

Do konce roku by tak měl být finalizován materiál nazvaný „**Doporučení pro obce a města pro předcházení rozšiřování a tvorby sociálně vyloučených lokalit se zdůrazněním zajištění potřeby bydlení**“, který shrnuje současné nástroje státní správy a samosprávy, které mohou uvedeným cílům posloužit, také konkrétní příklady dobré a špatné praxe, informace, které mohou obcím sloužit pro práci s osobami ohroženými

sociálním vyloučením nebo již sociálně vyloučenými. Kolektiv autorů byl veden snahou prostřednictvím těchto doporučení do budoucna bránit excesům v rozporu s právními předpisy a mezinárodními závazky České republiky.

Výše zmíněné doporučení bude samozřejmě dostupné na internetových stránkách odboru (www.mvcr.cz/odk). Poté, co bude doporučení finalizováno a doplněno o praktické příklady, bude rovněž distribuováno obcím i krajským úřadům (cca přelom ledna a února 2009). Dále se předpokládá, že minimálně rok by měla pracovní skupina pracovat dál, sbírat pozitivní i negativní ohlasy a do konce následujícího roku 2009 již existující doporučení podle nich dopracovat. Pracovně se také do budoucna uvažuje o možném vzniku **edice dobré správní praxe ve vzájemné spolupráci Veřejného ochránce práv a Ministerstva vnitra**, která by měla za cíl zpracovávat pro veřejnou správu podobná víceoborová témata s cílem posílení dobré správy.

b) Jednání s Ministerstvem financí

i) Výherní hrací přístroje a interaktivní videoloterijní terminály

V rámci zintenzivnění metodické pomoci obcím se Ministerstvo financí, odbor 34 Státní dozor nad sázkovými hrami a loteriem, obrátilo na Ministerstvo vnitra, odbor dozoru a kontroly veřejné správy, se žádostí o vzájemnou spolupráci.

Předmětem jednání bylo zejména téma povolování výherních hracích přístrojů (dále jen „VHP“) a interaktivních videoloterijních terminálů (dále jen „IVT“), prominutí místního poplatku za provozovaný hrací přístroj a registrování občanských sdružení, jejichž předmětem činnosti je pořádání pokerových turnajů.

Ministerstvo financí k této problematice vypracovalo k 1. listopadu 2008 níže uvedené **stanovisko**, které obcím mj. připomíná, že povolení na provozování VHP se podle ustanovení § 18 odst. 3 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“), vydává nejdéle na dobu jednoho roku. Některé obce však toto povolení vydávají na dobu delší, např. tří let. Ministerstvo financí v něm dále zaujímá také *negativní stanovisko* k možnosti vydávání povolení k provozování výherních hracích přístrojů na kalendářní rok (y) bezprostředně nenavazující na kalendářní rok, v němž byla žádost podána, a to z důvodu, že zákon o loteriích nestanoví, v jakém časovém období před požadovanou dobou provozování VHP může žadatel žádost o vydání povolení podat, a proto žádost o vydání povolení je třeba posuzovat na základě logického výkladu vzájem-

ných vztahů relevantních ustanovení zákona o loteriích a zabránit tak eventuálnímu obcházení zákona. Doporučuje proto, aby obce zamítaly žádosti o povolení provozu VHP na dobu delší než 1 kalendářní rok bezprostředně následující po kalendářním roce, v němž byla žádost podána.

Vzájemná spolupráce tedy spočívala zásadně ve třech rovinách:

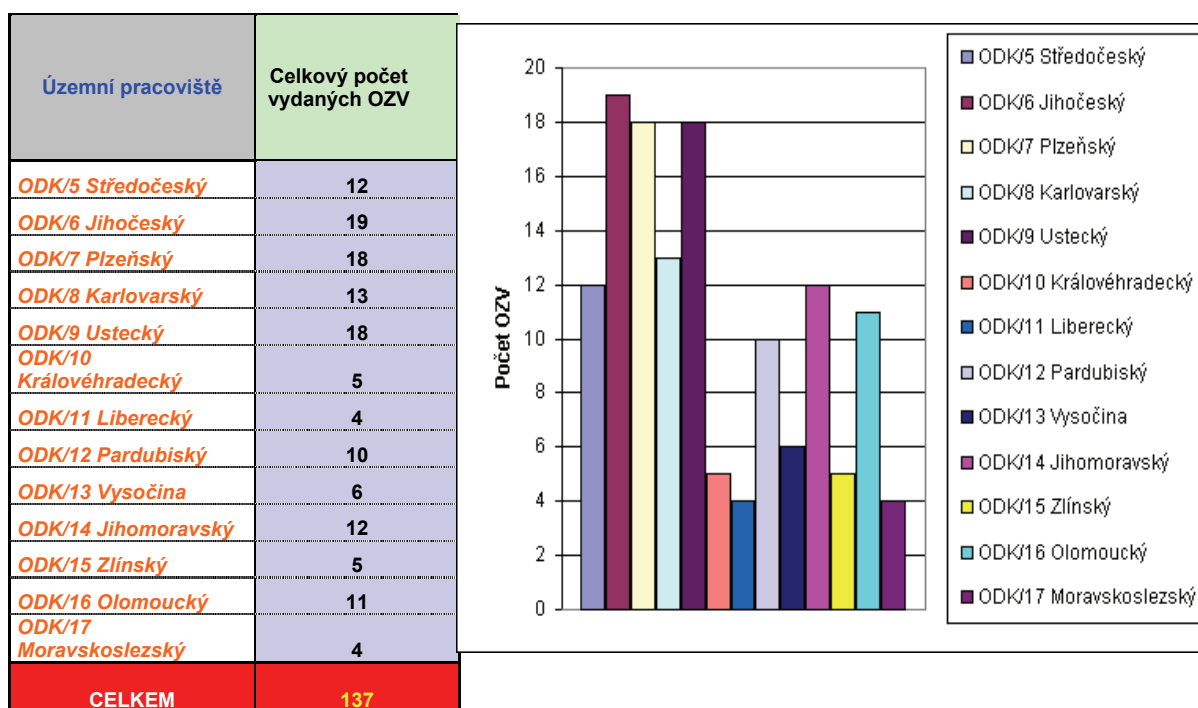
1) ve využití úzkých kontaktů, které má odbor dozoru a kontroly veřejné správy s územními samosprávnými celky, s cílem distribuce tohoto metodického stanoviska Ministerstva financí formou informativních e-mailů obcím prostřednictvím územních oddělení dozoru a rovněž v písemné podobě na poradách odboru

se zástupci krajských úřadů, Svazu měst a obcí, Komory statutárních měst, Sdružení místních samospráv a dalších subjektů či na setkání s tajemníky obcí s rozšířenou působností,

2) v možnosti se aktivně účastnit na konzultačních aj. akcích hromadného typu pořádaných odborem dozoru a kontroly veřejné správy - sdělováním či doplněním stanovisek v gesci Ministerstva financí ke společné problematice, případně zodpovězením eventuelních dotazů,

3) v poskytnutí Ministerstvem vnitra zpracovaného statistického přehledu obecně závazných vyhlášek obcí regulujících provoz výherních hracích přístrojů, jenž je následující:

Celkový přehled OZV upravujících VHP

Metodické stanovisko k vyřizování žádostí o povolení provozování výherních hracích přístrojů (dále jen „VHP“) na kalendářní rok(y) bezprostředně nenavazující na kalendářní rok, v němž byla žádost podána.

Ministerstvo financí – odbor 34 Státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi zaujímá **negativní stanovisko** k možnosti vydávání povolení k provozování výherních hracích přístrojů na kalendářní rok (y) bezprostředně nenavazující na kalendářní rok, v němž byla (y) žádost (i) podána (y), a to z následujících důvodů:

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „loterní zákon“) nestanoví, v jakém časovém období před požadovanou dobou provozování výherního hracího přístroje může žadatel žádost o vydání povolení podat. Za této situace je třeba žádost o vydání povolení posuzovat na základě logického výkladu vzájemných vztahů relevantních ustanovení loterního zákona (§ 4a, § 4b odst. 2, § 18 a § 19). Pro správní řízení platí obecně, že není řízením ryze formálním, ve kterém by správní orgán pouze formálně konstatoval, že došlo k předložení zákonem stanovených dokladů, aniž by je vyhodnotil také po stránce jejich průkaznosti ve vztahu k předmětu podnikání v aktuálním čase. Mělo-li by platit pouze formální hledisko, že u žádostí podaných např. v roce 2008 na několik kalendářních roků v řadě za sebou prokazuje aktuální bezúhonnost osob stanovených v § 4a výpis z evidence rejstříku trestů z roku 2008 (ne starší 3 kalendářních měsíců v době předložení), pak by dokladování tohoto výpisu pro posouzení aktuální bezúhonnosti ztratilo jakýkoli smysl a význam. Tento argument lze aplikovat na další „skutečnosti“ jakými jsou např. povinnost žadatele uvádět v žádosti jména osob, které budou odpovídat za dodržování zákazu hry osob mladších 18 let (§ 18 odst. 2 loterního zákona), splnění podmínky, že od data výroby VHP neuplynulo 5 let (§ 19 odst. 3 písm. a) loterního zákona), omezená platnost potvrzení o složení jistoty (§ 4b odst. 3 loterního zákona) atd.

Loterní zákon stanoví v § 18 odst. 3, že povolení se vydává nejdéle na dobu jednoho kalendářního roku. Na základě gramatického a jazykového výkladu (použití jednotného čísla u pojmu kalendářní rok) tohoto ustanovení nutno jednoznačně dovodit, že povolení lze vydat pouze na dobu jednoho kalendářního roku, a to kalendářního roku, který bezprostředně časově navazuje na rok, v němž byla žádost podána. Argumentace, že jednotlivé žádosti nutno posuzovat samostatně a že doba provozování uvedená v jednotlivých žádostech nepřesahuje 1 kalendářní rok, je proto liché a je pouhým obcházením ust. § 18 odst. 3 loterního zákona. Motivace podávání žádostí o povolení provozování výherních hracích přístrojů předem na několik kalendář-

ních roků, které bezprostředně nenavazují na kalendářní rok, v němž byly žádosti vydány, jsou jednoznačné. Smysl tohoto konání lze spatřovat ve snaze provozovatelů „vyhnout“ se dopadům závazných vyhlášek obcí, jimiž ve smyslu ustanovení § 50 odst. 4 regulující provozování výherních hracích přístrojů na svém území.

Ministerstvo financí opírá toto své stanovisko o pravomocný rozsudek Krajského soudu v Ostravě 22Ca 101/2006-32, který se týká inkriminované problematiky.

Ministerstvo financí proto doporučuje, aby obce zamítaly žádosti o povolení provozu výherních hracích přístrojů na dobu delší než 1 kalendářní rok bezprostředně následující po kalendářním roce, v němž byla žádost podána a v odůvodnění se inspirovaly výše uvedenými důvody.

Ministerstvo financí závěrem upozorňuje, že toto stanovisko má charakter právního názoru a není závazným výkladem právního předpisu, který přísluší podávat pouze soudům.

ii) Přezkoumání hospodaření obcí

S Ministerstvem financí je diskutována i otázka přezkumu hospodaření územních samosprávných celků. Zástupci obou ministerstev si vyměňují informace a z dlouhodobého hlediska jsou konzultovány legislativní kroky, které povedou ke zlepšení uplatňování současných právních úpravy přezkoumání hospodaření a kontroly výkonu samostatné působnosti z hlediska jejich praktické aplikace. Vzájemná jednání k této otázce budou probíhat i v průběhu roku 2009.

F) Z další činnosti odboru

Institut pro místní správu Praha ve spolupráci s jednotlivými odbory Ministerstva vnitra ze sekce veřejné správy vytvořil **Slovník nejpoužívanějších pojmů ve veřejné správě** (dále jen „Slovník“), na jehož přípravě se podílel i odbor dozoru a kontroly veřejné správy. Slovník je moderní informační zdroj, který slouží jako užitečný nástroj pro odborné publikum i širokou veřejnost pro zdokonalování znalosti nejčastěji používaných pojmů z oblasti veřejné správy. Obsah Slovníku má charakter výkladový, nejedná se tedy o právní slovník. Ambicí tvůrců tohoto produktu bylo zpracování vybraných pojmů a jejich obecně aplikovatelných definic, resp. výkladů. Tento Slovník by měl být využíván i při tvorbě nových právních předpisů jako doporučený zdroj pro zapracovávání již existujících pojmů a jejich definic do právních předpisů.

Cílem tohoto produktu je poskytnout úředníkům veřejné správy, členům zastupitelstev krajů a obcí, ale i občanům a institucím moderní nástroj, prostřednictvím kterého naleznou definice k vybraným pojmům z veřejné správy. Základem pro jejich zpracování byl

zákonný výčet obecné části zvláštní odborné způsobilosti tak, jak je stanoven § 21 zákona o úřednících územních samosprávných celků. Slovník v současnosti obsahuje přes 1500 pojmů, s jejichž výkladem byl zaznamenán v praxi nějaký výkladový problém nebo nejednotnost jeho výkladu. Po zpracování obecně aplikovatelných definic těchto pojmů prošel obsah Slovníku odbornými korekturami renomovaných odborníků na veřejnou správu. Slovník je nastaven tak, aby umožňoval další přidávání pojmů a jejich definic, a to

jak ze strany tvůrců Slovníku, tak i každého zájemce z řad veřejné správy či odborné i laické veřejnosti. Přidávání pojmů bude schvalovat nově vzniklá redakční rada, která svoji činnost zahájila spolu s uvedením Slovníku do praxe v polovině srpna 2008, po schválení náměstkem ministra vnitra pro veřejnou správu, informatiku, legislativu a archivnictví. Členem redakční rady Slovníku je i zástupce odboru.

Slovník je spuštěn na adrese svs.institutpraha.cz.

Informace o odborných seminářích pořádaných odborem dozoru a kontroly veřejné správy

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra v rámci své dozorové působnosti organizuje pravidelné semináře k vybraným typům právních předpisů a k aktuální problematice týkající se výkonu dozoru nad samostatnou působností obcí. Tyto semináře, konané ve spolupráci s jednotlivými ministerstvy nebo dalšími ústředními správními úřady, jsou určeny pro dozorové zaměstnance Ministerstva vnitra a pracovníky krajských úřadů a statutárních měst, případně dalším, a slouží i jako metodická pomoc obcím všech stupňů.

V roce 2008 se uskutečnily následující semináře:

- 1) **Seminář k zákonu o svobodném přístupu k informacím** byl odborem dozoru a kontroly veřejné správy pořádán z důvodu připravované novely zákona o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“), jejíž zpracování bylo na základě rozhodnutí vlády svěřeno Ministerstvu vnitra. Náplní semináře bylo seznámení s přípravou novely, s aplikací Evropské direktivy o opakovaném využití informací veřejného sektoru do českého informačního zákona, jakož i s dalšími praktickými zkušenostmi a problémy při aplikaci tohoto zákona v podmínkách krajského úřadu i z pohledu nadřízeného orgánu, s vymahatelností práva na informace, včetně úhrady nákladů za poskytnutí informace a poskytování informací v oblasti justice.
- 2) **Odborné setkání k možnostem regulace veřejného pořádku obecně závaznými vyhláškami** bylo dalším pokračováním spolupráce odboru dozoru a kontroly veřejné správy a Komory statutárních měst Svazu měst a obcí ČR k vytvoření právního rámce možností regulace veřejného pořádku prostřednictvím obecně závazných vyhlášek. Tato spolupráce byla započata již v roce 2007, a to na setkání primátorů statutárních měst v Jihlavě, kde se živě diskutovalo na téma možnosti regulace veřejného pořádku obecně závaznými vyhláškami s tím, že statutární města jako velká města, která v oblasti veřejného pořádku mají mnoho problémů, by přivítala, kdyby Ministerstvo vnitra vytvořilo seznam oblastí negativních společenských jevů s doporučením, jak které oblasti lze či nelze regulovat obecně závaznými vyhláškami.
- 3) **Konferenci „Dokončení reformy a aktuální aspekty veřejné správy“** uspořádalo Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Asociací krajů, Svazem měst a obcí ČR a Sdružením místních samospráv. Motivem pro uspořádání bylo zejména přijetí novel několika zákonů s přímou vazbou na výkon veřejné správy a ovlivňující celý její systém. Konferenci tvořily tři tématické bloky spojené s diskusí: dokončení re-

formy veřejné správy, převod kompetencí krajům a možnost zavedení přímé volby starostů. Cílem bylo vyjasnit a definovat nevyřešené a nevyjasněné problémy jako stanovení optimálního příspěvku na výkon státní správy, vyřešení nedostatků v územně správním členění, projekt Efektivní veřejná správa a další.

4) **Seminář k finančnímu hospodaření obcí** byl uspořádán odborem dozoru a kontroly veřejné správy ve spolupráci s Ministerstvem financí z důvodu hromadících se dotazů stran zástupců veřejné správy ohledně finančního hospodaření obcí. Seminář se proto detailně zabýval problematikou rozpočtových pravidlech územních rozpočtů podle zákona č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, včetně zamýšlené novely tohoto zákona, přezkoumáváním hospodaření územního samosprávních celku (dále jen „ÚSC“), městských částí hl. m. Prahy, dobrovolných svazků obcí a Regionálních rad regionů soudržnosti podle zákona č. 420/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zejména jeho účelovostí, samotným postupem a specifickými zvláštnostmi a rozdíly mezi přezkoumáváním hospodaření podle zákona č. 420/2004 Sb. a vykonáváním finanční kontroly veřejnosprávní podle zákona č. 320/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. V neposlední řadě byly na semináři shrnuty informace o výsledcích přezkoumání ÚSC za rok 2007. Zápis ze semináře spolu s odpověďmi na otázky je uveden v části III. sborníku.

5) **Pracovní setkání k Hodnotící zprávě o výsledcích kontrol samostatné a přenesené působnosti ÚSC** proběhlo na Ministerstvu vnitra za účasti ostatních ministerstev a dalších zástupců veřejné správy. Hodnotící zpráva je výrazem koordinační role Ministerstva vnitra v oblasti veřejné správy a jejím cílem je podat vládě komplexní, přehlednou a vypovídající informaci o realizaci výkonu samostatné a přenesené působnosti orgány územních samosprávních celků. Účelem setkání bylo tedy navrhnout opatření v případech, kdy byly shledány nedostatky či rezervy ve výkonu přenesené a samostatné působnosti územních samosprávních celků,

upozornit na další okolnosti, které mají vliv na výkon těchto působností, zhodnotit postupy a organizace kontrol provedených jednotlivými úřady a tím přispět ke zkvalitnění celé kontrolní činnosti.

6) **Seminář k ukládání sankcí za porušování povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách** byl Ministerstvem vnitra pořádán zejména na základě zájmu územních samosprávních celků, který byl aktivizován především změnou postoje Ústavního soudu k rozšíření možnosti vydávat obecně závazné vyhlášky. Tématem semináře byla v gesci odboru dozoru a kontroly veřejné správy problematika týkající se ukládání povinností formou obecně závazných vyhlášek s aktuálními dopady judikatury Ústavního soudu na vybrané oblasti veřejného pořádku. Odbor všeobecné správy se touto problematikou zabýval z pohledu přestupků proti pořádku v územní samosprávě, včetně jejich projednávání v I. a II. stupni a sankcionování. V gesci odboru bezpečnostní politiky pak byla probírána zejm. úloha a možnosti obecní policie při zjišťování a projednávání porušení povinností z obecně závazných vyhlášek. Odpovědi na dotazy k tomuto semináři jsou zveřejněny mj. v části III. sborníku.

7) **Konference „Kontrola ve veřejné správě“**, konaná pod záštitou prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu ČR a Kontrolního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, byla určena zejména obcím, městům a krajům, starostům, členům zastupitelstev, vedoucím úřadů, tajemníkům, vedoucím finančních a kontrolních útvarů, členům kontrolních a finančních výborů, ale i ostatním zájemcům o problematiku kontroly ve veřejné správě. Jednalo se již o druhý ročník konference s podtitulem „cesta k respektu a důvěře“. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra vystoupil k tématům: Nakládání s obecním majetkem v dozorové, kontrolní a metodické praxi MV; Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami; Kontrola výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí; Dozor nad obecně závaznými vyhláškami; Příprava zákona o kontrole a změnového zákona.

Přehled seminářů uskutečněných v roce 2008

datum	téma semináře
20. května 2008	Seminář k zákonu o svobodném přístupu k informacím
23. května 2008	Odborné setkání k možnostem regulace veřejného pořádku obecně závaznými vyhláškami
24. června 2008	Konference „Dokončení reformy a aktuální aspekty veřejné správy“
2. září 2008	Seminář k finančnímu hospodaření obcí
18. září 2008	Pracovní setkání k Hodnoticí zprávě o výsledcích kontrol samostatné a přenesené působnosti ÚSC
23. října 2008	Seminář k ukládání sankcí za porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách
3. – 4. listopadu 2008	Konference „Kontrola ve veřejné správě“

Přehled seminářů předběžně plánovaných v roce 2009

termín	téma semináře
únor 2009	Jednací řád zastupitelstva obce
duben 2009	Místní poplatky (ve spolupráci s Ministerstvem financí)
říjen 2009	Veřejný pořádek v OZV obcí

**ZÁPISY Z USKUTEČNĚNÝCH SEMINÁŘŮ JSOU K DISPOZICI
NA INTERNETOVÉ STRÁNCE ODBORU:**

www.mvcr.cz/odk

Statistika

- 1) Statistické přehledy o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy v letech 2004 až 2008 47
  - A) Souhrnná statistika o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy v roce 2008 47
  - B) Statistická tabulka činnosti oddělení dozoru za léta 2004 až 2008 (dozor a metodika) 49
  - C) Počet posouzených právních předpisů obcí podle zmocňovacích ustanovení jednotlivých zákonů za léta 2004 až 2008 (vyjma § 10 zákona o obcích) 50
  - D) Přehled četnosti obecně závazných vyhlášek obcí podle zmocnění v § 10 písm. a), b) a c) zákona o obcích 52
- 2) Statistika nedozorových správních řízení odboru a poskytování informací odborem v letech 2006 až 2008 53
  - A) Úkoly nadřízeného orgánů vůči krajům jako povinným subjektům podle InfZ 54
  - B) Odvolání proti rozhodnutí krajských úřadů o uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně 55
  - C) Ostatní řízení vedená Ministerstvem vnitra v roce 2008 55
  - D) Celkem řízení vedených ODK jako odvolacím/nadřízeným správním orgánem 56
  - E) Vyřizování žádostí o poskytnutí informací... 56
  - F) Soudní přezkum činnosti ODK (návrhy podané v roce 2008) 56
  - G) Námitkové řízení podle § 26 zákona č. 312/2002 Sb. 57
- 3) Přehled návrhů podaných Ústavnímu soudu a správním soudům v roce 2008 58
- 4) Přehled oznámení místních referend ohlášených Ministerstvu vnitra v roce 2008 60

Statistické přehledy
o činnosti odboru dozoru
a kontroly veřejné správy
v letech 2004 až 2008

A) Souhrnná statistika o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy v roce 2008

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy – základní činnosti v roce 2008	
I. Podněty ke kontrole a k dozoru v oblasti samostatné působnosti*	počet
naplňování práv občana obce	126
dispozice s nemovitým majetkem obce	149
plnění povinností k zajištění přezkoumání hospodaření	16
příprava a průběh zasedání zastupitelstva obce	116
dodržování postupu při naplňování působnosti rady obce	11
vedení úřední desky	26
připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	12
nakládání s komunálním odpadem	9
bytová situace (např. nepřidělení bytu, pořadníky)	22
občanská vybavenost (např. osvětlení, zastávky MHD)	21
územní plány	45
jednací řád zastupitelstva obce	25
stížnost na starostu/místostarostu	110
nakládání s finančními prostředky obce	105
zápisy ze zasedání zastupitelstva	99
výbory zastupitelstva	20
informování o činnosti obce	32
rada obce, schůze rady obce	18
ostatní	170
celkem	1132
II. Podněty k dozoru obecně závazných vyhlášek (OZV)*	počet
OZV o místních poplatcích	29
OZV o veřejném pořádku	14
OZV o dani z nemovitostí	9
OZV o pravidlech pro pohyb psů (§ 24 z. 246/1992 Sb.)	3
OZV o provozování výherních hracích přístrojů	7
OZV o poplatku za komunální odpad	12
OZV o systému odpadů	12
jiné OZV	4
celkem	90
III. Odvolání proti rozhodnutí krajských úřadů v samostatné působnosti	počet
uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně	9
ostatní	14
celkem	23

IV. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	počet
stížnost na postup povinného subjektu (kraje) podle § 16a InfZ	143
stížnost proti výši úhrady nákladů dle § 16a InfZ	7
odvolání proti rozhodnutím povinných subjektů podle § 16 InfZ	59
opatření proti nečinnosti dle InfZ	1
celkem	210
V. Dotazy (metodika), legislativa, koncepce a další agendy	počet
dotazy (stanoviska)	549
tvorba koncepčních a legislativních materiálů ODK	65
legislativa (připomínky k právním předpisům)	382
žádost o informace od MV	33
místní referendum	17
ostatní	98
celkem	1144
Základní činnost ODK (centrum) CELKEM	2599

* pokud podání upozorňuje na více oblastí, byla každá oblast zaznamenána zvlášť

VI. Činnost územních oddělení dozoru	počet
posouzení obecně závazných vyhlášek (již přijatých)	6636
posouzení obecně závazných vyhlášek (návrhů)	3880
posouzení usnesení a rozhodnutí obcí v samostatné působnosti	1254
dotazy obcí	3851
celkem	15 621
VII. Podání postoupená pro nepřislušnost ODK – oblasti	počet
stavební řízení a územní plánování	79
hospodaření ÚSC	67
životní prostředí	33
zemědělství	17

doprava	32
soukromoprávní vztahy	66
policie	21
SR – § 175	13
jiná oblast	110
celkem	438
ZÁKLADNÍ ČINNOST (PÍSEMNÁ KORESPONDENCE) ODK V ROCE 2008	18 658

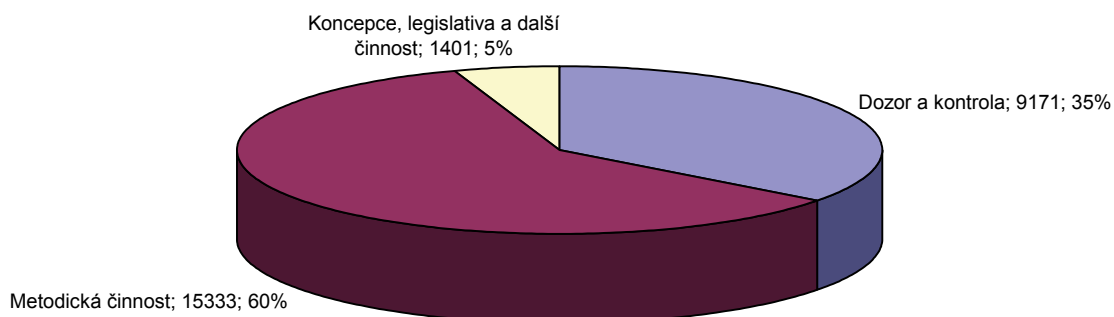
OSOBNÍ JEDNÁNÍ – PRACOVNÍCI CENTRUM	počet
jednání se zástupci orgánů veřejné správy (Kancelář VOP, ministerstva, SMO, AK ČR atd.)	76
jednání k zákonu o kontrole	59
odborné semináře, porady a konference	8
porady k problematice dozoru (účast Kancelář VOP, MF, SMO, MMR)	4
účast na poradách s představiteli území	39
kontroly výkonu samostatné působnosti	53
kontroly výkonu přenesené působnosti	6
celkem	245

OSOBNÍ JEDNÁNÍ – PRACOVNÍCI ÚZ. ODD. DOZORU	počet
účast na poradách mikroregionů	14
účast na poradách starostů obcí III.	49
účast na poradách tajemníků obcí	13
účast na poradách svazků obcí	6
účast na ostatních akcích	5
osobní konzultace obcí (na vyžádání)	5665
osobní konzultace kraje (na vyžádání)	76
účast na konzultačních dnech	1174
celkem	7002

OSOBNÍ JEDNÁNÍ ODK CELKEM V ROCE 2008	7247
--	-------------

ODK ČINNOSTI CELKEM	25 905
----------------------------	---------------

**Základní činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy v roce 2008
(včetně územních oddělení dozoru)**

B) Statistická tabulka činnosti oddělení dozoru za léta 2004 až 2008 (dozor a metodika)

právní předpisy obcí	2004	2005	2006	2007	2008
počet posouzených OZV (včetně návrhů)	14747	16822	9548	12704	10516
počet posouzených nařízení (včetně návrhů)		1380	449	-	-
počet učiněných podnětů k nápravě OZV/nařízením	4849	4268/310	1737/220	1414	433
počet zjednaní nápravy OZV / nařízení	3155	1987/176	1547/240	1111	467
usnesení a rozhodnutí obcí v SP					
počet posouzených aktů	48348	36741	17685	4524	1254
počet učiněných podnětů k nápravě	923	665	79	44	8
počet zjednaní nápravy	652	387	75	40	9
ostatní					
počet písemných dotazů obcí	1371	3175	5482	6651	3851
počet osobních konzultací na vyžádání obcí	10808	7028	7042	6553	5665
počet osobních konzultací na vyžádání kraje	500	391	213	69	76
počet hromad. akcí na vyžádání obcí a kraje	196	104	77	137	84*)

Účast na hromadných akcích na vyžádání obcí a kraje v roce 2008	
Mikroregiony	11
Svazky obcí	6
Obce III - setkání se starosty v obvodu	49
Setkání tajemníků obcí	13
Ostatní akce	5
Celkem	84

*) blíže viz samostatná tabulka

C) Počet posouzených právních předpisů obcí podle zmocňovacích ustanovení jednotlivých zákonů za léta 2004 až 2008 (vyjma § 10 zákona o obcích)

(Pozn: V této tabulce je statisticky podchycena využitelnost zákonných zmocnění v praxi obcí. Bude-li právní předpis obce vydán na základě více zákonných zmocnění, bude v této tabulce započítán u každého z nich)	rok 2004	rok 2005			rok 2006			rok 2007			rok 2008		
		A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
50/1976 Sb. – § 29/3 (úpd)	377	985	50	20	621	18	17	-	-	-	-	-	-
50/1976 Sb. – § 33/3 (chr.území, uzávěra)	29	74	13	7	30	2	5	-	-	-	-	-	-
50/1976 Sb. – § 71/6 (reklamní zařízení)	9	21	8	2	12	0	3	-	-	-	-	-	-
133/1985 Sb. – § 29/1(požární řád obce)	338	508	105	39	320	56	62	302	24	22	333	7	9
133/1985 Sb. – § 29/1(akce s více účastníky)	50	92	12	2	65	12	12	59	9	9	57	1	0
37/1989 Sb. – § 4/3 (alk. nápoje/tabák)	15	5	3	2	1	1	1	-	-	-	-	-	-
84/1990 Sb. – § 4/3 (urč. míst shrom.)	2	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
202/1990 Sb. – § 50/4 (provoz.vých.přístrojů)	10	45	4	2	25	0	0	40	2	2	59	0	0
202/1990 Sb. – § 17/11 (zák.povol.vých.příst.)	0	10	0	0	18	1	1	13	0	0	12	0	0
565/1990 Sb. – § 14/2 (místní poplatky)	4921	3695	981	585	2492	621	490	3601	528	405	3087	219	227
265/1991 Sb. – § 4a/1 (maximální ceny)	28	68	21	11	118	10	7	-	-	-	-	-	-
455/1991 Sb. – § 18/1 (tržní řády)	77	208	74	27	61	12	17	-	-	-	-	-	-
553/1991 Sb. – § 1/1 a 27/2 (obecní policie)	49	226	76	16	86	7	23	277	40	29	35	1	1
102/1992 Sb. – § 3/2 (žádost o byt. náhradu)	3	19	7	2	6	0	0	7	1	1	1	1	1
114/1992 Sb. – § 77/1 (rušivá činnost k ochr.)	0	12	5	0	1	0	0	-	-	-	-	-	-
246/1992 Sb. – § 13b/2 (označení psů)	32	24	2	1	10	0	0	10	2	1	5	0	0
246/1992 Sb. – § 24/2 (pohyb psů)	237	345	80	45	284	57	50	385	69	58	427	27	29
338/1992 Sb. – § 6/4 b), 11/3 a) a 12 (koeficienty)	104	271	21	8	102	2	1	76	3	3	683	16	14
338/1992 Sb. – § 17a/1 (osvobození pohromy)	3	4	0	0	5	0	0	23	1	1	2	0	0
111/1994 Sb. – § 41/3 a 21a/1,2 (podm. pro provozov. taxi)	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	7	0	0
111/1994 Sb. – § 41/3 a 21/6 (zkoušky taxi)	8	9	3	1	0	0	0	2	0	0	-	-	-
111/1994 Sb. - § 41/3 a 21/7 (provoz. řád st.)	3	2	0	0	1	1	0	0	0	0	-	-	-
289/1995 Sb. - § 19/3 (vstup do lesa)	11	4	0	0	4	0	0	-	-	-	-	-	-
289/1995 Sb. - § 32 (mimoř. události v lese)	4	3	1	1	0	0	0	-	-	-	-	-	-
289/1995 Sb. - § 25/2 (záměr zprac. LHO)	3	53	1	1	28	1	1	-	-	-	-	-	-
13/1997 Sb. - § 23/1,3 (zák./zpopl. m.k.)	59	203	71	38	56	13	12	-	-	-	-	-	-

13/1997 Sb. – § 27/6 (v zimě neudrž. m.k.)	80	168	29	14	52	7	9	-	-	-	-	-	-
13/1997 Sb. – §27/7 (odstr. závad schůdnosti)	45	178	69	19	63	16	12	-	-	-	-	-	-
151/1997 Sb. – § 33/2 (ceny poz. v mapách)	7	18	7	6	11	1	0	9	1	1	8	0	0
166/1999 Sb. – § 46/b (mimoř. veter. opatření)	0	5	1	0	2	2	2	-	-	-	-	-	-
128/2000 Sb. – § 130 (statut statutárního m.)	6	27	0	0	3	0	0	13	1	0	10	0	0
240/2000 Sb. (krizová opatření v obci)	0	1	0	0	4	0	0	-	-	-	-	-	-
258/2000 Sb. – § 96 (dezinf. a derat.)	18	34	8	6	11	3	5	9	0	1	13	0	1
361/2000 Sb. - § 39/6 (stání nákl. vozidla)	5	19	3	4	8	1	2	-	-	-	-	-	-
406/2000 Sb. - § 4/3 (úz. energ. koncepce)	1	9	3	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-
185/2001 Sb. – § 17/2 (syst.odpadu)	573	827	273	90	774	211	184	984	234	195	871	69	74
185/2001 Sb. – § 17/4 (třídění odpadu)	120	87	28	7	93	17	22	-	-	-	-	-	-
185/2001 Sb. – § 10a (systém komunálního kompostování)	-	-	-	-	-	-	-	4	2	2	6	0	0
185/2001 Sb. – § 17a/1 (poplatek za odpad)	209	138	27	15	100	17	11	246	29	19	154	8	10
274/2001 Sb. – § 9/11 (náhr. zásob. vodou)	4	2	1	0	6	1	0	5	0	0	0	0	0
274/2001 Sb. – § 20/4 (vodné a stočné)	22	38	11	11	36	11	10	40	8	8	59	5	5
256/2001 Sb. – 4/4 (převoz a uloř. zemělých)	8	11	0	0	2	1	1	57	21	8	0	0	0
86/2002 Sb. – § 3/5 (spalování rostl. paliv)	37	25	6	4	22	5	3	40	5	4	29	5	5
86/2002 Sb. – § 6/6 (programy sniř. emisí)	3	2	0	0	5	0	1	0	0	0	0	0	0
86/2002 Sb. – § 7/7 (progr. zlepřování ovzd.)	2	4	2	1	2	0	1	0	0	0	-	-	-
86/2002 Sb. – § 50/3 (zakaz promít. reklam)	10	1	0	0	0	0	0	34	3	2	12	2	2
86/2002 Sb. – § 50/1g (zakaz paliv)	1	46	7	3	46	7	6	-	-	-	-	-	-
561/2004 Sb. – § 178/2b,c (řkolské obvody)	23	479	54	29	239	14	16	156	3	2	162	0	0
379/2005 Sb. – § 13 (omez. nebo zakaz alkoholu)	-	-	-	-	-	-	-	2	1	0	26	0	0
OZV vydané bez zákonného zmocnění	321	1734	530	173	592	121	106	770	74	66	604	38	26
Celkem	7997	10740	2598	1192	6419	1249	1093	7164	1061	839	6662	399	404

Vysvětlivky:

- A – celkový počet vydaných právních předpisů na danou právní problematiku
 B – počet právních předpisů, ve kterých byla zjiřtěna vada
 C – počet právních předpisů, ve kterých byla tato vada odstraněna

Celkový vyšší počet OZV dle jednotlivých zmocňovacích ustanovení než je počet posouzených vydaných OZV je zapříčiněn skutečností, ře některé OZV jsou vydány na základě více zmocňovacích ustanovení (upravují více oblastí), zároveň je třeba přičíst ještě OZV vydané dle ustanovení § 10 zákona o obcích

D) Přehled četnosti obecně závazných vyhlášek obcí podle zmocnění v § 10 písm. a), b) a c) zákona o obcích

	Právních předpisů celkem			
	2005	2006	2007	2008
Počet OZV podle § 10 zákona o obcích				
počet posouzených OZV	2258	925	619	615
počet účinných podnětů k nápravě OZV	794	270	200	74
počet zjednání nápravy OZV	446	233	114	72
Počet právních úprav obsažených v OZV vydaných podle § 10 zákona o obcích				
zákaz (omezení) prostituce	35	12	17	6
zákaz (omezení) požívání alkoholu	24	8	7	120
zákaz (omezení) žebření	4	6	6	3
zákaz (omezení) zábavní pyrotechniky	54	17	12	15
sportovní a kulturní akce	186	166	131	86
regulace chovu zvířat	331	138	114	60
čistota obce a ochrana životního prostředí	616	276	188	143
regulace akcí typu technopárty	-	12	18	13
regulace ostatních záležitostí	850	375	-	-

Údaje za rok 2004 nejsou statisticky podchyceny.

Statistika nedozorových
správních řízení odboru
a poskytování informací
odborem v letech
2006 až 2008

A) Úkoly nadřízeného orgánu vůči krajům jako povinným subjektům podle InfZ

(rozhodování o odvoláních a stížnostech proti orgánům krajů při vyřizování žádostí o poskytnutí informací ze samostatné působnosti krajů)

Stížnosti na postup povinného subjektu podle § 16a InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně / předčasně	postoupeno
2008	143 (3 v řízení)	14	10	110	1	5
2007	77	10	5	43	5	14
2006	5	3		2	0	0

Stížnosti na výši úhrady podle § 16a InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně / předčasně	postoupeno
2008	7	1	-	6	0	0
2007	11	4	-	3	1	3
2006	6	5		1	0	0

Odvolání proti rozhodnutím krajských úřadů o odmítnutí žádostí podle § 16 InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně	postoupeno
2008	59	32	1	25	0	1
2007	29	6	6	11	0	6
2006	8	3		3	0	2

Opatření proti nečinnosti kraje jako povinného subjektu						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně	postoupeno
2008	1	0	0	0	0	1
2007	5	0	1	2	-	2
2006	1	1		0	-	0

Celkem řízení podle InfZ						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně	postoupeno

2008	210 (3 v řízení)	47	11	141	1	7
2007	122	20	12	59	6	25
2006	20	12		6	0	2

* * *

B) Odvolání proti rozhodnutím krajských úřadů o uložení odvodu a penále za porušení rozpočtové kázně

Celkem řízení						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně / vzato zpět	postoupeno
2008	10 (2 dosud probíhají)	3	-	2	2	1
2007	2	1	-	1	0	0
2006	2	0	-	2	0	0

* * *

C) Ostatní řízení vedená Ministerstvem vnitra v roce 2008

Celkem řízení						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně	postoupeno
odvolací řízení podle nařízení Rady ES 1191/69 a zákona č. 111/1994 Sb. (dopravní obslužnost)	3 (2 řízení probíhají)	0	0	1	0	0
opatření proti nečinnosti v řízení podle nařízení Rady ES 1191/69	1	1	0	0	0	0
podání na přezkum činnosti kraje při veřejnosprávní kontrole čerpání prostředků při dopravní obslužnosti	3 (2 podání u kompetenčního senátu NSS)	-	-	-	-	1 (Min. dopravy)
spory z veřejnoprávních smluv o	6 (6 probíhá,	-	-	-	-	-

závazku veřejné služby	1 u zvláštního senátu)					
přezkum zákonnosti VPS podle zákona o silniční dopravě	1 (řízení probíhá)	-	-	-	-	-

* * *

D) Celkem řízení vedených ODK jako odvolacím orgánem / nadřízeným správním orgánem

Celkem řízení						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	nevyhověno	podáno opožděně / vzato zpět	postoupeno
2008	234 (16 dosud probíhá)	51	11	144	3	9
2007	124	21	12	60	6	25
2006	22	12		8	0	2

* * *

E) Vyřizování žádostí o poskytnutí informací

Podané žádosti							
	celkem podáno žádostí	poskytnutí informace (zcela / zčásti)	rozhodnutí o odmítnutí (zcela / zčásti)	odloženo	stížnost na postup	stížnost na úhradu	odvolání
2008	33	29	2	2	0	0	0
2007	6	4	0	2	0	0	0

* * *

F) Soudní přezkum činnosti ODK (návrhy podané v roce 2008)

	podaných návrhů	žaloby u Městského soudu v Praze			kasační stížnosti u Nejvyššího správního soudu		
		dosud nerozhodnuto	vyhověno	zamítnuto / odmítnuto	dosud nerozhodnuto	vyhověno	zamítnuto / odmítnuto
proti rozhodnutí podle InfZ	6	6	-	-	-	-	-
proti rozhodnutí o odvolání podle	1	-	-	1	-	-	-

rozpočtov é kázně							
ochrana proti nečinnosti	1	1	-	-	-	-	-
nezákonný zásah	0	-	-	-	-	-	-

* * *

G) Námitkové řízení podle § 26 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů (vyřízení námítky úředníka proti postupu zkušební komise při zkoušce zvláštní odborné způsobilosti

Celkem řízení (od listopadu 2008)						
	celkem vyřizováno	vyhověno zcela	vyhověno zčásti	změněno	nevyhověno	podáno opožděně / vzato zpět
2008	1	0	0	0	1	0

Poznámky:

Údaje za rok 2006 jsou počítány od 23. března 2006, kdy nabyla účinnosti novela InfZ č. 61/2006 Sb.

Údaje za rok 2008 byly uzavřeny k 31. prosinci 2008.

Přehled návrhů podaných
Ústavnímu soudu
a správním soudům
v roce 2008

A) Přehled návrhů ministra vnitra na zrušení právních předpisů obcí nebo usnesení, rozhodnutí či jiných opatření orgánů obcí v samostatné působnosti podaných Ústavnímu soudu v roce 2008

60. Město Karlovy Vary		Č.j.: MV-3304/ODK-2008
Právní předpis:	OZV č. 5/2001, o ochraně před hlukem	
Věc:	Návrh na zrušení článku 3 obecně závazné vyhlášky - zákaz provádět činnost a práce s použitím hlučných strojů a zařízení v pracovních dnech v době od 17,00 do 9,00 hod a v sobotu, v neděli a ve státem uznaných svátcích ve vnitřním lázeňském území a obchodně-správním území města Karlovy Vary.	
Odesláni žaloby:	17.1.2008	Rozhodnutí ÚS: Ústavní soud dosud nerozhodl.

61. Město Budyně nad Ohří		Č.j.: MV-12802/ODK-2008
Právní předpis:	OZV č. 2/2005, o stanovení podmínek pro spalování tuhých paliv	
Věc:	Návrh na zrušení článků 1,2,4 a 5 obecně závazné vyhlášky - pro ukládání zákazů neexistovalo zákonné zmocnění (zákaz pořizovat kotle na tuhá paliva bez ekologického atestu).	
Odesláni žaloby:	6.2.2008	Rozhodnutí ÚS: Pl. ÚS 6/08 - částečně vyhověl

62. Obec Kolová		Č.j.: MV-20645/ODK-2008
Právní předpis:	OZV č. 12/2001 o zajišťování a ochraně veřejného pořádku a ochraně před hlukem	
Věc:	Návrh na zrušení ust. čl. 3 odst. 1 a 3, čl., 6, odst.4a 5, čl. 7 odst. 1, čl. 10, čl. 12 a čl. 13 odst. 2 - obec již vyhlášku zrušila. Ústavní soud bude informován.	
Odesláni žaloby:	16.9.2008	Rozhodnutí ÚS: Ústavní soud dosud nerozhodl

63. Obec Kolová		Č.j.: MV-20645/ODK-2008
Právní předpis:	OZV č. 9/2001 o digitální technické mapě obce Kolová s částmi Háje a Kolové	
Věc:	Obec již vyhlášku zrušila, Ústavní soud bude informován	
Odesláni žaloby:	16.9.2008	Rozhodnutí ÚS: Ústavní soud dosud nerozhodl

Přehled návrhů podaných Ústavnímu soudu č. 1 - 59 je uveden ve sborníku za rok 2007.

Počet odeslaných žalob k Ústavnímu soudu

	2002	2003*)	2004*)	2005	2006	2007	2008
Počet žalob	2	4	15	16	23	1	4

*) V případě obce Jindřichovice pod Smrkem (v celkovém přehledu návrh č. 6 - viz sborník za rok 2007 na str. 55) byly podány celkem 3 žaloby (listopad 2003, únor 2004 a březen 2004), avšak jsou uvedeny právě pod jedním pořadovým číslem.

B) Přehled návrhů ministra vnitra na zrušení právních předpisů obcí podaných ke správním soudům v roce 2008

V roce 2008 ministr vnitra žádný návrh na zrušení právních předpisů obcí ke správnímu soudu nepodal.

Přehled oznámení místních
referend ohlášených
Ministerstvu vnitra
v roce 2008

MÍSTNÍ REFERENDA

Pořad. číslo	č. j.	Obec (okres, kraj)	Otázka	Datum konání míst. referenda	Datum ohlášení MV	Konkretizace výsledků	Výsledek hlasování
38	2718/2-2007	Obec Lištany, okr. Louny, Ústecký kraj	Souhlasíte s výstavbou větrných elektráren v severozápadním okrají katastrálního území Lištany?	30.11.2007	21.11.2007	375 opráv. osob, vydaných a platných 166, účast jen 44,27%	neplatné
39	2719/2-2007	Obec Strašice, okr. Rokycany, Píseňský kraj	Má obec Strašice při výkonu své samostatné působnosti podniknout veškerá zákonná opatření k tomu, aby zamezila výstavbě radarové stanice Spojených států amerických na území vojenského výcvikového prostoru Brdý?	12.11.2007	9.11.2007	1910 opráv. osob, vydaných 693, platných 683, účast jen 36,28%	neplatné
40	2794/2-2007	Obec Dušejov, okr. Jihlava, kraj Vysočina	Požadujete, aby orgány obce Dušejov využily všech svých zákonných rozhodovacích pravomocí v samostatné působnosti (včetně schvalování územního plánu a jeho změn) k tomu, aby zabránily výstavbě hlubinného úložiště vyhořelého paliva a vysoce radioaktivních odpadů v lokalitě Rohozná?	24.11.2007	29.11.2007	329 opráv. osob, vydáno 215, platných 214, Ano-206, Ne-8	platné, přijato "ANO"
41	2948/2-2007 (17492/O DK-2008)	Město Zábřeh, okr. Šumperk, Olomoucký kraj	Z internetových stránek města města byl zjištěn text, že Rada města schválila dne 19. 12. 2007 usnesení o prezentaci názoru ve čtrnáctidenní Zábřeh v souvislosti s vyhlášením konání referenda k záměru společnosti Wanerri. Místní referendum se však nekonalo.	předběžně 8.3.2008	19.12.2007		nerealizováno v zákonem stanovené lhůtě
42	2963/2-2007	Obec Hubenov, okr. Jihlava, kraj Vysočina	Požadujete, aby orgány obce Hubenov využily všech svých zákonných rozhodovacích pravomocí v samostatné působnosti (včetně schvalování územního plánu a jeho změn) k tomu, aby zabránily výstavbě hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva a vysoce radioaktivních odpadů v lokalitě Rohozná?	15.12.2007	20.12.2007	115 opráv. osob, vydáno a platných 95, Ano-94, Ne-1	platné, přijato "ANO"
43	2977/2-2007	Obec Miličov, okr. Jihlava, kraj Vysočina	Požadujete, aby orgány obce Miličov využily všech svých zákonných rozhodovacích pravomocí v samostatné působnosti (včetně schvalování územního plánu a jeho změn) k tomu, aby zabránily výstavbě hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva a vysoce radioaktivních odpadů v lokalitě Rohozná?	8.12.2007	27.12.2007	103 opráv. osob, vydáno 89, platných 86, Ano-85, Ne-1	platné, přijato "ANO"
44	2986/2-2007	Obec Dvorce, okr. Jihlava, kraj Vysočina	Požadujete, aby orgány obce Dvorce využily všech svých zákonných rozhodovacích pravomocí v samostatné působnosti k tomu, aby zabránily výstavbě hlubinného úložiště vyhořelého jaderného paliva a vysoce radioaktivních odpadů v lokalitě Rohozná?	15.12.2007	28.12.2007	150 opráv. osob, vydáno a platných 110, Ano-105, Ne-5	platné, přijato "ANO"

MÍSTNÍ REFERENDA

Pořad. číslo	č. j.	Obec (okres, kraj)	Otázka	Datum konání míst. referenda	Datum ohlášení MV	Konkretizace výsledků	Výsledek hlasování
45	MV-3333/VŠ-2008	Město Letohrad, část města Kunčice, okr. Ústí nad Orlicí, kraj Pardubický	Jste pro osamostatnění městské části Kunčice s územím vymezeným k. ú. Kunčice u Letohradu?	16.2.2008	9.1.2008	793 opráv. osob, vydáno 517, platných 505, Ano-262 (33%), Ne-241, Zdrželo se-2	platné, přijato "NE" (pro odtržení obce nutné min. 50% oprávněných)
46	MV-15241/ODK-2008	Obec Želešice, okr. Brno - venkov, Jihomoravský kraj	Má obec Želešice prodávat, pronajímat či jinak nakládat se svými pozemky nacházejícími se v okolí současného kamenolomu v k.ú. Želešice, před tím, než bude vybudován a zprovozněn plánovaný silniční obchvat obce Želešice?	2.2.2008	11.2.2008	1118 opráv. osob, platných 446, účast jen 39,89 %	neplatné
47	MV-16743/ODK-2008	Obec Sudoměřice, okr. Hodonín, Jihomoravský kraj	Souhlasíte s tím, aby orgány obce učinily při výkonu samostatné působnosti zákonné kroky vedoucí k rozšíření stávajícího rozsahu obousměrné dopravy na komunikaci č. 1/70, tj. na historické cestě vedoucí přes zastavěné území obce Sudoměřice do města Skalica, o osobní automobily do hmotnosti 3,5 tuny?	16.3.2008	28.2.2008	999 opráv. osob, platných 525, Ano-349, Ne-174, Zdrželo se-2	platné, přijato "ANO"
48	MV-29916/ODK-2008	Obec Rokytnice, okr. Zlín, Zlínský kraj	Souhlasíte s tím, aby zastupitelstvo obce Rokytnice pokračovalo v soudním sporu finančního vypořádání mezi městem Slavčín a obcí Rokytnice?	7.6.2008	28.3.2008	483 opráv. osob, vydáno 193, platných 191, účast jen 39,96%	neplatné
49	MV-29926/ODK-2008	Obec Horní Habartice, okr. Děčín, Ústecký kraj	1. Souhlasíte s výstavbou věže místního kostela sv. Jana Křtitele? 2. Souhlasíte s prodejem části p.p.č. 326/37 a p.p.č. 326/38 (využití sportoviště) na výstavbu nástupní plochy před kostelem dle nákresu projektanta?	24.5.2008	28.3.2008	účet 70% oprávněných osob	platné, přijato "NE"
50	MV-30930/ODK-2008	Obec Cejle, okr. Jihlava, kraj Vysočina	Požadujete, aby orgány obce Cejle využily všech svých zákonných rozhodovacích pravomocí v samostatné působnosti k tomu, aby zabránily výstavbě hlubinného úložště vyhořelého jaderného paliva a vysoce radioaktivních odpadů v lokalitě Rohozná?	22.3.2008	1.4.2008	347 opráv. osob, vydaných 252, platných 238, Ano-200, Ne-38	platné, přijato "ANO"
51	MV-35266/ODK-2008	Statutární město Zlín, okr. Zlín, Zlínský kraj	Souhlasíte s osamostatněním, tedy oddělením, místní části Želechovice nad Dřevnicí od statutárního města Zlína a vznikem samostatné obce Želechovice nad Dřevnicí?	17.5.2008	8.4.2008	1624 opráv. osob, vydaných a odevzdaných 1353, platných 1347, Ano-1259, Ne-83	platné, přijato "ANO"
52	MV-36870/ODK-2008	Obec Studenec, okr. Třebíč, kraj Vysočina	Požadujete, aby z pomníku padlých na návsi byl odstraněn reliéf J.V. Stalina?	1.5.2008	21.4.2008	447 opráv. osob, vydaných a odevzdaných 227, platných 204, Ano-50, Ne-154	platné přijato "NE"

MÍSTNÍ REFERENDA

Pořad. číslo	č. j.	Obec (okres, kraj)	Otázka	Datum konání míst. referenda	Datum ohlášení MV	Konkretizace výsledků	Výsledek hlasování
53	MV-45735/ODK-2008	Obec Bystrovice , okr. Olomouc, Olomoucký kraj	Souhlasíte s tím, aby obec Bystrovice všemi dostupnými právními prostředky zabránila realizaci logistického centra, příjezdové komunikace, případně jiných skladovacích hal či průmyslových objektů, na všech pozemcích mezi částí Žerůvky, biocentrem a rychlostní komunikací R467?	zařím nestanoveno	26.5.2008	Návrh na konání místního referenda neschválen (usnesení zastupitelstva obce 20.8.2008)	
54	MV-52215/ODK-2008	Obec Sobotín , okr. Šumperk, Olomoucký kraj	Souhlasíte se vznikem nové obce Petrov nad Desnou oddělením od současné obce Sobotín?	6.9.2008	18.6.2008	958 opráv. osob, vydaných 602, platných 583, Ano-505, Ne-78	platné a závazné, přijato " ANO "
55	MV-63195/ODK-2008	Obec Bousín , okr. Prostějov, Olomoucký kraj	Souhlasíte s výstavbou větrných elektráren na k.ú. Bousín a Repechy?	19.7.2008	31.7.2008	111 opráv. osob, vydaných, odevzdaných a platných 85, Ano-25, Ne-59	platné a závazné přijato " NE "
56	MV-71218/ODK-2008	Město Milevsko , okr. Písek, Jihočeský kraj	Souhlasíte s vyhlášením záměru na prodej plochy autobusového nádraží v Milevsku k výstavbě obchodního centra?	17.-18.10.2008	9.9.2008	7539 opráv. osob, účst 3748, Ano-1069, Ne-2495	platné a závazné přijato " NE "
57	MV-72956/ODK-2008	Obec Nové Heřminovy , okr. Bruntál, Moravskoslezský kraj	Souhlasíte s tím, aby obec Nové Heřminovy aktivně využila všech zákonných prostředků a dalších legitimních nástrojů, aby zabránila bourání budov na území obce v souvislosti s plánovaným záměrem přehrady v obci Nové Heřminovy, zejména aby ve všech správních či soudních řízeních souvisejících s povolováním přehrady v obci Nové Heřminovy vystupovala vždy proti realizaci záměru přehrady?	30.8.2008	17.9.2008	220 opráv. osob, vydaných a odevzdaných 77, platných 76, Ano-55, Ne-21	platné a závazné, přijato " ANO "
58	MV-73584/ODK-2008	Obec Dolní Břežany , okr. Praha - západ, Středočeský kraj	Souhlasíte s tím, aby Zastupitelstvo obce schválilo pouze takové návrhy územního plánu, podle kterých nebude dále rozšiřováno zastavitelné území obce a aby další výstavba v zastavitelném území obce byla rozložena do etap, a to postupně až do r. 2040?	17.-18.10.2008	12.9.2008	1935 opráv. osob, vydaných 915, platných 901, Ano-781, Ne-117, zdrž.-3	platné a závazné, přijato " ANO "
59	MV-75825/ODK-2008	Obec Struhařov , okr. Praha - východ, Středočeský kraj	Má obec Struhařov navrhnout a prosazovat změnu územního plánu pro pozemky č.PK 94, PK 90/1, PK 89, PK 85/4, PK 80, PK 83, PK 131, PK 132, PK 133, PK 120/1, PK 120/2, PK 732, KN 87, KN 85/2, KN 63/2, KN 63/1, KN 63/14, KN 134/4 a KN 734/2 v lokalitě Pod Hlíněným Rybníkem I a II, pro budoucí využití ze zastavitelného území na území nezastavitelné?	11.10.2008	29.9.2008	504 opráv. osob, vydaných 106, platných 103, účast jen 21,03 %	neplatné

MÍSTNÍ REFERENDA

Pořad. číslo	č. j.	Obec (okres, kraj)	Otázka	Datum konání míst. referenda	Datum ohlášení MV	Konkretizace výsledků	Výsledek hlasování
60	MV-83888/ODK-2008	Obec Modlikov , okr. Havlíčkův Brod, kraj Vysočina	Souhlasíte s umístěním větrných elektráren v katastrálním území Modlikov?	17.-18.10.2008	3.11.2008	131 opráv. osob, vydaných a odevzdaných 113, platných 111, Ano-59, Ne-52	platné a závazné, přijato "ANO"
61	MV-91782/ODK-2008	Obec Libčeves , okr. Louny, Ústecký kraj	Souhlasíte s tím, aby v obci Všechlapy, v objektu č.p. 1 (bývalý kravín) byla vybudována bioplynová stanice?	29.11.2008	3.12.2008	729 opráv. osob, platných 236, Ano-36, NE-201, účast jen 32,37%	neplatné

Přehled místních referend s pořadovými čísly 1 - 37 je uveden ve sborníku za rok 2007.

Počet referend ohlášených Ministerstvu vnitra

	2006	2007	2008
Počet ohlášených referend	7	37	17

Metodická pomoc a metodické materiály zpracované odborem za rok 2008

1) Přehled dosud vydaných stanovisek odboru dozoru a kontroly veřejné správy.....	66
2) Stanoviska odboru vydaná v roce 2008	71
3) Komplexní stanoviska za rok 2008	120
A) Úvod a přehled dosud vydaných komplexních stanovisek.....	120
B) Aktualizovaný přehled zákonných zmocnění.....	120
C) Komplexní stanoviska aktualizovaná v roce 2008	123
4) Nejčastější dotazy k činnosti finančního a kontrolního výboru	147
5) Stanoviska k úředníkům územních samosprávných celků	149
6) Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami obcí	155
7) Doporučení územně samosprávným celkům v souvislosti s novelizací zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí.....	168
8) Závěry meziresortní pracovní skupiny k zákonu o střetu zájmů.....	171
A) ze dne 10. 07. 2008	171
B) ze dne 19. 11. 2008	175
9) Odpovědi na dotazy k semináři „Ukládání sankcí za porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách“	178
10) Odpovědi na dotazy k semináři „Finanční hospodaření obcí“	188

Přehled dosud vydaných stanovisek odboru dozoru a kontroly veřejné správy

(stanoviska jsou dostupná na adrese www.mvcr.cz/odk v rubrice 4. Stanoviska odboru)

2004

- 1/2004 – zrušeno stanoviskem č. 32/2005
- 2/2004 – zrušeno bez náhrady
- 3/2004 – zrušeno stanoviskem č. 18/2007
- 4/2004 – Rozhodnutí o nabytí a převodu nemovitosti ve vlastnictví obce
- 5/2004 – zrušeno stanoviskem č. 23/2004
- 6/2004 – Ohlašovací povinnost ve vyhlášce o místních poplatcích
- 7/2004 – Zvýšení místního poplatku
- 8/2004 – Vztah ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, k § 2 písm. a) zákona
- 9/2004 – Místo soustředěného turistického ruchu
- 10/2004 – zrušeno bez náhrady
- 11/2004 – Poskytování informací v oblasti správy místních poplatků
- 12/2004 – Stání silničních motorových vozidel na vymezených místních komunikacích stanovení ceny
- 13/2004 – zrušeno bez náhrady
- 14/2004 – zrušeno bez náhrady
- 15/2004 – Zápis z jednání zastupitelstva a rady obce ochrana osobních údajů
- 16/2004 – Veřejné prostranství – parkoviště
- 17/2004 – Podnikání obcí
- 18/2004 – Rozhodnutí o povolení zřízení vyhrazeného parkování
- 19/2004 – zrušeno stanoviskem č. 36/2004
- 20/2004 – Stanovení paušální částky v obecně závazné vyhlášce o místních poplatcích
- 21/2004 – Různá výše místního poplatku pro právnické a fyzické osoby
- 22/2004 – zrušeno stanoviskem č. 2/2005
- 23/2004 – Stanovení platu vedoucím odborů
- 24/2004 – zrušeno stanoviskem č. 3/2005
- 25/2004 – Staženo z důvodu přijetí zákona č. 411/2005 Sb., který řeší danou problematiku
- 26/2004 – Staženo z důvodu přijetí zákona č. 411/2005 Sb., který řeší danou problematiku
- 27/2004 – Formy svěřené pravomocí orgánům městských obvodů nebo městských částí statutárního města
- 28/2004 – Poskytování mimořádných odměn starostům
- 29/2004 – Silniční ochranné pásmo a veřejné prostranství
- 30/2004 – zrušeno, věcně nahrazeno stanoviskem č. 38/2007
- 31/2004 – Povinnost opatřit psa evidenční známkou stanovenou v obecně závazné vyhlášce o místních poplatcích
- 32/2004 – zrušeno bez náhrady
- 33/2004 – Místní poplatek z ubytovací kapacity

- 34/2004 – zrušeno stanoviskem č. 33/2007
35/2004 – zrušeno z důvodu přijetí nové právní úpravy
36/2004 – zrušeno stanoviskem č. 6/2005
37/2004 – Plnění úkolů statutárního orgánu zaměstnavatele u obcí
38/2004 – Aplikace zákona o ochraně osobních údajů na poskytování informací o platech zaměstnanců obcí a o odměnách členům zastupitelstva obce
39/2004 – Nároky členů zastupitelstev krajů při skončení funkčního období
40/2004 – Pronájem podniku dle obchodního zákonníku
41/2004 – Rozpočtová opatření obce
42/2004 – Udělování slova na zasedání zastupitelstva kraje
43/2004 – Čestné občanství obce
44/2004 – zrušeno bez náhrady
45/2004 – zrušeno stanoviskem č. 28/2008
46/2004 – zrušeno bez náhrady
47/2004 – zrušeno stanoviskem č. 6/2007
48/2004 – Placení ceny za stání na vyhrazeném parkovišti
49/2004 – Pořizování zvukového záznamu ze zasedání zastupitelstva obce
50/2004 – Úhrada zdravotního pojištění z odměny při skončení výkonu funkce uvolněného člena zastupitelstva kraje
51/2004 – dočasně staženo z důvodu nové právní úpravy
52/2004 – Obsah a forma tzv. domovních řádů (K právní povaze tzv. domovních řádů)
53/2004 – zrušeno bez náhrady
54/2004 – Poskytování příspěvku na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku (ošatné)
55/2004 – zrušeno stanoviskem č. 35/2005
56/2004 – Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
57/2004 – zrušeno stanoviskem č. 10/2006
58/2004 – Sjednání podmínek pro prodej nemovitosti radou obce
59/2004 – zrušeno stanoviskem č. 4/2006
60/2004 – zrušeno stanoviskem č. 9/2006
61/2004 – zrušeno stanoviskem č. 24/2008
- 2005**
- 1/2005 – Oprávnění kontrolního výboru zastupitelstva obce (kraje) kontrolovat průběh zadávání veřejných zakázek, je-li zadavatelem obec (kraj)
2/2005 – Rodná čísla, řízení ve věcech místních poplatků a ohlašovací povinnost v obecně závazných vyhláškách o místních poplatcích
3/2005 – Staženo z důvodu přijetí zákona č. 411/2005 Sb., který řeší danou problematiku
4/2005 – Staženo z důvodu přijetí zákona č. 411/2005 Sb., který řeší danou problematiku
5/2005 – Oprávnění finančního výboru zastupitelstva obce (kraje) seznamovat se s osobními údaji zaměstnanců obce (kraje)
6/2005 – Osvobození územních samosprávných celků od správních poplatků
7/2005 – Zákaz ponechání kočárku s dítětem bez dozoru na veřejném prostranství podle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 17/02
8/2005 – zrušeno bez náhrady
9/2005 – zrušeno stanoviskem č. 16/2008
10/2005 – zrušeno stanoviskem č. 16/2008
11/2005 – Stanovení sazby, úlevy a osvobození u místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání
12/2005 – zrušeno stanoviskem č. 15/2008
13/2005 – zrušeno stanoviskem č. 23/2008
14/2005 – zrušeno stanoviskem č. 10/2006
15/2005 – zrušeno stanoviskem č. 12/2006
16/2005 – zrušeno bez náhrady
17/2005 – zrušeno stanoviskem č. 4/2008
18/2005 – zrušeno stanoviskem č. 5/2008
19/2005 – Nestanovení splatnosti vybírání místních poplatků podle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 331/02
20/2005 – Dodatečné schválení právního úkonu (smlouvy) učiněného starostou obce bez předchozího schválení radou nebo zastupitelstvem obce
21/2005 – Orgán obce oprávněný rozhodnout o záměru obce prodat, směnit nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku
22/2005 – Náležitosti záměru obce prodat, směnit nebo darovat nemovitý majetek, pronajmout jej nebo poskytnout jako výpůjčku a následky zveřejnění vadného záměru
23/2005 – zrušeno stanoviskem č. 16/2008
24/2005 – Stanovení koeficientů daně z nemovitosti podle nálezu ÚS Pl. ÚS 22/02
25/2005 – K subdelegaci stanovení míst a času a vymezení veřejného pořádku v obecně závazných vyhláškách podle § 10 písmeno a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), podle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 1/01
26/2005 – zrušeno stanoviskem č. 6/2007
27/2005 – zrušeno stanoviskem č. 2/2006
28/2005 – Lázeňské statuty
29/2005 – zrušeno stanoviskem č. 5/2008
30/2005 – zrušeno stanoviskem č. 1/2006
31/2005 – zrušeno stanoviskem č. 3/2008

- 32/2005 – Zákonnost rozhodnutí obce o dispozicích s obecním majetkem
 33/2005 – zrušeno bez náhrady
 34/2005 – Povinnost zveřejnit záměr obce i v případě úmyslu uzavřít dodatek ke smlouvě
 35/2005 – Sjednání nižší ceny, než je cena obvyklá, v případě úplatného převodu majetku

2006

- 1/2006 – Právo občana obce požadovat kopie usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva obce, usnesení rady obce, výborů zastupitelstva obce
 2/2006 – zrušeno stanoviskem č. 2/2007
 3/2006 – Procesní režim rozhodování obecního úřadu o označení budov čísly popisnými, orientačními či evidenčními
 4/2006 – nahrazeno stanoviskem č. 14/2008
 5/2006 – Důsledky zrušení zákonného zmocnění nebo změny zákonného zmocnění jeho převedením ze samostatné do přenesené působnosti (nebo naopak) na platnost, aplikovatelnost a zákonnost právního předpisu obce
 6/2006 – Orgán obce příslušný k promíjení místních poplatků
 7/2006 – Povolování výjimek z povinností stanovených obecně závaznými vyhláškami obcí
 8/2006 – K možnosti zastupitelstva či rady obce promíjet či postupovat pohledávky vzniklé z výkonu přenesené působnosti na základě § 85 a § 102 odst. 3 zákona o obcích
 9/2006 – zrušeno stanoviskem č. 17/2007
 10/2006 – zrušeno stanoviskem č. 20/2008
 11/2006 – zrušeno bez náhrady
 12/2006 – Stanovení povinností v požárním řádu obce dle nálezu Ústavního soudu č. Pl. ÚS 25/06
 13/2006 – zrušeno stanoviskem č. 22/2008
 14/2006 – zrušeno bez náhrady

2007

- 1/2007 – Podmínky platnosti a účinnosti obecně závazné vyhlášky obce
 2/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví pravidla pohybu psů
 3/2007 – Poplatek za komunální odpad podle § 17a zákona č. 185/2000 Sb.
 4/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se reguluje prodej, podávání a konzumace alkoholických nápojů v případě konání kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti

- 5/2007 – zrušeno stanoviskem č. 8/2008
 6/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem
 7/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví podmínky spalování nebo zákaz spalování suchých rostlinných materiálů
 8/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví zákaz některých druhů paliv pro malé spalovací zdroje znečišťování
 9/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví regulace promítání světelných reklam a efektů na oblohu
 10/2007 – Stanovení školských obvodů základních škol
 11/2007 – Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanoví ceny stavebních pozemků v cenové mapě
 12/2007 – Obecně závazná vyhláška obce, kterou zcela nebo částečně osvobozuje od daně z nemovitostí na území obce nemovitosti dotčené živelní pohromou
 13/2007 – Omezení nebo zákaz provozování výherních hracích přístrojů dle § 50 odst. 4 a zákaz povolování provozování výherních hracích přístrojů dle § 17 odst. 11
 14/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanovuje úhrada vodného
 15/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanovuje způsob náhradního zásobování vodou a náhradního odvádění odpadních vod
 16/2007 – zrušeno bez náhrady
 17/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se nařizuje pro území obce nebo jeho část provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění
 18/2007 – K možnostem obcí regulovat obecně závaznou vyhláškou provozní dobu hostinských zařízení
 19/2007 – zrušeno stanoviskem č. 19/2008
 20/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území obce
 21/2007 – Zastupování starosty obce místostarostou
 22/2007 – Místní poplatek za užívání veřejného prostranství – reklamy na sloupech veřejného osvětlení
 23/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se zřizuje a zrušuje orgán obce – obecní policie a obecně závazná vyhláška kterou se stanovují podrobnosti o stejnokroji strážníků obecní policie a o jeho nošení

- 24/2007 – Obecně závazná vyhláška, kterou se jako podmínka k výkonu práce řidiče taxislužby na území obce povinnost prokázat zkouškou řidiče znalostí místopisu, právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele, znalosti obsluhy taxamtru a způsob provádění zkoušky
- 25/2007 – zrušeno stanoviskem č. 9/2008
- 26/2007 – Statut územně členěného statutárního města
- 27/2007 – Obecně závazná vyhláška, o provozním řádu stanoviště taxislužby
- 28/2007 – Územní plán vydaný formou opatření obecné povahy
- 29/2007 – Obecně závazná vyhláška k trvalému označování psů a evidenci jejich chovatelů
- 30/2007 – Zajišťování bytové náhrady
- 31/2007 – zrušeno stanoviskem č. 11/2008
- 32/2007 – Úprava způsobu a podmínek převozu a přechodného uložení zemědělských v obecně závazné vyhlášce obce podle § 4 odst. 4 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 33/2007 – zrušeno stanoviskem č. 18/2008
- 34/2007 – Možnost obce uložit povinnost vlastníkovi nemovitosti hraničící se silnicí nebo s místní komunikací odstranit znečistění ve schůdnosti
- 35/2007 – Možnost obce uložit oznamovací povinnost poplatníkovi místního poplatku, který poplatek nepodléhá a možnost vázat zánik poplatkové povinnosti na oznámení této skutečnosti správci poplatku
- 36/2007 – zrušeno bez náhrady
- 37/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku ze psů
- 38/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt
- 39/2007 – Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za užívání veřejného prostranství
- 40/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku ze vstupného
- 41/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku z ubytovací kapacity
- 42/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst
- 43/2007 – Obecně závazná vyhláška, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj
- 44/2007 – Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
- 45/2007 – Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace
- 46/2007 – zrušeno bez náhrady
- 47/2007 – zrušeno stanoviskem č. 10/2008
- 48/2007 – Ukládání pokut fyzickým osobám, které zavinily nesplnění povinnosti územního samosprávného celku poskytovat součinnost při kontrolách výkonu samostatné nebo přenesené působnosti svěřené jeho orgánům
- 49/2007 – K možnostem využití fyzických osob, které nejsou ve vztahu ke kontrolnímu orgánu v pracovním poměru, při kontrolách výkonu samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků
- 50/2007 – K řešení námitek podjatosti vznesených vůči kontrolujícím při kontrolách výkonu samostatné a přenesené působnosti svěřené orgánům územních samosprávných celků
- 51/2007 – zrušeno stanoviskem č. 16/2008
- 52/2007 – zrušeno stanoviskem č. 10/2008
- 2008**
- 1/2008 – Neveřejná zasedání zastupitelstva obce a pracovní poradby členů zastupitelstva obce 72**
- 2/2008 – Důsledky porušení povinností obecního úřadu informovat o místě, době a o navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce 75**
- 3/2008 – Právo občana obce vyjádřit na zasedání zastupitelstva obce svá stanoviska k projednávaným věcem 78**
- 4/2008 – Vztah práva občana obce požadovat projednání určité záležitosti v samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem obce a práva podávat orgánům obce návrhy, podněty a připomínky 81**
- 5/2008 – Právo občana obce požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce 84**
- 6/2008 – Právo občana obce podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty 88**
- 7/2008 – Oprávnění zastupitelstva kraje nebo obce zakázat pořizování zvukových a obrazových záznamů ze svého zasedání 90**
- 8/2008 – Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví závazné podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tančenicích zábav a diskoték, v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku 145

- 9/2008 – zrušeno stanoviskem č. 17/2008
 10/2008 – zrušeno stanoviskem č. 21/2008
 11/2008 – Obecné závazné vyhlášky, kterými se stanoví koeficienty pro výpočte daně z nemovitostí, osvobození některých pozemků zemědělského půdního fondu od daně z nemovitostí, změna nižších koeficientů daně z nemovitostí na koeficient 1,0 142
 12/2008 – **Nález Ústavního soudu sp.zn. P1. ÚS 35/06 (Kořenov) – veřejný pořádek** 92
 13/2008 – **Nález Ústavního soudu sp. zn. P1. ÚS 5/07 (Plchov) – veřejná prostranství** 94
 14/2008 – **Nabytí a používání symboliky obcí** 96
 15/2008 – **Oprávnění rady obce zčásti svěřit ukládání pokut ve věcech samostatné působnosti obce příslušnému odboru obecního úřadu** 98
 16/2008 – **Ukládání povinností v obecně závazných vyhláškách obcí ve vztahu k veřejnému prostranství** 100
 17/2008 – Obecně závazné vyhlášky k zabezpečení ochrany životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně na území obce a o užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti 137
 18/2008 – **Regulace rušení nočního klidu a používání hlučných strojů a zařízení** 132
 19/2008 – **Regulace prostituce (nabízení a poskytování sexuálních služeb)** 131
 20/2008 – **Regulace používání zábavní pyrotechniky v obecně závazné vyhlášce** 134
 21/2008 – **Zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a regulace provozování činností,**
 které by mohly narušit veřejný pořádek v obci 130
 22/2008 – **Postup Ministerstva vnitra při hodnocení souladu obecně závazných vyhlášek se zákonem** 103
 23/2008 – **Ukládání povinností formou obecně závazné vyhlášky** 106
 24/2008 – **Ukládání povinností v obecně závazných vyhláškách obcí** 107
 25/2008 – **Důsledky nepodepsání návrhu zápisu ze zasedání zastupitelstva a právo člena zastupitelstva podat námitky proti zápisu ze zasedání zastupitelstva** 108
 26/2008 – **Nález Ústavního soudu sp. zn. P1. ÚS 33/05 (Krupka) – veřejný pořádek** 111
 27/2008 – **Nález Ústavního soudu sp. zn. P1. ÚS 6/08 (Budyně nad Ohří) – o podmínky pro spalování tuhých paliv v obci** 113
 28/2008 – **Orgán obce oprávněný k rozhodování o prominutí místních poplatků podle obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích** 115
 29/2008 – **Nález Ústavního soudu sp. zn. P1. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) – veřejný pořádek ..** 117
- V následujících částech sborníku jsou publikována stanoviska z roku 2008 takto:**
- stanoviska označená tučně, která tvoří součást komplexních stanovisek, jsou uvedena v části III. – bod 2),
  - ostatní stanoviska roku 2008 jsou ocitována jako součást komplexních stanovisek a jsou uvedena v části III. – bod 3).

Stanoviska odboru vydaná
v roce 2008

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 1/2008

Označení stanoviska:

Neveřejná zasedání zastupitelstva obce a pracovní porady členů zastupitelstva obce

Právní předpis: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení: § 93 odst. 1 a 2, § 92 odst. 1, § 103 odst. 5, § 123 a násl.

Související práv. předpisy:

-

Klíčová slova: zasedání zastupitelstva obce, veřejnost, informování občanů obce, pracovní porada členů zastupitelstva obce

Datum zpracování:

2. ledna 2008

Zpracoval: JUDr. Adam Furek

Schválili: JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz: *Lze konat zasedání zastupitelstva obce i neveřejně? Pokud nikoli, mohou členové zastupitelstva obce před konáním zasedání některé otázky předem projednat bez přítomnosti veřejnosti na tzv. pracovních poradách? Jaký dopad má konání neveřejného „zasedání“ zastupitelstva obce na právní existenci a zákonnost rozhodnutí na něm učiněných?*

Stanovisko:

Ustanovení § 93 odst. 2 zákona o obcích stanoví obecné pravidlo, podle kterého je zasedání zastupitelstva obce veřejné, a protože zákon z této zásady výslovně žádné výjimky nepřipouští a takové výjimky nelze dovodit ani z jiných ustanovení zákona o obcích, lze mít požadavek veřejnosti zasedání zastupitelstva – vedle jeho svolání k tomu zákonem oprávněnou osobou (srov. § 92 odst. 1 a 2) – za základní podmínku pro

to, aby určité shromáždění členů zastupitelstva bylo možno považovat za zasedání zastupitelstva obce, na kterém (a pouze na něm) lze relevantním způsobem konstituovat vůli tohoto orgánu, tzn. přijímat rozhodnutí (usnesení) o otázkách, jež zákon svěřuje do jeho pravomoci (§ 84, § 85). Z bezvýjimečného požadavku veřejnosti zasedání zastupitelstva obce přitom vycházejí i další ustanovení zákona o obcích, typicky ustanovení upravující některá práva občana obce, zejména právo vyjadřovat na zasedání svá stanoviska k projednávaným věcem (§ 16 odst. 2 písm. c/ a d/) a konec konců i právo nahlížet do usnesení a zápisů ze zasedání zastupitelstva obce (§ 16 odst. 2 písm. e/), a dále ustanovení ukládající orgánům obce povinnosti, jimiž bude zabezpečen právě požadavek veřejnosti, zejména povinnost obecního úřadu zveřejnit podle § 93 odst. 1 zákona o obcích informaci o místě, době a o navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce nejméně 7 dní před jeho konáním. O zasedání zastupitelstva obce lze proto hovořit pouze tehdy, bylo-li řádně svoláno a je-li konáno veřejně, tzn. je-li veřejnost o jeho konání dostatečně informována a zároveň má možnost se tohoto zasedání v případě zájmu zúčastnit. Pouze za splnění uvedených podmínek se bude jednat o zasedání tohoto orgánu obce, na kterém lze přijímat relevantní rozhodnutí. **Konání neveřejných zasedání zastupitelstva obce tedy zákon o obcích nepřipouští.**

Tento závěr však samozřejmě neznamená, že by členové zastupitelstva obce nemohli předem na neformálních setkáních („pracovních poradách“) prodiskutovat některé otázky, které mají být později projednány a rozhodnuty přímo na zasedání zastupitelstva obce, jelikož zákon takovou možnost vůbec neupravuje a tedy konání neformálních porad ani nevylučuje (tyto porady přitom mohou být, a v praxi také zpravidla bývají, konány bez účasti veřejnosti)Ž1). Je však nutné zdůraznit, že takové pracovní porady vůbec nelze považovat za zasedání zastupitelstva obce jako orgánu obce (jedná se pouze o neformální setkání členů zastupitelstva obce), a proto na nich nemůže být relevantním způsobem rozhodováno, tj. nemůže na nich být konstituována vůle zastupitelstva obce. To znamená, že případná „rozhodnutí“ učiněná na těchto pracovních setkáních nebude možno považovat za rozhodnutí (usnesení) zastupitelstva obce ve smyslu zákona o obcích. Má-li být o určité otázce rozhodnuto zastupitelstvem obce (§ 84, § 85), může se tak stát pouze na

řádně svolaném a veřejně konaném zasedání zastupitelstva obce.

Konání pracovních porad členů zastupitelstva obce by však nemělo být zneužíváno k obcházení smyslu veřejnosti zasedání zastupitelstva obce, tedy k tomu, že bude rozprava členů zastupitelstva obce k jednotlivým bodům programu uskutečňována mimo řádné zasedání zastupitelstva obce (podstata veřejného zasedání zastupitelstva obce totiž nepochybně netkví pouze ve veřejném rozhodování o jednotlivých bodech, ale i v jejich veřejném projednávání). *Pracovní porady* by proto měly být využívány pouze v případě, je-li třeba se s určitými záležitostmi otázky předem neformálně seznámit, aby následně konané zasedání zastupitelstva obce mohlo řádně, v přiměřeném trvání a bez komplikací proběhnout (např. je-li nezbytné některé otázky, které se mají následně stát předmětem obecnější diskuse a rozhodování na zasedání zastupitelstva obce, předem detailně prodiskutovat, typicky jde-li o technické podrobnosti některého z možných řešení). V opačném případě se totiž zastupitelstvo obce vystavuje riziku, že v jeho počínání bude spatřováno obcházení zásady veřejnosti jeho zasedání (i z tohoto důvodu je rovněž nanejvýš vhodné, aby před projednáváním bodu na zasedání zastupitelstva obce, který byl předtím „projednán“ na *pracovní poradě*, byla podána stručná informace shrnující výsledky tohoto předchozího „projednání“).

Jelikož požadavek veřejnosti zasedání zastupitelstva obce je esenciální podmínkou, aby určité „shromáždění“ členů zastupitelstva obce mohlo být považováno za zasedání zastupitelstva obce, nebude ve vztahu k „rozhodnutím“ učiněným na neveřejném „zasedání“ zastupitelstva obce splněn základní zákonný požadavek pro uplatnění dozorových opatření podle zákona o obcích v podobě *existence dozorovatelného aktu orgánu obce*, neboť tato „rozhodnutí“ nebude vůbec možno považovat za *usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření zastupitelstva obce* ve smyslu § 124 odst. 1 zákona o obcích.¹⁾ Jakkoli by se tedy „akty“ přijaté na neveřejně konaných „zasedáních“ zastupitelstva obce mohly formálně jevit jako rozhodnutí zastupitelstva obce, ve skutečnosti půjde o zcela irelevantní úkony nepodléhající doзору.²⁾ Totožný závěr přitom platí i ve vztahu k „rozhodnutím“ učiněným na tzv. *pracovních poradách* členů zastupitelstva obce.

Poznámky:

1) Konání „pracovních porad“ členů zastupitelstva obce připoustí i soudní judikatura, konkrétně rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. května 2006, **č. j. 15 Ca 145/2005-28**: *V předmětné věci pro posouzení toho, zda žalovaný koná skutečně zasedání zastupitelstva města Roudnice nad Labem ve smyslu obecního zřízení avšak s vyloučením veřejnosti, což by bylo zajisté v rozporu se zákonem, tedy není rozhodující, zda setkání zastupitelů*

jsou označovány za „pracovní setkání“ popř. „pracovní zasedání zastupitelstva“ či „pracovní zastupitelstvo“ apod. Pro posouzení této otázky je směrodatná pouze náplň těchto setkání zastupitelů, která má pak odraz v tom, zda jejich výsledkem jsou přijatá usnesení či jiné závazné právní akty, a to podle procedurálních pravidel. Z písemnosti předložených žalobcem a žalovaným (...) ani z žádné jiné skutečnosti v projednávaném případě dle názoru soudu nevyplývá, že by na žalobcem rozporovaných neveřejných setkáních zastupitelů města Roudnice nad Labem byly s konečnou platností projednávány, schvalovány popř. rozhodnuty věci, které by jinak měly být za dodržení procedurálních pravidel projednávány výlučně na zasedání zastupitelstva za přítomnosti veřejnosti, tak jak předvidá ust. § 93 odst. 2 obecního zřízení. Pokud náplň setkání zastupitelů města není projednání a rozhodnutí konkrétní věci, a to v podobě přijetí usnesení či jiných závazných právních aktů při respektování procedurálních pravidel, tak zastupitelstvo města nevykonává svoji zákonem svěřenou působnost. Zastupitelé totiž za tohoto stavu nekonají zasedání zastupitelstva ve smyslu obecního zřízení. Schůzky zastupitelů pouze představují neformální setkávání zastupitelů v rámci výkonu jejich mandátu, jejichž cílem je zpravidla připravovat podmínky pro projednání a rozhodnutí věci v konečné podobě právě na veřejném zasedání zastupitelstva a zefektivnit tak schvalovací proceduru. (...) O těchto neformálních schůzkách zastupitelů pak ovšem nemusí být nikterak vyrozumívána veřejnost a rovněž tak veřejnosti nemusí být umožněn přístup na tato setkání zastupitelů, když z žádného právního předpisu nevyplývá opak. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že neshledal, že by žalovaný konal jiná než veřejná zasedání zastupitelstva ve smyslu obecního zřízení, čímž by docházelo ze strany žalovaného k nezákonnému zásahu do žalobcových veřejných subjektivních práv. Neveřejnými neformálními schůzkami zastupitelů města není nijak omezeno právo žalobce a jiných občanů města podílet se na projednávání věcí spadajících do působnosti zastupitelstva (a to při zasedáních zastupitelstva, která mohou být konána výhradně veřejně), když tato setkání zastupitelů nejsou z povahy věci zasedáními zastupitelstva ve smyslu obecního zřízení.

Názor Krajského soudu v Ústí nad Labem byl k podané kasační stížnosti potvrzen i Nejvyšším správním soudem - viz jeho rozsudek ze dne 8. srpna 2007, **č. j. 3 Aps 5/2006-55**, ze kterého lze citovat: *Ve zbytku se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěry krajského soudu. R. n. L. je obcí s rozšířenou působností s více než 13 000 obyvateli. Lze si proto představit, že řádný (kompetentní) výkon funkce zastupitele bude vyžadovat podrobnější seznámení s určitými náročnějšími body programu plánovaného veřejného zasedání, neboť ne všechny záležitosti budou vždy zcela jasné a jednoznačné. Je pak nepochybné i v zájmu občanů obce, aby jejich zastupitelé byli o projednávaných věcech co nejlépe informováni a byli schopni je do problematiky v průběhu veřejného zasedání co nejlépe zaskvětit. Zda by v zájmu transparentnosti výkonu samosprávy nebylo vhodné informovat veřejnost alespoň o tom, že se předmětné pracovní schůzky zastupitelstva konají a za jakým účelem (případně z nich pořizovat alespoň stručný zápis), již ponechává Nejvyšší správní soud na úvaze představitelů města.*

- 2) Zřejmě však nebude možno hovořit o *aktech nicotných* v obecně přijímaném teoretickém smyslu, neboť o takové akty pojmově může jít jen v případě vadného aktu účinného „orgánem veřejné správy“. Jelikož se v případě „pracovních porad“ nejedná o zasedání zastupitelstva obce jako „orgánu obce“ (nelze na ně pohlížet jako na zasedání zastupitelstva obce), nelze výsledek takové činnosti vůbec považovat za činnost (byť nicotnou) veřejné správy.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 2/2008

Označení stanoviska:

Důsledky porušení povinnosti obecního úřadu informovat o místě, době a o navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce

Právní předpis: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení: § 93 odst. 1 a 2

Související práv. předpisy:

-

Klíčová slova: informace o zasedání zastupitelstva obce

Datum zpracování:

2. ledna 2008

Zpracoval: JUDr. Adam Furek

Schválili: JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Jaké důsledky na právní existenci a zákonnost usnesení přijatých na zasedání zastupitelstva obce má porušení povinnosti obecního úřadu informovat o místě, době a o navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce podle § 93 odst. 1 zákona o obcích? Je porušením § 93 odst. 1 zákona o obcích, pokud již zveřejněný návrh programu zasedání zastupitelstva obce byl ještě před zahájením zasedání dodatečně doplněn o nové body?

Stanovisko:

Ustanovení § 93 odst. 1 zákona o obcích ukládá obecnímu úřadu povinnost *informovat o místě, době a o navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce*. Tato informace musí být *vyvěšena na úřední desce alespoň 7 dní před zasedáním zastupitelstva obce*; kromě toho *může být uveřejněna i způsobem v místě obvyklým*. Zákon o obcích však výslovně ne-

řeší, jaké dopady má porušení této povinnosti na možnost konat zasedání zastupitelstva obce a zejména na právní existenci a zákonnost usnesení na tomto zasedání přijatých. Je proto nutné vycházet ze zákonem předpokládaného účelu zveřejnění informace, jímž má být naplněn požadavek veřejnosti zasedání zastupitelstva obce (§ 93 odst. 2 zákona o obcích); součástí tohoto požadavku přitom je kromě samotné přítomnosti veřejnosti na zasedání zastupitelstva obce též její informování o tom, kde a kdy se bude dané zasedání zastupitelstva konat a jaké otázky na něm budou projednávány.

Je proto nutné rozlišovat **případy, kdy v důsledku nezveřejnění informace podle § 93 odst. 1 zákona o obcích vůbec nedošlo ke splnění požadavku veřejnosti zasedání zastupitelstva obce** (ve smyslu informovanosti občanů o připravovaném zasedání zastupitelstva obce) a **případy, kdy byl požadavek veřejnosti zasedání zajištěn jiným dostatečným způsobem**. Jestliže *vůbec nedošlo ke zveřejnění informace podle § 93 odst. 1 a současně jestliže o zasedání zastupitelstva nebyla veřejnost informována ani jiným adekvátním a v obci obvyklým způsobem*, pak zpravidla vůbec nebude možné hovořit o splnění zákonem stanoveného požadavku veřejnosti zasedání zastupitelstva obce, což ve svém důsledku znamená, že takové „zasedání“ nebude možno považovat za zasedání tohoto orgánu obce a „usnesení“ na něm přijatá za právně relevantní rozhodnutí zastupitelstva obce (usnesení zastupitelstva obce lze přijímat pouze na řádně svolaném a veřejně konaném zasedání). Naproti tomu *pokud sice nedošlo ke zveřejnění informace podle § 93 odst. 1, avšak požadavek veřejnosti byl dostatečně zabezpečen jiným způsobem*, např. informováním občanů místním rozhlasem, zveřejněním informace v místním tisku nebo na informačních tabulích obce, nedošlo k vyloučení veřejnosti ze zasedání zastupitelstva obce, a proto takové pochybení nebude mít na existenci či zákonnost usnesení přijatých na tomto zasedání vliv. Podobně *jestliže nebyla informace zveřejněna po celou zákonem stanovenou dobu* (např. byla zveřejněna pouze 5 nebo 6 dní), případně *pokud vykazuje některé formální nedostatky* (např. neuvádí místo, kde se bude zasedání zastupitelstva obce konat) bude třeba s přihlédnutím ke všem ostatním okolnostem zvažovat, zda požadavek veřejnosti zasedání byl reálně splněn či nikoli, a podle toho posuzovat i dopad porušení povinnosti dle § 93 odst. 1 zákona o obcích na zasedání zastupitelstva obce (resp. na splnění požá-

davku veřejnosti zasedání) i na existenci a zákonnost usnesení na tomto zasedání přijatých.^{1), 2)} **Vliv porušení § 93 odst. 1 zákona o obcích na zasedání zastupitelstva obce a na zákonnost na něm přijatých usnesení je tedy třeba vždy posuzovat podle míry narušení či vyloučení požadavku veřejnosti zasedání zastupitelstva obce; v žádném případě však nelze z pouhého nesplnění povinnosti dle § 93 odst. 1 zákona o obcích bez dalšího učinit závěr o nezákonnosti všech přijatých usnesení z tohoto důvodu.** Tento výklad přitom plně odpovídá požadavku *minimalizace zásahů do samosprávy*, dovozanému z čl. 8 a čl. 101 odst. 4 Ústavy, které zaručují právo na samosprávu a omezují zásahy ze strany státu pouze na případy, kdy ochrana zákona takový zásah zcela nepochybně vyžaduje (viz k též dále citovaný náleze Ústavního soudu).

K ustanovení § 93 odst. 1 zákona o obcích je nezbytné doplnit, že pro splnění povinnosti obecního úřadu zveřejnit informaci na úřední desce 7 dní před zasedáním zastupitelstva obce **je nutné, aby tato informace byla na úřední desce zveřejněna po celých 7 kalendářních dnech předcházejících dni, ve kterém se konalo příslušné zasedání zastupitelstva obce.** Mezi dnem zveřejnění na úřední desce a dnem zasedání zastupitelstva obce by tedy mělo uplynout nejméně 7 celých po sobě jdoucích kalendářních dnů (7 x 24 hodin). Tento způsob počítání doby zveřejnění informace podle § 93 odst. 1 zákona o obcích přitom vychází i z konstantního výkladu zveřejňování písemností na úřední desce, zastávaného judikaturou správních soudů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 4 As 5/2007-49 nebo rozsudek ze dne 21. března 2007, č. j. 2 As 42/2006-48). Případné nesplnění celé doby pro zveřejnění informace je pak třeba posuzovat s ohledem na závěry uvedené v předchozím odstavci podle míry „narušení“ požadavku veřejnosti zasedání zastupitelstva obce.

Informace podle § 93 odst. 1 zákona o obcích musí být kromě „fyzického“ vyvěšení na úřední desce zveřejněna též způsobem umožňujícím dálkový přístup (na „elektronické úřední desce“), což vyplývá z § 26 správního řádu, ukládajícího povinnost tímto způsobem zveřejňovat celý obsah úřední desky. Nesplnění této povinnosti však nebude mít za následek *nezveřejnění informace* podle § 93 odst. 1 zákona o obcích, neboť takový důsledek, tedy „neúčinnost“ zveřejnění určité informace na úřední desce, nedošlo-li současně k jejímu zveřejnění v elektronické podobě, by musel zákon výslovně stanovit, a to v tomto případě nečiní (srov. k tomu závěr č. 14 z Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu, ze dne 3. října 2005, „K výkladu § 26 odst. 1 správního řádu“, <http://www.mvcr.cz/docDetail.aspx?docid=21086602&doctype=ART&lang=cs>).

Při hodnocení **dodatečného zařazování bodů na program zasedání zastupitelstva obce po zveřejnění infor-**

mace podle § 93 odst. 1 zákona o obcích lze podpůrně vycházet ze závěrů nálezu Ústavního soudu ze dne 30. září 2002, sp. zn. IV. ÚS 331/02 (publikovaného pod č. 113 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu č. 27), který v podobném případě konstatoval, že doplnění nových bodů na program probíhajícího zasedání zastupitelstva obce postupem podle § 94 odst. 2 zákona o obcích (na základě návrhu subjektů uvedených v § 94 odst. 1 zákona o obcích) neznamená porušení § 93 odst. 1 zákona o obcích. Vzhledem k tomuto stanovisku bude možné i případné doplnění návrhu programu po jeho zveřejnění podle § 93 odst. 1 zákona o obcích, avšak před zahájením zasedání zastupitelstva obce, považovat v zásadě za přípustné (návrh programu by tedy byl zastupitelstvu obce ke schválení předkládán již v doplněné podobě).³⁾ Této možnosti by však mělo být využíváno pouze výjimečně, je-li dodatečně zařazení bodů na program zasedání skutečně nezbytné a odůvodnitelné objektivními okolnostmi, např. je-li třeba o určité záležitosti rozhodnout co nejdříve, neboť prodloužením by mohla obci vzniknout škoda.⁴⁾

Poznámky:

- 1) Pokud došlo k formálnímu pochybení, které však nemělo vliv na požadavek veřejnosti zasedání zastupitelstva obce, a toto pochybení bylo zjištěno před konáním zasedání zastupitelstva obce, je vhodné, aby o této skutečnosti bylo zastupitelstvo informováno a samo rozhodlo, zda zasedání uskuteční či zda je ukončí a svolá znovu (v případě nezveřejnění informace či jejího nezveřejnění po celou dobu lze z důvodu právní jistoty doporučit, aby zasedání bylo v každém případě ukončeno a raději znovu svoláno).
- 2) Povinnost zveřejnit informaci podle § 93 odst. 1 zákona o obcích má obecní úřad i v případech, kdy zastupitelstvo obce stanoví předem přesná data svých zasedání (např. na celé funkční období).
- 3) V této souvislosti lze nicméně doporučit, aby o doplnění návrhu programu zasedání zastupitelstva před jeho konáním, avšak po zveřejnění informace podle § 93 odst. 1 zákona o obcích, byla veřejnost informována (např. zveřejněním „dodatku“ k informaci vyvěšené podle § 93 odst. 1 zákona o obcích) a stejně tak aby i zastupitelstvo obce bylo o doplnění již zveřejněného programu (tedy o tom, že schvalovaný program se liší od programu zveřejněného postupem podle § 93 odst. 1 zákona o obcích) zpraveno.
- 4) V citovaném nálezu ostatně Ústavní soud v této souvislosti uvedl: *Ve vztahu k vývodům krajského soudu se sluší poznamenat, že v případě závažných bodů programu, jakým nesporně odvolání dosavadního místostarosty a volba místostarosty nového je, by nepochybně mělo být ust. § 94 zákona o obcích v praxi, a to z důvodů transparentnosti jednání řádně zvolených zástupců občanů obce a možnosti omezené účasti občanů při projednávání takto ad hoc*

vznesených návrhů, využíváno zdrženlivým a uváženým způsobem, nevzbuzujícím podezření o jejich účelovém předkládání „na poslední chvíli“. Zákonná dikce citovaného ustanovení ovšem – jak již bylo řečeno – takové jednání umožňuje, i když samotné meritorní řešení rozhodnutí stran těchto návrhů podrobuje příslušným dalším zákonným podmínkám.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 3/2008

Označení stanoviska:

Právo občana obce vyjádřit na zasedání zastupitelstva obce svá stanoviska k projednávaným věcem

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 16 odst. 2 písm. c)

Související práv. předpisy:

čl. 21 odst. 1 Listiny základních práv a svobod

Klíčová slova:

zasedání zastupitelstva obce, práva občana obce, vyjádření stanoviska k projednávané věci, jednací řád

Datum zpracování:

2. ledna 2008

Zpracoval:

JUDr. Adam Furek

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Za jakých podmínek může občan obce realizovat své právo vyjádřit na zasedání zastupitelstva obce v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem?

Stanovisko:

Podle § 16 odst. 2 písm. c) zákona o obcích má občan obce, který dosáhl věku 18 let, *právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem*. Při výkladu i aplikaci tohoto ustanovení je přitom nutné respektovat ústavněprávní rozměr práv uvedených v § 16 odst. 2 zákona o obcích, která svou podstatou představují zákonné provedení obecného práva podle čl. 21 odst. 1 Listiny podílet se na správě věcí veřejných; to znamená, že práva občana obce podle § 16 odst. 2 musí být principiálně interpretována způsobem maxi-

málně šetřícím jejich smysl, tedy v zásadě „ve prospěch“ občana obce.

Z ústavního rozměru práv občana obce předně vyplývá, že **právo vyjádřit stanovisko k projednávané věci na zasedání zastupitelstva obce je dáno přímo zákonem, zákon toto právo přímo zakládá**. Jednací řád sice může stanovit bližší podrobnosti pro jeho *uplatňování*, samotná existence a možnost realizace tohoto práva však není podmíněna „provedením“ v jednacím řádu zastupitelstva obce. Opačný výklad, který by možnost výkonu práva vyjádřit se k projednávané věci podmínil výslovným ustanovením jednacího řádu, by byl zcela zjevně v rozporu s účelem tohoto práva, neboť by činil jeho existenci závislou na (ne)aktivitě orgánu, vůči kterému toto právo směřuje (práva občana obce podle § 16 odst. 2 písm. c) přitom *odpovídá povinnost zastupitelstva obce umožnit občanovi obce jeho adekvátní, účinnou, realizaci*).

Samotný způsob, jímž má být právo podle § 16 odst. 2 písm. c) realizováno, zákon o obcích neupravuje a jeho stanovení přenechává až jednacímu řádu. Z textu zákona i z podstaty tohoto práva však lze dovodit určité **minimální požadavky, které musí zastupitelstvo obce i jeho jednací řád respektovat, aby nedošlo k jeho porušení či nepřipustnému omezení**. Z dikce ustanovení § 16 odst. 2 písm. c) předně vyplývá, že občanovi obce *musí být dána možnost vyjádřit se k věci aktuálně projednávané*, tzn. musí ji mít dříve, než je přijato příslušné usnesení, resp. dříve, než je věc definitivně vyřízena (zákon hovoří o „projednávané věci“ a nikoli o „věci projednané“). Požadavkem zákona přitom je, aby *občan mohl vyjádřit své stanovisko při projednávání každého bodu* (v rámci diskuse k projednávanému bodu, např. po rozpravě zastupitelů před schvalováním usnesení). Zákonu proto nebude odpovídat postup, při kterém je do programu zasedání zařazen jeden bod určený k vyjadřování občanů souhrnně ke všem navrženým bodům programu před jejich samotným projednáváním (např. bod č. 1 programu – *stanoviska občanů k projednávaným věcem*), pokud v rámci dalšího projednání jednotlivých bodů již občanovi možnost vyjádřit stanovisko není dána.¹⁾ Na druhou stranu je *povinností občana obce hovořit k projednávané věci, tzn. pouze k aktuálně projednávanému bodu jednání*. Hovoří-li občan obce o záležitostech, které nejsou předmětem daného bodu jednání (jeho vyjádření nemá žádnou věcnou souvztažnost k projednávanému bodu), nebude se již jednat o realizaci práva podle § 16 odst.

2 písm. c) a z tohoto důvodu by bylo možno občanova i odejmout slovo.²⁾

V rámci práva podle § 16 odst. 2 písm. c) je občan obce oprávněn vyjádřit stanovisko k jakékoli projednávané věci (bez ohledu na to, zda k ní bude přijímáno usnesení či zda jde jen o „informaci zastupitelům“), tedy včetně návrhu „programu zasedání“.³⁾ To však **neznamená, že by občan obce byl oprávněn v rámci tohoto práva závazným způsobem navrhnout zařazení nových bodů k projednání na právě probíhající zasedání zastupitelstva obce (např. požadavkem na doplnění programu zasedání)**, a to ani s odkazem na § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích; takové právo totiž přísluší pouze osobám uvedeným v § 94 odst. 1, což vyplývá ze spojení tohoto ustanovení s § 94 odst. 2 zákona o obcích.⁴⁾

Jednací řád, který upravuje podrobnosti o jednání zastupitelstva a který vydává zastupitelstvo obce na základě § 96 zákona o obcích, by měl s ohledem na § 16 odst. 2 písm. c) zákona o obcích mj. blíže konkretizovat právo občana obce vyjádřit své stanovisko. **Blíže podmínky stanovené jednacím řádem** mohou výkon tohoto práva pouze přiměřeným způsobem „usměrnit“, nemohou jej však zcela vyloučit či stanovit taková omezení, která by jeho výkon *de facto* znemožnila (např. nelze omezit délku vystoupení občana pouze na 30 vteřin). Kromě úpravy *procedurálních otázek* (např. způsobu udělování slova, přihlašování do diskuse, pořadí vystupujících atp.) bude přípustné i *omezení délky vystoupení každého občana obce k jednotlivému bodu* (tato doba přitom musí být dostatečná k tomu, aby občan obce mohl své právo vůbec uplatnit). Jednací řád může rovněž upravit *oprávnění předsedajícího odejmout občanova obce slovo, pokud nebude hovořit k projednávané věci či pokud překročí stanovený časový limit* (v těchto případech by zřejmě bylo přípustné slovo odejmout, i pokud by jednací řád takovou možnost výslovně neupravil, neboť občan obce zde překračuje rozsah svého práva a odejmutí slova by proto mohlo být chápáno jako opatření nutné k řádnému průběhu zasedání). I když jednací řád **výkon práva podle § 16 odst. 2 písm. c) žádným způsobem neupraví, nebude jej možno z tohoto důvodu považovat za odporující zákonu**, neboť právo občana obce existuje přímo ze zákona a je realizovatelné i bez jeho podrobnějšího „provedení“ v jednacím řádu (je tedy zcela na rozhodnutí zastupitelstva obce, zda možnosti toto právo blíže regulovat využije či nikoli). Pokud jednací řád žádné podrobnosti neupravuje, platí, že je povinností zastupitelstva umožnit občanova obce vyjádřit se v rámci projednávání každého bodu před přijetím rozhodnutí (případný časový limit by zastupitelstvo zřejmě mohlo, není-li stanoven přímo v jednacím řádu, usnést *ad hoc*, neboť i jednací řád je svou povahou „rozhodnutím“ zastupitelstva obce).

Porušení práva občana obce vyjádřit se k projednávaným bodům ze strany zastupitelstva obce je porušením zákonem stanovené povinnosti a může být předmětem kontroly výkonu samostatné působnosti podle § 129a zákona o obcích. Takové jednání zastupitelstva obce přitom je i zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s.⁵⁾, proti kterému se může občan obce bránit žalobou ve správním soudnictví (za splnění všech dalších podmínek předpokládaných soudním řádem správním).

S ohledem na vývoj soudní judikatury se ruší stanovisko č. 31/2005.

Poznámky:

- 1) Srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. května 2007, **č. j. 15 Ca 196/2006-35**, publikovaný pod č. 1400 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 12/2007, str. 1108 [rozhodnutí se týká krajského zřízení; publikovaná právní věta: *Kraje prostřednictvím svých jednacích řádů nemohou omezovat právo občanů kraje vyjadřovat se k projednávaným věcem, které je jim přiznáno zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (§ 12 odst. 2 písm. b). Občané kraje tak mohou na zasedání zastupitelstva vyjadřovat svá stanoviska, která souvisejí s projednávanou problematikou.*]. Kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta usnesením ze dne 12. června 2007, **č. j. 4 Aps 4/2007-46**.
- 2) Srov. usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. června 2006, **č. j. 15 Ca 105/2005-55** (kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí byla odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 3. ledna 2007, **č. j. 3 Aps 4/2006-79**); rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. května 2006, **č. j. 15 Ca 36/2006-35** (kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19. července 2007, **č. j. 3 Aps 6/2006-76**); rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 6. 2006, **č. j. 15 Ca 220/2005-61** (o kasační stížnosti bylo rozhodnuto rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. září 2007, **č. j. 3 Aps 7/2006-103**, právní názor krajského soudu byl potvrzen).
- 3) Srov. rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. května 2006, **č. j. 15 Ca 164/2005-41**, publikované pod č. 965 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 11/2006, str. 965 [publikovaná právní věta: *Občan kraje má nejen právo vyjadřovat se k projednávaným věcem zařazeným na program zasedání zastupitelstva, nýbrž má i právo vyjádřit se k samotnému programu zasedání zastupitelstva, a to ještě před jeho schválením; vyplývá to z § 12 odst. 2 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)*]. Dále viz rozhodnutí uvedená v poznámce č. 2.
- 4) Srov. k tomu usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. června 2006, **č. j. 15 Ca 105/2005-55** (kasační stížnost proti tomuto rozhodnutí byla odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 3. ledna 2007, **č. j. 3 Aps 4/2006-79**): *Pro úplnost však soud považuje za potřebné k právu předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání zasedání zastupitelstva obce uvést, že tuto*

problematiku výslovně a zcela jednoznačně upravuje ust. § 94 obecního zřízení... Podle zákonné úpravy tedy občanům obce nespědí právo přímo předkládat vlastní návrhy na zařazení určité věci k projednání do programu projednávaných záležitostí v průběhu zasedání žalovaného... Občan obce má ovšem právo podle ust. § 16 odst. 2 písm. f) obecního zřízení požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce, přičemž za splnění jistých podmínek musí být tato záležitost projednána do 60 dnů popř. nejpozději do 90 dnů. Jestliže občan obce toto své právo uplatní v průběhu zasedání zastupitelstva, musí respektovat rámec svých práv daných mu obecním zřízením a jednacím řádem dotyčného zastupitelstva. V žádném případě však nelze směřovat toto ustanovení – § 16 odst. 2 písm. f) s ust. § 94 odst. 2 obecního zřízení. Soud se zcela ztotožňuje s názorem žalovaného o tom, že pokud žalobce chce projednat žalovaným svoji záležitost, přičemž nevyužije možnosti navrhnout ji prostřednictvím taxativně vyjmenovaných subjektů v ust. § 94 odst. 1 obecního zřízení na program jednání, může svůj požadavek na projednání určité otázky vznést při zasedání zastupitelstva v rámci bodu programu Diskuse, který je vyhrazen pro tyto iniciativy občanů. Totožný názor viz rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. května 2006, **č. j. 15 Ca 36/2006-35**.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. září 2007, **č. j. 3 Aps 7/2006-103**: Podle právního názoru Nejvyššího správního soudu, není občan obce oprávněným subjektem k tomu, aby mu podle § 94 odst. 1 zákona o obcích spědilo právo předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání připravovaného zasedání zastupitelstva. Toto právo podle téhož ustanovení mají jen zastupitelé, rada obce a výbory. Občan obce se proto může obrátit na oprávněnou osobou podle § 94 odst. 1 zákona o obcích se svým návrhem. Druhou možností je vystoupit v rámci rozpravy před hlasováním o programu zasedání zastupitelstva a přednést

zde svůj návrh, případně vystoupit v té části zasedání zastupitelstva, která je vyhrazena pro iniciativy občanů. Pokud by si návrh osvojil někdo z přítomných osob s navrhovacím právem podle § 94 odst. 1 zákona o obcích, mohl by pak stěžovatelem přednesený požadavek navrhnout k zařazení na program zasedání. Nejvyšší správní soud však zdůrazňuje, že není povinností zastupitelstva takto přednesený návrh akceptovat, neboť o zařazení návrhů přednesených v průběhu zasedání zastupitelstva na program jednání rozhoduje samo zastupitelstvo. Nejvyšší správní soud shodně jako krajský soud zastává názor, podle něž má každý občan obce právo vyjádřit své stanovisko ke všem projednávaným věcem na zasedání zastupitelstva, a to včetně programu zasedání zastupitelstva, neboť je projednáván jako jakákoli jiná věc.

- 5) Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu, trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování. Viz též výše citovaná rozhodnutí, zejména rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 3. května 2007, **č. j. 15 Ca 196/2006-35**.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 4/2008

Označení stanoviska:

Vztah práva občana obce požadovat projednání určité záležitosti v samostatné působnosti radou nebo za zastupitelstvem obce a práva podávat orgánům obce návrhy, podněty a připomínky

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 16 odst. 2 písm. f) a g)

Související práv. předpisy:

čl. 21 odst. 1 a čl. 18 odst. 1 Listiny základních práv a svobod

Klíčová slova:

práva občana obce, rozhodování zastupitelstva a rady obce

Datum zpracování:

2. ledna 2008

Zpracoval:

JUDr. Adam Furek

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Jaký je vztah práva občana obce požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem obce (§ 16 odst. 2 písm. f/) a práva podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty (§ 16 odst. 2 písm. g/)?

Stanovisko:

Ustanovení § 16 odst. 2 zakládá občanu obce, který dosáhl věku 18 let, *právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce; je-li žádost podepsána nejméně 0,5% občanů obce, musí být projednána na jejich*

zasedání nejpozději do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů (písm. f/); a dále mu právo podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty; orgány obce je vyřizují bezodkladně, nejdéle však do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů (písm. g/). Současná podoba těchto ustanovení je přitom výsledkem pozměňovacích návrhů uplatněných při projednávání vládní předlohy zákona o obcích¹⁾, na jejichž základě bylo původně jedno právo občana obce požadovat projednání určité záležitosti orgány obce rozděleno do nynějších dvou práv. Tím však v praxi vznikl interpretační problém s ne zcela zřejmým vztahem dotčených ustanovení v případě podání adresovaných zastupitelstvu nebo radě obce. Přitom se nejedná o otázku ryze teoretickou, jak by se na první pohled mohlo zdát, neboť zatímco právo podle § 16 odst. 2 písm. f) dává zastupitelstvu nebo radě obce možnost rozhodnout, zda se předloženou záležitostí budou věcně zabývat (zda ji *projednají*), odpovídá právu podle § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích povinnost příslušného orgánu obce návrh, připomínku či podnět *vyřídit*, což znamená jej v zásadě věcně posoudit a zaujmout k němu stanovisko (blíže viz stanoviska k výkladu práv podle § 16 odst. 2 písm. f/ a g/ zákona o obcích).

Zatímco ustanovení § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích se vztahuje na požadavek projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti, adresovaný radě nebo zastupitelstvu obce, hovoří ustanovení § 16 odst. 2 písm. g) o návrhu, připomínce a podnětu, aniž blíže specifikuje orgán obce, který je povinen takové podání vyřídit. **Otázkou proto je, zda se ustanovení písm. g) zákona o obcích vztahuje i na zastupitelstvo a radu obce**, jinak řečeno zda v případě návrhu, připomínky nebo podnětu jim adresovaných jsou tyto orgány povinny postupovat podle § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích. Akceptování této možnosti by přitom znamenalo, že zatímco podnět, připomínka či návrh, určené zastupitelstvu obce nebo radě obce podle § 16 odst. 2 písm. g), by musely být těmito orgány vždy (věcně) *vyřizovány*, v případě výslovně formulovaného požadavku na *projednání* obsahově totožné záležitosti podle § 16 odst. 2 písm. f) by mohly samy rozhodnout, zda se jí budou věcně zabývat či nikoli (ponecháváme přitom stranou případy *kvalifikované žádosti* dle tohoto ustanovení). To by znamenalo, že podání týkající se jedné otázky, adresované radě či zastupitelstvu obce, avšak pouze jinak formulované, by v jednom pří-

padě věcně vyřizováno (projednáno) být nemuselo, zatímco v druhém případě ano. Tím by však bylo občani obce přiznáno ve vztahu k radě a zastupitelstvu obce privilegované postavení v podobě oprávnění závazně „doplňovat“ program jednání těchto orgánů (viz dále), které by bylo dokonce silnější i oproti postavení „obyčejného“ člena zastupitelstva obce, u kterého zákon doplnění bodu do programu zasedání zastupitelstva obce (na základě jím vzneseného návrhu dle § 82 písm. a/) výslovně podmiňuje souhlasem zastupitelstva obce – ať již v rámci schvalování návrhu programu, pokud zastupitel svůj požadavek uplatnil před zahájením zasedání v souladu s § 102 odst. 1 zákona o obcích prostřednictvím rady obce, nebo až v rámci probíhajícího zasedání, pokud byl návrh uplatněn postupem podle § 94 odst. 1 a 2 zákona o obcích. Uvedený výklad by přitom neodpovídal ani zákonem o obcích zvolené koncepci fungování orgánů obce, neboť zatímco v případě „výkonných“ orgánů obce je logické, že tyto orgány se podněty věcně zabývají vždy, vychází právní úprava činnosti rady a zastupitelstva obce z toho, že tyto orgány si při schvalování programu svého zasedání či své schůze samy určují, jakými otázkami se budou zabývat.

Proti nastíněnému závěru o aplikovatelnosti § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích i ve vztahu k podáním adresovaným zastupitelstvu nebo radě obce svědčí kromě důvodů uvedených v předchozí odstavci rovněž (a zejména) zákonem předpokládaný způsob, jímž tyto orgány jednají a rozhodují (realizují svou pravomoc). Tyto kolektivní orgány totiž mohou jednat a rozhodovat pouze na svých zasedáních či schůzích, a tudíž vyřízení jakéhokoli podání, tedy i podání podle § 16 odst. 2 písm. g), radou nebo zastupitelstvem obce, by nutně muselo být spojeno s jeho *projednáním* (jinak řečeno s podáním návrhu, připomínky či podnětu, adresovaných zastupitelstvu nebo radě obce je vždy, byť implicitně, spojen požadavek na projednání dané záležitosti těmito orgány). To by však znamenalo, že ačkoli písm. f) hovoří o *požadavku projednání určité záležitosti*, zatímco písm. g) o *podání návrhu, připomínky či podnětu*²⁾, ve skutečnosti by byl základ obou práv ve vztahu k zastupitelstvu či radě obce totožný, neboť v obou případech by jim odpovídala povinnost zastupitelstva či rady obce zabývat se danou věcí na svém zasedání nebo schůzi, tj. povinnost projednat ji. Protože však v případě práva podle písm. g) je povinností příslušného orgánu podání věcně vyřídit, zatímco v případě práva podle písm. f) nikoli, a protože každou jednotlivou otázku by bylo možno zastupitelstvu či radě předložit podle obou ustanovení (v zásadě pouze v závislosti na zvolené formulaci konkrétního podání), došlo by akceptováním shora uvedeného výkladu ke stavu, kdy by dvě ustanovení ukládala v obsahově identické věci odlišný postup, což nelze považovat za

uspořádání odpovídající vztahu občana obce a zastupitelstva a rady obce.

Z uvedených důvodů proto nemůže rozlišovací hledisko obou práv spočívat v obsahu samotného práva (resp. v obsahu učiněného podání), ale v **orgánu, vůči kterému právní úprava konkrétní právo směřuje**, neboť zatímco text písm. g) tento orgán blíže neurčuje, hovoří písm. f) výslovně o zastupitelstvu a radě obce. To pak znamená, že **v případě podání adresovaného radě nebo zastupitelstvu obce, které se týká samostatné působnosti vykonávané těmito orgány (a je-li k jeho vyřízení nutné věc těmto orgánům předložit), bude třeba postupovat vždy v režimu § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích**. Naproti tomu bude-li **podání (návrh, připomínka či podnět) týkající se samostatné působnosti určeno jinému orgánu obce** (starostovi, obecnímu úřadu, obecní policii, zvláštnímu orgánu obce), **bude nutné je vyřídit podle § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích** (tj. včetně obligatorního věcného posouzení předložené otázky). **Ustanovení § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích se tedy nevztahuje na podání určená zastupitelstvu nebo radě obce, vůči nimž je třeba vždy postupovat podle speciálního § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích**. Tento přístup přitom umožňuje adekvátní řešení shora nastíněných obtíží, při nichž by pouhou odlišnou formulací podání, byť by se obsahově jednalo o identickou záležitost, bylo možno předurčovat postup zastupitelstva či rady obce a závazně ovlivňovat program zasedání či schůze těchto orgánů.

Z tohoto hlediska je proto potřebné i dovětek ustanovení § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích, upravující lhůtu pro *vyřízení* návrhu, připomínky nebo podnětu, který se týká působnosti zastupitelstva obce,³⁾ vykládat tak, že prodloužená lhůta se týká případů, kdy je podání, které se týká otázek náležejících do působnosti zastupitelstva obce, *adresováno jinému orgánu* než zastupitelstvu obce.

Toto stanovisko ruší stanovisko č. 17/2005.

Poznámky:

- 1) Původní návrh zákona o obcích (sněmovní tisk č. 422 III. volebního období PS PČR) svěřil v § 16 odst. 2 písm. f) občanovi obce staršímu 18 let *právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti zastupitelstvem obce, popř. jinými orgány obce, a to petici podepsanou nejméně 5 % občanů v obcích do 10.000 obyvatel, 2 % občanů v ostatních obcích, nejméně však 500 občany. Návrh musí být projednán na nejbližším zasedání zastupitelstva obce; odpověď se zveřejní na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů od projednání zastupitelstvem obce*.

V rámci legislativního procesu (pozměňovací návrh v Poslanecké sněmovně) bylo uvedené právo „rozděleno“ do stávajících písm. f) a g) a formulováno jako *právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné*

působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce; je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů (písm. f) a právo podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty; podání orgány obce vyřizují bezodkladně, nejdéle do 60 dnů (písm. g/). Současné znění tohoto ustanovení bylo upraveno novelou č. 313/2002 Sb. (rovněž na základě poslaneckého pozměňovacího návrhu).

- 2) V této souvislosti je nutné poznamenat, že i podle § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích budou vyřizovány pouze návrhy týkající se samostatné působnosti obce, ačkoli tak zákon o obcích na rozdíl od písm. f) výslovně nestanoví. Vyplývá to z koncepce práv občana obce, uvedených v § 16, která se svou podstatou týká výlučně samostatné působnosti. Případné návrhy a podněty z oblasti přenesené působnosti by bylo nutno vyřizovat v obecném režimu správního řádu (zejm. § 42 či § 175 správního řádu). Blíže viz stanovisko k výkladu práva podle § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích.

- 3) Dovětek obsažený v ustanoveních § 16 odst. 2 písm. f) a g), který prodlužuje lhůtu pro projednání záležitosti, resp. pro vyřízení podnětu, týká-li se působnosti zastupitelstva obce, byl do § 16 odst. 2 písm. f) i g) zákona o obcích zařazen vládní novelou zákona o obcích č. 313/2002 Sb., doplněnou v tomto směru na základě poslaneckého pozměňovacího návrhu (sněmovní tisk č. 1156 III. volebního období PS PČR).

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 5/2008

Označení stanoviska:

Právo občana obce požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 16 odst. 2 písm. f)

Související práv. předpisy:

čl. 21 odst. 1 a čl. 18 odst. 1 Listiny základních práv a svobod

Klíčová slova:

zasedání zastupitelstva obce, práva občana obce, právo požadovat projednání záležitosti zastupitelstvem či radou obce, program zasedání zastupitelstva obce

Datum zpracování:

2. ledna 2008

Zpracoval:

JUDr. Adam Furek

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Jakou formou může občan obce uplatnit své právo podle § 16 odst. 2 písm. f)? Jaké povinnosti orgánů obce odpovídají právu občana obce požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou nebo zastupitelstvem obce? Může občan obce požadovat zařazení určitého bodu na program probíhajícího zasedání zastupitelstva obce? Jak se lze bránit porušení tohoto práva ze strany orgánů obce?

Stanovisko:

Podle § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích má občan obce, který dosáhl věku 18 let, *právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce; je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů; jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů.* Zákon však výslovně neupravuje způsob, jímž má být toto právo uplatněno, a nestanoví ani povinnosti příslušných orgánů obce, které tomuto právu odpovídají, zejména pokud jde o postup při vyřizování uplatněného požadavku. Řešení obou těchto otázek je proto nutné dovozovat výkladem, a to nejen ze zákonného textu, ale též z podstaty uvedeného práva, které má svůj základ v ústavním pořádku, konkrétně v čl. 21 odst. 1 Listiny, zaručujícímu právo účasti na správě věcí veřejných, a v čl. 18 odst. 1 Listiny, jímž je upraveno právo petiční¹⁾ (ústavněprávní základ práva dle § 16 odst. 2 písm. f) přitom nutně znamená, že zákonná úprava by měla být interpretována v zásadě způsobem maximálně respektujícím smysl tohoto práva – srov. k tomuto přístupu např. nález Ústavního soudu ze dne 15. prosince 2004, sp. zn. I. ÚS 344/04).

Ustanovení § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích rozlišuje dva možné způsoby uplatnění požadavku na projednání určité záležitosti ze samostatné působnosti, jímž odpovídají odlišné povinnosti zastupitelstva či rady obce při jeho vyřizování. Zákon počítá s *prostou žádostí*, kterou může podat kterýkoli občan obce (či více občanů obce) a s *kvalifikovanou žádostí*, která musí být podána nejméně 0,5% občanů obce (při zkoumání, zda byla tato podmínka splněna, by se mělo vycházet z údaje podle evidence obyvatel, neboť „občanství obce“ je podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o obcích spojeno s trvalým pobytem v obci).²⁾ Zatímco v prvním případě zákon žádnu **formu pro uplatnění tohoto práva** nestanoví, což znamená, že může být uplatněno *písemně* i *ústně* (to však v podstatě připadá do úvahy jen na zasedání zastupitelstva, a pouze je-li v programu zasedání vyhrazen zvláštní bod pro vznášení požadavků občanů obce), v případě druhém, tedy jde-li o *kvalifikovanou žádost*, je nutné respektovat zákonem předpokládanou formu a takovou žádost podávat *písemně* (což vyplývá z dikce tohoto ustanovení – „...je-li žádost podepsána...“). Ze žádosti by přitom mělo být ověřitelné, zda jsou splněny zákonem stanovené podmínky, tzn. zda jednotlivé podepsané osoby jsou sku-

tečně *občany obce* (podpůrně lze např. využít ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním). Žádost by měla být adresována příslušnému orgánu obce, tedy zastupitelstvu či radě obce, a měl by z ní jasně vyplývat požadavek, aby určitá záležitost byla tímto orgánem projednána (žádost se samozřejmě doručuje „obci“ obvyklým způsobem).

Podle povahy žádosti se liší i **způsob, jímž má být obcí vyřízena** (tzn. liší se povinnosti orgánů obce, které odpovídají právu občana obce podle § 16 odst. 2 písm. f/). V obou případech by měl být příslušný orgán (rada či zastupitelstvo) s uplatněným požadavkem seznámen na svém zasedání či schůzi (tzn. navrhovaný požadavek by měl být zařazen do návrhu programu jako samostatný bod, případně v rámci bodu, ve kterém jsou „souhrnně“ projednávány jednotlivé podněty a návrhy občanů), a to zpravidla na nejbližším zasedání nebo schůzi (mělo by se tak stát v přiměřené době, resp. bez zbytečných průtahů, ode dne vznesení požadavku; tato doba bude individuální a může být ovlivněna např. složitostí přípravy podkladů apod.). Rozdíl pak spočívá v dalším postupu – **zatímco v případě prosté žádosti** je na rozhodnutí příslušného orgánu obce (rady či zastupitelstva), zda předloženou záležitost věcně projedná (zda ji zařadí do programu zasedání či nikoli a bude se jí dále zabývat), **v případě kvalifikované žádosti** vyplývá z § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích povinnost příslušného orgánu obce záležitost vždy věcně projednat, a to ve lhůtách v tomto ustanovení určených.³⁾ Lze nicméně doporučit – vzhledem k již výše zmíněnému ústavnímu rozměru práva podle § 16 odst. 2 písm. f) -, aby i v případě *prostých žádostí* bylo upřednostňováno věcné projednání dané záležitosti a k odmítnutí takového projednání by se mělo přistupovat jen v odůvodněných případech, např. byla-li totožná záležitost téhož občana obce již dříve projednána a nová žádost neobsahuje žádné nové skutečnosti nebo jde-li ze strany občana obce o zjevné zneužívání práva podle § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích (což vyplývá z obecné zásady, podle které není výkonem práva jeho zneužívání či jeho realizace v rozporu se zákonem nebo s dobrými mravy).

Zákonným limitem práva podle § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích je, aby se uplatněný požadavek týkal **záležitosti v samostatné působnosti příslušného orgánu**. Jestliže žádost takovou podmínku nespĺňuje (např. domáhal-li by se občan obce na zastupitelstvu obce projednání rozhodnutí o přestupku proti veřejnému pořádku), není samozřejmě povinností označeného orgánu takovou věc postupem dle § 16 odst. 2 písm. f) projednat. Vzhledem k obecné právní zásadě, podle níž musí být každé podání posuzováno podle svého obsahu, bude třeba v těchto případech zvážit, zda požadavek občana obce není jiným podáním, a pokud ano, vyřídit jej v příslušném procesním režimu. Je-

li přitom tato otázka nesporná, není třeba žádost ani předkládat zastupitelstvu či radě obce k posouzení, zda jde o záležitost týkající se samostatné působnosti. S tím souvisí též otázka, jakým způsobem vyřídit **žádost o projednání určité záležitosti, která se sice vztahuje k samostatné působnosti, avšak jiného orgánu než toho, který je adresátem uplatněného požadavku** (např. je-li žádáno projednání prodeje nemovitosti radou obce nebo pronájmu zastupitelstvem obce). V těchto případech nic nebrání orgánu obce, aby respektoval požadavek uvedený v žádosti o projednání, věci se zabýval, a není-li k jejímu řešení sám příslušný, měl by ji předložit (předat) orgánu příslušnému (a to včetně svého případného stanoviska či doporučení).

Co se rozumí **projednáním** (jde-li o *kvalifikovanou žádost* nebo pokud příslušný orgán rozhodl, že se bude věcně zabývat i záležitostí na základě *prosté žádosti*) zákon o obcích výslovně nestanoví. V každém případě by daná záležitost měla být součástí programu zasedání (buď jako samostatný bod nebo v rámci „souhrnného“ bodu vyhrazeného k projednávání podnětů a žádostí občanů); jde-li o zasedání zastupitelstva obce, měla by při jejím projednání být otevřena diskuse a měla by být přítomným občanům obce dána možnost uplatnit své stanovisko k této projednávané věci podle § 16 odst. 2 písm. c) zákona o obcích. Bude záležet na povaze věci i na zvyklosti v dané obci, zda zastupitelstvo či rada obce k projednávané záležitosti přijme usnesení či nikoli (pokud projednávaná záležitost nevyžaduje rozhodnutí, bývá někdy v praxi přijímáno usnesení o tom, že zastupitelstvo věc „vzalo na vědomí“). Zákon (na rozdíl od původního legislativního návrhu) nestanoví, zda je třeba **občana obce informovat o výsledku projednání jeho záležitosti (resp. o tom, zda jeho záležitost vůbec bude projednávaná)**. Z hlediska požadavků dobré správy lze takové informování doporučit (např. dopisem starosty obce nebo zveřejněnou informací na úřední desce obecního úřadu, jde-li o *kvalifikovanou žádost*). Informovat podatele však výslovnou zákonnou povinností není (zákonu je učiněno zadost rozhodnutím o požadavku na projednání, případně samotným projednáním příslušným orgánem), a pokud se tak nestane, nelze v tomto postupu spatřovat porušení zákona (zápisy i usnesení ze zasedání zastupitelstva obce a usnesení rady obce jsou ostatně každému občanovi obce přístupné podle § 16 odst. 2 písm. e/ zákona o obcích a tedy každý občan obce se může se způsobem vyřízení svého požadavku seznámit).

Z ustanovení § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích však **nevyplývá právo občana obce podávat návrh na zařazení nového bodu na program právě probíhajícího zasedání zastupitelstva obce**, a to ani s odkazem na § 16 odst. 2 písm. c) zákona o obcích, i kdyby by byl takový požadavek vznesen v rámci bodu, při kterém je projednáván a schvalován „program zasedání“. Právo na-

vrhovat zařazení dalších bodů na program probíhajícího zasedání totiž přísluší pouze osobám uvedeným v § 94 odst. 1, což vyplývá ze spojení tohoto ustanovení s § 94 odst. 2 zákona o obcích.⁴⁾

K porušení práva občana obce podle § 16 odst. 2 písm. f) může dojít už tím, že požadavek na projednání určité záležitosti není příslušnému orgánu vůbec předložen, nebo tím, že v případě kvalifikované žádosti není daná záležitost projednána v zákonem stanovené lhůtě. Z hlediska zákona o obcích se v těchto případech nabízí možnost provedení kontroly výkonu samostatné působnosti podle § 129a zákona o obcích. Pokud by k porušení práva došlo usnesením rady či zastupitelstva obce, bylo by možno uvažovat též o realizaci dozorových opatření podle § 124 zákona o obcích (i v tomto případě bude nutné zvažovat, zda pro uplatnění takových opatření bude splněno i materiální hledisko, tedy zda dozorový zásah ze strany státu zcela nepochybně vyžaduje ochrana zákona – srov. čl. 101 odst. 4 Ústavy).⁵⁾ S přihlédnutím k citované judikatuře by se mohlo jednat i o nezákonný zásah, jemuž se lze bránit žalobou podle § 82 a násl. s. ř. s.

Vzhledem k vývoji soudní judikatury toto stanovisko ruší stanoviska č. 18/2005 a 29/2005.

Poznámky:

- 1) Čl. 21 odst. 1 Listiny: *Občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců.* Čl. 18 odst. 1 Listiny: *Petiční právo je zaručeno; ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu má každý právo sám nebo s jinými se obracet na státní orgány a orgány územní samosprávy s žádostmi, návrhy a stížnostmi.*
- 2) Původní návrh zákona o obcích (sněmovní tisk č. 422 III. volebního období PS PČR) v § 16 odst. 2 písm. f) svěčil občanovi obce staršímu 18 let právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti zastupitelstvem obce, popř. jinými orgány obce, a to peticí podepsanou nejméně 5 % občanů v obcích do 10.000 obyvatel, 2 % občanů v ostatních obcích, nejméně však 500 občanů. Návrh musí být projednán na nejbližším zasedání zastupitelstva obce; odpověď se zveřejní na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů od projednání zastupitelstvem obce. Schválené znění rozdělilo toto právo do nyní platných práv podle písm. f) a g) (právo podle písm. f) bylo formulováno jako právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce; je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpозději do 60 dnů.).
- 3) Tento výklad zastává i soudní judikatura – viz rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. května 2006, č. j. 15 Ca 36/2006-35 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. července 2007, č. j. 3 Aps 6/2006-76, jímž byla zamítnuta kasační stížnost proti uvedenému

rozsudku krajského soudu a v němž Nejvyšší správní soud uvedl: *Postup podle § 16 odst. 2 písm. f) tohoto zákona totiž evidentně předpokládá, že o podnětu ze strany občana (žádosti o projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce) bude nejprve tímto orgánem rozhodnuto, a teprve na základě kladného rozhodnutí dojde k samotnému projednání podnětu na zasedání rady či zastupitelstva obce. Povinnost projednat navrhovanou věc stanoví zákon pouze za situace, kdy návrh podá určitá kvalifikovaná část občanů obce (větš za středníkem). Nejedná-li se o tento případ, neodpovídá právu „požadovat projednání určité záležitosti“ povinnost orgánu obce této žádosti vyhovět.*

- 4) Srov. k tomu usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. června 2006, č. j. 15 Ca 105/2005-55: *Pro úplnost však soud považuje za potřebné k právu předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání zasedání zastupitelstva obce uvést, že tuto problematiku výslovně a zcela jednoznačně upravuje ust. § 94 obecního zřízení... Podle zákonné úpravy tedy občanům obce nesvědčí právo přímo předkládat vlastní návrhy na zařazení určité věci k projednání do programu projednávaných záležitostí v průběhu zasedání žalovaného... Občan obce má ovšem právo podle ust § 16 odst. 2 písm. f) obecního zřízení požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce, přičemž za splnění jistých podmínek musí být táto záležitost projednána do 60 dnů popř. nejpозději do 90 dnů. Jestliže občan obce toto své právo uplatní v průběhu zasedání zastupitelstva, musí respektovat rámec svých práv daných mu obecním zřízením a jednacím řádem dotyčného zastupitelstva. V žádném případě však nelze směřovat toto ustanovení – § 16 odst. 2 písm. f) s ust. § 94 odst. 2 obecního zřízení. Soud se zcela ztotožňuje s názorem žalovaného o tom, že pokud žalobce chce projednat žalovaným svoji záležitost, přičemž nevyužije možnosti navrhnout ji prostřednictvím taxativně vyjmenovaných subjektů v ust. § 94 odst. 1 obecního zřízení na program jednání, může svůj požadavek na projednání určité otázky vznést při zasedání zastupitelstva v rámci bodu programu Diskuse, který je vyhrazen pro tyto iniciativy občanů. Totožný názor viz rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. května 2006, č. j. 15 Ca 36/2006-35.*

Viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. září 2007, č. j. 3 Aps 7/2006-103, který uvedl: *Podle právního názoru Nejvyššího správního soudu, není občan obce oprávněným subjektem k tomu, aby mu podle § 94 odst. 1 zákona o obcích svědčilo právo předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání připravovaného zasedání zastupitelstva. Toto právo podle téhož ustanovení mají jen zastupitelé, rada obce a výbory. Občan obce se proto může obrátit na oprávněnou osobou podle § 94 odst. 1 zákona o obcích se svým návrhem. Druhou možností je vystoupit v rámci rozpravy před hlasováním o programu zasedání zastupitelstva a přednést zde svůj návrh, případně vystoupit v té části zasedání zastupitelstva, která je vyhrazena pro iniciativy občanů. Pokud by si návrh osvojil někdo z přítomných osob s navrhovacím právem podle § 94 odst. 1 zákona o obcích, mohl by pak stěžovatelem přednesený požadavek navrhnout k zařazení na program*

zasedání. Nejvyšší správní soud však zdůrazňuje, že není povinností zastupitelstva takto přednesený návrh akceptovat, neboť o zařazení návrhů přednesených v průběhu zasedání zastupitelstva na program jednání rozhoduje samo zastupitelstvo. Nejvyšší správní soud shodně jako krajský soud zastává názor, podle něž má každý občan obce právo vyjádřit své stanovisko ke všem projednávaným věcem na zasedání zastupitelstva, a to včetně programu zasedání zastupitelstva, neboť je projednáván jako jakákoli jiná věc.

- 5) Viz též nález Ústavního soudu ze dne 30. září 2002, **sp. zn. IV. ÚS 331/02**, publikovaný pod č. 113 ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu č. 27: *Zásah státu ve smyslu*

čl. 101 odst. 4 Ústavy ČR nesmí být v rozporu s ústavně zakotvenými znaky samosprávy a je přípustný toliko tehdy, pokud to ochrana zákona nepochybně vyžaduje.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 6/2008

Označení stanoviska:

Právo občana obce podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 16 odst. 2 písm. g)

Související práv. předpisy:

čl. 21 odst. 1 a čl. 18 odst. 1 Listiny základních práv a svobod

Klíčová slova:

práva občana obce, podněty, návrhy a připomínky

Datum zpracování:

2. ledna 2008

Zpracoval:

JUDr. Adam Furek

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Co znamená povinnost orgánu obce „vyřídít“ návrh, připomínku nebo podnět, podaný občanem obce podle § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích? Jak se lze bránit porušení tohoto práva ze strany obce?

Stanovisko:

Podle § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích má občan obce, který dosáhl věku 18 let, *právo podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty; orgány obce je vyřizují bezodkladně, nejdéle však do 60 dnů; jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů.* Zákon však podrobněji nespecifikuje způsob, jímž má být návrh, podnět či připomínka „vyřízena“. Řešení této otázky je proto nutné dovozovat ze zákonného textu a zejména z podstaty uvedeného práva, které má svůj základ v ústavním pořádku, konkrétně

v čl. 21 odst. 1 Listiny, zaručujícímu právo účasti na správě věcí veřejných, a v čl. 18 odst. 1 Listiny, jímž je upraveno právo petiční.¹⁾

S ohledem na podstatu uvedeného práva je třeba „vyřízením“ podání v každém případě rozumět jeho **věcné vyřízení**, tzn., že příslušný orgán obce musí prověřit skutečnosti v něm uvedené a podle svého zjištění zaujmout k návrhu či podnětu stanovisko, případně rozhodnout o realizaci adekvátních opatření nebo o tom, že taková opatření nejsou nutná.²⁾ **Z této povinnosti nicméně existují i určité výjimky** - pokud byl totožný podnět či připomínka téhož občana obce již dříve vyřízen a nové podání neobsahuje žádné nové skutečnosti nebo půjde-li ze strany občana obce o zjevné zneužívání práva podle § 16 odst.

2 písm. g) zákona o obcích (což vyplývá z obecné zásady, podle které není výkonem práva jeho zneužívání či jeho realizace v rozporu se zákonem nebo s dobrými mravy).³⁾ S ohledem na zásadu dobré správy (pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti) **je nutné za součást „vyřízení“ podání považovat i informování občana obce o způsobu, jakým bylo jeho podání věcně posouzeno a s jakými závěry** (postačující přitom je, bude-li v zákonem stanovené lhůtě informace odeslána). Pokud nelze podnět či návrh ve stanovené lhůtě vyřídit, resp. příslušné šetření podnětu uzavřít, je třeba, aby byl podatel v zákonem stanovené lhůtě o této skutečnosti informován.

K právu občana obce podle § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích je nutné doplnit, že, ačkoli tak zákon na rozdíl od práva podle písm. f) výslovně nestanoví, **vztahuje se i toto ustanovení pouze na návrhy týkající se samostatné působnosti obce.** To vyplývá ze samotné podstaty práv občana obce, uvedených v § 16, která se týkají výlučně samostatné působnosti. Pouze v případě samostatné působnosti – na rozdíl od výkonu svěřené státní správy (přenesené působnosti) – je totiž zcela legitimní, jsou-li občané obce (event. další zákonem stanovené osoby) vzhledem ke své vazbě na danou obec vůči orgánům vykonávajícím samosprávu určitým způsobem „zvýhodněni“. Případné návrhy a podněty z oblasti přenesené působnosti, kde takové zvýhodnění nemá zákonného opodstatnění, by proto bylo nutno vyřizovat v obecném režimu správního řádu (zejm. § 42 či § 175 správního řádu).

Pro porušení práva občana obce podle § 16 odst. 2 písm. g) zákona o obcích platí obdobně závěry uvedené ve stanovisku k právu podle písm. f) tohoto ustanovení.

Poznámky:

- 1) Čl. 21 odst. 1 Listiny: *Občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců.* Čl. 18 odst. 1 Listiny: *Petiční právo je zaručeno; ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu má každý právo sám nebo s jinými se obracet na státní orgány a orgány územní samosprávy s žádostmi, návrhy a stížnostmi.*
- 2) Přiměřeně by bylo možno vycházet ze závěru č. 26 Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 6. března 2006, k § 175 správního řádu, podle kterého lze **vyřízením stížností** z povahy věci rozumět přezkoumání procesních náležitostí stížnosti, věcného problému obsaženého ve stížnosti a přijetí opatření k nápravě závadného stavu nebo vyvození důsledků ze zjištěného pochybení. Srov. též již zrušená vládní vyhláška č. 150/1958 Ú. l., o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících (§ 10 odst. 1: *Stížnost se považuje za vyřízenou, jakmile po jejím prošetření byla učiněna opatření potřebná k odstranění zjištěných závad a stěžovatel o tom vyrozuměn.*).
- 3) V této souvislosti lze vzpomenout úpravu v dnes již zru-

šené vládní vyhlášce č. 150/1958 Ú. l., o vyřizování stížností, oznámení a podnětů pracujících, která v § 6 odst. 7 pro případy opakovaných stížností stanovila: *Opakuje-li stěžovatel stížnost je nutné přezkoumat, zda původní stížnost byla správně vyřízena a o výsledku podat stěžovateli zprávu. Neobsahují-li jeho další stížnosti v téže věci nových skutečností, není nutno potvrzovat jejich příjem ani je prošetřovat. Z obdobného principu vychází i nyní platný správní řád v § 48 odst. 2 brání opětovnému vyřizování téže již rozhodnuté věci (Přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou).*

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 7/2008

Označení stanoviska:

Oprávnění zastupitelstva kraje nebo obce zakázat pořizování zvukových a obrazových záznamů ze svého zasedání

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 44 zákona o krajích, § 96 zákona o obcích

Související práv. předpisy:

§ 11 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova:

ochrana osobnosti, projevy osobní povahy, zvukové záznamy ze zasedání zastupitelstva obce

Datum zpracování:

31. března 2008

Připravil:

JUDr. Adam Furek podle stanoviska veřejného ochránce práv ze dne 22. února 2008, sp. zn. 3454/2007/VOP/ZS

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Je zastupitelstvo kraje nebo obce oprávněno osobám účastnícím se zasedání zastupitelstva zakázat pořizování zvukových nebo obrazových záznamů z tohoto zasedání? Pokud ano, za jakých podmínek?

Stanovisko:

Na základě dohody dosažené mezi zástupci odboru

dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra a veřejného ochránce práv na jednání, které se uskutečnilo dne 25. ledna 2008, bude Ministerstvo vnitra uplatňovat při posuzování uvedené záležitosti následující právní názor vyjádřený veřejným ochráncem práv:

„Problematiku pořizování obrazových a zvukových záznamů a jejich použití upravuje občanský zákoník v ustanovení § 12. Zde je řečeno, že *podobizny, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se fyzické osoby nebo jejích projevů osobní povahy smějí být pořizeny nebo použity jen s jejím svolením. Svolení není třeba, použijí-li se podobizny, obrazové snímky nebo obrazové a zvukové záznamy k účelům úředním na základě zákona. Podobizny, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy se mohou bez svolení fyzické osoby pořídít nebo použít přiměřeným způsobem též pro vědecké a umělecké účely a pro tiskové, filmové, rozhlasové a televizní zpravodajství. Ani takové použití však nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy fyzické osoby.* Znamená to tedy, že pro pořizování a použití záznamu bez souhlasu fyzické osoby musí být naplněn účel (například účel zpravodajský nebo vědecký) a současně zveřejnění nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy fyzické osoby. O tom, zda je pořizování a použití záznamu v souladu s právem potom rozhoduje v případě sporu soud, který vždy hodnotí okolnosti konkrétního případu.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ani jiný právní předpis přímo neupravují otázku pořizování zvukových ani obrazových záznamů ze zasedání zastupitelstva, nicméně ustanovení § 44 zákona o krajích hovoří v tom směru, že zastupitelstvo může v jednacím řádu stanovit podrobnosti o jednání zastupitelstva a výborů, což lze interpretovat tak, že jednacím řádem může obsahovat opatření k zabránění rušení průběhu zasedání, chovají-li se přítomné osoby nepřístojně. Např. může občanu zakázat pořizovat obrazový nebo zvukový záznam, pokud tím ruší zasedání, tj. maří cíl jednání, kterým je účast a slyšení veřejnosti. (...) Zastupitelstvo však není oprávněno (v jednacím řádu, ani konkrétním usnesením) zakázat pořizování obrazových a zvukových záznamů, pokud jeho pořizováním nedochází k rušení zasedání, neboť by porušilo ustanovení čl. 4 odst. 1 Listiny základních práva svobod, dle kterého povinnosti mohou být ukládány pouze toliko na základě zákona a v jeho mezích.

Za stávající právní úpravy je tedy vždy třeba současně brát do úvahy právo občanů na přístup k infor-

macím na zasedání zastupitelstva, které je veřejné, projednávají se na něm veřejné (komunální) záležitosti a jeho cílem je co nejvyšší dostupnost informací. Z těchto důvodů pořizování a použití záznamu hovoří v jeho prospěch. Současně je však třeba brát do úvahy i zmiňované znění ustanovení § 12 občanského zákoníku poskytující ochranu subjektivním soukromým právům (podle § 11 občanského zákoníku má fyzická osoba právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy, viz také čl. 10 Listiny základních práv a svobod). Z toho pak vyplývá, že občanu nelze zakázat pořizovat si obrazový a zvukový záznam na zasedání zastupitelstva, neruší-li průběh a účel zasedání. On sám by si však měl být také vědom své povinnosti respektovat práva na ochranu osobnosti podle občanského zákoníku, tzn., že natáčí (může natáčet) i projevy osobní povahy, a že tak může

činit jen se souhlasem osoby, jejíž projev má být zaznamenáván.“.

(citováno ze stanoviska veřejného ochránce práv ze dne 22. února 2008, sp. zn. 3454/2007/VOP/ZS; toto stanovisko se vztahuje k zákonu o krajích, nicméně závěry v něm uvedené jsou použitelné i v případě obcí, neboť ani zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, neupravuje pořizování zvukových záznamů a stejně tak jeho § 96 umožňuje zastupitelstvu obce v rámci jednacího řádu stanovit podrobnosti o jednání zastupitelstva obce).

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 12/2008

Označení stanoviska:

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) – veřejný pořádek

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 10 písm. a) a c)

Související právní předpisy:

zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Klíčová slova:

veřejný pořádek, čistota, veřejné prostranství

Datum zpracování:

26. května 2008

Zpracovali:

Mgr. Bedřich Pěkný, v. r.,
Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Jakým způsobem je možné ukládat práva a povinnosti v obecně závazné vyhlášce obce o veřejném pořádku a čistotě obce po nález Ústavního soudu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov)?

Stanovisko:

Ústavní soud svým nálezem sp. zn. Pl. ÚS 35/06 ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Kořenov č. 2/2004, o zajištění a udržování čistoty veřejných prostranství a veřejné zeleně a zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v souvislosti s chovem a držením psů na území obce Kořenov dále rozšířil volnost obcí při vydávání obecně závazných vyhlášek.

Po nálezech Ústavního soudu Pl. ÚS 44/06 (Tě-

licko), kde Ústavní soud připustil oprávněnost obcí upravovat hluk včetně omezení v podobě povinnosti zdržet se ve stanovených denních dobách o nedělich a dnech pracovního klidu všech prací se zařízeními způsobujícími hluk učinil Ústavní soud v dalších nálezech týkajících se zákonnosti obecně závazných vyhlášek další posuny z nichž průlomový byl nález sp. zn. Pl. ÚS 45/06 (Jirkov), když konstatoval, že nebude vyžadovat, aby obce měly k ukládání povinností v obecně závazných vyhláškách zákonné zmocnění a při hodnocení zda obec nepřekročila meze své zákonné působnosti tím, že normuje oblasti vyhrazené zákonné úpravě, **je třeba identifikovat předmět a cíl regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé.** Pokud se nepřekrývají, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. A konečně, že **ani soukromoprávní zákonná regulace bez dalšího nevyklučuje regulaci prostřednictvím obecně závazných vyhlášek obcí, pokud se předměty a cíle jejich regulace liší.**

Ve svém dosud posledním nálezu ve věci obecně závazné vyhlášky obce Kořenov, sp. zn. Pl. ÚS 35/06, dále pokračuje ve svém liberálním přístupu k této problematice.

V citovaném nález se při hodnocení zákonnosti OZV zabýval především s těmito okruhy problémů: veřejné prostranství, hluk – resp. veřejná produkce hudby, povinnosti osob v souvislosti s chovem a držením psů a povinnostmi spojenými s ochranou zeleně.

Ústavní soud konstatoval, že jeho „dosavadní judikatura vycházela z ustanovení § 10 písm. a) **věty za středníkem obecního zřízení** a vyžadovala, aby obec ve vyhlášce k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku vždy místně určila konkrétní veřejná prostranství, na nichž se určitá činnost v určitém čase omezuje, případně zakazuje. **Takováto interpretace se jevila být v souladu se zákonnou dikcí § 10 písm. a) zákona o obcích v části ustanovení za středníkem.** ...Pro určení věcné působnosti **obce je podstatná věta před středníkem** (“...k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku“), zatímco věta za středníkem je již jen demonstrativním výčtem toho, co taková vyhláška může obsahovat.

Ústavní soud v této souvislosti poznamenal, že pravomoc obce stanovovat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku se neomezuje jen na veřejná prostranství, jak by snad mohlo vyplývat

z ustanovení věty za středníkem v § 10 písm. a) zákona o obcích (demonstrativní výčet). **Obec svou regulaci může uplatnit i na činnosti odehrávající se na jiných místech než veřejných prostranstvích, pokud se jejich následky projevují na veřejných prostranstvích, nebo pokud jsou způsobilé veřejný pořádek v obci narušit.**

Ústavní soud uvádí, že tento jím vyslovený právní názor neznamená, že by požadavek specifikace míst, v nichž má být určitá činnost regulována, do budoucna zcela opustil. Nejde však o požadavek vyplývající z díky § 10 písm. a) zákona o obcích, nýbrž o požadavek, který je diktován obecným principem proporcionality. V souladu s principem proporcionality obecně platí, že obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá, ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Příkladem toho, co bylo uvedeno výše může být úprava hluku. Zde Ústavní soud odkázal na nález sp. zn. Pl. ÚS 44/06 (Těrlicko) a dále konstatoval, že obec má pravomoc, v obecně závazné vyhlášce, vymezit odlišně dobu nočního klidu v pracovních dnech a ve dnech pracovního klidu, demonstrativně vyjmenovat činnosti, které noční klid narušují, spolu se stanovením povinnosti zdržet se těchto činností ve vymezené době, případně na vymezených místech na území obce [§ 10 písm. a) a b) zákona o obcích].

Dále se Ústavní soud zabýval povinnostmi osob v souvislosti s chovem a držení psů. Zde rovněž ustoupil od své dosavadní judikatury. Na základě hodnocení účelu a cíle vyhlášky s účelem a cílem zákona č. 246/1992 Sb. došel k závěru, že obec je oprávněna, v režimu § 10 písm. a) zákona o obcích, regulovat pohyb chovaných psů na veřejných prostranstvích nebo dokonce zakázat jejich volný pohyb na těchto prostranstvích, stejně jako je oprávněna, rovněž v režimu § 10 písm. a) zákona o obcích, regulovat pohyb chovaných psů na veřejných prostranstvích i pokud jde o způsob jejich pohybu (např. na vodítku), event. vybavení náhubkem. Obec je rovněž oprávněna ukládat povinnosti v souvislosti s odklizením psích exkrementů na veřejném prostranství podle § 10 písm. c) zákona o obcích.

Posledním okruhem, který Ústavní soud v tomto nálezu řešil byly povinnosti spojené s ochranou veřejné zeleně. Kromě závěrů ohledně nařízení sečí, které již učinil v nálezu Pl. ÚS 45/06 (Jirkov) zde šel ještě dále a judikoval, že dosavadní teze, že obec může určité činnosti (typicky táboření, stanování, rozdělávání ohně) zakázat jen na veřejných prostranstvích ve vlastnictví obce a nikoli na veřejných prostranstvích ve vlastnictví třetích osob, je nadále rovněž neudržitelná.

Zároveň dovedl, že obce neměly využívat své vrchnostenské oprávnění k posílení ochrany svého vlastnictví na úkor vlastnictví jiných osob. Proto **pokud chce obec chránit veřejnou zeleň v režimu § 10 písm. c), případně veřejný pořádek v režimu § 10 písm. a) zákona o obcích,** např. zákazem neoprávněného (ve smyslu nedostatku svolení vlastníka pozemku) stanování a táboření na vymezených veřejných prostranstvích, případně území obce, **pak to musí činit zásadně bez ohledu na vlastnictví konkrétního pozemku.**

Závěrem lze říci, že nález Ústavního soudu Pl. ÚS 35/06 opravňuje obec pomoci obecně závazných vyhlášek stanovovat další povinnosti a zákazy, kromě již Ministerstvem vnitra standardně uznávaných.

Ve prospěch návrhu Ministerstva vnitra rozhodl Ústavní soud, když shledal jako vykročení z mezí zákonem stanovené působnosti ve slovech „areálu místních hřbitovů“, neboť obec není oprávněna stanovit, v obecně závazné vyhlášce, povinnosti ve vztahu k místním hřbitovům. Podle § 19 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, v platném znění (který je zvláštním zákonem ve vztahu k § 10 písm. a) zákona o obcích), totiž tuto problematiku je nutno upravit v řádu veřejného pohřebiště.

Další část obecně závazné vyhlášky, kterou zrušil je vymezena slovy: „vyjma prostor, ke kterým obec nemá vlastnické právo“. Zde ústavní soud konstatoval, že chce-li obec chránit veřejnou zeleň v režimu § 10 písm. c), případně veřejný pořádek v režimu § 10 písm. a) zákona o obcích, např. zákazem neoprávněného (ve smyslu nedostatku svolení vlastníka pozemku) stanování a táboření na vymezených veřejných prostranstvích, případně území obce, pak to musí činit zásadně bez ohledu na vlastnictví konkrétního pozemku.

Posledním bodem, kde Ústavní soud vyhověl návrhu MV ve věci sankcí, které je za porušení vyhlášky možno uložit. Zrušení odůvodnil tím, že není možné, aby stejné jednání, které je definováno přestupkovým zákonem jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 přestupkového zákona, prohlásila obecní vyhláška za přestupek proti pořádku v územní samosprávě podle § 46 odst. 2 přestupkového zákona. Pokud tak obec učinila (v čl. 6 odst. 2 vyhlášky), vykročila z mezí své pravomoci.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 13/2008

Označení stanoviska:

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 5/07 (Plchov) – veřejná prostranství

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 34

Související právní předpisy:

zák. č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova:

veřejné prostranství

Datum zpracování:

20. června 2008

Zpracovali:

Mgr. Bedřich Pěkný, v. r., Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Může Ministerstvo vnitra dozоровat zákonost obecně závazné vyhlášky obce v otázce sporného zařazení pozemků ve vlastnictví fyzických či právnických osob mezi veřejná prostranství?

Stanovisko:

Ústavní soud svým nálezem sp. zn. Pl. ÚS 5/07 zamítl návrh ministra vnitra na zrušení přesně označených částí obecně závazné vyhlášky obce Plchov č. 1/2005, o místních poplatcích.

Ministerstvo vnitra uvedeným návrhem zamýšlelo napravit stav, kdy obec o své vůli zařadila pozemky ve vlastnictví fyzických osob mezi veřejná prostranství, aniž by tyto nemovitosti splňovaly podmínky definice veřejného prostranství uvedené v § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále

jen „zákon o obcích“) a obec argumenty Ministerstva vnitra odmítla akceptovat.

Do řízení jako vedlejší účastník řízení vstoupil Veřejný ochránce práv, který rovněž argumentoval, že předmětné pozemky materiálně nesplňují podmínky definice veřejného prostranství, neboť jsou oploceny a tudíž není pojmově možné, aby byly „přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání“, ve smyslu §34 zákona o obcích.

Ústavní soud nejprve předeslal, že ve své rozhodovací praxi opakovaně vyjádřil názor, dle něhož lokalizace veřejných prostranství musí být „konkrétní“ a nesmí vyvolávat interpretační pochybnosti, to z důvodu, aby nebyla narušena právní jistota občanů (nálezy sp. zn. Pl. ÚS 14/95, Pl. ÚS 50/03, Pl. ÚS 1/05, Pl. ÚS 3/05, Pl. ÚS 38/05). Připomenul nálezy sp. zn. Pl. ÚS 21/02 (ve věci návrhu skupiny poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na zrušení § 34 zákona o obcích a na zrušení § 4 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů), kde zdůraznil vlastní dikci § 34 zákona o obcích, tj. že „veřejné prostranství je prostor, splňující v něm uvedené znaky, bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru“ (§ 34 in fine),“ a dodal, „forma vlastnictví je tedy, pro prohlášení náměstí, ulice, tržiště, chodníku, veřejné zeleně, parku a dalšího prostoru za veřejné prostranství, irelevantní. Základní podmínkou je pouze, že tyto prostory jsou přístupné každému bez omezení, a tedy slouží obecnému užívání.“

Podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, obec určí obecně závaznou vyhláškou místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství. Jedná se o rozhodování, které je v samostatné působnosti obce ve smyslu § 35 zákona o obcích. Při tomto rozhodování je obec vázána nejen definicí veřejného prostranství, obsaženou v § 34 téhož zákona, ale celým systémem územního plánování a stavebního řízení podle zvláštních předpisů. **Právo vlastníka bránit se obecnému užívání jeho majetku soukromoprávní cestou (žalobou u obecného soudu) není nijak omezeno.** Ústavní soud konstatoval, že vlastníci mají možnost se bránit před svévolným rozhodováním obce o veřejném prostranství tzv. zápůrčí žalobou (vlastník věci se domáhá ochrany proti tomu, kdo do jeho vlastnického práva zasahuje jinak než neoprávněným zadržením věci.).

Ústavní soud v tomto nálezu zopakoval že slova

obsažená v § 34 zákona o obcích “a další prostory přístupné bez omezení“ je nutné vykládat tak, že nejde o jakékoli prostory, tj. “jiné prostory“, ale že jde o prostranství mající obdobný charakter jako “náměstí, tržiště, silnice, místní komunikace, parky a veřejná zeleň“. Prostor splňující znaky veřejného prostranství je podle judikatury Ústavního soudu, veřejným prostranstvím ze zákona (ex lege).

V případě, že soukromý vlastník vlastní pozemek, který naplňuje všechny znaky veřejného prostranství podle zákonné definice, nelze obci upřít právo takový pozemek prohlásit za veřejné prostranství.

Ústavní soud dále uvedl, že při přezkumu obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích **podmínky podřazení ve vyhlášce označených parcel pod pojem veřejné prostranství (§ 34 zákona o obcích) nepřezkoumává**. Takový postup by znamenal nalézání práva místo přezkumu ústavnosti a tím nahrazování kompetence orgánů veřejné správy a obecných soudů. Posouzení jedinečných skutkových okolností přísluší orgánům veřejné moci v rámci důkazního řízení v postupu, jehož završením je vydání individuálního právního aktu, jímž se autoritativně rozhoduje o právech a povinnostech subjektů práv.

Z individuálního právního aktu, týkajícího se autoritativního zjištění naplnění podmínek § 34 zákona o obcích v konkrétním případě, a to i z hlediska

v něm obsažených skutkových zjištění, plynou pro obec relevantní důsledky pro přijetí obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích za užívání veřejného prostranství. Garancí vůči případné libovůli obce není pouze politická odpovědnost zastupitelstva, ale také jako poslední možnost i ústavní stížnost podaná fyzickou nebo právnickou osobou, směřující do rozhodnutí orgánů veřejné správy a obecných soudů ve věci autoritativního zjištění naplnění podmínek § 34 zákona o obcích.

Závěrem lze proto konstatovat, že Ministerstvo vnitra není kompetentní přezkoumávat, zda pozemky ve vlastnictví soukromých subjektů, které tvoří veřejná prostranství, vyjmenované v obecně závazné vyhlášce, splňují zákonnou definici veřejného prostranství či nikoli, neboť v konečném důsledku nemůže dosáhnout nápravy. Případné spory mezi vlastníky takových pozemků a mezi obcí je kompetentní rozhodnout pouze příslušný soud.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 14/2008

Označení stanoviska:

Nabytí a používání symboliky obcí

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Ustanovení:

§ 34a

Související práv. předpisy:

zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, občanský zákoník, zákon č. 352/2001 Sb., u užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 213/2006 Sb.

Klíčová slova:

znak obce, vlajka obce, razítko obce

Datum zpracování:

4. srpna 2008

Zpracovali:

Mgr. Aleš Křížan v. r., Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválili:projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů, a s odborem všeobecné správy JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru**Dotaz:***Jak může obec získat symboly a jak se mají správně používat?***Stanovisko:**

Zákon o obcích pojmů „obecní symboly“ ani „symboly obce“ neužívá. Předmětem úpravy zákona o obcích je pouze **znak** a **vlajka obce** (§ 34a, u městských obvodů nebo městských částí § 142). Podle § 34a odst. 2 zákona o obcích může předseda Poslanecké sněmovny obci, která nemá znak nebo vlajku obce, na její žádost znak nebo vlajku obce udělit. Předseda Poslanecké sněmovny může znak nebo vlajku obce na žádost této obce rovněž změnit. Z toho plyne, že obec, které tyto dva symboly nebyly v minulosti uděleny

nebo není důkazů o jejich dlouhodobém užívání, nemůže znak či vlajku svémocně „přijmout“ obecně závaznou vyhláškou nebo prostým usnesením. Tento akt k pravoplatnému přijetí znaku nebo vlajky nepostačí.

Znak a vlajku obce, která je dosud nemá, stanoví svým rozhodnutím předseda Poslanecké sněmovny. Žádná jiná osoba k tomu oprávněna není. Případné vymezení znaku a vlajky v obecně závazné vyhlášce je přípustné, nicméně musí odpovídat vymezení obsaženému v **rozhodnutí předsedy** Poslanecké sněmovny, a bude proto mít pouze povahu deklaratorní.

Žádost o schválení (udělení) obecních symbolů musí obsahovat průvodní dopis opatřený razítkem obce a podpisem pověřeného člena zastupitelstva obce, **kopii usnesení zastupitelstva obce, kterým schválilo předložené návrhy**, barevné vyobrazení návrhu ve formátu A 4 s uvedením autora, návrh slovního popisu předloženého návrhu, odůvodnění použitých figur v návrhu. Předseda Poslanecké sněmovny pak obci na základě dobrozdání expertů z příslušného podvýboru sněmovny může obci znak a/nebo vlajku udělit.

České obce nejsou povinny mít znak. Znaky se udělují na žádost. Obce nejsou ani povinny nechat si znak potvrdit, pokud jej již historický znak nebo vlajku vlastní. Jestliže však obec chce svůj znak změnit (přidáním nebo vypuštěním nějakého prvku, změnou barvy apod.), postupují stejně, jako by žádaly o udělení nového znaku.

Podle § 34a odst. 3 zákona o obcích mohou znak a vlajku obce užívat *ex lege* nejen obce, ale i jimi zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby. Jiné subjekty mohou užívat znak obce jen s jejím souhlasem. K užívání vlajky obce není její souhlas nutný, tento symbol může (vhodným a důstojným způsobem) užívat každý. Pokud má obec v úmyslu opatřit své školy obecním znakem a vlajkou, mohou využít formu obecně závazné vyhlášky, nebo přímo práv zakladatele (zřizovatele) právnické osoby a nařídit jim tuto povinnost.

Znaky obcí se používají výhradně v samostatné působnosti. Ačkoli to není zákonem přímo stanoveno, lze dovodit, že na **razítku obce**, které se používá v případech, kdy zvláštním zákonem není stanoveno povinné užívání úředního razítka s malým státním znakem (§ 111 zákona o obcích), lze umístit znak obce. Zákon o obcích neuvádí nic k podobě obecního razítka ani k barvě otisků. Naproti tomu úřední razítko je v zákoně popsáno přesně. Jedná se o okrouhlé razítko, na němž

je vyznačen malý státní znak (rozuměj: jeho kresba) uvnitř kruhu, po jehož obvodě je označení oprávněné osoby, popřípadě i označení její organizační součásti a sídla (§ 6 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů, ve znění zákona č. 213/2006 Sb.). Aby byly tyto samosprávy oprávněny úředního razítka použít, musí se jednat podle § 5 zákona o užívání státních symbolů o výkon státní moci, svěřené příslušnému orgánu zákonem nebo na jeho základě (tedy výhradně o přenesenou působnost). Pokud se o přenesenou působnost nejedná, použije se razítko obecní. Jeho použití však není povinné (srov. „*Obce mohou používat razítka obce...*“).

Pokud má obec zájem přijmout **další obecní symboly** (například znělku, maskota, odznak či logo), jde o samostatnou působnost obce, která není výslovně svěřena žádnému obecnímu orgánu. Proto náleží jejich stanovení do působnosti rady obce jako její zbytková pravomoc (se všemi konsekvencemi), která tak může učinit svým usnesením, pokud si rozhodnutí v této věci nevyhradí zastupitelstvo obce. Totéž platí o souhlasu s použitím obecního znaku třetí osobou.

Pokud obec podmiňuje souhlas s použitím znaku třetí osobou (ke komerčním účelům) zaplacením úplaty, je vhodná forma smlouvy. Ve smlouvě by se přesně specifikoval rozsah práv k užití znaku (včetně doby na niž se právo poskytuje) a cena za takto po-

skytnuté právo. Tuto úhradu nelze považovat za poplatek. Souhlas s užitím znaku se neřídí autorským právem. To však již nemusí platit o dalších obecních symbolech, které mohou být autorskými díly a tudíž by se na ně použilo licenční smlouvy.

Jiné obecní symboly mohou být vymezeny i obecně závaznou vyhláškou vzhledem

k obecnosti ústavního zmocnění podle čl. 104 odst. 3 Ústavy. Ze zákona však neplyne, že by obec mohla vyhláškou nařídit povinnost užívat obecní vlajku nebo znak.

Použití znaku bez souhlasu obce (zneužití znaku) může být podle okolností přestupkem (§42 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) nebo se může jednat i o případ, řešitelný jako civilněprávní spor.

Toto stanovisko nahrazuje stanovisko č. 4/2006.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 15/2008

Označení stanoviska:

Oprávnění rady obce zčásti svěřit ukládání pokut ve věcech samostatné působnosti obce příslušnému odboru obecního úřadu

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

Ustanovení:

§ 58 a § 102 odst. 2 písm. k) zákona o obcích

Související práv. předpisy:

Klíčová slova:

pokuty podle § 58 zákona o obcích, správní řízení

Datum zpracování:

13. srpna 2008

Zpracoval:

JUDr. Adam Furek (aktualizováním stanoviska č. 12/2005, zpracovaného ve spolu-práci s odborem legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra, Mgr. Jan Břeň; č. j. LG 90/2005)

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Jakým způsobem může rada obce zčásti svěřit ukládání pokut podle § 58 příslušnému odboru obecního úřadu?

Stanovisko:

Podle § 58 odst. 1 až 4 zákona o obcích může obec ve své samostatné působnosti ukládat pokuty za správní delikty zde vymezené. Ukládání pokut je postupem podle správního řádu (§ 1 odst. 1 správního řádu), a to podle části druhé ve správním řízení (§ 9 správního řádu). Rozhodování o pokutách je v § 102 odst. 2 písm. k) zákona o obcích uloženo radě obce, která však může tuto působnost svěřit příslušnému odboru obecního

úřadu zcela nebo zčásti. Smyslem tohoto oprávnění přitom je umožnit radě, aby řízení svěřila odbornému aparátu, kterým obecní úřad, resp. jeho jednotlivé odbory, bezpochyby disponuje, neboť sama rada obce není orgánem uzpůsobeným k vedení správního (sankčního) řízení. Je však nezbytné, aby přenesení pravomoci rady obce podle citovaného ustanovení odpovídalo správnímu řádu, resp. jeho zásadám a procesním institutům.

Ve správním procesu se především uplatňuje *zásada jednoty řízení*. Podle ní je správní řízení formalizovaný postup, při kterém činí úkony správní orgán sám (vyjma dožádání), přičemž jednotlivé fáze tohoto řízení představují součást jednoho správního procesu, nikoli „zvláštní“ vzájemně striktně oddělená a samostatná řízení. Vedle zásady jednoty řízení se správního procesu týká též *zásada trvání příslušnosti*, výslovně vyjádřená v § 132 správního řádu, z níž mj. vyplývá, že správní orgán příslušný k vedení řízení je rovněž příslušný k vydání rozhodnutí (s výjimkami předpokládanými zákonem, např. podle § 131 správního řádu). Není proto možné, aby určité části řízení vedly odlišné orgány (s výjimkou dožádání), neboť jeden ze zúčastněných správních orgánů by byl orgánem nepřislušným, a není možné ani to, aby vydání meritorního rozhodnutí (ve smyslu jeho výrokové části) bylo rozděleno mezi více správních orgánů (výrok správního rozhodnutí je projevem vůle jednoho určitého orgánu a musí vyplývat z jím provedeného zhodnocení všech důkazů, z jím provedeného správního řízení a z jím uskutečněné úvahy při ukládání sankce). Participace více subjektů jako autoritativně rozhodujících správních orgánů v jednom konkrétním správním řízení by proto odporovala stávajícímu pojetí správního řízení, založeném na požadavku jediného správního orgánu.

Uvedené zásady pak ovlivňují způsob, jímž může rada obce podle ustanovení § 102 odst. 2 písm. k) zákona o obcích svěřit obecnímu úřadu (odboru obecního úřadu) pravomoc rozhodovat o správních deliktech. Takové svěření je totiž možné pouze tím, že rada obce předá jednotlivým odborům obecního úřadu provedení celého správního řízení o správním deliktu dle § 58 zákona o obcích, tj. všech úkonů v něm probíhajícím. Svěření pravomoci nelze provést tak, že rada obce svěří provedení jednotlivých částí správního řízení a sama na základě zjištěných skutečností rozhodne ve věci (tedy sama vydá správní rozhodnutí o tom, zda správní delikt byl spáchán, a o uložení sankce) nebo

tak, že rada obce svěří provedení celého konkrétního správního řízení i vydání meritorního rozhodnutí, avšak před jeho vydáním rozhodne o výši sankce s tím, že příslušný odbor obecního úřadu bude pro vydání konečného rozhodnutí vázán usnesením rady obce o výši sankce. Má-li tedy dojít v souladu se zákonem ke *svěření pravomoci rozhodovat o správních deliktech jen „zčásti“*, může tak rada obce učinit pouze tím, že jednotlivým odborům svěří rozhodování (tedy provedení celého správního řízení) jen u některých správních deliktů podle § 58 zákona o obcích (např. tím, že rozhodování o správních deliktech podle § 58 odst. 1 zákona o obcích provádějí odbory obecního úřadu, rozhodování o správních deliktech v případech podle § 58 odst. 2 a 3 provádí rada obce). Výrazem „zčásti“ však v žádném případě nelze rozumět možnost rozdělení konkrétního správního řízení na více částí – na část probíhající před odborem obecního úřadu a část probíhající před radou obce. V praxi to znamená, že rada obce si nemůže ponechat vliv na rozhodování

v konkrétní věci, kterou předtím svěřila obecnímu úřadu (odboru obecního úřadu).

O svěření pravomoci podle § 102 odst. 2 písm. k) zákona o obcích rozhoduje rada obce usnesením. Takové opatření může být i součástí organizačního řádu obecního úřadu, stanoveného dle § 102 odst. 2 písm. o) zákona o obcích. Je vhodné, byť tak zákon výslovně nepožaduje, rozhodnutí rady obce přiměřeným způsobem zveřejnit a v rozhodnutích vydaných o správních deliktech na ně poukázat.

Toto stanovisko ruší stanovisko č. 12/2005.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 16/2008

Označení stanoviska:

Ukládání povinností v obecně závazných vyhláškách obcí ve vztahu k veřejnému prostranství

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 10 písmeno a), § 34

Související práv. předpisy:

zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova:

veřejné prostranství, veřejně přístupná místa

Datum zpracování:

8. srpna 2008

Zpracovali:

Mgr. Aleš Křížan, v.r., Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválili:

projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů
JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Jakým způsobem má být v obecně závazné vyhlášce definováno veřejné prostranství?

Stanovisko:

Pojem veřejné prostranství se v právní úpravě objevuje zejména v § 10 písmeno a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), a dále v souvislosti s místním poplatkem za užívání veřejného prostranství v § 1 a 4 zákona ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Pojem

sám je však demonstrativně vymezen v § 34 zákona o obcích. Rozumí se jím „...všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru“.

Pojem je charakterizován dvěma pojmovými znaky, jimiž jsou **neomezená přístupnost** veřejného prostranství a **obecnost jeho užívání**. Obecné užívání veřejného prostranství vznikalo zpravidla obyčejovým způsobem – dlouhodobým užíváním určitého hmotného statku „odnepaměti“. K vymezení pojmu veřejného prostranství lze též odkázat na nález Pl. ÚS 21/02, ve kterém Ústavní soud mimo jiné uvedl, že „...Při tomto rozhodování (tj. o tom, která místa v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství) je obec vázána nejen definicí veřejného prostranství, obsaženou v § 34 téhož zákona, ale i celým systémem územního plánování a stavebního řízení podle zvláštních předpisů. Právo vlastníka bránit se obecnému užívání jeho majetku soukromoprávní cestou (žalobou u obecního soudu) není nijak omezeno“. Ústavní soud také uvedl, že „další prostory, přístupné každému bez omezení“ je nutno chápat jako prostranství **obdobného charakteru** jako náměstí, tržiště, silnice, místní komunikace, parky a veřejná zeleň.

■ Vymezování veřejných prostranství v obecně závazných vyhláškách, regulujících veřejný pořádek.

Obec může k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku obecně závaznou vyhláškou v samostatné působnosti podle § 10 písmeno a) zákona stanovit

- 1) které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech k tomu určených, nebo
- 2) stanovit, že na některých veřejných prostranstvích jsou takové činnosti zakázány.

V nálezu Pl. ÚS 69/04 podal Ústavní soud výklad § 10 zákona o obcích, když uvedl, že obec při regulaci činností, které by mohly narušit veřejný pořádek, je **zásadně povinna určit místo a čas pro konání** těchto činností, **popřípadě stanovit, že na některých místech** jsou takové činnosti **zakázány**. Tento závěr však neplatí ab-

solutně. Činnosti s mimořádně vysokou způsobilostí narušit veřejný pořádek (v současnosti pouze regulace sexuálních služeb) mohou obce **zakázat na veřejných prostranstvích na celém území obce**. V tomto případě Ústavní soud považuje za souladné se zákonem, pokud tato prostranství obec vymezí prostým odkazem na § 34 zákona o obcích (definice veřejného prostranství).

U ostatních činností (kde je možná regulace jen ve vztahu ke konkrétním veřejným prostranstvím) platí, že **obec musí buďto určit** co nejkonkrétněji a nejsrozumitelněji **pozitivně či negativně místa a čas pro jejich konání** nebo **stanovit místa, na kterých jsou zakázány** tak, aby jejich vymezení nečinilo adresátům aplikační problémy.

Obec může pro účely regulace dle § 10 zákona o obcích vymezit veřejná prostranství (pozitivně nebo negativně) několikaerým způsobem:

- 1) **písemnou formou** (úplný výčet) přímo v textu vyhlášky či v její příloze, tvořící nedílnou součást vyhlášky,
- 2) **graficky** – jednoduchou mapkou či plánkem; příloha vždy tvoří součást vyhlášky,
- 3) **kombinací obou metod**.

Poněkud sporným a pro adresáty obecně závazných vyhlášek komplikovaným je vymezení veřejných prostranství pro účely obecně závazné vyhlášky zákazem určité činnosti na veřejných prostranstvích v "(soustavně) **zastavěném území**" obce. O tomto způsobu se vyjádřil Ústavní soud v nálezu č. j. Pl. ÚS 10/06, avšak v souvislosti s činností, kterou je prozatím jako jedinou možno zakázat na všech veřejných prostranstvích (regulace sexuálních služeb). Uvedená definice veřejného prostranství se totiž velmi blíží úplnému zakazu konkrétní činnosti. Pojem „zastavěné území“ lze nalézt v § 58 zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Podle něj se na území obce „...vymezuje jedno případně více **zastavěných území**. Hranici jednoho zastavěného území tvoří čára vedená po hranici parcel, ve výjimečných případech ji tvoří spojnice lomových bodů stávajících hranic nebo bodů na těchto hranicích.“ Zastavěné území se vymezuje v územním plánu a aktualizuje se jeho změnou. Za zastavěné území se považuje i „**současně zastavěné území**“ podle dosavadních předpisů (§ 189 odst. 1 stavebního zákona). Rozsah tohoto zákazu není snadné zjistit přesto, že Ústavní soud presumoval obecnou znalost územního plánu, vyplývající z jeho povinné publikace.

Ke zjištění skutečného rozsahu zákazu je nutné vyvinout poměrně rozsáhlé úsilí, zejména vyhledat aktuální územní plán a najít v něm příslušné plochy, což vyžaduje jistou míru odborných znalostí. Pokud nebyl územní plán digitalizován, pak to představuje hledání

v nepřehledných mapách, navíc zpravidla bez možnosti využití dálkového přístupu. Z těchto důvodů tento způsob vymezení veřejných prostranství **není vhodné používat pro regulaci jiných činností, které může obec omezovat v souladu s § 10 písm. a) obecního zřízení** právě pro jeho blízkost či rovnost celoplošnému zakazu, který smí být prozatím uplatněn jen u regulace sexuálních služeb. Pokud by tento postup obec použila k regulaci jiné činnosti, muselo by zároveň existovat veřejné prostranství, na něž by se zákaz nevztahoval. V opačném případě by se obec dopustila **překročení mezi zákonného zmocnění** ve smyslu zneužití jí svěřené samostatné působnosti.

V nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) tuto myšlenku Ústavní soud ještě rozvinul, když prohlásil, že „...*pravomoc obce stanovovat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku se neomezuje jen na veřejná prostranství*, jak by snad mohlo vyplývat z ustanovení věty za středníkem v § 10 písm. a) zákona o obcích.“ Jde jen o demonstrativní výčet a obec svou regulaci může uplatnit i na činnosti odehrávající se na jiných místech než veřejných prostranstvích, **pokud se jejich následky projevují na veřejných prostranstvích, nebo pokud jsou způsobilé veřejný pořádek v obci narušit**.

Dále Ústavní soud dovedl, že prostranství, na něž dopadá regulace lze vymezit i jinak, než výslovně. Tak v případě kořenovské vyhlášky „*lze dovodit, že se vztahuje na místa, kde se nacházejí lidská obydlí*“ („*Občany v obytných domech je zakázáno...*“).“ Regulace tedy nedopadá na místa, v nichž se činnost, jinak ohrožující veřejný pořádek v obci (zde – hlasitá produkce hudby), jej nemůže narušit. Regulace je v předmětné vyhlášce omezena pouze na dobu nočního klidu, jinak definovaného pro pracovní dny a dny pracovního volna nebo klidu. Nejde tedy o plošný zákaz, který by naznačoval zneužití zákonem svěřené působnosti.

■ Vztah veřejných prostranství a místních poplatků

U místních poplatků, kdy má obec povinnost dle § 14 odst. 2 *in fine* u poplatku za užívání veřejného prostranství, **musí určit místa, která v obci podléhají poplatku za užívání veřejného prostranství** (viz též nálezy Pl. ÚS 1/05-302/2005 Sb./Svojsín a Pl. ÚS 63/04-210/2005 Sb./Prostějov). Jak uvedl Ústavní soud ve výše citovaném nálezu Pl. ÚS 21/02, zpoplatnění se nemusí týkat a zpravidla také netýká všech veřejných prostranství v obci, ale pouze těch, která jsou vymezena obecně závaznou vyhláškou podle zákona o místních poplatcích. Způsoby, kterými tak obec učiní, jsou obdobné jako ty, kterými určí veřejná prostranství pro účely obecně závazné vyhlášky podle § 10 písmeno a) zákona o obcích. Specifikace míst užívaných jako veřejné prostranství je nutná z důvodu právní jistoty vlastníků pozemků, po-

važovaných za veřejné prostranství, neboť je nepochybné, že právě vlastníci takového pozemku mají možnost bránit se soukromoprávní cestou zvláštnímu užívání pozemku.

Toto stanovisko ruší stanoviska č. 51/2007, 9/2005, 10/2005 a 23/2005.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 22/2008

Označení stanoviska:

Postup Ministerstva vnitra při hodnocení souladu obecně závazných vyhlášek obcí se zákonem

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 10, § 12, § 35, § 123

Související práv. předpisy:

Ústava ČR a Listina základních práv a svobod, zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova:

test čtyř kroků, pravomoc obce, působnost obce

Datum zpracování:

15. srpna 2008

Zpracovali:

JUDr. Jaroslav Budinský, v. r., Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Jakým způsobem postupuje Ministerstvo vnitra při hodnocení souladu obecně závazných vyhlášek obcí se zákonem?

Stanovisko:

Jak vyplývá z dlouhodobé rozhodovací praxe Ministerstva vnitra při pozastavování účinnosti obecně závazných vyhlášek (dále jen „OZV“) obcí, tak z navazující praxe Ústavního soudu při rozhodování o jejich případném zrušení, je pro posouzení souladu OZV se

zákonem rozhodující splnění zákonem stanovených podmínek pro jejich formální a obsahové náležitosti. U formální stránky vydávání OZV je posuzována zejména otázka, zda byla OZV přijata a vydána v mezích Ústavou garantované a zákony konkretizované kompetence obcí a dále, zda se tak stalo Ústavou a zákony předvídaným způsobem. Z hlediska obsahu je potom posuzován soulad ustanovení OZV s ústavními zákony a zákony.

K posouzení formální a obsahové stránky OZV představil Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 63/04 (č. 210/2005 Sb.) tzv. „test čtyř kroků“, který lze v současnosti považovat za standard a východisko při rozhodování o souladu OZV se zákonem, a který ve své rozhodovací praxi uplatňuje rovněž Ministerstvo vnitra..

Test čtyř kroků sestává z/ze:

- a) přezkumu pravomoci obce vydávat OZV a souladu způsobu realizace této pravomoci s právním řádem;
- b) zkoumání, zda se obec při vydávání OZV nepohybovala mimo hranice zákonem vymezené věcné působnosti;
- c) zkoumání, zda obec při vydávání OZV nezneužila zákonem jí svěřenou působnost;
- d) přezkumu obsahu vyhlášky z hlediska „nerozumnosti“.

Ad a¹) přezkum pravomoci obce vydávat OZV

Oprávnění obce vydávat OZV vyplývá z čl. 104 odst. 3 Ústavy, dle kterého mohou zastupitelstva územních samosprávných celků v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky. Vydávání OZV má povahu originární normotvorby a k jeho realizaci, a to i když jsou jimi ukládány povinnosti, již zastupitelstva nepotřebují, na rozdíl od vydávání právních předpisů v přenesené působnosti ve smyslu čl. 79 odst. 3 Ústavy, žádné další zákonné zmocnění (viz nálezy Pl. ÚS 45/06 – č. 20/2008 Sb.).

Ad a²) přezkum souladu způsobu realizace této pravomoci s právním řádem

V této části testu je posuzováno:

- 1) zda byla OZV vydána orgánem k tomu zmocněným, tj. zastupitelstvem obce, na jeho veřejném zasedání, které bylo řádně, tj. v souladu s ustanovením § 93 odst. 1 obecního zřízení, oznámeno;
- 2) zda se tak stalo zákonem stanoveným způsobem

(procedurou), tj. přijetím platného usnesení zastupitelstva obce, k němuž je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jeho členů, přičemž vydání OZV bylo řádně schváleným bodem programu zasedání zastupitelstva;

- 3) zda byla OZV náležitě vyhlášena, tedy vyvěšením po dobu 15 dnů na úřední desce obecního úřadu, a nabyla účinnosti.

Závěr, že obec postupovala v souladu s prvním bodem testu čtyř kroků, je při posuzování OZV Ústavním soudem nezbytným předpokladem pro přistoupení k druhému bodu. V případě posuzování orgány dozoru Ministerstva vnitra však z důvodu potřeby poskytnout zároveň s výkonem dozoru nad dodržováním zákona obcím komplexní metodické vodítko pro realizaci jejich normotvorné funkce vykonává další kroky testu i v případě, že při vydávání posuzované OZV obcí byl prokazatelně porušen zákon.

Ad b) Zkoumání, zda se obec při vydávání OZV nepohybovala mimo hranice zákonem vymezené věcné působnosti

U druhého bodu testu je předmětem posouzení působnost obce při vydávání OZV, respektive posouzení, zda se obec při vydání OZV nepohybovala mimo meze své zákonem vymezené působnosti, tj. *ultra vires*. Působnost, v níž obec vydává OZV, je působností samostatnou a je vymezena ustanovením § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích, které je ve smyslu stanovení věcné působnosti obcí vydávat obecně závazné vyhlášky zveřejněním čl. 104 odst. 3 Ústavy. Podle tohoto ustanovení je obec při vydávání OZV povinna se řídit zákony. Tomuto zákonnému příkazu odpovídá vymezení věcných oblastí, v nichž je obec oprávněna bez zákonného zmocnění v pravém smyslu tvořit právo v § 10 téhož zákona. Obec je tedy limitována mezemi své působnosti vymezené zákonem a nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě. Otázky, které jsou již upraveny předpisy práva veřejného či soukromého, potom nemůže upravovat odlišným způsobem.

Odpověď na otázku, zda obec nepřekročila meze své zákonné působnosti tím, že normuje oblasti vyhrazené zákonné úpravě, však předpokládá identifikaci předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé. Pokud se nepřekrývají, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. Ani soukromoprávní zákonná regulace bez dalšího nevyklučuje regulaci prostřednictvím obecně závazných vyhlášek obcí, pokud se předměty a cíle jejich regulace liší (viz nálezy Pl. ÚS 45/06 – č. 20/2008 Sb.).

Smyslem OZV ovšem nemůže být pouhá reprodukce zákonů týkajících se úkolů státní správy nebo

normování této oblasti, ale samostatná správa vlastních záležitostí. Pro všechny takto vymezené věcné oblasti tedy platí společná podmínka, že musí jít o záležitost v zájmu obce a občanů obce (viz § 35 odst. 1 zákona o obcích). Vždy se tak musí jednat o místní záležitost (srov. nálezy Pl. ÚS 30/06 – č. 190/2007 Sb.) nikoli tedy o záležitost krajského nebo celostátního významu, jejíž regulace přísluší podle zákona krajům nebo správním úřadům jako výkon státní správy

K využití druhého kroku testu v rozhodovací praxi Ústavního soudu lze odkázat např. na nálezy Pl. ÚS 3/05 (č. 445/2006 Sb.), nálezy Pl. ÚS 32/05 (č. 196/2006 Sb.), nálezy Pl. ÚS 27/04 (č. 476/2005 Sb.) a nálezy Pl. ÚS 62/04 (č. 280/2005 Sb.).

Ad c) Zkoumání, zda obec při vydávání OZV nezneužila zákonem jí svěřenou působnost

V rámci třetího bodu testu je posuzováno, zda obec nezneužila svoji zákonem stanovenou působnost, přičemž Ústavní soud stanovuje tři základní formy tohoto zneužití. Jedná se jednak a) o sledování účelu, který není zákonem aprobován, b) o opomíjení relevantních úvah při přijímání rozhodnutí a c) k přihlížení k nerelevantním úvahám. Z dosavadní rozhodovací praxe Ústavního soudu je možné dovodit, že pod tento bod testu bude možné podřadit např. případy neurčitosti právního příkazu, nedostatečně konkretizovaná veřejná prostranství pro účely zákazu či omezení některých činností apod.

Zde je ovšem třeba při posuzování OZV respektovat skutečnost, že zejména od menších obcí nelze očekávat, že své právní předpisy budou formulovat ve stejné kvalitě, jakou by měly mít formulace zákonných norem, neboť obce zpravidla nedisponují erudovanými legislativci. Na stranu druhou však nelze ani v případě právních předpisů obcí připustit, aby jejich ustanovení byla formulována natolik neurčitě či nesrozumitelně, že by adresát těchto norem nebyl schopen předvídat jejich aplikaci a neměl možnost upravit podle toho své chování.

Krok tři využil Ústavní soud např. v nálezu Pl. ÚS 24/06 (č. 519/2006 Sb.), Pl. ÚS 15/06 (č. 459/2006 Sb.) a v nálezu Pl. ÚS 1/05 (č. 302/2005 Sb.).

Jestliže je postup obce posouzen jako v souladu s třetím krokem testu, je celá OZV podrobená po obsahové stránce rovněž přezkumu z hlediska nerozumnosti (*unreasonable*).

Ad d) Přezkum obsahu vyhlášky z hlediska „nerozumnosti“ (*unreasonable*)

Aplikace principu „nerozumnosti“ by se měla omezit jen na případy, kdy se OZV obce jeví jako zjevně absurdní. Za zjevnou absurdnost lze přitom považovat jen případ, kdy provedený přezkum vede jen k jedinému možnému (v protikladu k preferovanému nebo

rozumnému) závěru, který je absurdní, a tento rozpoznáný závěr zůstal naopak obcí nerozpoznán. Nerozumnost nesmí být použita jako záminka k zásahu do obcí přijaté OZV jen z důvodu věcného nesouhlasu.

Využití principu nerozumnosti tedy přichází v úvahu jen za extrémních okolností, nesmí být jen možným jiným názorem, aniž by byla zároveň vyvrácena možná rozumnost názoru obce. Posuzování, zda obec jednala rozumně, není jednoduše otázkou, zda jednala v souladu s oprávněním poskytnutým jí zákonem; posouzení nerozumnosti spíše vyžaduje zvážit napadenou vyhlášku z hlediska jejích dopadů měřených obecnou ro-

zumností (viz např. nález Pl. ÚS 57/05 (č. 486/2006 Sb.) nebo nález Pl. ÚS 30/06 (č. 190/2007 Sb.).

Tímto stanoviskem se ruší stanovisko č. 13/2006.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 23/2008

Označení stanoviska:

Ukládání povinností formou obecně závazné vyhlášky

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Ustanovení:

§ 10

Související práv. předpisy:

- - -

Klíčová slova:

obec, samostatná působnost obce, obecně závazná vyhláška

Datum zpracování:

28. července 2008

Zpracoval:

Mgr. Bedřich Pěkný v.r., Mgr. Petr Prokop v.r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválili:

projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů JUDr. Miroslav Brůna v.r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová v.r., ředitelka odboru

Dotaz:

Lze v obecně závazné vyhlášce stanovit povinnosti již stanovené zákonem?

Stanovisko:

Až do začátku roku 2008 zastával odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra stanovisko, že podle dosavadních nálezů Ústavního soudu (např. Pl. ÚS 20/01) může obec vydávat obecně závazné vyhlášky, jejichž obsahem jsou právní povinnosti, pouze v případě výslovného zákonného zmocnění. V případě, že obec ke stanovení povinnosti žádný zákon nezmocňoval, zastupitelstvo obce nebylo oprávněno stanovit povinnost obecně závaznou vyhláškou.

Tento názor byl na základě nálezu Ústavního soudu

sp. zn. Pl. ÚS 45/06 přehodnocen tak, že obec může vydávat obecně závazné vyhlášky, jejichž obsahem jsou právní povinnosti, ale vždy musí jednoznačně identifikovat předmět a cíl regulace v obecně závazné vyhlášce tak, aby se upravovaná oblast nepřekrývala s již upravenou oblastí na úrovni zákona. Pokud se tedy cíl regulace právního předpisu liší od zákonné právní úpravy, je v pravomoci obce vydat v této oblasti právní předpis na základě něhož jsou ukládány povinnosti. K provedení odlišné úpravy místní záležitosti v obecně závazné vyhlášce nepostačuje pouhé zdůvodnění, že speciální zákon (a obecně závazná vyhláška) sledují regulaci vzájemně odlišného předmětu a cíle, ale je nutné, aby tato odlišnost byla dobře odvoditelná také z textu obou právních předpisů. V případě, že je cíl zákona a obecně závazné vyhlášky jsou shodný, má vždy přednost zákon (*lex superior derogat legi inferiori*). Vždy se musí jednat o cíl dovolený a obec se musí pohybovat v mezích své působnosti. V případě kdy existuje speciální zákonné zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky [§ 10 písm. d) zákona o obcích] mohou obce i přes existenci speciálního zákona, kde je zákonné zmocnění uvedeno, upravovat místní záležitosti v obecně závazné vyhlášce odlišně se zdůvodněním, že speciální zákon sleduje jinou oblast či jiný cíl. V takovém případě je nutno vždy posuzovat obecně závazný právní předpis ad hoc. Předmětem dozoru v takovém případě musí být zkoumání, zda oblast a cíl regulace obecně závazné vyhlášky nekoliduje s veřejnoprávní či soukromoprávní zákonnou úpravou. V kladném případě, je dán důvod k uplatnění dozorových opatření. V opačném případě lze považovat právní předpis za souladný se zákonem.

I nadále ovšem platí, že obec nemůže upravovat obecně závaznými vyhláškami oblasti, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě.

Toto stanovisko ruší stanovisko č. 13/2005.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko je závazné pro výkon dozoru

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 24/2008

Označení stanoviska:

Ukládání povinností v obecně závazných vyhláškách obcí

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění předpisů

Ustanovení:

§ 10 písmeno d), § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 313/2002 Sb.

Související práv. předpisy:

Ústava, Listina základních práv a svobod

Klíčová slova:

ukládání povinností v obecně závazných vyhláškách

Datum zpracování:

28. července 2008

Zpracoval:

Mgr. Bedřich Pěkný v.r., Mgr. Petr Prokop v.r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválili:

projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů JUDr. Miroslav Brůna v.r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová v.r., ředitelka odboru

Dotaz:

Ve kterých případech lze ukládat povinnosti v obecně závazných vyhláškách obcí?

Stanovisko:

Podle nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 35/06 a Pl. ÚS 45/06, ve kterých Ústavní soud judikoval, že ustanovení čl. 104 odst. 3 Ústavy ("Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky") je nutno nadále interpretovat tak, že obce

jsou přímo tímto ustanovením Ústavy zmocněny tvořit právo ve formě vydávání obecně závazných vyhlášek. Logickým důsledkem tohoto výkladu je, že na rozdíl od vydávání právních předpisů v přenesené působnosti ve smyslu čl. 79 odst. 3 Ústavy, jehož dikce výslovně zákonné zmocnění vyžaduje, **k vydávání obecně závazných vyhlášek v mezích své věcné působnosti**, a to i když jsou jimi ukládány povinnosti, **již obce žádné další zákonné zmocnění nepotřebují** (s výhradou ukládání daní a poplatků), neboť podle Ústavního soudu pojmově není právního předpisu bez stanovení právních povinností.

To znamená, že ústavní limity pro vydávání obecně závazných vyhlášek obcí v jejich samostatné působnosti jsou určeny článkem 104 odst. 3 Ústavy ČR. Rozvedením tohoto článku, ve smyslu stanovení věcné působnosti obcí vydávat obecně závazné vyhlášky, je potom ustanovení § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích. Podle tohoto ustanovení se obec, při výkonu samostatné působnosti při vydávání obecně závazných vyhlášek, řídí zákonem. Tomuto zákonnému příkazu odpovídá vymezení věcných oblastí, v nichž je obec oprávněna bez zákonného zmocnění tvořit právo (§ 10 zákona o obcích). Z toho lze dovodit, že obec je při vydávání obecně závazných vyhlášek limitována jen mezemi své působnosti vymezené zákonem a nemůže upravovat otázky, které jsou vyhrazeny pouze zákonné úpravě. Je-li obec oprávněna, na základě čl. 104 odst. 3 Ústavy, vydávat obecně závazné vyhlášky a tvořit tak právo v zákonem vymezených věcných oblastech, nepotřebuje k uložení konkrétních povinností, vedle § 10 zákona o obcích, pro oblasti tam uvedené, ještě další výslovné zákonné zmocnění (viz sp. zn. Pl. ÚS 45/06).

Toto stanovisko ruší stanovisko č. 61/2004.**Poznámky:**

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 25/2008

Označení stanoviska:

Důsledky nepodepsání návrhu zápisu ze zasedání zastupitelstva a právo člena zastupitelstva podat námitky proti zápisu ze zasedání zastupitelstva

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 95 odst. 2

Související práv. předpisy:

-

Klíčová slova:

zápis ze zasedání zastupitelstva obce, ověřovatel zápisu, námitky člena zastupitelstva obce, nejbližší zasedání, jednací řád

Datum zpracování:

18. září 2008

Zpracoval:

JUDr. Jan Horník, v. r. projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Jak postupovat v případě, kdy ověřovatel odmítne podepsat předložený návrh zápisu ze zasedání zastupitelstva obce?

Kdy může, resp. do kdy musí člen zastupitelstva obce podat námitky proti zápisu?

Stanovisko:

Podle § 95 odst. 2 zákona o obcích je *nutno pořídit zápis ze zasedání zastupitelstva obce do 10 dnů po skončení zasedání. Zápis musí být uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva*

obce proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva obce.

Prvním aplikačním problémem je **situace, kdy ověřovatel zápisu odmítne podepsat jemu předložený návrh zápisu k podpisu.** Za pořízený zápis se považuje takový, pod kterým jsou podepsáni starosta (příp. místostarosta) a určení ověřovatelé (jazykovým výkladem lze určit, že minimálně dva ověřovatelé odlišní od starosty, resp. místostarosty). Byť to zákon o obcích výslovně nestanoví, ověřovatele je nutno řídicím zasedáním (zpravidla starostou – § 103 odst. 5 zákona o obcích) určit či zastupitelstvem zvolit z řad přítomných osob na daném zasedání zastupitelstva (jelikož zákon o obcích explicitně neupravuje, že ověřovatelem musí být člen zastupitelstva, a vyjdeme-li z logiky věci, pak z hlediska procesní úlohy ověřovatele je třeba, aby jím byl někdo z osob přítomných na předmetném jednání).

V případě, že kdokoli z osob mající podepsat předložený návrh zápisu (zpravidla ověřovatel) odmítne zápis podepsat a není tak dodržena zákonem stanovená lhůta 10 dnů na vyhotovení zápisu ze zasedání zastupitelstva obce, **jde o porušení § 95 odst. 1** zákona o obcích. V takovém případě by bylo vhodné, aby v předloženém návrhu zápisu (za který odpovídá určený či zvolený zapisovatel) **byly poznamenány výhrady** osoby mající podepsat zápis **včetně uvedení důvodů**, pro které odmítla návrh zápisu podepsat. **Bude-li ověřovatelem člen zastupitelstva**, pak takovéto výhrady je nutné chápat jako námitky člena zastupitelstva a jako takové je vyřídit v režimu § 95 odst. 2 zákona o obcích. Proto je nutné o této skutečnosti **informovat zastupitelstvo na nejbližším následujícím zasedání**, kdy o těchto výhradách rozhodne s konečnou platností právě toto nejbližší zasedání zastupitelstva obce – tj. svým **usnesením rozhodne o tom, zda výhrady jsou důvodné** (pak bude potřebné upravit návrh zápisu) **či nejsou důvodné** - kdy pořízený zápis odpovídá průběhu předchozího zasedání zastupitelstva obce (v tom případě je nedostatek podpisu osoby mající podepsat zápis zhojen usnesením zastupitelstva obce, které jakožto relevantní právní úkon je způsobilé nahradit podpis příslušné osoby, neboť stejně jako tento podpis představuje i rozhodnutí zastupitelstva autoritativní ověření správnosti obsahu zápisu). **Bude-li ověřovatelem osoba odlišná od člena zastupitelstva**, pak je přinejmenším vhodné, aby i v tomto případě o výhradách rozhodlo zastupitelstvo obce (analogicky lze aplikovat § 95 odst. 2 zákona o obcích), neboť nerozhodne-li zastupitelstvo o výhradách

ověřovatele – osoby odlišné od člena zastupitelstva -, pak předložený zápis nebude formálně vyhotoven (absentuje podpis ověřovatele, přičemž tato vada není zhojena rozhodnutím zastupitelstva) a v případě zjištění této skutečnosti při kontrole výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obcí bude v kontrolním závěru protokolu o kontrole konstatováno porušení § 95 zákona o obcích.

V situaci, kdy **ověřovatel odmítne podepsat předložený návrh zápisu a nepřipojí (nepoznamená) žádné výhrady či námitky** k návrhu zápisu, doporučujeme, aby o této skutečnosti bylo na nejbližším zasedání zastupitelstva informováno a aby svým usnesením (byť to zákon o obcích výslovně nestanoví – přiměřeně lze aplikovat § 95 odst. 2) rozhodlo o tom, zda návrh zápisu odpovídá realitě (usnesení zastupitelstva pak nahradí chybějící podpis ověřovatele) či bude nutné text návrhu zápisu změnit tak, aby mohla být ověřena správnost předloženého zápisu.

Další otázkou je, jak postupovat **v situaci, kdy se na obecní úřad dostaví jakákoli osoba** (tj. nejen občan obce) **za účelem nahlédnout do zápisu** ze zasedání zastupitelstva, **jež není ještě podepsán všemi příslušnými osobami** - zda je možno návrh zápisu, byť s případnými zapsanými výhradami příslušné osoby, poskytnout k nahlédnutí osobě žádající nahlédnutí, anebo neumožnit nahlédnutí do návrhu zápisu, neboť tento není ještě považován za pořízený, tj. kompletní a oficiální. Zákon o obcích tuto otázku neřeší. Je proto třeba vycházet z účelu právní úpravy, kdy je **nutné dát přednost možnosti nahlédnutí do zápisu**, resp. jeho návrhu s případnými výhradami osoby mající podepsat zápis, před zákonem stanovenou povinností mít vyhotoven zápis (s podpisy všech příslušných osob) do 10 dnů po skončení zasedání, neboť povinnost obce informovat o činnosti orgánů obce (§ 97 zákona o obcích) ve světle práva občana nahlížet do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva má rozhodně větší význam než formalistická povinnost vyhotovit zápis v dané lhůtě. **Nepodepsání zápisu** ověřovatelem (příp. starostou či místostarostou) tedy **nebrání realizaci práva občana obce nahlížet do zápisu** ze zasedání zastupitelstva obce podle § 16 odst. 2 písm. e) zákona o obcích. Dodáváme jen, že toto právo má nejen občan obce, ale i fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let a vlastní na území obce nemovitost (§ 16 odst. 3 zákona o obcích).

Ustanovení § 95 odst. 2 věty první zákona o obcích stanoví **povinnost pořídit zápis do 10 dnů po skončení zasedání**. Neexistence formálního zaznamenání přijatých rozhodnutí (tj. v případě nevyhotovení zápisu ze zasedání zastupitelstva) jde k tíži obce, která nebude schopna prokázat jejich obsah ani splnění procedury pro jejich přijetí. Pokud je zápis pořízen, pro zjištění, zda byla podmínka pořízení do 10 dnů splněna, je **ne-**

zbytné, aby zápis obsahoval minimálně datum vyhotovení, nejlépe i data podpisů jednotlivých osob. Neuvedení data vyhotovení v zápisu však samo o sobě není porušením zákona, proto je v pochybnostech podmínka lhůty vyhotovení zápisu považována za splněnou. Dále je nutné konstatovat, že porušení citovaného ustanovení (nedodržení lhůty 10 dnů na vyhotovení zápisu) **nemá vliv na přijatá usnesení** (lhůta pro pořízení zápisu je jen pořádková). Rozhodnutí (usnesení) zastupitelstva totiž vznikají jejich přijetím (ukončením hlasování) potřebným počtem členů zastupitelstva, a tudíž nevyhotovení zápisu, resp. nedodržení všech náležitostí stanovených v § 95 odst. 1 zákona o obcích, nemá vliv na jejich existenci (platnost). Z tohoto důvodu je zcela zbytečná a časově zatěžující častá praxe na některých zasedáních zastupitelstev obcí, kdy po vyčerpání všech bodů schváleného programu zasedání zastupitelstva obce zvolený či určený zpracovatel návrhů usnesení, resp. zvolená návrhová komise, čte přijatá usnesení před koncem zasedání ještě jednou a členové zastupitelstva hlasují znovu an bloc o již přijatých usneseních znovu. **Každé usnesení je přijato okamžikem dokončení hlasování a následně opětovně schvalování již jednou přijatých usnesení nemá žádný vliv na jejich platnost** (de facto jde o pouhé odsouhlasení správnosti jejich souhrnného zaznamenání). Problém by totiž mohl nastat v situaci, kdy by bylo některé usnesení nezákonné a Ministerstvo vnitra by po nevyšlyšené výzvě ke zjednání nápravy bylo nuceno pozastavit výkon předmětného usnesení, neboť by tak muselo učinit i vůči poslednímu usnesení, kterým byla všechna přijatá usnesení formálně odhlasována znovu (v této souvislosti poznamenáváme, že je lhostejné, zda budou přijatá usnesení s uvedením výsledku hlasování uvedena u jednotlivých bodů programu zasedání či zda budou uvedena souhrnně na konci zápisu, avšak před podpisy starosty a ověřovatelů).

Druhá část dotazu se týká ustanovení § 95 odst. 2 věty druhé zákona o obcích, který stanoví, že *o námitkách člena zastupitelstva obce proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání* zastupitelstva obce. Předně je třeba konstatovat, že námitky mohou směřovat jak *proti obsahu* zápisu, tzn. nikoli pouze proti výsledkům hlasování či obsahu zachycených usnesení, tak i proti *správnosti* všeho, co je v zápisu uvedeno. K vyjádření věcného nesouhlasu s přijatými rozhodnutími však nese slouží právo podat námitky, ale právo předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání připravovaného zasedání zastupitelstva obce, které mají jeho *členové, rada obce a výbory* (§ 94 odst. 1 zákona o obcích). Dále je nutné zdůraznit, že námitky proti zápisu může podat pouze člen zastupitelstva, nikoli občan či jiná osoba přítomná na inkriminovaném zasedání zastupitelstva. „Námitky“ osoby přítomné na daném zasedání zastupitelstva a odlišné od člena zastupitelstva je nutno po-

važovat za návrh, připomínku či podnět, který v závislosti na svém obsahu bude nutné vyřídit v souladu s § 16 odst. 2 písm. f) nebo g) zákona o obcích (blíže viz stanoviska odboru dozoru a kontroly č. 4 až 6/2008).

Dále jen nutné se zabývat výkladem pojmu **nejbližší zasedání zastupitelstva** - zda se tím myslí nejbližší zasedání konané po tom zasedání, z něhož byl daný zápis porízen, nebo nejbližší zasedání konané poté, co člen zastupitelstva námitky podal. Předmětné ustanovení § 95 odst. 2 ani jiné ustanovení zákona o obcích nestanoví lhůtu, do kdy může / musí člen zastupitelstva podat, resp. uplatnit námitky proti zápisu ze zasedání zastupitelstva obce. Jazykovým výkladem lze dospět k závěru, že námitky člena zastupitelstva proti zápisu **lze podat kdykoliv**. Není to však žádoucí, neboť by mohlo být i po delší době zpochybněno zásadní rozhodnutí zastupitelstva, což může mít negativní dopady i na následné úkony provedené před opožděným vznesením námitek na základě schváleného usnesení.

Doporučujeme, aby tato otázka byla **upravena v jednacím řádu** – kde lze stanovit, že případné námitky člena zastupitelstva lze **uplatnit toliko jen do následujícího nejbližšího zasedání** zastupitelstva tak, aby dlouhodobě neexistovala možnost zpochybnit obsah zápisu, tzn. i přijatá usnesení. V případě, že člen zastupitelstva podá námitky po lhůtě uvedené v jednacím řádu, je možné v jednacím řádu též stanovit, jak budou „opožděné námitky“ projednány – takovéto námitky nemusejí být nutně vyřízeny v režimu § 95 odst. 2 zákona o obcích. Nicméně je nutné na ně pohlížet jako na **připomínky či podněty člena zastupitelstva** a jako takové je **vyřídit v režimu § 82 písm. b)** zákona o obcích. S ohledem na věcnou správnost zápisu (což je primárním účelem vytvoření zápisu ze zasedání zastupitel-

stva) však doporučujeme, aby byly takovéto „námitky“ zastupitelstvem vždy též adekvátně vyřízeny, tj. aby zastupitelstvo svým usnesením rozhodlo o opodstatněnosti takovýchto námitek.

Naopak v situaci, kdy **v jednacím řádu není upraven postup při vyřizování námitek** člena zastupitelstva proti zápisu, lze mít za to (ač to není z výše uvedeného důvodu žádoucí), že **námitky** člena zastupitelstva lze **podat kdykoliv** bez časového omezení. Jelikož zákon o obcích výslovně nestanoví lhůtu pro podávání námitek člena zastupitelstva, nelze restriktivně vykládat příslušné ustanovení a upírat tak členovi zastupitelstva jeho práva. V takovém případě tedy bude **nutné vždy námitky** člena zastupitelstva **předložit na nejbližším zasedání** zastupitelstva konaném po vznesení námitek, které o nich bude muset rozhodnout v režimu § 95 odst. 2 zákona o obcích.

Závěrem dodáváme, že je vhodné v jednacím řádu stanovit i další otázky spojené s námitkami proti zápisu – vedle *určení časového úseku* pro podávání námitek, resp. *postupu* v případě podání „opožděných námitek“ též *formu* námitek (zda ústně nebo jen písemně) či *určení osoby*, u které se mají námitky podávat (zda pořizovateli zápisu, starostovi nebo ověřovateli).

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 26/2008

Označení stanoviska:

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 33/05 (Krupka) – veřejný pořádek

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 10, 34 a 35

Související právní předpisy:

zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova:

veřejný pořádek, veřejné prostranství

Datum zpracování:

24. září 2008

Zpracovali:

Mgr. Bedřich Pěkný, v. r., Mgr. Petr Prokop, v.r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Stanovisko:

Ústavní soud svým nálezem sp. zn. Pl. ÚS 33/05 zrušil některá ustanovení obecně závazné vyhlášky č. 12/2004 města Krupka (dále jen „vyhláška“), k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích.

Ustanovení vyhlášky, která byla Ústavním soudem zrušena se týkala ustanovení

- Vymezení pojmu veřejného prostranství;

- Vymezení pojmu volné pobíhání zvířat;
- Vymezení konkrétních veřejných prostranství, kde jsou zakázány některé činnosti;
- Volné pobíhání psů a jejich vodění na některá veřejně prospěšná zařízení.

Tato vymezení nebyla nedostatečně určitá a srozumitelná, proto podle Ústavního soudu nejsou v souladu s požadavkem právní jistoty. Adresát těchto norem musí být schopen předvídat jejich aplikaci a mít možnost podle toho upravit své chování. Pokud tomu tak není je třeba taková ustanovení změnit.

Pokud vyhláška stanovuje zákazy některých činností, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku pouze na některých veřejných prostranstvích, potom je podle názoru Ústavního soudu limitováno tím, že takový zákaz se musí vztahovat na určitá veřejná prostranství v obci. Imperativ určitosti právního příkazu či zákazu vyžaduje, aby takové prostranství bylo určeno co možná nejpřesněji, to znamená tak, aby jeho lokalizace byla dostatečně konkrétní a nevyvolávala žádné interpretační pochybnosti.

Podle názoru Ústavního soudu jsou dětská hřiště a pískoviště, i když jsou oplocená, veřejně přístupná každému bez omezení a zákaz vstupu se psy na ně je minimálně v zájmu ochrany bezpečí a zdraví dětí.

Ústavní soud posuzoval tuto vyhlášku novým přístupem, který započal nálezem Pl. ÚS 45/06 ve věci OZV města Jirkov. Zopakoval, že rozvedením čl. 104 odst. 3 Ústavy ve smyslu stanovení povinnosti obcí vydávat obecně závazné vyhlášky (dále jen „OZV“) podle ustanovení § 35 odst. 3 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), podle kterého se obec při výkonu samostatné působnosti řídí při vydávání OZV zákonem. Tomuto zákonnému příkazu odpovídá vymezení věcných oblastí, v nichž je obec bez zákonného zmocnění oprávněna v pravém smyslu tvořit právo.

Zákon o obcích v § 10 stanoví, ve kterých oblastech může obec ukládat povinnosti v samostatné působnosti pomocí OZV. Pro všechny oblasti vymezené tímto ustanovením zákona o obcích platí společná podmínka, že se musí jednat o záležitosti v zájmu obce a jejich občanů. To znamená, že musí jít o záležitost místního významu.

Podle ustanovení § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích se obec při vydávání OZV musí řídit zákonem. To

lze podle Ústavního soudu interpretovat tak, že se OZV nesmí dostat do rozporu s právní normou vyšší právní síly, v případě OZV se zákonem.

Ústavní soud v tomto nálezu potvrdil dosavadní přístup Ministerstva vnitra, jako dozorového orgánu, k OZV o zákazu požívání alkoholických nápojů na vymezených veřejných prostranstvích, kde došel ke shodnému závěru, že předmět a cíl regulace podle § 10 písm. a) zákona o obcích je odlišný od předmětu a cíle regulace upravené zákonem č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů. Cílem tohoto zákona je vytvoření účinných opatření směřujících k ochraně před škodami způsobenými mimo jiné alkoholem, kdežto účelem vyhlášky města Krupky je ochrana veřejného pořádku, dobrých mravů a bezpečnosti, zdraví a majetku před činnostmi, které by jej mohly narušit.

Ústavní soud k tomuto problému učinil závěr, že **regulace konzumace alkoholu na některých veřejných prostranstvích obce je podle zákona možná pokud se vzhledem ke konkrétním místním podmínkám, jedná o jev, který je způsobilý narušit veřejný pořádek, dobré mravy či bezpečnost, zdraví a majetek v obci.**

Další oblastí, kterou vyhláška upravuje je chov zvířat včetně psů. Ústavní soud konstatoval, že chov zvířat, tedy i psů je komplexně upraven v zákoně č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon) a že povinnosti chovatelů zvířat i jiných osob na úseku chovu zvířat a podmínky chovu zvířat upravuje také zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání. Na některé situace v chovu zvířat je možné aplikovat některá ustanovení občanského zákoníku (§ 415 či 420) nebo zákona

č. 200/1990 Sb., o přestupcích (§ 49 odst. 1 písm. b) či zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti.

V žádném z výše citovaných zákonů však není upraven pohyb psů, který by znemožňoval upravit obcím tuto problematiku v samostatné působnosti na základě § 10 zákona o obcích. Ústavní soud připomněl svůj nálezný Pl. ÚS 35/06, kde uvedl že „*považuje za nadále neudržitelné, aby byl příkaz vodit psa na vodítku pokládán za jdoucí mimo rámec samostatné působnosti obce ve smyslu § 24 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb.*“.

Ústavní soud dále dovodil, že obec je oprávněna regulovat pohyb psů na veřejných prostranstvích nebo dokonce zakázat jejich volný pohyb na těchto prostranstvích a rovněž tak regulovat způsob jejich pohybu tj. na vodítku či s náhubkem, vše podle § 10 písm. a) zákona o obcích.

Lze shrnout, že uvedený nálezný potvrdil, že je možné OZV

- zakázat požívání alkoholických nápojů na některých veřejných prostranstvích;
- upravit pohyb i způsob pohybu (vodítko, náhubek) psů na veřejných prostranstvích;
- zakázat vstup se psy na některá veřejná prostranství (dětská hřiště, pískoviště) z důvodu minimálně ochrany zdraví a bezpečnosti dětí.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 27/2008

Označení stanoviska:

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 6/08 (Budyně nad Ohří) – o podmínky pro spalování tuhých paliv v obci

Právní předpis:

zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 50 odst. 3

Související právní předpisy:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova:

spalování, ovzduší

Datum zpracování:

24. září 2008

Zpracovali:

Mgr. Bedřich Pěkný, v. r., Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválili:

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Stanovisko:

Ústavní soud svým nálezem sp. zn. Pl. ÚS 6/08 zrušil některá ustanovení obecně závazné vyhlášky č. 2/2005 města Budyně nad Ohří, o stanovení podmínek spalování tuhých paliv v obci (dále jen „vyhláška“). Zrušená ustanovení zakazovala

1. pořizovat kotle na spalování tuhých paliv bez atestu o ekologickém spalování zdroje tepla;
2. spalovat odpady a tuhé materiály v otevřených

nádobách a na otevřeném ohni. Tento zákaz se nevztahoval na větve a dřevo, které je páleno za příhodných povětrnostních podmínek tak, aby kouř neobtěžoval zastavěné území.

Zrušení ustanovení uvedeného pod bodem 1 bylo Ústavním soudem odůvodněno tím, že ač obec může ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhlášku (dále jen „OZV“) podle § 10 písm. c) povinnosti k ochraně životního prostředí, není toto oprávnění obce bezbřehé, ale je omezeno svým účelem (v tomto případě ochranou ovzduší v obci). Samotné pořízení kotle však zhoršení ovzduší nezpůsobí. Proto uvedený zákaz zjevně vybočuje ze zákonného rámce ustanovení § 10 písm. c) zákona o obcích a je rovněž porušením ustanovení ústavního pořádku.

Zrušení ustanovení uvedeného pod bodem 2 pak Ústavní soud odůvodnil tím, že nespĺňuje kriteria kladená na právní předpis, neboť ustanovení není určité a vzájemně nerozporné, a proto by mohlo dojít k porušení principu právní jistoty a hrozbě rizika porušení svévole ze strany orgánů veřejné moci. Jde zejména o termín *příhodných povětrnostních podmínek*, který byl Ústavním soudem vyhodnocen jako neurčitý.

Ústavní soud ponechal v platnosti ustanovení, kterými obec zakazuje spalovat tuhé, kapalné a plynné materiály, které nejsou určeny jako topné medium pro výrobu tepla a media, pro které nebyly kotle na spalování tuhých paliv konstruovány. Zde se Ústavní soud neztotožnil z názorem Ministerstva vnitra, že se jedná o omezení fyzických a právnických osob nad míru stanovenou zákonem a posoudil tato ustanovení z hlediska nálezu Pl. ÚS 45/06, to znamená opuštěním restriktivního výkladu č. 104 odst. 3 Ústavy. Podle Ústavního soudu se zde nejedná o omezení fyzických a právnických osob nad míru stanovenou zákonem. Do sféry samostatné působnosti obce, regulované OZV spadají záležitosti, které jsou převážně místního nebo regionálního významu a podle názoru Ústavního soudu sem patří i ochrana ovzduší. Ústavní soud dospěl k závěru, že předmět a cíl regulace předmětných ustanovení vyhlášky a § 3 odst. 2 zákona na ochranu ovzduší („*Veškerá paliva lze vyrábět, skladovat, dovážet, prodávat a používat jen v souladu se zvláštními právními předpisy, a s tímto zákonem a v souladu s požadavky na kvalitu ve lhůtách stanovených prováděcím právním předpisem. Jako palivo nelze použít odpad podle zákona o odpadech.*“), se nepřekrývají, neboť materiály, jejichž spalování je touto vyhláškou zakázáno, nemusí

být vždy odpady ve smyslu zákona o odpadech a proto souhlasil se zákazem spalovat v kotlích média, pro které nebyly pro kotle konstruovány.

Závěr:

Obce mohou v samostatné působnosti OZV zakázat

- spalovat tuhé, kapalné nebo plynné materiály, které nejsou určeny jako topné médium pro výrobu tepla;

- spalovat v kotlích média, pro které nebyly tyto kotle konstruovány.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 28/2008

Označení stanoviska:

Orgán obce oprávněný k rozhodování o prominutí místních poplatků podle obecně závazných vyhlášek o místních poplatcích

Právní předpis:

zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení:

§ 14 odst. 2 a 3, § 15, § 16

Související práv. předpisy:

zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova:

prominutí poplatku, úleva a osvobození od poplatku

Datum zpracování:

29. října 2008

Zpracoval:

JUDr. Ivo Šrom, v. r.

Schválili:

Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru;
JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz:

Který orgán obce rozhoduje o prominutí místních poplatků?

Stanovisko:

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“) umožňuje dva způsoby změny výše poplatkové povinnosti. Podle § 14 odst. 2 může obec stanovit **úlevy a osvobození** od poplatků. Učiní tak při stanovení dalších podrobností vybírání poplatku **přímo v textu obecně závazné vyhlášky**. V tomto pro-

cesu **rozhoduje zastupitelstvo obce v samostatné působnosti** a podle svého uvážení se v případě poskytnutí osvobození od poplatku či úlevy na poplatku vzdá touto formou části příjmů pro obec. Osvobození a úlevy zastupitelstvo takto poskytne určitému okruhu poplatníků, přičemž rámcově zná dopad na rozpočet obce.

Využití institutu osvobození nebo úlevy je **rozdílné od řízení o prominutí nebo snížení poplatku**. V případě prominutí nebo snížení poplatku se jedná o využití mimořádného prostředku, o který musí poplatník požádat. Ve smyslu ustanovení § 16 zákona o místních poplatcích může obec, která poplatky spravuje, ke zmírnění nebo odstranění tvrdosti v jednotlivých případech poplatky snížit nebo prominout. Toto ustanovení je zvláštní úpravou institutu prominutí nebo snížení poplatku, která má přednost před aplikací obecného ustanovení o prominutí poplatku podle § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“). Protože zákon o místních poplatcích neřeší procesní postup při řízení o prominutí nebo snížení poplatku, koná se řízení podle ustanovení § 55a odst. 3 a 4 zákona o správě daní a poplatků. Je tak stanoveno v § 55a odst. 5, podle něhož se odstavce 3 a 4 použijí i na řízení o prominutí daně nebo jejího příslušenství vedená správci daně (v tomto případě poplatku) na základě obdobného zmocnění stanoveného zvláštním předpisem. Oním zvláštním předpisem je zákon o místních poplatcích, který v § 14 odst. 3 stanoví, že řízení o poplatcích vykonává obecní úřad, přičemž podle § 15 zákona o místních poplatcích je působnost takto obecnímu úřadu stanovená výkonem přenesené působnosti. Příslušnost obecního úřadu je dána rovněž v § 1 odst. 3 zákona o správě daní a poplatků jako orgánu obce věcně příslušného ke správě poplatku podle zvláštního zákona.

Na základě výše uvedeného lze tedy učinit ten závěr, že **orgánem příslušným** k prominutí či snížení poplatku na žádost poplatníka je **obecní úřad**. Rozhoduje v **přenesené působnosti** v poplatkovém řízení na základě posouzení okolností v individuální žádosti poplatníka.

Toto stanovisko navazuje na stanovisko č. 6/2006, v němž byl ve věci příslušnosti orgánu obce rozhodujícího o prominutí místních poplatků učiněn stejný závěr. Ministerstvo vnitra tak v této věci zaujalo názor odlišný od názoru, vyjádřeného v publikaci S. Kadečka, *Zákon o místních poplatcích a předpisy související, ko-*

mentář, Praha, C. H. Beck, 2005, odkazujícího mimo jiné také na předchozí stanovisko Ministerstva vnitra, které dospělo k názoru odlišnému od názoru současného.

Tímto stanoviskem se ruší stanovisko č. 45/2004.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 29/2008

Označení stanoviska:

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) – veřejný pořádek

Právní předpis:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,

Ustanovení:

§ 10, § 34 a § 35

Související právní předpisy:

zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „lázeňský zákon“) zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova:

lázeňský statut, veřejný pořádek, veřejné prostranství, chov zvířat, hluk, čistota

Datum zpracování:

27. listopadu 2008

Zpracovali:

Mgr. Michal Ďurica, v.r.

Schválili:

Mgr. Petr Prokop, v.r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru
JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Stanovisko:

Ústavní soud svým nálezem sp. zn. Pl. ÚS 46/06 zrušil některá ustanovení obecně závazné vyhlášky č. 12/1993 města Mariánské Lázně (dále jen „vyhláška“), o veřejném pořádku v lázeňském městě Mariánské Lázně.

Vyhláška sama sebe prohlašuje svým způsobem za prováděcí vyhlášku k lázeňskému statutu pro lázeňské místo Mariánské Lázně. Dle § 10 odst. 1 lázeňského zákona stanoví lázeňské místo a jeho statut vláda nařízením. K tomu, aby mohla mít předmětná vyhláška charakter prováděcího předpisu, muselo by v lázeňském zákoně či v nařízení vlády, jímž se vydává lázeňský statut, existovat zákonné zmocnění k vydání takového

prováděcího právního předpisu. Ústavní soud však v této souvislosti konstatoval, že pouhá proklamační, že jde o vyhlášku „svým způsobem provádějící statut“, však její rozpor se zákonem nezakládá, ani není schopná sama o sobě vést k závěru, že napadená vyhláška je prováděcím právním předpisem v legislativně technickém pojetí.

Ústavní soud ve vztahu k **právní určitosti pojmů v obecně závazných vyhláškách** konstatoval, že použití relativně neurčitých pojmů není obecně závazným normám cizí a v podstatě vyžaduje, aby příslušný orgán jejich obsah případ od případu posoudil a rozhodl o postupu, který je pro takovou situaci předpokládán. Ústavní soud má tedy za to, že úprava přijatá v napadeném ustanovení, tedy použití relativně neurčitého pojmu, nevybočuje z mezí samostatné působnosti obce a pro případ možného zneužití uplatnění samosprávy při aplikaci a interpretaci relativně neurčité normy, který zákon neschvaluje, zůstává dotčenému subjektu právo obrany proti takovému rozhodnutí, a to i cestou soudní.

Ve vztahu k **omezení hlučnosti různých, i neprovozních, aktivit v zájmu nerušeného a pokojného užívání míst sousedících se zábavními podniky a diskotékami** se Ústavní soud vyjádřil, že regulace činností narušujících veřejný pořádek hlukem musí být poměřována povahou této činnosti a místem, kde je provozována, a zdůraznil i proporcionalitu její regulace směrem k zamýšlenému cíli. Ústavní soud konstatuje rozšíření v právním hodnocení problematiky regulace hluku obecně závaznými vyhláškami; napadenou úpravu ve vztahu ke sledovanému cíli („jiné zábavné podniky, jako například diskotéky musí být zajištěny tak, aby neurušily občany žijící v sousedství a blízkém okolí“) shledal proporcionální.

K **plošným zákazům** Ústavní soud uvedl, že existence místních specifik a potřeb na ně reagovat určitým regulačním způsobem naznačuje právě omezení zákazu pouze na určitá místa v obci, či na určité doby, nejlépe v kombinaci obojího. Plošné zákazy naopak naznačují svévoli, nerespektování principu proporcionality a osobování si pravomoci přijímat obecné regulace.

Ústavní soud konstantně rozhoduje, že ve vztahu k **přestupkům proti veřejnému pořádku a přestupkům proti pořádku v územní samosprávě** není možné, aby jednání, které je definováno přestupkovým zákonem jako přestupek proti veřejnému pořádku, mohla obec

zařazením do obecní vyhlášky stíhat jako přešupek proti pořádku v územní samosprávě podle § 46 odst. 2 zákona o přestupcích. Skutková podstata přestupku podle § 46 odst. 2 má subsidiární povahu ke skutkové podstatě přestupku podle § 47 odst. 1 zákona o přestupcích.

Zákaz přivádět zvířata na lázeňskou kolonádu je zákazem legitimním, dle Ústavního soudu, opřeným o ustanovení § 10 písm. a) příp. c) zákona o obcích.

Dosavadní postoj Ústavního soudu k **regulaci chovu a držení hospodářských zvířat obecně závaznými vyhláškami** byl takový, že je rušil s odůvodněním, že pravidla chovu zvířat upravuje zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých zákonů (veterinární zákon), který v ustanovení § 46 neobsahuje pro obec žádné zmocnění, ve kterém by mohla tuto oblast regulovat. Odpověď na otázku, zda obec nepřekročila meze své zákonné působnosti tím, že normuje oblast vyhrazené zákonné úpravě, však předpokládá identifikaci předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé. Pokud se nepřekrývají, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. Poměřením úpravy v napadené vyhlášce Ústavní soud konstatoval, že se její účel a cíl se zákonnou úpravou nekryjí. Ústavní soud konstatuje posun v právním hodnocení problematiky regulace chovu domácích zvířat obecně závaznými vyhláškami a z důvodů vyložených výše uzavírá, že město Mariánské Lázně sledovalo napadeným ustanovením legitimní cíl v rámci věcně vymezené oblasti § 10 písm. b) zákona o obcích, v níž může bez zákonného zmocnění ukládat obecně závaznou vyhláškou povinnosti. Ve vztahu ke sledovanému cíli (zákaz chovu domácích zvířat ve vnitřním lázeňském území) shledal Ústavní soud napadenou úpravu proporcionální. Ústavní soud dále uvedl, že zákaz chovu domácích zvířat vyhláškou musí být poměřován povahou tohoto zákazu, jeho rozsahem a místem, kde je uplatňován. Je tak třeba zdůraznit, že úprava v obecně závazné vyhlášce musí být proporcionální ve vztahu ke sledovanému cíli.

Ústavní soud v tomto nálezu potvrdil dosavadní přístup Ministerstva vnitra, jako dozorového orgánu k **zákazu regulace jízdy na kolech, motocyklech nebo autech na veřejných prostranstvích, která jsou pozemními komunikacemi.** Jízda na kolech, motocyklech nebo autech po parkových cestách však do oblasti upravené zákony nezasahuje. Ústavní soud v tomto směru konstatoval, že přestože parková cesta může mít s ohledem na místní podmínky charakter místní či účelové komunikace ve smyslu zákona o pozemních komunikacích, který neobsahuje žádné zmocnění k tomu, aby obec její problematiku dále upravila, lze toto pravidlo chápat jako výkon samostatné působ-

nosti obce v oblasti ochrany veřejné zeleně ve smyslu ustanovení § 10 písm. c) zákona o obcích.

Naproti tomu ustanovení, ve kterém se hovoří o **na-jždění na chodníky motorovými vozidly, ať z důvodu skládání a nakládání nebo parkování** Ústavní soud zrušil s odůvodněním, že se město Mariánské Lázně při vydání vyhlášky pohybovalo mimo hranice zákonem vymezené působnosti, konkrétně mimo rámec zákona o provozu na pozemních komunikacích, neboť zde účel chránit veřejnou zeď dle ustanovení § 10 písm. c) zákona o obcích odpadá.

K zásadnímu závěru dospěl Ústavní soud v oblasti **zvláštního užívání veřejného prostranství**, kde judikoval, že užívat veřejné prostranství nad obvyklou míru nebo k jinému než určenému účelu je možné na základě povolení příslušného odboru městského úřadu. Každý, komu bylo toto zvláštní užívání povoleno, je může užívat v rozsahu tohoto povolení. Stanovení dalších, blíže neurčitých omezení je v rozporu s požadavkem právní jistoty.

Ústavní soud dále v předmětném nálezu dovedl, že **spalovat předměty, shrabané listí na dvorech, zahrádkách a jiných volných prostranstvích (mimo odpadů, jelikož materie týkající se odpadů je kogentně a komplexně zpracována v zákoně o odpadech)** lze podřadit pod správu záležitostí místního nebo regionálního dopadu a její úprava je v zájmu obce a jejích občanů, ke které je obec zmocněna ustanovením § 10 písm. c) zákona o obcích. Zákon na ochranu ovzduší umožňuje jisté materiály na otevřených ohništích spalovat, obec však může jejich spalování zakázat a tím fakticky rozšířit zákonný zákaz, neboť je k normativní úpravě tohoto zákazu oprávněna na základě již zmíněného § 10 písm. c) zákona o obcích.

V oblasti **dozoru nad technickou nezávadností objektů** Ústavní soud judikoval, že samotný dozor přísluší orgánům státní správy ve smyslu stavebního zákona; **schůdnost chodníků** upravuje zákon o pozemních komunikacích. Konkrétní odpovědnost vlastníků domů je řešena občanskoprávními normami nebo je možno postupovat podle zákona o přestupcích, je-li chodník veřejným prostranstvím.

Lze shrnout, že uvedený nález konstatoval, že je možné v obecně závazné vyhlášce

- upravit chov zvířat, úprava v obecně závazné vyhlášce však musí být proporcionální ve vztahu ke sledovanému cíli a nesmí se dostat do kolize se zákony upravujícími danou oblast;
- zákaz vstupu se zvířaty na lázeňskou kolonádu v lázeňských městech a na určitá místa, pokud lze vzhledem ke konkrétním místním podmínkám vstup se zvířetem na určité místo považovat za činnost způsobitou narušit veřejný pořádek v obci;
- upravit zvláštní užívání veřejného prostranství nad obvyklou míru nebo k jinému než určenému

účelu na základě povolení příslušného odboru městského úřadu;

- omezit hlučnost různých, i neprovozních, aktivit v zájmu nerušeného a pokojného užívání míst sousedících se zábavními podniky a diskotékami;
- povolit spalovat předměty, shrabané listí na dvorech, zahrádkách a jiných volných prostranstvích (vyjma odpadů);

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
  - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným výkladům je oprávněn pouze příslušný soud
-

Komplexní stanoviska za rok 2008 - metodická pomůcka pro využití zákonného zmocnění při tvorbě obecně závazných vyhlášek (stanovisko k zákonnému zmocnění, vzor obecně závazné vyhlášky, doplňující informace)

A) Úvod a přehled dosud vydaných komplexních stanovisek

V rámci své metodické a koordinační pomoci územním samosprávným celkům poskytuje Ministerstvo vnitřní výkladová právní stanoviska a výklady k zákonu o obcích, zákonu o krajích a zákonu o hlavním městě Praze. Kromě jednotlivých stanovisek k aktuálním problémům vydává odbor dozoru a kontroly veřejné správy i tzv. **komplexní stanoviska**, která slouží jako metodická pomůcka pro využití zákonných zmocnění k tvorbě obecně závazných vyhlášek. Komplexní stanoviska jsou vlastně určité souhrny jednotlivých dokumentů, které se na sebe vážou a tvoří tak jeden souborný tematický celek obsahující:

- text zákonného zmocnění
- související právní předpisy
- vzor obecně závazné vyhlášky
- stanovisko k zákonnému zmocnění
- přehled souvisejících nástrojů právní regulace
- přehled související judikatury

V roce 2008 odbor nevydal žádná nová komplexní stanoviska, neboť dosavadních 30 komplexních stanovisek plně pokrývá potřeby územních samosprávných celků v oblasti vydávání obecně závazných vyhlášek v rámci zákonného zmocnění. Všechna komplexní stanoviska jsou uvedena v loňském sborníku (Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitřní 2007) a jsou dostupná na internetových stránkách odboru na adrese www.mvcr.cz/odk v rubrice 1. Aktuálně.

Během roku 2008 došlo však k aktualizaci několika komplexních stanovisek, a to s ohledem na judikaturu Ústavního soudu. Konkrétně se jedná o komplexní stanoviska č. **4, 10, 22 a 26**, jež jen ta jsou uvedena v letošní publikaci. V níže uvedeném přehledu zákonných zmocnění jsou vyznačena tučně.

B) Aktualizovaný přehled zákonných zmocnění

1. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek obce o vymezení školských obvodů
2. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje pro stanoviště vozidel taxislužby podmínky pro uzavření smlouvy s právníky nebo fyzickými osobami o užívání stanoviště, podmínky užívání stanoviště a Provozní řád upravující v souladu s místními podmínkami pravidla provozu na stanovišti taxislužby včetně cenových podmínek
3. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje jako podmínka k výkonu práce řidiče taxislužby na území obce

povinnost prokázat zkouškou řidiče znalosti místopisu, právních předpisů upravujících taxislužbu a ochranu spotřebitele, znalosti obsluhy taxamtru a způsob provádění zkoušky

4. **Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku dle § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů..... 123**
5. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem
6. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce o způsobu a podmínkách převozu a přechodného uložení zemřelých
7. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje úhrada vodného a stočného ve dvousložkové formě
8. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje způsob náhradního zásobování vodou a náhradního odvádění odpadních vod
9. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce o určení pořadí pro poskytování bytových náhrad
10. **Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti 135**
11. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek obce o zřízení a zrušení obecní policie a stanovení podrobností o stejnokroji a jeho nošení – pozn.: *od 1. 1. 2009 se ruší zákonné zmocnění podle § 27 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (tj. stanovení podrobností o stejnokroji obecní policie a jeho nošení) ? jednotné prvky stejnokroje strážníka bude od 1. 1. 2009 nadále upravovat vyhláška MV č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii.*
12. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje statut územně členěného statutárního města
13. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce o poplatku za komunální odpad
14. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce k trvalému označování psů a evidenci jejich chovatelů
15. – 16. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce o loteriích a jiných podobných hrách dle § 17 odst. 11 a § 50 odst. 4 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
17. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se nařizuje pro území obce nebo jeho část provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění
18. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezují prostory pro volné pobíhání psů
19. - 21. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují podmínky pro spalování nebo zákaz spalování rostlinných materiálů
22. **Zákonná zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek obce, kterými se stanovují koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí 139**
23. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanoví podmínky požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob (bude doplněno, v současné době probíhají legislativní práce v gesci GR HZS)
24. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou vydává Požární řád obce (bude doplněno, v současné době probíhají legislativní práce v gesci GR HZS)
25. Zákonné zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanoví systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území obce
26. **Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují závazné podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku 144**
27. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se reguluje prodej, podávání a konzumace alkoholických nápojů v případě konání kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti
28. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují podmínky pro poskytování služeb veřejnosti

hlášky obce, kterou se zcela nebo částečně osvobozují od daně z nemovitostí na území obce nemovitosti dotčené živelní pohromou

29. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vy-

hlášky obce, kterou se stanoví ceny stavebních pozemků v cenové mapě

30. Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují místní poplatky

C) Komplexní stanoviska aktualizovaná v roce 2008

4.

Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku dle § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Znění zákonného zmocnění dle § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zní:

„Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou

- a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány.

Vzory obecně závazných vyhlášek obce k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku dle § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

- a) regulace činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci

Varianta A – vymezení veřejných prostranství, na nichž je provozování činnosti zakázáno

OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....

č. .... / .....
k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku ..... na veřejných
prostranstvích

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. ... usneslo vydat na základě ustanovení § 10 písm. a) a ustanovení § 84 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku, jejímž cílem je *(zabránit něčemu, zajistit něco, znenamžit něco, dosáhnout něčeho)* .....

Čl. 1

Vymezení činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

Předmětem této OZV je ..... neboť se jedná o činnost, která by mohla narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

Čl. 2

Zákaz činností na některých veřejných prostranstvích

Činnosti uvedené v čl. 1 je zakázáno provádět na veřejných prostranstvích a v době vymezených v příloze této obecně závazné vyhlášky.

Čl. 3

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem ..... 200..

Podpis

.....
 Jméno Příjmení
 místostarosta

Podpis

.....
 Jméno Příjmení
 starosta

Příloha k obecně závazné vyhlášce č. ....
 Přehled veřejných prostranství, na kterých jsou zakázány činnosti, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci.

Vyvěšeno na úřední desce dne:
 Sejmuto z úřední desky dne:

Varianta B – vymezení veřejných prostranství, na nichž je provozování činnosti povoleno

OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....

k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku ..... na veřejných prostranstvích

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. ... usneslo vydat na základě ustanovení § 10 písm. a) a ustanovení § 84 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku, jejímž cílem je *(zabránit něčemu, zajistit něco, znemožnit něco, dosáhnout něčeho)* .....

Čl. 1

Vymezení činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

Předmětem této OZV ..... , neboť se jedná o činnost, která by mohla narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

Čl. 2

Místa a čas pro konání vymezených činností

Činnosti uvedené v čl. 1 je možno vykonávat pouze na veřejných prostranstvích a v době vymezených v příloze této obecně závazné vyhlášky.

Čl. 3

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem ..... 200...

.....
Podpis
 Jméno Příjmení
 místostarosta

.....
Podpis
 Jméno Příjmení
 starosta

Příloha k obecně závazné vyhlášce č. ....

Veřejná prostranství a doba povoleného výkonu činnosti podle této obecně závazné vyhlášky

- a) ulice ..... v době od ... do ...
 b) náměstí ... v době od ... do ...
 c) pozemek parc. č. .... v době od ... do ...
 d) .....
 e) .....

Vyvěšeno na úřední desce dne:
 Sejmuto z úřední desky dne:

b) regulace prostituce

Varianta A – vymezení veřejných prostranství, na nichž je provozování prostituce zakázáno

OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....

**k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení,
 poskytnutí a využití sexuálních služeb na veřejných prostranstvích**

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. ... usneslo vydat na základě ustanovení § 10 písm. a) a ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Vymezení činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

Nabízení, sjednávání, provozování a využívání sexuálních služeb je činností, která by mohla narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

Čl. 2**Zákaz činností na některých veřejných prostranstvích**

Činnosti uvedené v čl. 1 je zakázáno provádět na veřejných prostranstvích a v době vymezených v příloze této obecně závazné vyhlášky.

Čl. 3**Účinnost**

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem ..... 200...

Podpis

.....
 Jméno Příjmení
 místostarosta

Podpis

.....
 Jméno Příjmení
 starosta

Příloha k obecně závazné vyhlášce č. ....

Přehled veřejných prostranství, na kterých jsou zakázány činnosti, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci.

Vyvěšeno na úřední desce dne:
 Sejmuto z úřední desky dne:

Varianta B – vymezení veřejných prostranství, na nichž je provozování prostituce povoleno

OBECE .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....

**k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení,
poskytnutí a využití sexuálních služeb na veřejných prostranstvích**

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. ... usneslo vydat na základě ustanovení § 10 písm. a) a ustanovení § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Vymezení činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

Nabízení, sjednávání, provozování a využívání sexuálních služeb je činností, která by mohla narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

Čl. 2

Místa a čas pro konání vymezených činností

Činnosti uvedené v čl. 1 je možno vykonávat pouze na veřejných prostranstvích a v době vymezených v příloze této obecně závazné vyhlášky.

Čl. 3

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem ..... 200...

.....
Podpis
.....
Jméno Příjemce
místostarosta

.....
Podpis
.....
Jméno Příjemce
starosta

Příloha k obecně závazné vyhlášce č. ....

Veřejná prostranství a doba povoleného výkonu činnosti podle této obecně závazné vyhlášky

- a) *ulice* ..... v době od ... do .....
- b) *náměstí* ... v době od ... do .....
- c) *pozemek parc. č.* ..... v době od ... do .....
- d) .....
- e) .....

Vyvěšeno na úřední desce dne:
Sejmuto z úřední desky dne:

Varianta C – zákaz provozování prostituce na všech veřejných prostranstvích

OBECE .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....

**k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku při nabízení,
poskytnutí a využití sexuálních služeb na veřejných prostranstvích**

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. ... usneslo vydat na základě ustanovení § 10 písm. a) a ustanovení § 84 odst. 2 písmeno h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Vymezení činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

Nabízení, sjednávání, provozování a využívání sexuálních služeb je činností, která by mohla narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

Čl. 2

Zákaz činností na některých veřejných prostranstvích

Činnosti uvedené v čl. 1 je zakázáno provádět na všech veřejných prostranstvích, která se nacházejí v zastavěném území¹⁾ obce .....

Čl. 2

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem ..... 200...

.....
Podpis
.....
Jméno Příjemce
místostarosta

.....
Podpis
.....
Jméno Příjemce
starosta

1) § 189 odst. 1, § 2 odst. 1 písm. d), § 58 zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. hranice současně zastavěného území obce jsou vyznačeny v obecně závazné vyhlášce obce č. ..../....., o závazných částech územního plánu obce, v platném znění.

Vyvěšeno na úřední desce dne:
Sejmuto z úřední desky dne:

c) regulace žebření

OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....

o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, kterou se vymezují veřejná prostranství, na nichž se zakazuje žebření

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. ... usneslo vydat na základě § 10 písm. a) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1
Zákaz žebření

Na území města/obce ..... se zakazuje žebření na níže uvedených veřejných prostranstvích 1):

Příkladem: (možno i přílohou)

- a) U mateřských, základních, středních, vysokých a základních uměleckých škol a v okruhu .....m od nich;
- b) U hřbitovů, kostelů a synagogy v okruhu .....m od nich;
- c) U obchodních domů, restaurací, kulturních zařízení (*vhodně uvést konkrétně*), dětských hřišť, sportovišť a jejich součástí v okruhu ..... m od nich;

d) Na veřejných prostranstvích:

1. ulice .....
2. areály .....

Čl. 2
Zrušovací ustanovení

Zrušuje se Obecně závazná vyhláška č. .../200.. ze dne o ... (*uvěde se přesný název zrušované obecně závazné vyhlášky*) ze dne .....

Čl. 3
Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem .....

Podpis ..... *Podpis* .....
Jméno Příjemce ..... Jméno Příjemce .....
místostarosta ..... starosta

- 1) § 34 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Vyvěšeno na úřední desce:
Sňato z úřední desky:

d) regulace rušení nočního klidu a hlučných činností

OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....

o ochraně nočního klidu a regulaci hlučných činností

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. ... usneslo vydat na základě § 10 písm. a) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Vymezení činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku.

Činností, která by mohla narušit veřejný pořádek v obci, je:

- a) rušení nočního klidu,
- b) používání hlučných strojů a zařízení v nevhodnou denní dobu.

Čl. 2

Omezení činností

(1) Noční klid je dobou od 22.00 hod. do 06.00 hodin. V této době je každý povinen zachovat klid a omezit hlučné projevy.

(2) Každý je povinen zdržet se o nedělich a státem uznaných dnech pracovního klidu v době ... (*obec stanoví přiměřenou dobu, např. od 20:00 do 8:00*) veškerých prací spojených s užíváním zařízení a přístrojů způsobujících hluk, např. sekaček na trávu, cirkulárek, motorových pil, křovinořezů apod.

Čl. 3

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Podpis ..... *Podpis* .....
Jméno Příjemce ..... Jméno Příjemce .....
místostarosta ..... starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:
Sejmuto z úřední desky dne:

e) regulace užívání zábavné pyrotechniky

Varianta A

OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....

**k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných
 prostranstvích, kterou se reguluje užívání zábavní pyrotechniky**

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. .... usneslo
 vydat na základě ustanovení § 10 písmeno a) a ustanovení § 84 odst. 2 písmeno h) zákona
 č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně
 závaznou vyhlášku:

Čl. 1

**Vymezení činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu
 s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku**

Činností, která by mohla narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými
 mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, je:

- a) ... provádění pyrotechnických efektů a ohňostroju
- b) ...
- c) ...

Čl. 2

Vymezení veřejných prostranství a času pro konání určených činností

Činnost uvedenou v čl. 1 písmeno a) je možno vykonávat pouze mimo veřejná
 prostranství nacházející se v památkové zóně 1) města. Rada města může svým usnesením
 udělit výjimku místa konání na základě žádosti.

Žádost musí obsahovat:

- a) jméno, příjmení nebo název, trvalý pobyt nebo sídlo pořadatele akce, identifikační
 číslo nebo číslo rodné (pouze jedná-li se o fyzickou osobu podnikající pod rodným
 číslem)
- b) označení druhu akce, datum konání, počátek, konec a místo konání,
- c) předpokládaný počet osob, které se akce zúčastní,
- d) počet členů pořadatelské služby (člen pořadatelské služby musí být přítomen
 v průběhu konání celé akce a označen viditelným nápisem „Pořadatelská služba“).

Pokud rada města do 15 dnů od obdržení žádosti o věci nerozhodne a nepřijme usnesení, má
 se za to, že výjimka byla udělena. Výjimku může rada města odebrat svým usnesením.

Čl.3

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem ..... 200...

Podpis

Jméno Příjmení
 místostarosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

Podpis

Jméno Příjmení
 starosta

1) Vyhláška Ministerstva kultury č. 476/1992 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných měst za
 památkové zóny

Variancia B

**OBEČ .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. .... / .....**

k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích, kterou se reguluje užívání zábavní pyrotechniky (.....)

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. .... usneslo vydat na základě ustanovení § 10 písmeno a) a ustanovení § 84 odst. 2 písmeno h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Vymezení činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku

Činností, která by mohla narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, je:

- a) .....
b) .....
c) .....

Čl. 2

Vymezení veřejných prostranství a času pro konání určených činností

(1) Činnost uvedenou v čl. 1 písmeno a) je možno vykonávat pouze ..... (přesné označení místa, např. v okruhu ... m od budovy Okresního ředitelství Policie ČR) ..., a to v době od ... do ... hodin.

(2) Činnost uvedenou v čl. 1 písmeno b) je možno vykonávat pouze ..... (přesné označení místa, např. v okruhu ... m od budovy Finančního úřadu) ... a ... (přesné označení místa) ....., a to v době od ... do ... hodin.

(3) Činnost uvedenou v čl. 1 písmeno c) je možno vykonávat pouze ..... (přesné označení místa, např. ... m od budovy Územního pracoviště Krajské hygienické stanice ...) ....., a ... (přesné označení místa) ....., a to v době od ... do ... hodin.

Čl. 3

Zákaz činností na vymezeném veřejném prostranství

(1) Činnost uvedenou v čl. 1 písmeno b) je zakázáno provádět:

- a) ..... (např. na plochách veřejné zeleně v parku v ul. .... a v parku v ul. ....),
b) ..... (např. na ploše náměstí ..... náměstí .....),
c) ..... (např. na prostranství u kostela, které je ohraničeno zdmi domů č.p. ..., č.p. .... a č.p. .... v ulici ..... a .....).

(2) Činnost uvedenou v čl. 1 písmeno e) je zakázáno vykonávat na veřejných prostranstvích nacházející se v památkové zóně obce (města).

(3) Veřejná prostranství, na kterých jsou zakázány činnosti uvedené v čl. 3 odst. 1 až 3, jsou graficky znázorněna v přílohách č. 1 až .... této obecně závazné vyhlášky.

**Čl. 4
Účinnost**

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem ..... 200. .

Podpis

.....
Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....
Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:
Sejmuto z úřední desky dne:

Stanoviska k zákonnému zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku dle §10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

a) regulace činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci

**Stanovisko
odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra
č. 21/2008**

Označení stanoviska:	Zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a regulace provozování činností, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci
Právní předpis:	zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
Ustanovení:	§ 10 písm. a)
Související práv. předpisy:	Ústava, Listina základních práv a svobod
Klíčová slova:	veřejný pořádek, obecně závazná vyhláška, veřejné prostranství, 14. srpna 2008
Datum zpracování:	JUDr. Jaroslav Budínský, v.r., Mgr. Petr Prokop, v.r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace předpisů
Zpracovali:	JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
Schválili:	Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz: *Jaké jsou všeobecné limity obcí při vydávání obecně závazných vyhlášek dle § 10 a zákona o obcích?*

Stanovisko: Účelem ustanovení § 10 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), je vymezení věcných oblastí, v nichž je obec oprávněna bez zákonného zmocnění v právním smyslu tvořit právo. Děje se tak na základě ustanovení § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích, které je ve smyslu stanovení věcné působnosti obcí vydávat obecně závazné vyhlášky (dále jen „OZV“) rozvedením čl. 104 odst. 3 Ústavy. Podle tohoto ustanovení je také obec při vydávání OZV povinna se řídit zákony.

V souladu s tímto zákonným příkazem poskytuje § 10 písm. a) téhož zákona obci možnost ukládat vyhláškou v samostatné působnosti povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, zejména stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný

pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase OZV určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány. Výjimečně, dle dosavadní judikatury Ústavního soudu (viz bod 47 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 69/04 - 161/2007 Sb.) toliko při regulaci prostituce, má obec možnost takovou činnost zakázat úplně.

Obec tedy musí vždy nejprve zvažovat, zda určitou činnost považovat za činnost, jež by vůbec mohla narušit veřejný pořádek. Pokud se skutečně jedná o činnost, která pojmově může narušit veřejný pořádek, musí obec dále zkoumat, zda v konkrétních místních podmínkách dané obce dosahuje tato činnost takové intenzity, aby jí bylo možno reálně považovat za potenciální ohrožení místního veřejného pořádku. Není-li tato podmínka splněna, neměla by být daná činnost vyhláškou vůbec regulována.

S tím souvisí povinnost obce respektovat při ukládání povinností zároveň i rozsah své samostatné působnosti, tzn. respektovat omezení této působnosti na záležitosti týkající se zájmů obce a jejích občanů. Ukládané povinnosti se proto svým předmětem musí týkat „místních záležitostí“ (nesmí překročit meze samostatné působnosti obce) a jejich rozsah by měl být samostatně působnosti odpovídat (viz bod 19 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 30/06 - Sb. 190/2007). Pro všechny věcné oblasti takto vymezené § 10 písm. a) zákona o obcích tedy platí společná podmínka, že se vždy musí jednat o místní záležitosti, nikoli tedy o záležitosti krajského nebo celostátního významu, ježž regulace přísluší podle zákona krajům nebo správním úřadům jako výkon státní správy.

Dle současně interpretace obsahu i rozsahu práva obcí na jejich vlastní originální normotvorbu Ústavním soudem může obec upravovat také otázky a záležitosti, které jsou již upraveny předpisy práva veřejného nebo soukromého. Může tak ovšem činit pouze za předpokladu, že jí přijaté obecně závazné vyhlášky se co do předmětu a cíle regulace odlišují od takovýchto zákonných předpisů. Je-li tomu tak, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodů, že je již regulována na úrovni zákona. Ani soukromoprávní zákonná regulace bez dalšího nevylučuje regulaci prostřednictvím obecně závazných vyhlášek obcí, pokud se předměty a cíle jejich regulace liší (srov. judikaturu Ústavního soudu, především bod 34 a násl. nálezu sp. zn. Pl. ÚS 45/06 - 20/2007 Sb.).

Z tohoto důvodu je žádoucí zahrnout do textu obecně závazných vyhlášek upravujících místní záležitosti veřejného pořádku dle ustanovení § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, vždy také **informaci o předmětu a cíli regulace schvalovanou normou**.

Navíc samozřejmě platí, že obec sice může i bez výslovného zákonného zmocnění ukládat povinnosti, které jsou již upraveny zvláštními právními předpisy, avšak nemůže tyto již existující povinnosti svým právním předpisem modifikovat tak, že by došlo k rozporu právního předpisu obce s normou vyšší právní síly. Taková úprava, byť by se týkala otázek náležejících do samostatné působnosti obce, by byla v rozporu se zákonem (srov. např. bod 33 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 45/06 - Sb. 20/2008). Zeela zapovězena je možnost regulovat pomocí OZV záležitosti, jejichž regulace je vyhrazena vylučně zákonné úpravě.

Veřejná prostranství jsou vymezena v § 34 zákona o obcích a jsou jimi všechna náměstí, ulice, tržště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Ve vyhláškách upravujících místní záležitosti veřejného pořádku podle § 10 písm. a) obecního zřízení tak obec neurčuje, který prostor je veřejným prostranstvím; tím je pouze takový prostor, který splňuje zákonem stanovené znaky.

b) regulace prostitutek

**Stanovisko
odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra
č. 19/2008**

Označení stanoviska:	Regulace prostitutek (nabízení a poskytování sexuálních služeb)
Právní předpis:	zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů § 10 písm. a)
Ustanovení:	Ústava, Listina základních práv a svobod,
Související právní předpisy:	zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů prostitutek, veřejné prostranství
Klíčová slova:	14. srpna 2008
Datum zpracování:	JUDr. Jaroslav Budinský, v. r., Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru
Zpracovali:	projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů
Schválili:	JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
	Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz: *Jaké jsou možnosti obcí pro regulaci prostitutek prosřednictvím obecně závazných vyhlášek dle § 10 a zákona o obcích?*

Stanovisko:

Podle ustanovení § 10 písm. a) zákona č. 128/2000Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), může obec ukládat v samostatné působnosti povinnosti obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány. Podle tohoto ustanovení je obec oprávněna regulovat také nabízení prostitutek.

Ústavní soud ve své judikatuře (srov. např. nálezy sp. zn. Pl. ÚS 62/04 – č. 280/2005 Sb., nebo nálezy sp. zn. Pl. ÚS 50/03 – č. 567/2004 Sb.) vícekrát konstatoval, že obec může výkon určitých činností omezit, přizpůsobit svým podmínkám, ale ne úplně zakázat. To však nemůže platit absolutně. Ustanovení § 10 písm. a) je proto nutno interpretovat tak, že pokud určitá činnost může být na určitých veřejných prostranstvích obce provozována aniž by narušila veřejný pořádek nebo byla v rozporu s dobrými mravy, nesmí ji obec zakázat na všech

Obec tedy pouze určí ta z veřejných prostranství, na nichž lze nebo naopak nelze vykonávat určitou činnost. Ústavní soud se ve více svých nálezech zabýval požadavky na jejich vymezení v právních předpisech obcí, přičemž důvodil požadavky jejich jednoznačného a individualizovaného určení pouze v obecně závazných vyhláškách týkajících se místního poplatku za zvláštní užívání veřejného prostranství. Odpověď na otázku, zda se zákaz činnosti, které mohou narušit veřejný pořádek v obci, musí vztahnout pouze na místně určená veřejná prostranství a vymezené časové úseky během dne, však není zcela jednoznačná. Jedná se totiž o požadavek, který je diktován obecním principem proporcionality.

V souladu s principem proporcionality obecně platí, že **obec by neměla své zákazy s výjimkou prostitutek formulovat plošně, ale vždy jen v co nejméně omezujícím rozsahu.** To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá, ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci. Příkladem může být regulace činnosti narušujících veřejný pořádek hlukem, která se může dostat do kolize s ústavní garancí svobody projevu. Regulace totiž musí být ve vztahu přesné proporcionality ke sledovanému cíli, přípustnému podle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, neboť k plošným zákazům, které je třeba učinit bez ohledu na místní zvláštnosti, slouží primárně zákon. Existenci místních specifíků a potřeb na ně reagovat určitým regulačním způsobem naznačuje právě omezení zákazu pouze na určitá místa v obci či na určité doby, nejlépe v kombinaci obojího.

Právomoc obce stanovit povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku se však neomezuje jen na veřejná prostranství. Zákon totiž výslovně nevylučuje, aby činnost, která může narušit veřejný pořádek v obci, byla obecně zakázána všude tam, kde může narušit veřejný pořádek. Možnost uložit plošný zákaz určité činnosti způsobilé vážně narušit veřejný pořádek v obci, ať už k ní dojde na kterémkoliv místě na jejím území, ve své nedávné judikatuře již Ústavní soud dovodil, i když zatím pouze v případě regulace prostitutek resp. nabízení a poskytování sexuálních služeb (viz nálezy sp. zn. Pl. ÚS 69/04 - 161/2007 Sb., bod 47).

Dle nálezu sp. zn. Pl. ÚS 35/06 ze dne 22. dubna 2008 však **obec může uplatnit svou regulaci také na činnosti odehrávající se na jiných než veřejných prostranstvích, pokud ovšem se jejich následky projevují také na veřejných prostranstvích nebo pokud jsou způsobilé narušit veřejný pořádek v obci.**

Tímto stanoviskem se ruší stanovisko č. 10/2008.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko není právně závazné, neboť k závazným vyhláškám je oprávněn pouze příslušný soud

- c) regulace žebřání – stanovisko zrušeno
 d) regulace rušení nočního klidu a hlučných činností

**Stanovisko
 odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra
 č. 18/2008**

Označení stanoviska: Regulace rušení nočního klidu a používání hlučných strojů a zařízení

Právní předpis: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů § 10 písm. a)

Ustanovení: Související právní předpisy: zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
 noční klid, hluk, hlučné stroje
 12. srpna 2008

Klíčová slova:
Datum zpracování: JUDr. Jaroslav Budinský, v.r., Mgr. Petr Prokop, v.r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru
Zpracoval: JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního
 Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Schválili:
Dotaz: *Mohou obce obecně závaznými vyhláškami regulovat v souladu se zákonem rušení nočního klidu a používání hlučných strojů a zařízení?*

Stanovisko:
 Obecně platí, že rušení nočního klidu a obtěžování hlukem a vibracemi, které by mohlo narušit veřejný pořádek a vzbudit veřejné pohoršení, je regulováno § 47 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů a § 127 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. V takovýchto případech je vhodné vzít v úvahu podle místních poměrů i to, zda jde o rušení ojedinělé, opakované, úmyslné apod. Pokud jde o hluk a vibrace vyvolané výrobní nebo jinou podnikatelskou činností, je tato problematika upravena zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví

veřejných prostranstvích obce. V případě, že provozování určité činnosti představuje potenciální zásah do chráněného statku (mravní výchova dětí a mládeže), ať je provozována na kterémkoli veřejném prostranství obce, může ji obec zakázat provozovat na všech veřejných prostranstvích. Vždy je zapotřebí hodnotit intenzitu zásahu a význam ohroženého právech chráněného statku na straně jedné a význam činnosti, která se má zakázat na straně druhé.

Prostituce, neboli nabízení a poskytování sexuálních služeb, je však prozatím jedinou činností, kterou je podle rozhodnutí Ústavního soudu (viz nálezh sp.zn. Pl. ÚS 69/04 - č. 61/2007 Sb.) možno zakázat na všech veřejných prostranstvích v obci. Provozování této činnosti totiž ohrožuje dobré mravy a především výrazně ohrožuje mravní výchovu dětí a mládeže. Potřebu mimořádné ochrany tohoto právech chráněného statku před následky provozování prostituce je třeba hodnotit velice vysoko, neboť žádná jiná činnost nedosahuje takovou extrémnost zásahu do záležitosti veřejného pořádku. K opodstatněnosti plošného zákazu prostituce na celém území obce ovšem Ústavní soud dospěl nejen v důsledku povahy této činnosti, ale i v kontextu existujících mezinárodněprávních závazků České republiky a také úplné absence její úpravy na zákonné úrovni.

Ve svém nálehu sp. zn. Pl. ÚS 35/06 ze dne 22. dubna 2008 však Ústavní soud dokonce uvedl, že pravomoc obce stanovovat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku se neomezuje jen na veřejná prostranství, jak by snad mohlo vyplývat z ustanovení věty za středníkem v § 10 písm. a) zákona o obcích. Díky tomu tedy obec může svou regulaci uplatnit i na činnosti odehrávající se na jiných místech než veřejných prostranstvích, pokud se jejich následky projevují na veřejných prostranstvích nebo pokud jsou způsobitelné významně narušit veřejný pořádek v obci.

Prostituce je tudíž sociálně patologický jev, který podle historických zkušeností nelze zcela vymýtit. Lze ji však regulovat tak, aby nenarušovala veřejný pořádek, pokud možno neohrožovala mravní výchovu dětí a neurážela mravní cítění veřejnosti. Současná právní úprava dává obci na výběr ze tří možností, jak nabízení prostituce regulovat:

- 1) neupravovat ji vůbec,
- 2) zakázat ji na všech veřejných prostranstvích, tj. vykázat ji za zavřené dveře,
- 3) negativně či pozitivně vymežit určitá veřejná prostranství, na kterých lze prostituci nabízet.

V případě, že se obec rozhodne upravit obecně závaznou vyhláškou regulaci nabízení prostituce na veřejných prostranstvích, lze ji upravit zákazem na všech veřejných prostranstvích v obci, neboť jde o jednání, které je v rozporu s dobrými mravy a provozování této činnosti představuje potenciální zásah do chráněného statku, ať je provozována na kterémkoli veřejném prostranství v obci.

Závěrem lze shrnout, že obce jsou oprávněny upravit regulaci nabízení prostituce obecně závaznou vyhláškou podle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích, buď zákazem této činnosti na všech veřejných prostranstvích nebo pouze vymezením veřejných prostranstvích, na kterých tuto činnost povolí, anebo nemusí tuto činnost upravit vůbec.

Tímto stanoviskem se ruší stanovisko č. 19/2007.

Poznámky:
 - stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
 - stanovisko není právně závazné, neboť k závazným vyhláškám je oprávněn pouze příslušný soud

a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – viz jeho díl VI: „Ochrana před hlukem, vibracemi a neionizujícím zářením.“

Ustanovení § 10 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zmocňuje obec k vydání obecně závazných vyhlášek spočívajících k regulaci činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek. V rámci aplikace tohoto zákonného zmocnění však obec v souladu s ustálenou judikaturou Ústavního soudu musí dohrázet mezi své působnosti vymezené zákonem. Nemůže tudíž upravovat otázky, které jsou vyhrazeny výlučně zákonné úpravě, ani otázky, které jsou již upraveny předpisy práva veřejného či soukromého, upravovat odlišným způsobem (viz např. bod 17 nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. US 44/06 – č. 189/2007 Sb.).

V návaznosti na tyto závěry je tedy otázkou, zda přednětém OZV může být omezení hluchoty nebo zákaz používání hlučných strojů a zařízení, zda jejich regulaci nepřetřekovala obec mezi své zákonné působnosti tím, že normuje oblast vyhrazené zákonné úpravě (např. zákonu o přestupcích nebo zákonu o ochraně veřejného zdraví). Odpověď formuloval Ústavní soud v svých nálezech sp. zn. Pl. US 45/06 (č. 20/2008 Sb.) a sp. zn. Pl. US 35/06 ze dne 22. dubna 2008, kde konstatuje, že je zde nezbytná identifikace předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé. Pokud se nepřetřekují, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. Ani soukromoprávní zákonná regulace bez dalšího nevylučuje regulaci prostřednictvím obecně závazných vyhlášek obcí, pokud se přednětá a cíle jejich regulace liší.

Ústavní soud zdůrazňuje např. zaměření zákona o ochraně veřejného zdraví především na dlouhodobě hlukové zařízení životního prostředí a „na ochranu před hlukem, který svou velkou intenzitou a délkou trvání hlukové zájeze může ohrozit zdraví obyvatelstva. Cílem této regulace tedy není hluk jednorázový, méně intenzivní, který však může narušit veřejný pořádek a soužití v obci.“ Také pokud jde o regulaci provozoven služeb nebo veřejných produkcí hudby, je zákon zaměřen spíše na dlouhodobější činnosti, produkující zvýšenou hlučkovou zátěž, škodlivou (resp. potenciálně škodlivou) pro veřejné zdraví, nikoli tedy na jednorázový hluk narušující veřejný pořádek a občanské soužití v obci. Skutečnost, že je otázkou hluku regulována zákonem č. 258/2000 Sb., tedy bez dalšího nevylučuje regulaci vyhláškou vydanou v rámci samostatné působnosti obce.

Uvedené závěry ovšem přiznávají obci oprávnění regulovat používání hlučných přístrojů a rušení nočního klidu v samostatné působnosti formou OZV pouze za určitých podmínek. Přípustné je např. omezení všech prací se zařízeními způsobujícími hluk v ranních a nočních hodinách (do 8:00 hod a od 20:00 hod) ve dnech pracovního klidu. Jde totiž o to, aby příslušné činnosti nebyly v obci zcela zakázány, ale pouze přiměřeně omezeny. Pořebné hlučné práce je tak možné vykonávat, ovšem pouze v čase, kdy budou zásahy do oprávněných zájmů ostatních obyvatel obce minimální.

K problematice rušení nočního klidu se Ústavní soud vyjádřil především v nálezu sp. zn. Pl. US 44/06 (č. 189/2007 Sb.) tak, že definuje-li obec dobu nočního klidu a stanoví-li po tuto dobu přiměřená omezení (zachovávat klid a omezit hlučné projevy), nepřetřekují tím mezi stanovené § 10 písm. a) a písm. b) zákona o obcích. „Pojem nočního klidu není v žádném právním předpise vymezen. Je proto potřeba považovat za užitečné, učiní-li tak obec v rámci úpravy místních záležitostí veřejného pořádku vyhláškou. Konkretizace pojmu nočního klidu také za situace, kdy je „porušení nočního klidu“ bez bližšího upřesnění přestupkem proti veřejnému pořádku [§ 47 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích], zádočním způsobem přispěje k právní jistotě.“, uvádí Ústavní soud v citovaném nálezu.

V nálezu sp. zn. Pl. US 35/06 ze dne 22. dubna 2008 Ústavní soud zdůraznil odlišnost definování nočního klidu a noční doby z hlediska ustanovení § 47 zákona o přestupcích. Připomíná však, že v souladu s principem proporcionality obecní plati, že obec by neměla zákazy (vzhledem k nálezu sp. zn. Pl. US 69/04 s výjimkou prostituce) formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá, ve vyhláске vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci. Jako příklad užívá právě regulaci činnosti narušujících veřejný pořádek hlukem.

Zároven v této souvislosti poznamenává, že pravomoc obce stanovit povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku se neomezuje jen na veřejná prostranství. Obec tak svou regulaci může uplatnit i na činnosti odehrávající se na jiných místech než veřejných prostranstvích, pokud se jejich následky projevují na veřejných prostranstvích nebo pokud jsou způsobit veřejný pořádek v obci narušit.

Z výše uvedeného vyplývá, že obec nemohou paušálně zakázat používání hlučných zařízení, tzn. zakázat jejich používání po delší čas (např. celý pracovní den či dokonce více po sobě jdoucích dni nebo celý víkend), mohou však používání těchto zařízení přiměřeně omezit, (např. v ranních a večerních hodinách, po celý jeden den pracovního klidu za předpokladu, že je to kompenzováno možností užívat je po celý další den víkendu, apod.). Obec také mohou v obecně závazných vyhláškách definovat dobu nočního klidu a stanovit po tuto dobu přiměřená omezení, přičemž tak mohou učinit i pro jiná než veřejná prostranství.

Tímto stanoviskem se ruší stanovisko č. 33/2007.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko je závazné jen pro výkon dozoru

baňské správě, ve znění pozdějších předpisů, a navazující vyhláškou Českého báňského úřadu č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, i když obec stále nemůže přikročit k absolutnímu zákazu používání zábavní pyrotechniky na svém území. Obec je však oprávněna regulovat za určitých podmínek používání pyrotechnických předmětů v samostatné působnosti formou obecně závazné vyhlášky. Tuto skutečnost dovodil Ústavní soud v nálezu již ve svém nálezu sp. zn. Pl. US 57/05 (486/2006 Sb.), kde konstatoval, že „*povinnost, kterou má obec možnost uložit v rámci věcně vymezené samostatné působnosti ve smyslu § 10 zákona o obcích, je nutné interpretovat tak, aby se ukládání zákazů či příkazů nedostalo do rozporu s kogentními zákonnými normami nebo ústavním pořádkem*“.

Jak vyplývá z dalšího obsahu citovaného nálezu, je otázkou zákonnosti regulace používání pyrotechnických produktů třeba posoudit také na základě interpretace účelu, který vyhláška touto regulací sleduje. Tento účel pak musí být širší než účel sledovaný zákonem č. 61/1988 Sb., tj. zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. V konkrétním případě to znamená, že je obec oprávněna omezit používání zábavní pyrotechniky např. za účelem ochrany majetku, zejména pak v jeho kulturně sociální dimenzi dané veřejným zájmem na ochraně kulturních památek. Stejně tak je tomu i v případě regulace používání zábavní pyrotechniky jako činnosti narušující veřejný pořádek hlukem nebo za účelem ochrany občanského soužití v obci.

Ústavní soud zde ovšem trvá na dodržení určitosti stanoveného zákazu spočívající v dostatečné konkretizaci veřejných prostranství, na nichž se příslušný zákaz uplatňuje, byť již dle nálezu sp. zn. Pl. US 35/06 ze dne 22. dubna 2008 nejde o požadavek vyplývající z díkce § 10 písm. a) zákona o obcích, nýbrž o požadavek, který je diktovan obecným principem proporcionality. V souladu s principem proporcionality totiž obec platí, že obec by neměla zakázat (vzhledem k nálezu sp. zn. Pl. US 69/04 s výjimkou prostitutek) formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá, ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsoblosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Na druhé straně však Ústavní soud v bodu 27 tétož nálezu poznamenává, že pravomoc obce stanovovat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí, veřejného pořádku se neomezuje jen na prostranství veřejná. Obec totiž svou regulaci může uplatnit i na činnosti odehrávající se na jiných místech než veřejných prostranstvích, pokud se jejich následky projevují na veřejných prostranstvích nebo pokud jsou způsobily narušit veřejný pořádek v obci.

Shrnmě-li tedy, není obec oprávněna prostřednictvím obecně závazné vyhlášky přistoupit k plošnému paušálnímu zákazu používání pyrotechnických předmětů na svém území. Takový zákaz lze stanovit pouze ve vztahu k určitým, přesně vymezeným veřejným, avšak i jiným prostranstvím a také časům, vyznačují-li to zajištění místních záležitostí veřejného pořádku s ohledem na potřebu ochrany majetku, ochrany nočního klidu nebo občanského soužití v obci.

Tímto stanoviskem se ruší stanovisko č. 10/2006.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko je závazné pro výkon dozoru

e) regulace užívání zábavní pyrotechniky
Stanovisko
odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra
č. 20/2008

Označení stanoviska:	Regulace používání zábavní pyrotechniky v obecně závazné vyhlášce
Právní předpis:	zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
Ustanovení:	§ 10, § 35
Související práv. předpisy:	zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní baňské správě, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi
Klíčová slova:	zábavní pyrotechnika, veřejný pořádek
Datum zpracování:	14. srpna 2008
Zpracoval:	JUDr. Jaroslav Budinský, v. r., Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru
Schválili:	JUDr. Miroslav Brtna, vedoucí oddělení legislativně-právního Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Dotaz: *Jaké jsou možnosti obcí regulovat prostřednictvím obecně závazných vyhlášek používání zábavní pyrotechniky?*

Stanovisko:
 Na základě ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích je obec oprávněna ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a tím eliminovat činnosti, které by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku. V rámci aplikace tohoto zákonného zmocnění obec v souladu s ustálenou judikaturou Ústavního soudu musí dodržet meze své působnosti vymezené zákonem, avšak zároveň může upravovat také otázky a záležitosti, které jsou již upraveny předpisy práva veřejného nebo soukromého. Může tak ovšem činit pouze za předpokladu, že jí přijaté obecně závazné vyhlášky se co do předmětu a cíle regulace odlišují od takového zákonných předpisu. Je-li tomu tak, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. Ani soukromoprávní zákonná regulace bez dalšího nevylučuje regulaci prostřednictvím obecně závazných vyhlášek obcí, pokud se předměty a cíle jejich regulace liší (viz bod 34 a následně Ústavního soudu sp. zn. Pl. US 45/06 - 20/2008 Sb.).

Problematiku proděje a používání pyrotechnických předmětů tedy již nelze mit za dostatečně regulovanou zákonem č. 61/1988Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní

10.

Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

Znění zákonného zmocnění dle § 10 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zní:

„Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou
c) k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně (dále jen „veřejná zeleně“) a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.“

Vzor obecně závazné vyhlášky obce o užívání plakátovacích ploch v majetku obce

OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....

o užívání plakátovacích ploch v majetku obce

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. ... usneslo vydat podle ust. § 10 písm. c) a ust. § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Vymezení plakátovacích ploch v majetku obce

Přehled umístění plakátovacích ploch v majetku obce je znázorněn v příloze této obecně závazné vyhlášky (dále jen „vyhláška“).

Čl. 2

Povinnosti k užívání plakátovacích ploch

1. Plakátování na plochách, uvedených ve článku 1, zajišťuje pouze obec, *(případně organizace zřizovaná obcí)*.
2. Požadavky na zajištění plakátování na plochách, uvedených ve článku 1, předkládá žadatel obecnímu úřadu.
3. Na plochách, uvedených ve článku 1, se zveřejňují pouze ... *(např. informace a pozvánky o konání sportovních, kulturních, společenských, prodejních a politických akcích)*.
4. Plakátování na plochách, uvedených ve článku 1, zajišťované jinými osobami a zveřejňování jiných informací, než je uvedeno ve vyhlášce, je zakázáno.

Čl. 3

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem ... 200...

Podpis

.....
Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....
Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:
Sejmuto z úřední desky dne:

Vzor obecně závazné vyhlášky obce k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně

OBECE .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....

k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. .... usneslo vydat podle ust. § 10 písm. c) a ust. § 84 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Úvodní ustanovení

1. Předmětem této obecně závazné vyhlášky je stanovení povinností k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně (dále jen „veřejná zeleň“).
2. Cílem této obecně závazné vyhlášky je *(zabránit něčemu, zajistit něco, znemožnit něco, dosáhnout něčeho)* ..... např. zajistit zlepšení estetického vzhledu obce).

Čl. 2

Čistota ulic a jiných veřejných prostranství

1. Každý je povinen počínat si tak, aby nezpůsobil znečištění ulic a jiných veřejných prostranství.
2. Znečištěním ulice či jiného veřejného prostranství se pro účely této vyhlášky rozumí ..... *(obecná definice či příkladný výčet)*.
3. Kdo způsobil znečištění ulice či jiného veřejného prostranství, je povinen znečištění neprodleně odstranit.
4. V případě znečištění ulice nebo jiného veřejného prostranství vykály zvířete odstraní neprodleně toto znečištění osoba, která má zvíře v dané chvíli ve své péči.

Čl. 3

Ochrana veřejné zeleně

1. Vlastník nebo ..... *(uživatel, správce, apod.)* veřejné zeleně je povinen zeleň udržovat formou pravidelných sečí. Četnost sečí je minimálně ..... *(např. jednou)* ročně. Po provedené seči musí být posekaná hmota odstraněna nejpozději do ..... *(např. pěti)* dnů.

2. Každý je povinen počínat si tak, aby nezpůsobil znečištění či poškození veřejné zeleně.

3. Na plochách veřejné zeleně je zakázáno:

- a) ...
- b) ...
- c) ... *(např. rozkládat oheň, stanovat, apod.)*

Čl. 4
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem .... 200. . .

..... Podpis Jméno Příjmení místostarosta	..... Podpis Jméno Příjmení starosta
--	---

Vyvěšeno na úřední desce dne:
 Sejmuto z úřední desky dne:

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 17/2008

Označení stanoviska:	Obecně závazné vyhlášky k zabezpečení ochrany životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejně zeleně na území obce a o užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti
Právní předpis:	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
Ustanovení:	§ 10 písmeno c), § 34
Související práv. předpisy:	Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny aj.
Clíčová slova:	čistota, veřejné prostranství, zařízení obce
Datum zpracování:	7. srpna 2008
Zpracovali:	Mgr. Aleš Křížán, v. r., Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru
Schválili:	projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Stanovisko:

Obec může v obecně závazné vyhlášce regulovat záležitosti náležející do samostatné působnosti, jimiž jsou podle ust. § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“):

- 1) záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajím nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce nebo o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy,
- 2) záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon.

Při ukládání povinnosti je obec současně povinna respektovat rozsah své samostatné působnosti, tzn. respektovat omezení této působnosti na záležitosti týkající se obce a jejích občanů. Ukládané povinnosti se proto svým předmětem musí týkat „místních záležitostí“.

Zákonné zmocnění k ukládání povinnosti k zajištění veřejného pořádku a čistoty v obci vyplývá z ustanovení § 10 písm. c) zákona o obcích. Podle tohoto ustanovení může obec ukládat v samostatné působnosti povinnosti obecně závaznou vyhláškou k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejně zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

Zákonné zmocnění hovoří o **zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství**, jimiž jsou dle ustanovení § 34 zákona o obcích všechna náměstí, ulice, tržště, chodníky, veřejná zeleně, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící

obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k omuto prostoru. Veřejné prostranství musí být pro účely vyhlášky určeno jednoznačně pro zachování principu právní jistoty.

Při přípravě obecně závazných vyhlášek v této oblasti je nutno vycházet z toho, že část této problematiky zvláštní předpis již upravuje. Ochrana životního prostředí je upravena např. zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody“), zákonem č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů. Nanesení životního prostředí v obci může být postihuováno jako správní delikt podle ustanovení § 58 zákona o obcích, případně jako přestupek podle ustanovení § 47 nebo § 47b zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, (dále jen „zákon o přestupcích“) a současně dle zákona o ochraně přírody.

Jednáni jako odhazování nedopalků, smetí, papírů, obalů, zbytků jídla a jiných odpadků mimo odpadkové koše, odhazování krmiva pro zvířata a ptactvo, znečišťování splaškovými vodami a jinými závadnými a znečišťujícími látkami, znečištění způsobená chováním zvířat, skládání stavebních materiálů, poškozování a znečišťování porostů, zařízení a vybavení ve veřejné zeleni spadají pod ustanovení § 47 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích, podle něž se přestupku proti veřejnému pořádku se dopustí ten, kdo znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost uklídku veřejného prostranství. Aplikovatelné je též ustanovení § 47 odst. 1 písm. g) téhož zákona, zakazující poškozování nebo neoprávněné zabránění veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu nebo veřejně prospěšného zařízení, resp. písm. h), zakazující neoprávněné založení skládky nebo odkládku odpadků nebo odpadů mimo vyhrazená místa.

Obci nepřislouží vyhláškou podle § 10 písmeno c) upravovat ani **nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky**, protože by tím obec zasáhla do působnosti orgánů státní správy (zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů).

Zákaz spalování (zneškodňování) **odpadů** upravuje zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, jde tedy rovněž o oblast v působnosti státní správy (§ 12). **Podmínky spalování rostlin** může, podle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší (§ 3 odst. 5 a § 50 odst. 3), stanovit obecně závaznou vyhláškou. **Zákaz vylévání závadných tekutin do kanalizace** je upraveno zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách („vodní zákon“), který v této oblasti obci samostatnou působnost nedává. **Zákaz odhazovat hořící a doutnající předměty, rozžehávat a udržovat otevřené ohně** je obsažen v předpisech regulujících podmínky požární ochrany (viz zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, § 17).

Problematicku provádění údržby a oprav motorových vozidel, jakož i nakládání s vraky vozidel řeší zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. Samce za znečištění místních komunikací je upravena v § 28 téhož zákona. Schůdnost chodníků je upravena ustanovením § 27 odst. 4 téhož zákona (většně zákonné odpovědnosti za škodu).

Podle ust. 10 písm. c) zákona o obcích **jsou obce oprávněny** stanovit v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti. Zásah do vlastnických práv jiných osob přitom nepřipadá v úvahu, protože zákon hovoří o **zařízeních obce**, což je nutno chápat jako zařízení **ve vlastnictví obce**. Jako příklad lze uvést **obecní plakátovací plochy**. Zákon o přestupcích však stanovuje, že přestupkem je poškozování nebo ničení veřejně prospěšných zařízení, konkrétně dopravních značek, jízdních řádů, označení zastávek veřejné dopravy, dopravních staveb, vodovodu a kanalizací, poštovních schránek, rozvodů elektriny, tepla nebo topných plynů, turistických značek nebo orientačního značení, veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu nebo veřejně prospěšného zařízení, tabulek s označením ulic nebo jiného veřejného

ochrany svého vlastnictví na úkor vlastnictví jiných osob. Pokud chce obec chránit veřejnou zeleň v režimu § 10 písm. c), případně veřejný porádek v režimu § 10 písm. a) zákona o obcích, např. zákazem neoprávněného (ve smyslu nedostatku svolení vlastníka pozemku) stanování a táboření na vymezených veřejných prostranstvích, případně území obce, pak to musí činit zásadně bez ohledu na vlastnictví konkrétního pozemků“.

Toto stanovisko se ruší stanovisko č. 9/2008.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko není právně závazné, neboť k závazným vykladem je oprávněn pouze příslušný soud

prostranství. Na základě obecně závazné vyhlášky o užívání plakátovacích ploch nelze proto ukládat sankce.

Na ustanovení vylepování plakátů, reklam, inzerátů, oznamení a jiných zpráv mimo vyhrazené plochy by, kromě shora uvedených ustanovení přestupkového zákona, mohlo být aplikovatelné též ustanovení § 47b odst. 1 písm. d) téhož zákona, podle něhož se přestupku dopustí ten, kdo neudržuje čistotu a pořádek na svém nebo jim užíváním pozemku tak, že naruší vzhled obce.

Zákonné zmocnění obsažené v ust. § 10 písm. c) zákona o obcích sice zdánlivě nabízí poměrně široké možnosti aplikace, existuje však velké množství zvláštních zákonných zmocnění, obsažených ve speciálních zákonech. Každá jednotlivá oblast dle pojmu v zákonném zmocnění je již určitým způsobem regulována prostřednictvím samostatné úpravy ve speciálních zákonech.

Ústavní soud však nálezem Pl. ÚS 45/06 prohlásil, že k regulaci udržby veřejné zeleně (jež tvoří součást veřejného prostranství) obecně závaznou vyhláškou lze přistoupit, pokud tím obce sleduje jiný předmět a cíl regulace, než jaký je obsažen v existující zákonné úpravě (například zohlednění estetické stránky věci, nikoli rostlinolékařské). Potvrdil to též nálezem Pl. ÚS 35/06, kde dodává, že „...Zákon o obcích druhou možností (Pozn.: tedy ochranu estetického vzhledu obce) nevylučuje a tato možnost se také jeví jako podstatně racionálnější výklad zákona, neboť za součást životního prostředí (o kterém hovoří citované ustanovení zákona o obcích) lze považovat vše, co člověka obklopuje a od čeho se odvíjí kvalita jeho života.“ Pokud by byla ochrana veřejné zeleně chápána jen jako ochrana rostlin rostoucích na veřejných prostranstvích, pak se cíl a předmět regulace, podle § 10 písm. c) zákona o obcích, zcela překrýval s cílem a předmětem regulace zákonů na úseku ochrany životního prostředí. Pak by, věcná působnost obce podle § 10 písm. c) zákona o obcích (ochrana životního prostředí a zeleně) byla prázdnou kategorií, neboť by obci nezbyval k úpravě žádný prostor. Ústavní soud zvolil výklad druhý, který umožňuje obci regulovat nakládání s veřejnou zelení, včetně povinnosti pravidelných sečí a jiné udržby této zeleně, samostatně za dodržení principu přiměřenosti takového zásahu do vlastnického práva třetích osob.

Zlepšení estetického vzhledu veřejné zeleně, která je důležitou součástí životního prostředí člověka. Žijícího v městské aglomeraci, je legitimním cílem úpravy obecně závaznou vyhláškou. Právní předpis obce se však nesmí dostat do rozporu s normou vyšší právní síly, v případě obecně závazných vyhlášek se zákonem (zášada *lex superior derogat inferiori*).

Vždy musí obec jednoznačně identifikovat předmět a cíl regulace v obecně závazné vyhlášce tak, aby se upravovaná oblast nepřekrývala s již upravenou oblastí na úrovni zákona. Pokud se tedy cíl regulace obecního předpisu liší od zákonné úpravy, obec má možnost vydat v této oblasti právní předpis. K provedení odlišné úpravy místní záležitosti v obecně závazné vyhlášce nepostačuje pouhé zdůvodnění, že speciální zákon (a obecně závazná vyhláška) sledují vzájemně odlišného předmětu (oblasti) a cíle, ale je nutné, aby tato odlišnost byla dobře doveditelná (také) z textu obou právních předpisů. Vždy se musí jednat o cíl aprobovaný, resp. dovolený a obec se musí polybovat v mezích své působnosti.

Ústavní soud také ustoupil od názoru, (např. sp. zn. Pl. ÚS 21/06, Pl. ÚS 4/05), podle něž může obec činnosti jako táboření, stanování, rozdělování ohně zakázat jen na veřejných prostranstvích ve vlastnictví obce, a nikoli na veřejných prostranstvích ve vlastnictví třetích osob (viz. nález sp. zn. Pl. ÚS 35/06). Mohlo by totiž dojít ke kolizi s ústavní zárukou rovnosti vlastnického práva a jeho ochrany. Obec by měla svůj majetek prostřednictvím vyhlášky lépe chráněný, nežli je majetek třetích osob. Určité činnosti by na svém majetku mohla zakázat vlastní vyhláškou, ale také porušení takového zákazu stíhat. Tuto možnost by třetí osoby neměly, „...Proto by obec neměla využívat své vrchnostenské oprávnění k posílení

22.

Zákonná zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek obce, kterými se stanovují koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí

Znění ustanovení § 4 odst. 1) písm. v) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů:

v) pozemky orné pěstí, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů, jestliže tak obec stanoví obecně závaznou vyhláškou; pokud obec uvedené pozemky od daně z pozemků takto osvobodí, toto osvobození se nevztahuje na pozemky v zastavěném území nebo v zastavěné ploše obce, jestliže tak obec stanoví obecně závaznou vyhláškou, ve které současně vymezí tyto pozemky jejich parcelním číslem s uvedením názvu katastrálního území, ve kterém leží.

Znění ustanovení § 6 odst. 4) písm. b) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů:

b) pro jednotlivé části obce může obec obecně závaznou vyhláškou koeficient, který je pro ni stanoven v ustanovení písmene a), zvýšit o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie podle členění koeficientů v ustanovení písmene a); koeficient 4,5 lze zvýšit na koeficient 5,0.

Znění ustanovení § 11 odst. 3) písm. a) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů:

Pro jednotlivé části obce může obec obecně závaznou vyhláškou koeficient, který je pro ni stanoven, zvýšit o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie v členění koeficientů; koeficient 4,5 lze zvýšit na koeficient 5,0.

Znění ustanovení § 11 odst. 3) písm. b) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů:

b) u jednotlivých druhů staveb podle odstavce 1 písm. b) až d), případně zvýšená podle odstavce 2 a samostatných nebytových prostorů podle odstavce 1 písm. c) a d) se v celé obci násobí koeficientem 1,5, který může obec stanovit obecně závaznou vyhláškou.

Znění ustanovení § 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů:

Obec může obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce stanovit jeden mírný koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí danová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory.

Vzory obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí

OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....

o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí

Zastupitelstvo obce ....., se na svém zasedání dne ....., usnesením č. .... usneslo vydat na základě § 6 odst. 4 písm. b), § 11 odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1
Pozemky

U stavebních pozemků v části obce ... se stanovuje koeficient, kterým se násobí základní sazba daně, ve výši .....

Čl. 2
Stavby

(1) U staveb... (např. staveb inženýrských v § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 338/1992 Sb.) ... se stanovuje koeficient, kterým se násobí základní sazba daně, případně sazba daně zvýšená podle § 11 odst. 2 zákona č. 338/1992 Sb., ve výši ...

(2) U staveb ... (např. u staveb inženýrských v § 11 odst. 1 písm. b) až d) ...) se stanovuje koeficient, kterým se násobí základní sazba daně, případně sazba daně zvýšená podle § 11 odst. 2 zákona č. 338/1992 Sb., ve výši 1,5.

Čl. 3
Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 1. 200...

Podpis

.....
Jméno Příjmení
místostarosta

Podpis

.....
Jméno Příjmení
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

Zasláno příslušnému správnímu orgánu dne:

OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....

o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí u staveb

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. .... usneslo vydat na základě § 11 odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Stanovení koeficientu pro jednotlivé části obce

(1) U staveb ... (např. uvedených v § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 338/1992 Sb.)... se stanovuje koeficient, kterým se násobí základní sazba daně, v následující výši:

- a) část obce ..... koeficient ....
- b) část obce ..... koeficient ....
- c) část obce ..... koeficient ....

(2) U staveb ... (např. u staveb uvedených v § 11 odst. 1 písm. b) až d) zákona č. 338/1992 Sb.)... se stanovuje koeficient, kterým se násobí základní sazba daně, případně sazba daně zvyšená podle § 11 odst. 2 zákona č. 338/1992 Sb., ve výši 1,5.

Čl. 2

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 1. 200...

Podpis

.....
Jméno Příjemní
místostarosta

Podpis

.....
Jméno Příjemní
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:
Sejmuto z úřední desky dne:

Zasláno příslušnému správci daně dne:

OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....

o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí u pozemků

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. .... usneslo vydat na základě § 6 odst. 4 písm. b) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Stanovení koeficientu pro jednotlivé části obce

U pozemků ... (např. u pozemků uvedených v § 6 odst. 2 písm. b))... se stanovuje koeficient, kterým se násobí základní sazba daně, v následující výši:

- a) část obce ..... koeficient ....
- b) část obce ..... koeficient ....
- c) část obce ..... koeficient ....

Čl. 2

Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 1. 200...

Podpis

.....
Jméno Příjemní
místostarosta

Podpis

.....
Jméno Příjemní
starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:
Sejmuto z úřední desky dne:

Zasláno příslušnému správci daně dne:

Vzor obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje osvobození některých pozemků zemědělského půdního fondu od daně z nemovitostí podle § 4 odst. 1 písm. v) zákona o dani z nemovitostí

OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....

č. .... / .....

o osvobození některých pozemků zemědělského půdního fondu od daně z nemovitostí

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. .... usneslo vydat na základě § 4 odst. 1 písm. v) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1
Osvobození

Od daně z pozemků jsou v katastrálním území obce ..... osvobozeny pozemky evidované v katastru nemovitostí jako orná půda, chmelnice, vinice, ovocný sad nebo trvalý travní porost.

(Pozn.: podle vlastní úvahy může obec osvobodit jen některé z uvedených kategorií.)

Čl. 2
Výluka z osvobození

Osvobození od daně z pozemků se nevztahuje na tyto pozemky v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše obce .....

*(Příklad:
parc. čís. 100, orná půda
parc. čís. 101, vinice
parc. čís. 102/1, ovocný sad
parc. čís. 103/2, trvalý travní porost
.....
.....)*

Čl. 3
Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 1. 200 ..

Podpis
.....
Jméno Příjmení

Podpis
.....
Jméno Příjmení

místostarosta

starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:

Sejmuto z úřední desky dne:

Zasláno příslušnému správci daně dne:

Vzor obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovuje místní koeficient pro výpočet daně z nemovitostí

OBECE .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....

o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. .... usneslo vydat na základě § 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, a § 84 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1
 Místní koeficient

Na území obce ..... se stanovuje místní koeficient, kterým se násobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory, ve výši .....

Čl. 2
 Účinnost

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 1. 200 . . .

Podpis
 .....
 Jméno Příjmení
 místostarosta

Podpis
 .....
 Jméno Příjmení
 starosta

Vyvěšeno na úřední desce dne:
 Sejmuto z úřední desky dne:

Stanovisko
odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra
č. 11/2008

Označení stanoviska: Obecně závazné vyhlášky, kterými se stanoví koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí, osvobození některých pozemků zemědělského půdního fondu od daně z nemovitostí Změna nižších koeficientů daně z nemovitostí na koeficient 1,0

Právní předpis: zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení: § 4 odst. 1 písm. v), § 6 odst. 4, písm. b), § 11 odst. 3 písm. a), § 11 odst. 3 písm. b), § 12

Související právní předpisy: zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů Čl. XI. zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 10 písmeno d), zákon č. 338/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

Klíčová slova: koeficient daně, osvobození od daně, výlučka z osvobození od daně

Datum zpracování: 10. dubna 2008

Zpracoval: JUDr. Ivo Šrom, v. r.

Schválili: Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru; JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního

Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Stanovisko: Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z nemovitostí“), v § 6 odst. 4 písm. b) a v § 11 odst. 3 písm. a) umožnil obcím úpravu zákonem stanovené výše koeficientů, kterými se násobí sazba daně z nemovitostí tak, že obec je oprávněna příslušný koeficient zvýšit o jednu kategorii nebo o jednu až tři kategorie snížit, a podle § 11 odst. 3 písm. b) stanovit, že u některých staveb se základní sazba daně, případně zvýšená podle počtu obyvatel, násobí v celé obci koeficientem 1,5. Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byl zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí změněn. Mimo jiné byla stanovena nová zákonná zmocnění pro vydání obecně závazných vyhlášek.

Podle § 4 odst. 1 písm. v) zákona o dani z nemovitostí může obec obecně závaznou vyhláškou osvobodit od daně z nemovitostí zemědělské pozemky členěné podle druhu na ornou půdu, chmelnice, vinice, ovocné sady a trvalé travní porosty. Na základě vlastní úvahy obec dále může obecně závaznou vyhláškou stanovit, které z těchto pozemků od daně osvobozeny nejsou, pokud se nacházejí v zastavěném území obce nebo zastavitelné ploše obce. Podmínkou je, aby obec uvedla výčet pozemků, které nejsou osvobozeny, a ke každému

z nemovitosti u staveb. Podle vlastní úvahy je tak obec oprávněna provést vícenásobné zvýšení základní sazby, což může znamenat podstatně vyšší výnos této daně a vyšší příjem do rozpočtu obce.

Zákon o dani z nemovitostí upravuje v § 16a podmínky pro nabytí platnosti a účinnosti obecně závazných vyhlášek, které lze podle zákonných zmocnění vydat. Obecně závaznou vyhlášku je obec povinna zaslat v jednom vyhotovení příslušnému správci daně do pět kalendářních dnů ode dne nabytí její platnosti. Daň z nemovitosti se vyměňuje podle stavu k 1. lednu roku, na který je daň vyměřována. Obecně závazná vyhláška musí proto nabytí platnosti již v předchozím zdaňovacím období a účinnosti nepozdějí do 1. ledna následujícího zdaňovacího období, aby od 1. ledna příslušného zdaňovacího období bylo možno podle ní postupovat. To se týká i nově zřazených zákonných zmocnění. Pokud se obec rozhodnou nová zákonná zmocnění využít již pro rok 2009, musí vydat obecně závazné vyhlášky podle § 4 odst. 1 písm. v) nebo podle § 12 zákona o dani z nemovitosti (případně podle obou zákonných zmocnění) tak, aby nabytí platnosti nepozdějí do 1. srpna 2008 a účinnosti nepozdějí do 1. ledna 2009.

V případě, že obec před 1. lednem 2008 stanovily v obecně závazné vyhlášce vydané podle § 6 nebo § 11 zákona o dani z nemovitosti, ve znění účinném do 31. prosince 2007, koeficient 0,3 nebo 0,6, postupuje se podle těchto koeficientů naposledy ve zdaňovacím období 2008. Od zdaňovacího období 2009 se koeficienty 0,3 nebo 0,6 neuplatní. Účinnost obecně závazných vyhlášek, které stanovily koeficienty 0,3 nebo 0,6, zamíká ze zákona. Ustanovení obecně závazné vyhlášky, jako podzákonného právního předpisu, zamíká využitím pravidla o zrušení právního předpisu vydaním pozdějšího právního předpisu stejně nebo vyšší právní síly.

Zákon o dani z nemovitosti stanoví jako nejnižší koeficient 1,0. Rovněž ve všech obcích do 1000 obyvatel bude tedy od zdaňovacího období 2009 koeficient 1,0 nejnižší možný. **Koeficienty 0,3 nebo 0,6 se na koeficient 1,0 změní ze zákona.** Obec s počtem obyvatel méně než 1000, které uplatňovaly podle zákona koeficienty nižší, nemusí na změnu zákona jakkoliv reagovat, změna daně bude věci správce daně. Obecně závazné vyhlášky vydané podle § 6 odst. 4 a podle § 11 odst. 3 a 4 zákona o dani z nemovitosti, ve znění účinném do 31. prosince 2007, pokud obsahují koeficienty 1,0 a vyšší, mohou být i nadále platné a účinné.

Tímto stanoviskem se ruší stanovisko č. 31/2007.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování
- stanovisko není právně závazné, neboť k závazným vykladem je oprávněn pouze příslušný soud

z nich přiřadila jeho parcelní číslo a název katastrálního území, ve kterém se pozemky nacházejí. Pokud obec stanoví, že některé z těchto pozemků v zastavěném území obce nebo v zastavěné ploše obce osvozeny nejsou, může tak stanovit ve stejné obecně závazné vyhlášce jako osvození nebo samostatnou obecně závaznou vyhláškou. Osvození od daně z pozemků se vztahuje téměř na všechny kategorie zemědělského půdního fondu, jak jsou definovány v § 1 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů. Vyjimkou jsou zahrady.

Na základě § 6 odst. 4) písm. b) zákona o dani z nemovitostí může obec pro jednotlivé části obce koeficient, který je pro ni stanoven v ustanovení písmene a), zvýšit obecně závaznou vyhláškou o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie podle členění koeficientů v ustanovení písmene a); koeficient 4,5 lze zvýšit na koeficient 5,0. Zákon v tomto případě hovoří o možnosti úpravy koeficientů pro jednotlivé části obce, přičemž pojem část obce blíže nespecifikuje. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, v § 27 odst. 2 stanoví, že část obce je evidencí, jednotka označená svým názvem, vytvářená budovami s čísly popisnými a čísly evidenčními přidělenými v jedné číselné řadě, která leží v jednom souvislém území. Názvy částí obce jsou zpravidla převzaty z názvu zániklých obcí, osad nebo z názvů historicky vzniklých území, na nichž se tyto části obce nacházejí. Z hlediska účelu sledovaného zákonem o dani z nemovitosti, však lze považovat za možné, aby koeficienty byly upraveny pro části obce, které budou určité i jinak (např. ulicemi). Určení však musí být naprosto jednoznačné.

V § 11 odst. 1 a 2 stanoví zákon o dani z nemovitosti základní sazby daně ze staveb v závislosti na způsobu využití staveb a počtu jejich podlaží. V § 11 odst. 3 písmeno a) zákon stanoví, že tato základní sazba daně se u obytných domů, ostatních staveb tvořících příslušenství k obytným domům, bytů a u ostatních samostatných nebytových prostorů, násobí koeficientem stanoveným v závislosti na počtu obyvatel obce zjištěným při posledním sčítání lidu. Pouze v případě některých měst je koeficient zákonem určen (Františkovy Lázně, Luhacovice, Mariánské Lázně, Poděbrady a Praha).

Pro jednotlivé části obce může obec na základě zmocnění v § 11 odst. 3) písm. a) zákona o dani z nemovitostí obecně závaznou vyhláškou koeficient, který je pro ni stanoven, zvýšit o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie v členění koeficientů; koeficient 4,5 lze zvýšit na koeficient 5,0.

Na základě zmocnění v § 11 odst. 3) písm. b) zákona o dani z nemovitostí může obec obecně závaznou vyhláškou stanovit, že základní sazba daně u jednotlivých druhů staveb podle odstavce 1 písm. b) až d), případně zvýšená podle odstavce 2, a samostatných nebytových prostorů podle odstavce 1 písm. e) a d), se v celé obci násobí koeficientem 1,5. Zákonem zmocnění v § 11 odst. 3 písmeno b) zákona umožňuje obci stanovit koeficient 1,5 výhradně na celém území obce. Obec nemá možnost stanovit tento koeficient pouze pro část obce. Zákon o dani z nemovitostí však umožňuje, aby změna koeficientu byla provedena pouze u určitého druhu staveb.

Podle § 12 zákona o dani z nemovitostí je obec zmocněna obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce stanovit jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daně povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory. Využití koeficientu je plně v kompetenci obce. Obec na svém území může stanovit pouze jeden koeficient stejný pro všechny nemovitosti, které jsou předmětem zdanění. Obecně závaznou vyhláškou stanoveným místním koeficientem se vynásobí daně povinnost poplatníka pro úpravě základní sazby daně vynásobené již koeficientem podle § 6 odst. 4) zákona o dani z nemovitostí u pozemků a podle § 11 odst. 3 a odst. 4) zákona o dani

26.

Zákonné zmocnění k vydávání obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují závazné podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku

Znění ust. § 10 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů:

„Povinnosti může obec ukládat v samostatné písemnosti obecně závaznou vyhláškou

b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku.“

Vzor obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanovují závazné podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku

**OBEC .....
Obecně závazná vyhláška
obce .....
č. ..../.....**

o stanovení podmínek pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték a jiných kulturních podniků v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku

Zastupitelstvo obce ..... se na svém zasedání dne ..... usnesením č. .... usneslo vydat na základě ust. § 10 písm. b), § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku:

Čl. 1

Podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, tanečních zábav a diskoték a jiných kulturních podniků

(1) Veřejnosti přístupné sportovní a kulturní podniky, včetně tanečních zábav a diskoték, lze provozovat pouze v době od ..... do ..... hodin, v období .....(např. od 1. 7. do 31. 8. ...) od ..... do ..... hodin.

(2) Podniky .....(konkrétní druh podniku) lze provozovat v době od ..... do ..... hodin.

(3) Podniky .....(konkrétní druh podniku) pořádané v období ..... lze provozovat od ..... do ..... hodin

(4) Podniky (kulturní nebo sportovní, případně obojí), které se pravidelně opakují, lze provozovat od ..... do ..... hodin.

Čl. 2

Oznamovací povinnost

Pořadatel podniku uvedeného v odst. 1 je povinen oznámit nejméně ..... dnů před jeho konáním Obecnímu úřadu .....

a) jméno, přijetí, datum narození, adresu místa trvalého pobytu a adresu bydliště, je-li odlišná od místa trvalého pobytu pořadatele; je-li pořadatelem právnická osoba, název či obchodní firma, sídlo a označení osoby, která za tuto právnickou osobu jedná,

**Stanovisko
odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra
č. 8/2008**

Označení stanoviska: Obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví závazné podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskotek, v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku

Právní předpis: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení: § 10 písm. b)

Související právní předpisy: zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 10 písmeno a), c) a d)

Klíčová slova: kulturní podnik, sportovní podnik, taneční zábava, diskotéka, závazné podmínky

Datum zpracování: 20. února 2008

Zpracovatel: JUDr. Zdeněk Jarolím, v. r., Mgr. Petr Prokop, v. r., vedoucí oddělení metodiky a koordinace dozoru

Schválil: projednáno s odborem legislativy a koordinace předpisů

JUDr. Miroslav Brůna, v. r., vedoucí oddělení legislativně-právního

Ing. Marie Kostruhová, v. r., ředitelka odboru

Stanovisko:

Obecně závaznou vyhláškou vydanou dle ustanovení § 10 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, může obec v rámci své samostatné působnosti stanovit závazné podmínky pro pořádání, průběh a ukončení sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskotek, avšak v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku. Uvedené ustanovení tak umožňuje obci regulovat jednu z oblastí veřejného pořádku, které se pořádané podniky sportovního nebo kulturního charakteru uzeze dotýkají. Tato oblast je součástí věcného vymezení oblasti dle zákona o obcích (§ 10 zákona o obcích), v nichž mohou obce vydávat obecně závazné vyhlášky, přičemž dle Ústavního soudu (náleží Pl. ÚS 45/06) již obce žádné další zákonné zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky nepotřebují (s výhradou ukládání daní a poplatků vzhledem k čl. 11 odst. 5 Listiny).

Ustanovení § 10 písm. b) zákona o obcích tak umožňuje obci ukládat povinnosti pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskotek. Podmínkou pro možnost využití tohoto ustanovení je, že tyto akce jsou veřejnosti přístupné. Mezi veřejnosti přístupné podniky jsou ze zákona zařazeny sportovní podniky a dále kulturní podniky, z nichž jsou jmenovitě vymezeny taneční zábavy a diskotéky. S přihlédnutím k vymezení v dalších právních předpisech je možno taneční zábavy a diskotéky i jiné kulturní akce brát jako akce, které jsou spojeny mj. s veřejnou hudební produkcí a poslechem hudby. Při vymezení těchto podniků je potřebné přihlídnout i k užiti těchto pojmů a jejich obsahu v dalších právních předpisech.

- b) označení druhu podniku (opakujících se podniků), dobu a místo konání včetně údaje o jeho počátku a ukončení,
- c) předpokládaný počet účastníků tohoto podniku,
- d) počet osob zajišťujících pořadatelskou službu a způsob jejich označení,
- e) údaje o osobě pověřené pořadatelem podniku k osobní spolupráci s orgány veřejné moci, pokud pořadatel podniku tuto osobu určí,
- f) údaje o osobách, které poskytl k užívání pozemek nebo stavbu, kde se má podnik konat,
- g) lhůtu, ve které zajistí úklid místa konání podniku, a způsob tohoto úklidu, jde-li o místa, která nejsou určena a zřízena pro pořádání uvedených podniků,
- h) způsob zajištění obecných povinností při nakládání s odpady vzniklými při pořádání akce¹⁾,
- i) způsob zajištění podmínek stanovených zvláštními právními předpisy v oblasti požární ochrany²⁾.

**Čl. 3
Zrušovací ustanovení**

Touto obecně závaznou vyhláškou se ruší obecně závazná vyhláška obce ..... č. /.../ o ..... ze dne .....

**Čl. 4
Účinnost**

Tato obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti 15. dnem po dni jejího vyhlášení.

Podpis ..... Jméno Příjmení místostarosta	Podpis ..... Jméno Příjmení starosta
--	---

Vyvěšeno na úřední desce dne:
Sejmuto z úřední desky dne:

Pozn.:
K Čl. 1: Obec má možnost výběru některé z variant, lze je i kombinovat v rámci jedné obecně závazné vyhlášky.
K Čl. 2: Obec sama vyhodnotí na základě vlastních zkušeností, do jaké míry uplatní oznamovací povinnost podle jednotlivých bodů.

¹⁾ § 12 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
²⁾ zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů; obecně závazná vyhláška obce vydaná na základě § 29 odst. 1 písm. o) bod 2. zákona o požární ochraně; nařízení kraje vydané na základě § 27 odst. 2 písm. b) bod 5. zákona o požární ochraně.

předcházení vzniku negativních jevů souvisejících s konáním těchto podniků, a to jak před zahájením, tak i v jejich průběhu, a to takových, které jim poskytuje právní úprava (např. zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů). Při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku při konání sportovních a kulturních podniků je pak třeba, aby obec vhodným postupem dokázala využít všech těchto prostředků k tomu, aby pořádkání těchto podniků bylo přínosem pro život v obci.

Toto stanovisko ruší stanovisko č. 5/2007.

Poznámky:

- stanovisko popisuje právní stav ke dni zpracování stanovisko není právně závazné, neboť k závazným vykladem je oprávněn pouze příslušný soud

Uvedené zmocnění dle § 10 písm. b) zákona o obcích výslovně hovoří o tom, že povinnosti může obec ukládat stanovením závazných podmínek pro pořádání, průběh a ukončení veřejných přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku. V zákoně zmocnění není blíže vymezeno jaké závazné podmínky mohou být stanoveny. Zde je třeba zdůraznit, že stanovení podmínek má povahu stanovení povinnosti. Mezi tyto povinnosti může obec zařadit následující povinnosti:

- plnění oznamovací povinnosti ke konání akce,
- povinnost zajištění řádné pořadatelské služby,
- stanovit dobu ukončení akce (stanovit povinnost akci ukončit).

Povinnosti (závazné podmínky) by měly být stanoveny přiměřeně podle druhu „podniku“ a zejména pak podle rozsahu, jakým je způsobilý narušit veřejný pořádek v obci. Je však třeba mít na paměti, že soukromé akce se těmito pravidly neřídí. Při vymezování povinností musí obec proto odpovědně vážit jejich potřebnost, nezbytnost, rozsah a účelnost včetně jejich vymahatelnosti. V uvedených případech však musí být přístup obce k regulaci veden principem rozumnosti s přihlédnutím k místním podmínkám té které obce (zejména její velikosti). V rozporu se zákonem a jdoucí mimo meze zákonného zmocnění by byl případ např. úplného zákazu konání těchto podniků nebo stanovení prakticky nespílitelných podmínek pro konání takovéto akce v obci.

Při stanovení závazných podmínek je třeba vycházet ze skutečnosti, že zákon o obcích a ani jiné právní předpisy tato pravidla blíže nekonkretizují a je třeba je proto uplatňovat a interpretovat v souladu s jinými právy, povinnostmi a právně chráněnými zájmy vyplývajícími z jiných právních předpisů, zejména Ústavy, Listiny základních práv a svobod a dalších zákonů. Je třeba dbát na to, aby stanovené povinnosti nepřekročily rámec samostatné působnosti obce, a aby také nebyly regulovány činnosti, které obec v samostatné působnosti regulovat nemůže. Výkladovým pravidlem by pak zde měla být skutečnost, že nedochází k překrývání předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé. Také s přihlédnutím k nálezu Ústavního soudu (Pl. ÚS 45/06) platí, že ani soukromoprávní regulace bez dalšího nevylučuje regulaci prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, pokud se liší předměty a cíle jejich regulace.

Při vymezování závazných podmínek pro konání sportovních a kulturních podniků nemůže obec vstupovat do regulace provozu hostinské činnosti stanovením časového omezení provozní doby pohostinských zařízení. S přihlédnutím k nálezu Ústavního soudu (Pl. ÚS 42/05) je možno konstatovat, že není úkolem obce a ani v pravomoci obce v oblasti její samostatné působnosti upravovat rozsah podnikatelských aktivit a provozní dobu pohostinských zařízení, byť v souvislosti s ochranou veřejného pořádku a nočního klidu (viz také stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy č. 18/2007). Problematiky vymezení sportovních a kulturních podniků se také dotýká úprava provedená na úseku ochrany před alkoholismem v zákoně č. 379/2005 Sb., (v jeho ustanovení § 13). K těmto otázkám je možno odkázat na stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy č. 4/2007. Upozornit je možno také na skutečnost, že podle ustanovení § 10 písm. b) zákona o obcích může obec stanovit např.: některé podmínky pro pořádání akcí typu technoparty (blíže metodický materiál ministerstva vnitra, dostupný na www.mvct.cz/odk).

Dle zákonného zmocnění § 10 písm. b) zákona o obcích může obec regulovat svou obecně závaznou vyhláškou pořádání veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků. Při řešení uvedených záležitostí může obec také využívat další nástroje a prostředky při

Nejčastější dotazy k činnosti finančního a kontrolního výboru

Problematika výborů zastupitelstva obce je obecně upravena v § 117 a § 118 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“).

Výbory jsou iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva obce, které plní především úkoly, jimiž je pověřilo zastupitelstvo obce a ze své činnosti odpovídají rovněž zastupitelstvu obce.

Finanční a kontrolní výbory mají mezi výbory specifické postavení, neboť jsou zastupitelstvem zřizovány povinně a zákon jim kromě úkolů svěřených výslovně zastupitelstvem obce stanoví též další úkoly, které tyto výbory provádí i bez pověření zastupitelstva obce (srov. § 119 odst. 2 a 3 zákona o obcích, jež jsou vůči obecnému ustanovení § 118 odst. 1 téhož zákona ve vztahu speciality).

Dle zákona o obcích má kontrolní výbor přímo ze zákona (tj. i bez výslovného pověření zastupitelstva obce) oprávnění *kontrolovat plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena*, a dále *kontrolovat dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti* (§ 119 odst. 3 písm. a/ a b/). Kromě toho *plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce* (§ 119 odst. 3 písm. c/ téhož zákona).

To samé platí pro finanční výbor, který má přímo ze zákona (dle § 119 odst. 2 písm. a/ zákona o obcích) oprávnění *provádět kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a taktéž plnit další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce* (srov. § 119 odst. 2 písm. b/ téhož zákona).

Dotazy a odpovědi:

1. Jaké jsou pravomoci kontrolního a finančního výboru?

Základní vymezení pravomoci výborů se odvíjí od jejich oprávnění, tj. u kontrolního výboru oprávnění kontrolovat plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena, kontrolovat dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti a plnit další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce a u finančního výboru oprávnění provádět kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce a taktéž plnit další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

Vydeme-li z výše citovaných činností, je zřejmé, že se jedná o interní kontrolu prováděnou v rámci obce, jejíž výstupy slouží pouze a jen pro zastupitelstvo obce, tj. jejich zřizovatele. Cílem této činnosti je pak zajištění zákonnosti výkonu samostatné působnosti obce, přičemž odstranění případných nedostatků shledaných

výbory je rovněž realizováno primárně v rámci interních vztahů obecního aparátu. Tzn. že ani kontrolní ani finanční výbor nemohou ukládat nápravná opatření. Rozhodnutí o tom, zda se přijmou nějaká opatření, patří do působnosti zastupitelstva obce.

Působnost jak kontrolního, tak finančního výboru nezávisí pouze na uložení úkolů výboru zastupitelstvem, nýbrž vyplývá v určitém rozsahu přímo ze zákona; tyto výbory jsou proto např. v souvislosti s kontrolou dodržování právních předpisů obecním úřadem na úseku samostatné působnosti, resp. kontrolou hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce oprávněny provádět kontrolní činnost nezávisle na pověření zastupitelstva.

Praktický rozdíl v činnosti kontrolního a finančního výboru pak spočívá v kritériích kontrolní činnosti - u kontrolního výboru jde především o zákonnost, u finančního výboru např. též o hospodárnost nakládání s finančními prostředky obce.

2. Jaké jsou oprávnění a povinnosti členů výborů při výkonu kontroly?

V zájmu zajištění potřebných podkladů pro realizaci zákonem založené kontrolní působnosti těchto výborů jsou výbory oprávněny požadovat např. předložení potřebných dokladů (pokud se vztahují k předmětu kontroly) od orgánů či zaměstnanců obce, resp. i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila. Právo členů kontrolního či finančního výboru seznamovat se s osobními údaji je pak vyváжено jejich povinností mlčenlivosti, a dále povinností zajistit příslušnou ochranu osobním údajům zaměstnanců obce, o nichž se v rámci své kontrolní činnosti dozví. Nakládání se získanými osobními údaji podléhá ochraně stanovené zvláštními předpisy (např. zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

Vzhledem k tomu, že činnost výborů slouží pouze pro potřeby zastupitelstva obce, nejsou výbory oprávněny k ukládání jakýchkoli povinností, úkolů či opatření. O výstupech ze své činnosti informují zastupitelstvo obce, které může následně učinit příslušná opatření, popř. iniciovat provedení opatření radou obce, jedná-li se o problematiku, jež je svěřena do její vyhrazené pravomoci (srov. § 102 odst. 2 zákona o obcích).

3. Jak často a v jakých intervalech se výbory scházejí?

Zákon o obcích ani jiný právní předpis nestanoví povinnost pro výbory scházet se, a to ať už pravidelně či nepravidelně. Je tedy na samotných výborech, resp. jejich členech, aby zvážili, zda je potřeba se sejit, a to zejména s ohledem na povinnosti, které pro výbory

vyplývají ze zákona. Vzhledem k tomu, že není povinnost se scházet, není ani stanovena povinnost zveřejňovat termíny případných schůzí. Ministerstvo vnitra však v této souvislosti doporučuje, aby si výbory upravily pravidelný režim scházení, popř. i obsah těchto schůzí. Taktéž může základní pravidla pro jednání výborů upravit zastupitelstvo obce.

4. Jsou výbory zastupitelstva obce povinny zveřejňovat zápisy z jejich jednání, včetně přijatých usnesení a projednávaných materiálů, které tvoří následně přílohy zápisů?

Dle § 119 odst. 5 zákona o obcích *výbor předloží zápis zastupitelstvu obce; k zápisu připojí vyjádření orgánu, popřípadě zaměstnanců, jejichž činnosti se kontrola týkala*. Zápis slouží jako informace pro zastupitelstvo, resp. jeho členy o stavu plnění jeho usnesení, resp. dodržování právních předpisů na úseku samostatné působnosti. *De facto* nejběžnějším způsobem zveřejnění výstupů kontrolního výboru pak bude jejich projednání na zasedání zastupitelstva obce. Kontrolní ani finanční výbor tak nemá povinnost, stanovenou zákonem, k obecnému zveřejňování zápisů z provedené kontroly (např. na webu). Na druhou stranu však zákon takovému zveřejňování ani nebrání a je tedy možné.

5. Je obec povinna na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“) poskytnout žadateli kompletní protokoly o výsledku kontrol výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obce?

Informace uvedené v protokolech o provedených kontrolách výkonu samostatné působnosti svěřené orgánům obce informační povinnosti podle InfZ bezpochyby podléhají, což znamená, že obec je povinna např. na základě žádosti o poskytnutí kopie protokolu tuto kopii poskytnout. Vzhledem k tomu, že se jedná o protokoly z kontrol sloužící primárně zastupitelstvu, mohou být poskytnuty až po jejich projednání na zasedání zastupitelstva. Povinný subjekt by z poskytnutí mohl vyloučit pouze takové informace v protokolu obsažené, na které by se vztahoval některý z důvodů uvedených v § 7 až § 11 InfZ.

6. Lze odvolat všechny členy kontrolního či finančního výboru?

Ano, odvolání všech členů kontrolního i finančního výboru je možné. Jedná se o sféru volného rozhodování zastupitelstva, které takový krok může učinit v rámci výkonu své vyhrazené působnosti (má oprávnění jak k volbě, tak i odvolání členů, srov. § 84 odst. 2 písm. m/ zákona o obcích). Je třeba však pamatovat na to, že po odvolání člena výboru je třeba zvolit člena nového.

Stanoviska k úředníkům územních samosprávných celků

Úředníci územních samosprávných celků

– aplikace (výklady) zákona č. 312/2002 Sb.,
o úřednících územních samosprávných celků a o změně
některých zákonů, včetně prováděcích předpisů
a souvisejících předpisů¹⁾ (vybrané dotazy)

Jmenování vedoucích úředníků

*(vzájemný vztah zákona o úřednících územních samo-
správných celků a zákona o obcích):*

Dotaz: Podle zákona o úřednících jmenuje vedoucí úředníky vedoucí úřadu. Lze to chápat tak, že se nepostupuje podle zákona o obcích, podle kterého vedoucí odborů jmenuje rada obce?

Zákonem č. 264/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce, na základě pozměňovacího návrhu v Poslanecké sněmovně bylo do zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů (dále též jako „zákon o úřednících ÚSC“) vloženo nové ustanovení § 2 odst. 6, které ve své druhé větě svěřuje jmenování vedoucích úředníků vedoucímu úřadu. Zákon č. 264/2006 Sb. však nezměnil ustanovení § 102 odst. 2 písm. g) zákona o obcích, podle kterého vedoucí odborů jmenuje rada obce. Tudíž vložení nově znějícího ustanovení § 2 odst. 6 do zákona č. 312/2002 Sb. nic nemění na tom, že jmenovací právo ve vztahu k vedoucím odborů náleží radě obce. Vzhledem k tomu, že ustanovení § 102 odst. 2 písm. g) zákona o obcích zůstalo beze změny, druhá věta ustanovení § 2 odst. 6 zákona o úřednících ÚSC ve znění zákona č. 264/2006 Sb., která stanoví, že „Jmenování provede vedoucí úřadu.“, se tak vztahuje na jiné jmenované funkce, než je vedoucí odboru (např. vedoucí oddělení).

To znamená, že **vedoucí odborů jmenuje rada obce (§ 102 odst. 2 písm. g) zákona o obcích) a jiné vedoucí úředníky, než vedoucí odborů, jmenuje vedoucí úřadu (tajemník).**

Povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost (dále jen „ZOZ“) při pracovním poměru na dobu určitou

Dotaz: Úředník s pracovním poměrem na dobu určitou (při zástupu mateřské dovolené) je přihlášen ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti; je povinen prokazovat zvláštní odbornou způsobilost?

¹⁾ prováděcí předpisy k zákonu č. 312/2002 Sb.: vyhláška č. 511/2002 Sb. a vyhláška č. 512/2002 Sb.; související předpisy se zákonem č. 312/2002 Sb.: zejm. zákoník práce, zákony o obcích, o krajích, o hlavním městě Praze

Podle zákona o úřednících ÚSC obecně platí, že úředník je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost k výkonu správních činností stanovených prováděcím právním předpisem do 18 měsíců od vzniku pracovního poměru k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem. Pokud úředník vykonává správní činnosti, k jejichž výkonu je podle zákona nezbytné prokázat zvláštní odbornou způsobilost, územní samosprávný celek je povinen takového úředníka přihlásit k vykonávání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti; územní samosprávný celek je povinen tak učinit do 6 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo do 3 měsíců ode dne, kdy úředník začal vykonávat správní činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem.

Pokud zaměstnavatel úředníka přihlásil ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti, je úředník povinen tuto zkoušku vykonat.

ZOZ prokázané před účinností zákona č. 312/2002 Sb.

Dotaz: Je pracovník živnostenského úřadu, kterému bylo v roce 1995 vydáno osvědčení pro výkon státní správy na úseku plnění funkce živnostenských úřadů, povinen znovu prokazovat zvláštní odbornou způsobilost? V případě, že nemusí podle zákona znovu prokazovat zvláštní odbornou způsobilost, je již kvalifikován i pro projednávání přestupků na tomto úseku?

Na konkrétní případ pracovníka živnostenského úřadu, kterému bylo v roce 1995 vydáno osvědčení pro výkon státní správy na úseku plnění funkce živnostenských úřadů, se vztahuje ustanovení § 43 odst. 5 zákona o úřednících ÚSC, podle něhož **zvláštní odborná způsobilost ověřená zkouškou podle zvláštních právních předpisů v době od 24. listopadu 1990 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tento zákon nabyl účinnosti 1. ledna 2003) se považuje za zvláštní odbornou způsobilost prokázanou podle tohoto zákona; zvláštní odborná způsobilost je uznána přímo ze zákona, čili není nutno o uznání rovnocennosti vzdělání žádat.**

Dotčený pracovník prokázal zvláštní odbornou způsobilost zkouškou pro úsek „plnění funkce živnostenských úřadů“ (část I přílohy č. 1 bod 21 tehdy platné vyhlášky č. 260/1991 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti pracovníků okresních a obecních úřadů a jejím ověřování), která zahrnovala i znalost právní úpravy projednávání přestupků podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. (část II přílohy č. 1 tehdy platné vyhláš-

ky č. 260/1991 Sb.). Dotčený pracovník je tedy již kvalifikován i pro projednávání přestupků na tomto úseku.

ZOZ pro vyřizování přestupků na úseku živnostenského podnikání

Dotaz: Jakou zvláštní odbornou způsobilost je povinen podle platné právní úpravy prokázat pracovník živnostenského úřadu, v jehož náplni je projednávání přestupků při správě živnostenského podnikání?

Úředník je povinen, za podmínek stanovených zákonem, prokázat zvláštní odbornou způsobilost k výkonu správních činností stanovených prováděcím právním předpisem. Tímto prováděcím předpisem je vyhláška č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků. **V konkrétním případě je úředník povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost pro výkon správních činností při správě živnostenského podnikání (§ 1 odst. 1 písm. n) a příloha vyhlášky č. 512/2002 Sb.). Podle vyhlášky č. 512/2002 Sb. náplně jednotlivých správních činností, k jejichž vykonávání je nezbytné prokázání zvláštní odborné způsobilosti, vždy zahrnují „základní znalosti a dovednosti nezbytné pro výkon jednotlivých správních činností včetně rozhodování o přestupcích a jiných správních deliktech podle příslušných zákonů a zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů“ (viz nadpis sloupce č. 4 přílohy vyhlášky č. 512/2002 Sb.).**

ZOZ pro vyřizování přestupků na úseku zdravotnictví

Obdobně jako u předchozího dotazu.

ZOZ – rozsah ZOZ pro vedoucího úředníka

Dotaz: Je vedoucí úředník, který řídí úředníky vykonávající správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, podle zákona povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost pro všechny správní činnosti vykonávané jím řízenými úředníky?

Podle § 21 odst. 6 zákona o úřednících ÚSC vedoucí úředník, který řídí úředníky vykonávající správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem, je povinen prokázat zvláštní odbornou způsobilost z obecné části a ze zvláštní části alespoň pro jednu ze správních činností stanovených prováděcím právním předpisem, vykonávaných jím řízenými úředníky, určenou vedoucím úřadu. **Zákon mu neukládá povinnost, aby prokázal zvláštní odbornou způsobilost pro všechny správní činnosti vykonávané jím řízenými úředníky.** Přehled

o ostatních správních činnostech vykonávaných podřízenými úředníky získá vedoucí úředník v rámci zvláštní části vzdělávání vedoucích úředníků podle § 27 odst. 2 věty třetí zákona o úřednících ÚSC.

ZOZ pro tajemníka (vedoucího úřadu) vykonávajícího správní činnosti místo úředníka

Dotaz: Tajemník je povinen podle § 21 odst. 7 zákona prokázat zvláštní odbornou způsobilost jen z obecné části zvláštní odborné způsobilosti. Postačí to však v případě, že vykonává místo úředníka správní činnosti při přestupkovém řízení ve věci veřejného pořádku, občanského soužití a majetku?

Podle § 21 odst. 1 zákona o úřednících ÚSC obecně platí, že správní činnosti stanovené prováděcím právním předpisem je územní samosprávný celek povinen zajišťovat prostřednictvím úředníků, kteří prokázali zvláštní odbornou způsobilost. Výjimečně tyto činnosti může vykonávat i úředník, který nemá zvláštní odbornou způsobilost, nejdéle však po dobu 18 měsíců od vzniku pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nebo ode dne, kdy začal vykonávat činnost, pro jejíž výkon je prokázání zvláštní odborné způsobilosti předpokladem, nebo má-li rovnocenné vzdělání (vyhláška č. 511/2002 Sb., o uznání rovnocennosti vzdělání úředníků územních samosprávných celků; § 34 odst. 1 zákona o úřednících ÚSC). **Pokud tyto správní činnosti vykonává tajemník, vztahuje se povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost i na něj.** Pokud by uvedené správní činnosti byly vykonávány tajemníkem, který prokázal zvláštní odbornou způsobilost jen z obecné části zvláštní odborné způsobilosti a který by při tom nesplňoval podmínky stanovené v § 21 odst. 1 zákona o úřednících ÚSC, šlo by o neodůvodněnou výjimku a takový postup by nebyl v souladu se zákonem a mohl by být chápán jako obcházení zákona.

ZOZ – opakování přihlášky ke zkoušce

Dotaz: Je správný výklad § 24 zákona č. 312/2002 Sb., podle kterého územní samosprávný celek nemůže znovu přihlásit ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti úředníka, který ani při opakování písemné nebo ústní části zkoušky neuspěl?

Ustanovení § 24 odst. 5 zákona o úřednících ÚSC nelze vykládat tak, že pokud úředník ani při opakování písemné nebo ústní části zkoušky neuspěl, nemůže ho územní samosprávný celek přihlásit znovu ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti.

Ustanovení § 24 zákona o úřednících ÚSC totiž stanoví, že zkouška zvláštní odborné způsobilosti má dvě

samostatné části - písemnou a ústní část, přičemž úspěšné vykonání písemné části zkoušky je podmínkou konání ústní části zkoušky. Jestliže úředník při písemné nebo ústní části zkoušky neuspěje, má ze zákona nárok každou z nich ještě dvakrát opakovat. Z dikce tohoto ustanovení je jednoznačně patrné, že obecně upravuje průběh zkoušky zvláštní odborné způsobilosti a že vůbec neupravuje přihlašování k této zkoušce.

Proto z něj ani výkladem nelze vyvodit zákaz podání nové přihlášky ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti. Kromě toho přihlašování ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti upravuje ustanovení § 21 odst. 5 zákona o úřednících ÚSC a ani toto ani jiné ustanovení zákona o úřednících ÚSC nezakazuje územnímu samosprávnému celku, aby úředníka opakovaně přihlásil ke zkoušce. Ústava ČR a Listina základních práv a svobod zaručují, že každý může činit, co není zákonem zakázáno.

Z toho vyplývá, že pokud úředník ani při opakování písemné nebo ústní části zkoušky neuspěl, teoreticky ho může územní samosprávný celek za podmínek stanovených v zákoně (§ 21) znovu přihlásit ke zkoušce zvláštní odborné způsobilosti.

Vstupní vzdělávání

Dotaz: Zaměstnanec, který je u magistrátu zaměstnan již několik let, se přihlásil do výběrového řízení na místo úředníka, na které byl vybrán. Musí absolvovat vstupní vzdělávání?

Vstupní vzdělávání podle § 19 zákona o úřednících ÚSC přichází v úvahu u nových zaměstnanců. Podle § 19 odst. 2 zákona o úřednících ÚSC je totiž úředník povinen vstupní vzdělávání ukončit do 3 měsíců ode dne vzniku pracovního poměru. V konkrétním případě tedy **vstupní vzdělávání nepřichází v úvahu, neboť se patrně jedná o dlouholetého zaměstnance, který byl převeden na úřednické místo za trvání pracovního poměru.**

Tento úředník bude však povinen absolvovat průběžné vzdělávání podle § 20 tohoto zákona a v případě, že by vykonával správní činnosti stanovené vyhláškou č. 512/2002 Sb., by byl povinen vykonat zkoušku zvláštní odborné způsobilosti podle § 21 tohoto zákona, a to za podmínek v něm stanovených.

Dotaz: Je úředník povinen absolvovat vždy znovu vstupní vzdělávání při každém novém uzavření pracovního poměru s územním samosprávným celkem?

Vstupní vzdělávání podle § 19 zákona o úřednících ÚSC představuje specifický druh zaškolení ve smyslu § 228 zákoníku práce (dříve § 142 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce), a proto musí být pro-

vedeno co nejdříve; z toho důvodu zákon o úřednících ÚSC v § 19 odst. 2 stanoví pro absolvování vstupního vzdělávání lhůtu 3 měsíců ode dne vzniku pracovního poměru. Počátkem běhu této lhůty je den vzniku pracovního poměru. **Úředník není obecně povinen absolvovat vždy znovu vstupní vzdělávání při každém novém uzavření pracovního poměru s územním samosprávným celkem; takovou obecnou povinnost by musel stanovit zákon, protože je ústavně zaručeno, že nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá** (čl. 2 odst. 4 Ústavy ČR, resp. podle čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod).

Zákon o úřednících ÚSC nikde neuvažuje o opakování vzdělání při změně zaměstnavatele - územního samosprávného celku. Neodpovídá to ani koncepci vzdělávání, na níž je tento zákon založen. Z hlediska účelu zákona plně postačuje, pokud úředník splní povinnost absolvovat vstupní vzdělávání a získá o tom osvědčení od akreditované instituce jen jednou. Skončením pracovního poměru úředník neztrácí dosažený základní stupeň vzdělávání úředníků, který absolvováním vstupního vzdělávání podle § 19 zákona o úřednících ÚSC již jednou získal. Platnost osvědčení, které úředník získal po absolvování vstupního vzdělávání, zákon nijak neomezuje a platí tedy jednou provždy - skončení pracovního poměru úředníka k územnímu samosprávnému celku nemá na platnost tohoto osvědčení vliv.

Nehledě na to, ustanovení § 19 se podle systematického členění nachází v části zákona upravující vzdělávání, a nikoli pracovní poměr úředníka, který je upraven v jiné části zákona.

Výběrové řízení dle zákona č. 312/2002 Sb. – obecně

Dotaz: Ve kterých případech je povinnost provést výběrové řízení podle zákona č. 312/2002 Sb.?

Podle § 7 odst. 1 zákona o úřednících ÚSC je výběrové řízení především podmínkou pro jmenování do funkce vedoucího úřadu a vedoucího úředníka. Dále je výběrové řízení podmínkou pro vznik pracovního poměru na dobu neurčitou úředníka zařazeného v krajském úřadě, v Magistrátu hlavního města Prahy, v obecním úřadě obce s rozšířenou působností, v pověřeném obecním úřadě, v úřadu městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy, kterému je svěřen výkon přenesené působnosti v rozsahu pověřeného obecního úřadu.

Jmenování vedoucího úředníka musí vždy předcházet výběrové řízení, jinak by bylo takové jmenování neplatné. Rovněž uzavření pracovního poměru na dobu určitou s uvedenými úředníky musí předcházet

výběrové řízení, jinak je neplatné. Neplatnost takových úkonů plyne z ustanovení § 18 zákoníku práce, potažmo z § 39 občanského zákoníku, které stanoví, že neplatný je právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí.

Výběrové řízení – povinnost vyhlášení výběrového řízení

Dotaz: Má územní samosprávný celek povinnost vyhlásit na uvolněné místo vedoucího úředníka výběrové řízení podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 312/2002 Sb., pokud se o takovou funkci uchází některý ze stávajících úředníků územního samosprávného celku?

Územní samosprávný celek je povinen na uvolněné místo vedoucího úředníka vyhlásit výběrové řízení podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 312/2002 Sb. To platí obecně pro všechny případy. To znamená, že **povinnost vyhlásit na uvolněné místo vedoucího úředníka výběrové řízení má územní samosprávný celek i tehdy, když se o funkci vedoucího úředníka uchází některý ze stávajících úředníků územního samosprávného celku.**

Obsazení uvolněného místa vedoucího úředníka bez předchozího výběrového řízení by bylo porušením zákona a také za porušením ústavního principu rovnosti přístupu k veřejným funkcím. Podle čl. 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod totiž mají občané zaručen přístup k voleným a jiným veřejným funkcím za rovných podmínek.

Jmenování vedoucího úředníka musí vždy předcházet výběrové řízení, jinak by bylo takové jmenování neplatné. To plyne z ustanovení § 18 zákoníku práce, potažmo z § 39 občanského zákoníku, které stanoví, že neplatný je právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí.

Výběrové řízení – opožděná přihláška

Dotaz: Je porušením zákona, pokud tajemník předal výběrové komisi opožděnou přihlášku do výběrového řízení na místo úředníka podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů?

Zákon o úřednících ÚSC v ustanovení § 7 odst. 1 písm. b) zavedl povinné výběrové řízení pro vznik pracovního poměru na dobu neurčitou úředníka zařazeného v krajském úřadě, v Magistrátu hlavního města Prahy, v obecním úřadě obce s rozšířenou působností, v pověřeném obecním úřadě a v úřadu městského obvodu nebo městské části územně členěného statutár-

ního města nebo městské části hlavního města Prahy, kterému je svěřen výkon přenesené působnosti v rozsahu pověřeného obecního úřadu. **Vyhlášení výběrového řízení je povinně veřejné** a jeho cílem je zajistit výběr kvalitních úředníků územních samosprávných celků pro výkon veřejné správy. Výběr uchazečů provádí k tomu zřízená výběrová komise, která je poradním orgánem osoby, která vykonává úkoly zaměstnavatele.

Podle § 7 odst. 2 zákona o úřednících ÚSC výběrové řízení vyhláší vedoucí úřadu, a to nejméně 15 dnů předem dnem určeným pro přihlášení uchazečů; tento den určuje rovněž vedoucí úřadu a je uveden v oznámení o vyhlášení výběrového řízení. V odstavci 6 téhož paragrafu se doplňuje, že pokud přihláška nemá všechny potřebné náležitosti, vedoucí úřadu vyzve uchazeče, aby v přiměřené lhůtě přihlášku doplnil. Lze dovodit, že lhůta k doplnění neúplné přihlášky může být stanovena i po lhůtě, do které se mají přihlásit uchazeči. Po uplynutí těchto lhůt předá vedoucí úřadu přihlášky výběrové komisi. **Zákon blíže neupravuje, jak naložit s přihláškami, které nejsou předloženy včas, ale na druhou stranu ani nezakazuje tajemníkovi předat výběrové komisi i opožděnou přihlášku, podanou po lhůtě uvedené v oznámení o zahájení výběrového řízení.**

Vzhledem k tomu, že lhůtu k podání přihlášky stanoví tajemník a zákon mu ukládá pouze povinnost, aby ji vyhlásil tak, aby od vyhlášení výběrového řízení do termínu pro podání přihlášek uplynulo nejméně 15 dnů, může stanovit i lhůtu delší. **Tajemník by proto neporušil zákon, pokud by ve výjimečném a zcela ojedinělém případě uchazeči prominul opoždění při podání přihlášky, a tím mu umožnil stát se účastníkem výběrového řízení.** Na druhou stranu není povinen tak učinit, a pokud tak učiní, s ohledem na ustanovení § 7 odst. 7 téhož zákona nemá povinnost předat opožděnou přihlášku s ostatními (včas podanými) přihláškami výběrové komisi; záleží na tom, kdy byla opožděná přihláška podána a zda již byly ostatní přihlášky podány výběrové komisi.

Pokud by tajemník přihlášku uchazeče, který podal přihlášku opožděně, předal s ostatními (včas podanými) přihláškami výběrové komisi, výběrová komise tuto přihlášku může projednat podle § 9 zákona. Komise také může při výběru uchazeče přihlédnout k tomu, že uchazeč podal přihlášku opožděně. Pokud výběrová komise projedná i takovou opožděnou přihlášku v řádném výběrovém řízení (spolu s ostatními přihláškami předanými tajemníkem) a pokud taková přihláška splňuje zákonem předepsané náležitosti a požadavky a splňuje-li další požadavky stanovené v oznámení o vyhlášení výběrového řízení, může být takový uchazeč komisí zařazen do seznamu uchazečů ve

smyslu § 9 odst. 2 písm. b) a c) zákona o úřednících ÚSC.

Výběrové řízení vždy musí předcházet vzniku pracovního poměru úředníka na dobu neurčitou, jinak by bylo uzavření pracovního poměru podle § 18 zákoníku práce, potažmo podle § 39 občanského zákoníku neplatné. Ustanovení § 39 občanského zákoníku totiž stanoví, že neplatný je právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí.

Výběrové řízení – přešetření postupu

Dotaz: Může Ministerstvo vnitra přešetřit postup hlavního města Prahy při výběrovém řízení podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, a pokud nikoli, komu to přísluší?

Personální záležitosti hlavního města Prahy se týkají vyhrazené samostatné působnosti Rady hlavního města Prahy.

Podle ustanovení § 107 odst. 6 zákona č. 131/2000 Sb. **dozor Ministerstva vnitra nad výkonem samostatné působnosti nelze uplatnit, mimo jiné, v případě porušení právních předpisů pracovního práva.** Za právní předpis pracovního práva v tomto smyslu je nutno v konkrétním případě považovat i zákon o úřednících ÚSC. **Dodržování pracovních předpisů podléhá kontrole státního úřadu inspekce práce a oblastního inspektorátu práce pro hlavní město Prahu podle zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce.**

Výběrové řízení – přihlášení zaměstnance do výběrového řízení

Dotaz: Bylo by porušením zákona, kdyby se do výběrového řízení podle zákona č. 312/2002Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů přihlásil, nebo byl v něm vybrán, zaměstnanec územního samosprávného celku?

Výběrové řízení podle zákona o úřednících ÚSC je veřejné a může se do něho přihlásit i zaměstnanec územního samosprávného celku. Nebylo by tedy porušením zákona, kdyby se do výběrového řízení přihlásil, nebo byl v něm za podmínek stanovených zákonem vybrán, zaměstnanec územního samosprávného celku.

Lustrační osvědčení

Dotaz: Je možné, aby zájemci o pozice vedoucích úředníků nahradili při podání své přihlášky lustrační osvědčení adekvátním čestným prohlášením nebo potvrzením MV o přijetí jejich žádosti o vydání lustrač-

ního osvědčení, a tím podmínku splnili? V případě, že by takový uchazeč byl na dané vedoucí místo vybrán, doložil by osvědčení v průběhu pracovního poměru – zkušební době tří měsíců.

Zákon o úřednících ÚSC v § 4 odst. 3 v části věty za středníkem stanoví: „pro jmenování vedoucího úřadu a jmenování vedoucího úředníka se vyžaduje též splnění dalších předpokladů stanovených zvláštním zákonem“ (doplněna na základě pozměňovacího návrhu Senátu Parlamentu ČR), kterým je zákon č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o úřednících ÚSC však výslovně nepředepisuje při podání přihlášky k výběrovému řízení ani při výběrovém řízení, aby byly splněny předpoklady stanovené zákonem č. 451/1991 Sb. **Předložení lustračního osvědčení v přihlášce výběrového řízení nebo při výběrovém řízení tedy na uchazeči nelze oprávněně požadovat, protože to zákon o úřednících ÚSC neukládá. Musí však být předloženo před jmenováním nebo před uzavřením pracovního poměru.**

Je však možno uchazeče při vyhlášení výběrového řízení upozornit, že pro jmenování vedoucího úřadu a pro jmenování vedoucího úředníka je podmínkou, že jmenovaná osoba musí kromě předpokladů stano-

vených zákonem o úřednících ÚSC splnit též předpoklady stanovené zvláštním zákonem, tj. zákonem č. 451/1991 Sb. (§ 1 až 3); současně je možno upozornit, že podle § 20 tohoto zákona se to nevztahuje na občany narozené po 1. prosinci 1971, u kterých se nevyžaduje osvědčení ani čestné prohlášení podle § 4 tohoto zákona.

Zákon č. 451/1991 Sb. podmiňuje **výkon** tam uvede-
ných funkcí splněním předpokladů podle tohoto zákona; jejich nesplnění je dokonce výpovědním důvodem. Splnění předpokladů stanovených zákonem č. 451/1991 Sb. nelze prokázat jinak, než to tento zákon stanoví. Osvědčením vydaným Ministerstvem vnitra dokládá občan skutečnosti uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) a b) tohoto zákona (tj. že nebyl příslušníkem Sboru národní bezpečnosti zařazeným ve složce Státní bezpečnosti, nebo že nebyl evidován v materiálech Státní bezpečnosti jako rezident, agent, držitel propůjčeného bytu, držitel konspiračního bytu, informátor nebo ideový spolupracovník Státní bezpečnosti).

Osvědčení podle zákona č. 451/1991 Sb. tedy nelze nahradit pouhým čestným prohlášením nebo dokonce jen potvrzením Ministerstva vnitra, že osoba požádala o vydání osvědčení. Naproti tomu čestným prohlášením podle tohoto zákona dokládá občan skutečnosti uvedené v § 2 odst. 1 písm. d) až h) tohoto zákona. Osvědčení a čestné prohlášení podle tohoto zákona nelze směřovat.

Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace obecně závaznými vyhláškami obcí

(aktualizováno v návaznosti na nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 33/05 – Krupka, Pl. ÚS 6/08 Budyně nad Ohří, Pl. ÚS 46/06 – Mariánské Lázně)

A	Oblasti VP, které NELZE regulovat prostřednictvím OZV
1.	Kouření na veřejných prostranstvích
2.	Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti – možnost vydat provozní řády formou OZV (koupaliště, pískoviště, hřbitovy, knihovny)
3.	Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která jsou pozemními komunikacemi

1. Kouření na veřejných prostranstvích

Tato problematika je dle názoru MV komplexně řešena zákonem č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 225/2006 Sb. Účelem tohoto zákona je vytvořit účinné nástroje na ochranu společnosti, a zejména dětí v prenatálním a postnatálním životě i v dospívání, před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a návykovými látkami. Ustanovení § 1 písm. a) zákona č. 379/2005 Sb. k tomuto přímo stanoví, že tento zákon stanoví opatření směřující k ochraně před škodami na zdraví způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami.

V ustanovení § 8 odst. 1 tohoto zákona jsou poté taxativně stanovena místa, na kterých je zakázáno kouřit. Vymezení dalších prostranství obecně závaznou vyhláškou, kde by bylo kouření zakázáno, by dle názoru MV představovalo stanovení dalších povinností bez zákonného zmocnění.

Regulace této oblasti dle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích, tzn. za účelem zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, k čemuž podle nálezu Pl. ÚS 45/06 (Jirkov) není zákonného zmocnění třeba, dle MV taktéž není možná. Kouření na veřejných prostranstvích totiž nelze bez dalšího označit za činnost, která by narušovala veřejný pořádek v obci nebo byla v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti či majetku. Pokud se týče ochrany zdraví, tak tato je již předmětem a cílem úpravy uvedeného zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 225/2006 Sb.

Závěr:

Obce nejsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV kouření na veřejných prostranstvích.

2. Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti – možnost vydat provozní řády formou OZV (koupaliště, pískoviště, hřbitovy, knihovny)

Dle názoru Ministerstva vnitřní věci není možné vydávat provozní řády formou obecně závazné vyhlášky.

Pokud se týče venkovních ploch určených pro hry dětí a rovněž koupališť, zde je povinnost provozovatele vypracovat provozní řád stanovena v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (viz § 13 a § 6 tohoto zákona). Pro veřejná pohřebiště je poté povinnost provozovatele vydat pohřební řád stanovena v ustanovení § 19 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Rovněž provozovatel knihovny má povinnost vydat knihovní řád, kterou mu ukládá ustanovení § 4 odst. 7 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Ve všech uvedených případech se tedy jedná o realizaci zákonné povinnosti a nikoli o oprávnění provozovatele vydat provozní řád zařízení. V takovémto případě tudíž nelze hovořit o úpravě provozního řádu těchto zařízení obecně závaznou vyhláškou jako o projevu práva na samosprávu.

Ve vztahu k místním hřbitovům tento závěr ostatně potvrdil, a dokonce ještě rozšířil, i Ústavní soud ve svém nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), kde je uvedeno, že obec není oprávněna stanovit, v obecně závazné vyhlášce, povinnosti ve vztahu k místním hřbitovům. Podle § 19 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, v platném znění (který je zvláštním zákonem ve vztahu k § 10 písm. a) zákona o obcích), totiž tuto problematiku je nutno upravit v řádu veřejného pohřebiště.

Závěr:

Provozní řády výše uvedených zařízení nelze vydat formou obecně závazných vyhlášek. Tímto však není dotčeno, vyjma pohřebišť, oprávnění obce obecně závaznou vyhláškou stanovit povinnosti k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti, (blíže viz bod B 13).

3. Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která jsou pozemními komunikacemi

Pro regulaci těchto činností, které nepochybně za určitých podmínek mohou narušit veřejný pořádek, je

třeba rozlišovat ta veřejná prostranství, která jsou pozemními komunikacemi ve smyslu zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a ostatní veřejná prostranství.

Užívání pozemních komunikací je upraveno zákonem č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (§ 19 – obecné užívání), zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Osoba užívající kolečkové brusle (a patrně analogicky též osoba pohybující se na skateboardech) má postavení chodce [§ 2 písm. j) zákona o silničním provozu] a na pozemních komunikacích tak pro ni platí pravidla silničního provozu stejně jako pro chodce. Její pohyb je tedy upraven těmito zvláštními právními předpisy (např. § 53 odst. 8 zákona o silničním provozu). Obce tak nejsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV jízdu na skateboardech a kolečkových bruslích, pokud jde o veřejná prostranství mající povahu pozemní komunikace.

Tento závěr Ústavní soud poněkud relativizoval v nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně), kde rozhodl jako legitimní zákaz jízdy na kolech, motocyklech nebo autech na parkových cestách a dále i zákaz vjezdu na parkové a zelené plochy, přičemž parková cesta může mít s ohledem na místní podmínky charakter místní či účelové (tudíž pozemní) komunikace. Je však třeba zdůraznit, že Ústavní soud tyto zákazy rozhodl jako výkon samostatné působnosti v oblasti ochrany veřejné zeleně /dle § 10 písm. c) zákona o obcích/, a naopak zrušil ustanovení vyhlášky zakazující najíždění na chodníky motorovými vozidly z důvodu, že takové ustanovení koliduje s výkonem státní správy, neboť obecná úprava provozu na pozemních komunikacích je řešena v zákoně o silničním provozu a zákazy nájezdu na chodníky lze řešit zákazovou značkou.

Je tak možno konstatovat, že obce sice mohou v obecně závazné vyhlášce stanovit určité povinnosti i ve vztahu k pozemním komunikacím (v zájmu ochrany veřejné zeleně), nikoliv však ve smyslu normování pravidel provozu na pozemních komunikacích odlišným způsobem, než tak činí zákon. Je přitom třeba rovněž respektovat již výše uvedené, a to, že osoba užívající kolečkové brusle (a patrně analogicky též osoba pohybující se na skateboardech) má postavení chodce [§ 2 písm. j) zákona o silničním provozu] a výše uvedené povinnosti stanovené ve vztahu ke kolům, motocyklům a autům /tedy vozidlům - § 2 písm. g) a h) zákona o silničním provozu/ na ni nelze bez dalšího vztáhnout.

Závěr:

Obce nejsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV jízdu na skateboardech a kolečkových bruslích, pokud jde o veřejná prostranství mající povahu pozemní komunikace. Na ostatních veřejných prostranstvích, která nejsou pozemními komunikacemi, by taková úprava byla možná, ovšem za předpokladu, že tato činnost je v místních podmínkách způsobilá narušit veřejný pořádek.

B	Oblasti veřejného pořádku, které LZE regulovat prostřednictvím OZV
1.	Konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích
2.	Používání zábavné pyrotechniky na veřejných prostranstvích
3.	Hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu
4.	Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí
5.	Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství
6.	Rozdělávání a udržování otevřených ohňů
7.	Ochrana a údržba veřejné zeleně (sekání, úklid)
8.	Chov zvířat; pravidla pro pohyb psů a jiných zvířat; zákaz vstupu se zvířaty
9.	Žebrání
10.	Prostituce
11.	Výherní hrací přístroje
12.	Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která nejsou pozemními komunikacemi
13.	Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení povinností ve vztahu k VP)
14.	Nepovolené vylepování plakátů
15.	Malování po zdech (graffiti)

1. Konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích

Obce nejsou oprávněny regulovat obecně závaznou vyhláškou oblasti vyhrazené zákonné úpravě. Oblast konzumace alkoholických nápojů je přitom upravena v zákoně č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 225/2006 Sb.

Dle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 45/06 (Jirkov) však předpokládá odpověď na otázku, zda obec nepřekročila meze své působnosti tím, že normuje oblasti

vyhrazené zákonné úpravě, identifikaci předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a OZV na straně druhé. Pokud se nepřekrývají, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona.

Účelem uvedeného zákona přitom je vytvoření účinných nástrojů k ochraně před škodami na zdraví působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami. Ustanovení § 13 tohoto zákona pak dává obcím v této oblasti možnost v případě konání kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti s důvodným rizikem nárůstu problémů a negativních společenských jevů způsobených jednáním fyzických osob pod vlivem alkoholu obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů.

Konzumaci alkoholu na veřejnosti ovšem lze za určitých okolností považovat za činnost, která by mohla být v rozporu např. s dobrými mravy. Ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích přitom dává obcím možnost OZV ukládat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména stanovit ty činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, které lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány.

Konzumaci alkoholu, lépe však „nemírnou“ konzumaci alkoholu, lze tedy na některých veřejných prostranstvích zakázat, pokud se skutečně jedná o činnost, která v konkrétních místních podmínkách dosahuje takové intenzity, aby ji bylo možné reálně považovat za potenciální ohrožení místního veřejného pořádku. Zde je možno odkázat na nálezu Pl. ÚS 33/05 (Krupka), ve kterém Ústavní soud *de facto* potvrdil tento postoj, který k obecně závazným vyhláškám regulujícím požívání alkoholu na veřejných prostranstvích zastávalo Ministerstvo vnitra již od vydání nálezu sp. zn. Pl. ÚS 45/06 (Jirkov), na který nově vydaný nálezu opětovně odkázal.

Pokud se v obci daná regulace vzhledem k místním podmínkám skutečně projeví jako potřebná a obec se tudíž rozhodne k zákazu konzumace alkoholu, popřípadě „nemírné“ konzumace alkoholu na určených veřejných prostranstvích, je třeba v obecně závazné vyhlášce tato prostranství i případnou „nemírnou“ konzumaci alkoholu přesně specifikovat. Rovněž je třeba přesně vymezit případné výjimky z tohoto zákazu (nejlépe konkrétním datem - 31. prosince, 1. ledna; apod.).

Požadavek na specifikaci veřejných prostranství, na

kterých se konzumace alkoholu zakazuje, přitom vychází z obecného principu proporcionality. Jak vyplývá z nálezů Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Závěr:

Regulace konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích je možná z důvodů zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, pokud se vzhledem ke konkrétním místním podmínkám jedná o činnost, která je způsobilá narušit místní pořádek. Zákaz však (v souladu s principem proporcionality) lze stanovit jen v nejméně omezujícím rozsahu, tzn. že regulace by se měla vztahovat zásadně na určitá, ve vyhlášce vymezená místa, případně doby.

2. Používání zábavní pyrotechniky na veřejných prostranstvích

Dle judikatury Ústavního soudu je problematika prodeje a používání pyrotechnických předmětů již dostatečně regulována zákonem č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou Českého báňského úřadu č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi, a obec proto nemůže přikročit k absolutnímu zakazu používání zábavní pyrotechniky na svém území /Pl. ÚS 5/99 (Šumperk), Pl. ÚS 2/2000 (Bílina)/.

Uvedené závěry neznamenaají nicméně absenci oprávnění obce regulovat za určitých podmínek používání pyrotechnických předmětů v samostatné působnosti formou obecně závazné vyhlášky. Toto oprávnění, jakož i podmínky jeho realizace, dovodil Ústavní soud v nálezů Pl. ÚS 57/05 (Nový Bor). V tomto nálezů Ústavní soud konstatoval, že „povinnost, kterou má obec možnost uložit v rámci věcně vymezené samostatné působnosti ve smyslu § 10 zákona o obcích, je nutné interpretovat tak, aby se ukládaný zákaz či příkaz nedostal do rozporu s kogentními zákonnými normami nebo ústavním pořádkem“. Jak vyplývá z dalšího obsahu nálezů, je otázku zákonnosti regulace používání pyrotechnických produktů třeba posoudit na základě interpretace účelu, který vyhláška touto regulací sleduje. Tento účel pak musí být širší nebo jiný než účel sledovaný zákonem č. 61/1988 Sb., tj. zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Závěr:

Obce nejsou oprávněny prostřednictvím obecně závazné vyhlášky přistoupit k plošnému paušálnímu zakazu používání pyrotechnických předmětů na svém území. Takový zákaz lze stanovit ve vztahu k určitým veřejným prostranstvím, vyžaduje-li to zajištění místních záležitostí veřejného pořádku např. s ohledem na potřebu ochrany obecního majetku.

3. Hluk (hlučné činnosti) a rušení nočního klidu

Obecně platí, že rušení nočního klidu a obtěžování hlukem a vibracemi, které by mohlo narušit veřejný pořádek a vzbudit veřejné pohoršení, je regulováno § 47 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a § 127 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. V takovýchto případech je vhodné vzít v úvahu podle místních poměrů i to, zda jde o rušení ojedinělé, opakované, úmyslné apod. Pokud jde o dlouhodobý hluk a vibrace vyvolané výrobní nebo jinou podnikatelskou činností, je tato problematika upravena zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů - viz díl VI: „Ochrana před hlukem, vibracemi a neionizujícím zářením.“

Výše uvedené ovšem neznamenaají absenci oprávnění obce regulovat za určitých podmínek používání hlučných přístrojů a rušení nočního klidu v samostatné působnosti formou obecně závazné vyhlášky. Omezení všech prací se zařízeními způsobujícími hluk v ranních a nočních hodinách (do 8:00 hod a od 20:00 hod) ve dnech pracovního klidu hodnotil Ústavní soud ve svém nálezů sp. zn. Pl. ÚS 44/06 (Těrlicko) jako přípustné. Vycházel především z toho, že příslušné činnosti nebyly v obci zcela zakázány, ale pouze přiměřeně omezeny. Potřebné hlučné práce je možné vykonávat ovšem pouze v čase, kdy budou zásahy do oprávněných zájmů ostatních obyvatel obce minimální. Platí tedy, že obce nemohou paušálně zakázat používání hlučných zařízení, tzn. zakázat jejich používání po delší čas (např. celý pracovní den či dokonce více po sobě jdoucích dní nebo celý víkend), mohou však používání těchto zařízení přiměřeně omezit (např. v ranních a večerních hodinách, po celý jeden den pracovního klidu za předpokladu, že je to kompenzováno možnostmi užívat je po celý další den víkendu, apod.).

Pokud jde o rušení nočního klidu, Ústavní soud se v nálezů sp. zn. Pl. ÚS 44/06 (Těrlicko) vyjádřil, že definuje-li obec dobu nočního klidu a stanoví po tuto dobu přiměřená omezení (zachovávat klid a omezit hlučné projevy), nepřekročila meze stanovené § 10 písm. a) a písm. b) zákona o obcích. Pojem nočního klidu není v žádném právním předpise vymezen. Je

proto potřeba považovat za užitečné, učiní-li tak obec v rámci úpravy místních záležitostí veřejného pořádku vyhláškou. Konkretizace pojmu nočního klidu také za situace, kdy je „porušení nočního klidu“ bez bližšího upřesnění přestupkem proti veřejnému pořádku [§ 47 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích], žádoucím způsobem přispěje k právní jistotě.

V nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) pak Ústavní soud uvádí, že obec má pravomoc, v obecně závazné vyhlášce, vymezit odlišně dobu nočního klidu v pracovních dnech a ve dnech pracovního klidu, demonstrativně vyjmenovat činnosti, které noční klid narušují, spolu se stanovením povinnosti zdržet se těchto činností ve vymezené době, případně na vymezených místech na území obce [§ 10 písm. a) a b) zákona o obcích].

Závěr:

Obce nemohou paušálně zakázat používání hlučných zařízení, tzn. zakázat jejich používání po delší čas, je však možné používání těchto zařízení přiměřeně omezit (např. v ranních a večerních hodinách, po celý jeden den pracovního klidu za předpokladu, že je to kompenzováno možností užívat je po celý další den víkendu, apod.). Je však nutné aby takovýto zákaz byl v souladu s principem proporcionality a zohledňoval právo občanů a vlastníků nemovitostí obhospodařovat svůj majetek. Obce také mohou v obecně závazných vyhláškách definovat dobu nočního klidu a stanovit po tuto dobu přiměřená omezení (např. zachovávat klid a omezit hlučné projevy).

4. Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí

Podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí umožňuje obcím stanovit ustanovení § 10 písm. b) zákona o obcích ve znění zákona č. 313/2002 Sb.

Ustanovení § 10 písm. b) zákona o obcích umožňuje obci ukládat povinnosti pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték. Podmínkou pro možnost využití tohoto ustanovení je, že tyto akce jsou veřejnosti přístupné. Mezi veřejnosti přístupné podniky jsou ze zákona zařazeny sportovní podniky a dále kulturní podniky, z nichž jsou jmenovitě vymezeny taneční zábavy a diskotéky. S přihlédnutím k vymezení v dalších právních předpisech je možno taneční zábavy a diskotéky i jiné kulturní akce brát jako akce, které jsou spojeny mj. s veřejnou hudební produkcí a poslechem hudby. Při vymezení těchto podniků je potřebné přihlídnout i k užití těchto pojmů a jejich obsahu v dalších právních předpisech.

Ustanovení § 10 písm. b) zákona o obcích výslovně hovoří o tom, že povinnosti může obec ukládat stanovením závazných podmínek pro pořádání, průběh

a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku. Není zde blíže vymezeno, jaké závazné podmínky mohou být stanoveny. Zde je třeba zdůraznit, že stanovení podmínek má povahu stanovení povinností. Mezi tyto povinnosti může obec zařadit následující povinnosti:

- plnění oznamovací povinnosti ke konání akce,
- povinnost zajištění řádné pořadatelské služby,
- stanovit dobu ukončení akce (stanovit povinnost akci ukončit).

Povinnosti (závazné podmínky) by měly být stanoveny přiměřeně podle druhu „podniku“ a zejména pak podle rozsahu, jakým je způsobilý narušit veřejný pořádek v obci. Je však třeba mít na paměti, že soukromé akce se těmito pravidly neřídí. Při vymezování povinností musí obec proto odpovědně vážit jejich potřebnost, nezbytnost, rozsah a účelnost včetně jejich vymahatelnosti. V uvedených případech však musí být přístup obce k regulaci veden principem rozumnosti s přihlédnutím k místním podmínkám té které obce (zejména její velikosti). Pokud např. obec stanoví odlišnou dobu ukončení akce pro různé části území, nesmí docházet k diskriminaci, tzn. rozdíly musí být objektivně zdůvodněné. V rozporu se zákonem a jdoucí mimo meze zákonného zmocnění by byl případ např. úplného zákazu konání těchto podniků nebo stanovení prakticky nesplnitelných podmínek pro konání takové akce v obci.

Je třeba dbát na to, aby stanovené povinnosti nepřekročily rámec samostatné působnosti obce a aby také nebyly regulovány činnosti, které obec v samostatné působnosti regulovat nemůže. Výkladovým pravidlem by pak zde měla být skutečnost, že nedochází k překrývání předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé. Také s přihlédnutím k nálezu Ústavního soudu /Pl. ÚS 45/06 (Jirkov)/ platí, že ani soukromoprávní regulace bez dalšího nevyklučuje regulaci prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, pokud se liší předměty a cíle jejich regulace.

Problematicky vymezení sportovních a kulturních podniků se také dotýká úprava provedená na úseku ochrany před alkoholismem v zákoně č. 379/2005 Sb. v ustanovení § 13 (*Obec v samostatné působnosti může v případě konání kulturní, společenské nebo sportovní akce přístupné veřejnosti s důvodným rizikem nárůstu problémů a negativních společenských jevů způsobených jednáním fyzických osob pod vlivem alkoholu obecně závaznou vyhláškou omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodeje, podávání a konzumaci alkoholických nápojů*).

Podle ustanovení § 10 písm. b) zákona o obcích může obec stanovit např. i některé podmínky pro pořádání akcí typu technopárty.

Závěr:

Obce jsou oprávněny regulovat podmínky pro pořádání veřejnosti přístupných akcí, a to za podmínek stanovených § 10 písm. b) zákona o obcích. Některá další omezení mohou obce v souvislosti s konáním veřejnosti přístupných akcí stanovit na základě ustanovení § 13 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

5. Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství

V nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) Ústavní soud zkonstatoval, že obce jsou oprávněny ukládat povinnosti v souvislosti s odklizením psích exkrementů na veřejném prostranství podle § 10 písm. c) zákona o obcích. Obdobně v nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) Ústavní soud ponechal v platnosti ustanovení napadené obecně závazné vyhlášky stanovující majitelům psů a koček povinnost při znečištění veřejných prostranství těmito zvířaty obnovit čistotu a hygienu. Rovněž tak v tomto nálezu Ústavní soud rozhodl jako přípustný mimo jiné zákaz vyklepávání nebo kartáčování šatstva a jiných předmětů z oken či balkonů a zejména pak Ústavní soud připustil možnost stanovit obecně závaznou vyhláškou povinnost osobě, již bylo povoleno zvláštní užívání veřejného prostranství, zabránit znečišťování okolí, tzn. zabránit poškozování a znečišťování ze strany třetích osob (např. oplocením, apod.).

Z uvedeného lze odvodit, že obce jsou oprávněny obecně závaznou vyhláškou dle § 10 písm. c) zákona o obcích k zajištění udržení čistoty ulic a jiných veřejných prostranství stanovit zákazy určitých znečišťujících jednání, resp. stanovit povinnost odstranit znečištění osobě, která ho způsobila, a u osob užívajících veřejné prostranství zvláštním způsobem dokonce i povinnost zabránit znečištění ze strany třetích osob, resp. učinit odpovídající opatření k tomu směřující.

Nelze ovšem na druhou stranu opomenout skutečnost, že v nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) Ústavní soud mimo jiné zrušil ustanovení napadené obecně závazné vyhlášky zakazující odhazovat smetí, papíry, obaly, zbytky jídel a ovoce a jiné odpadky a plivat na zem, znečišťovat veřejná prostranství splaškovými vodami nebo jinými znečišťujícími tekutinami a nečistotami, a to z důvodu kolize s přestupkovým zákonem. Je tak třeba zdůraznit, že ukládané povinnosti by se bez dalšího neměly krýt s povinnostmi uklá-

danými zákonem o přestupcích, přičemž výkladovým pravidlem by zde měla být skutečnost, že nedochází k překrývání předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a obecně závazné vyhlášky na straně druhé.

Dále je třeba zdůraznit, že porušení povinností stanovených obecně závaznou vyhláškou, tzn. znečištění ulice či jiného veřejného prostranství, lze postihovat pouze jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, konkrétně pak podle § 47 odst. 1 písm. d). Podle tohoto ustanovení se přestupku dopustí ten, kdo znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství.

Dle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) má skutková podstata přestupku proti pořádku v územní samosprávě subsidiární povahu ve vztahu ke skutkové podstatě přestupku proti veřejnému pořádku podle přestupkového zákona. Obec nemá zmocnění ke tvorbě samostatných skutkových podstat přestupků, je jen oprávněna, za zákonem daných předpokladů, ukládat určité povinnosti. Dle Ústavního soudu není možné, aby stejné jednání, které je definované přestupkovým zákonem jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 přestupkového zákona, prohlásila obecní vyhláška za přestupek proti pořádku v územní samosprávě podle § 46 odst. 2 přestupkového zákona.

Závěr:

Obce jsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV problematiku znečištění veřejných prostranství, ukládané povinnosti však nesmí kolidovat se zákonem o přestupcích.

6. Rozdělování a udržování otevřených ohňů

Tato problematika je obecně upravena v předpisech regulujících podmínky požární ochrany, a to především v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Účelem tohoto zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech.

Pokud je však rozdělování a udržování otevřených ohňů na určitých místech vzhledem ke konkrétním místním podmínkám činností, která by mohla sama o sobě narušit veřejný pořádek, je možná regulace této oblasti obecně závaznou vyhláškou podle § 10 zákona o obcích, tzn. obecně závaznou vyhláškou lze stanovit zákaz rozdělovat oheň na určitých místech.

V souvislosti s tímto je třeba zmínit především náleží Ústavního soudu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), ve kterém Ústavní soud mimo jiné zhodnotil jako přípustný zákaz rozdělávat oheň na plochách veřejné zeleně. V nálezech Pl. ÚS 6/08 (Budyně nad Ohří) a Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) poté Ústavní soud dovodil i oprávnění obcí v obecně závazné vyhlášce vydané dle § 10 písm. c) zákona o obcích v zájmu ochrany životního prostředí v obci zakázat spalování i některých materiálů nad rámec ustanovení § 3 odst. 5 a § 50 odst. 3 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů, vyjma odpadů, jelikož materie týkající se odpadů je kogentně a komplexně zpracována v zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů.

Z nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) však zároveň vyplývá, že obec by neměla zakazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Závěr:

Obce jsou oprávněny prostřednictvím OZV zakázat rozdělávání a udržování otevřených ohňů na určitých místech, popř. zakázat spalování určitých materiálů.

7. Ochrana a údržba veřejné zeleně (sekání, úklid)

Možnost ukládat obecně závaznou vyhláškou povinnosti k ochraně veřejné zeleně je obcím dána přímo v ustanovení § 10 písm. c) zákona o obcích, ve znění zákona č. 313/2002 Sb.

Toto zákonné zmocnění sice zdánlivě nabízí poměrně široké možnosti aplikace, existuje však velké množství zvláštních zákonných zmocnění, obsažených ve speciálních zákonech. Každá jednotlivá oblast dle pojmů v zákonném zmocnění je již určitým způsobem regulována prostřednictvím samostatné úpravy ve speciálních zákonech.

V nálezu Pl. ÚS 45/06 (Jirkov) však Ústavní soud prohlásil, že k regulaci údržby veřejné zeleně (jež tvoří součást veřejného prostranství) obecně závaznou vyhláškou lze přistoupit, pokud tím obec sleduje **jiný předmět a cíl regulace**, než jaký je obsažen v existující zákonné úpravě (například zohlednění **estetické stránky** věci, nikoli rostlinolékařské).

Zlepšení estetického vzhledu veřejné zeleně, která je důležitou součástí životního prostředí člověka, žijícího v městské aglomeraci, je legitimním cílem úpravy obec-

ně závaznou vyhláškou. Právní předpis obce se však nesmí dostat do rozporu s normou vyšší právní síly, v případě obecně závazných vyhlášek se zákonem (*zá-sada lex superior derogat inferiori*).

Obec musí vždy jednoznačně identifikovat předmět a cíl regulace v obecně závazné vyhlášce tak, aby se upravovaná oblast nepřekrývala s již upravenou oblastí na úrovni zákona. Pokud se tedy cíl regulace obecního právního předpisu liší od zákonné úpravy, obec má možnost vydat v této oblasti právní předpis. K provedení odlišné úpravy místní záležitosti v obecně závazné vyhlášce nepostačuje pouhé zdůvodnění, že speciální zákon (a obecně závazná vyhláška) sledují regulaci vzájemně odlišného předmětu (oblasti) a cíle, ale je nutné, aby tato odlišnost byla dobře dovoditelná (také) z textu obou právních předpisů. Vždy se musí jednat o cíl aprobovaný, resp. dovolený a obec se musí pohybovat v mezích své působnosti.

Z konkrétních povinností, které je možné obecně závaznou vyhláškou k ochraně veřejné zeleně uložit, lze jmenovat povinnost udržovat zezeň formou pravidelných sečí stanovenou jejím vlastníkům či uživatelům; zákaz poškozovat, ničit či znečišťovat veřejnou zezeň; zákaz vstupovat na květinové záhony; zákaz jízdy na kolech, motocyklech nebo autech po parkovacích cestách, apod.

Závěr:

Obce jsou oprávněny prostřednictvím OZV vydané na základě ustanovení § 10 písm. c) zákona o obcích stanovit povinnosti k ochraně veřejné zeleně. Obecně závaznou vyhláškou však nelze normovat oblasti již upravené zákonem, resp. předmět a cíl obecně závazné vyhlášky se nesmí překrývat s předmětem a cílem zákonné úpravy. Právní předpis obce se rovněž nesmí dostat do kolize se zákonnou úpravou.

8. Chov zvířat; Pravidla pro pohyb psů a jiných zvířat; zákaz vstupu se zvířaty

Chov zvířat

Problematika chovu zvířat je regulována zákonnými předpisy, a to zejména zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, kde jsou upraveny všeobecné zásady chovu zvířat a dále zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. Některé aspekty související s chovem zvířat jako např. obtěžování sousedů chovem, podmiňování chovu souhlasem majitele domu či pronikání zvířat na cizí pozemky poté patří k občanskoprávním vztahům a vztahuje se na ně tudíž úprava v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Ústavní soud doposud rušil regulaci chovu a držení hospodářských zvířat obecně závaznými vyhláškami obcí zpravidla s odůvodněním, že pravidla chovu zvířat upravuje zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých zákonů (veterinární zákon), který v ustanovení § 46 neobsahuje pro obec žádné zmocnění, ve kterém by mohla tuto oblast regulovat. Poukázal na to, že podle písm. a) citovaného ustanovení může obec pouze schválit místa, na nichž lze konat svody zvířat a trhy určené k prodeji živočišných produktů a povolit jejich konání, podle písm. b) obec plní úkoly na úseku státní veterinární správy vydáním nařízení obce o mimořádných veterinárních opatřeních, to ovšem pouze na návrh krajské veterinární správy.

V nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) však Ústavní soud k této problematice odkázal na své aktuální nálezy, dle kterých, pro posouzení konkurence úpravy v rámci místní samosprávy a v rámci zvláštního zákona je podstatná otázka účelu, ke kterému ta která úprava slouží. V návaznosti na to poté Ústavní soud uvedl, že předmětem úpravy veterinárního zákona je stanovení požadavků veterinární péče na chov a zdraví zvířat a na živočišné produkty (§ 1); veterinární péče zahrnuje především péči o zdraví zvířat, ochranu zdraví lidí před nemocemi přenosnými ze zvířat na člověka, péči o zdravotní nezávadnost živočišných produktů a krmiv a ochranu zdraví lidí před jeho poškozením nebo ohrožením živočišnými produkty, ochranu území České republiky před zavlečením nálezů zvířat a ochranu životního prostředí před nepříznivými vlivy souvisejícími s chovem zvířat, výrobou a zpracováním živočišných produktů (§ 2). **Cílem a účelem zákonné regulace je ochrana chovu a zdraví zvířat, jakož i ochrana zdraví lidí v souvislosti s chovem zvířat a požíváním živočišných produktů, zatímco obecní úpravu zakazující chov domácích zvířat ve vnitřním lázeňském území lze chápat jako regulaci místních podmínek v limitech daných jí § 10 písm. a) a c) zákona o obcích.** Z uvedeného tak plyne poměrně jednoznačný závěr, že regulace chovu zvířat obecně závaznou vyhláškou je v zásadě přípustná, a to za předpokladu odlišnosti účelů regulací v zákoně a ve vyhlášce.

Ústavní soud dále uvedl, že zákaz chovu domácích zvířat vyhláškou musí být poměřován povahou tohoto zákazu, jeho rozsahem a místem, kde je uplatňován. Je tak třeba zdůraznit, že úprava v obecně závazné vyhlášce musí být proporcionální ve vztahu ke sledovanému cíli.

K dosud uvedenému je však třeba rovněž zdůraznit, že obecně závazná vyhláška se nesmí dostat do rozporu se zákonnou úpravou. Obecně závazná vyhláška tak v souvislosti s chovem zvířat nesmí stanovit takové povinnosti, které by v daném případě byly v rozporu

zejména s výše uvedeným veterinárním zákonem a zákonem na ochranu zvířat proti týrání.

Závěr:

Obce jsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV pravidla chovu zvířat. Úprava v obecně závazné vyhlášce však musí být proporcionální ve vztahu ke sledovanému cíli a nesmí se dostat do kolize se zákony upravujícími danou oblast.

Pravidla pro pohyb psů a jiných zvířat

Pokud se týče pohybu psů, zde je třeba přihlížet k úpravě obsažené v ustanovení § 24 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 77/2004 Sb., podle kterého obec může obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezit prostory pro volné pobíhání psů.

Podle tohoto zákonného zmocnění však lze stanovit pouze pravidla pro pohyb psů, nikoliv jiných domácích či hospodářských zvířat (dále jen „zvířat“). Při zkoumání oprávnění obce regulovat pohyb jiných zvířat než psů na veřejných prostranstvích je, ovšem s přihlédnutím k nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 45/06 (Jirkov), třeba identifikovat též předmět a cíl zákonné úpravy. Tím je u zákona č. 246/1992 Sb. ochrana zvířat, jež jsou živými tvory schopnými pociťovat bolest a utrpení, před týráním, poškozováním jejich zdraví a jejich usmrcením bez důvodu, pokud byly způsobeny, byť i z nedbalosti, člověkem. Zajištění veřejného pořádku tento zákon nesleduje.

V návaznosti na to lze tedy konstatovat, že pokud by pobíhání jiných zvířat než psů na veřejných prostranstvích bylo vzhledem ke konkrétním místním podmínkám dané obce způsobitelné narušit veřejný pořádek, popřípadě být v rozporu s ochranou bezpečnosti, zdraví či majetku, připadala by v úvahu úprava pohybu zvířat na veřejných prostranstvích podle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích. Možná by byla rovněž regulace pohybu zvířat v zařízeních obce sloužících potřebám veřejnosti dle ustanovení § 10 písm. c).

K možnosti úpravy pohybu zvířat, i když pouze psů, dle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích se Ústavní soud vyjádřil v nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov). Zde Ústavní soud zkonstatoval, že obce jsou oprávněny, v režimu § 10 písm. a) zákona o obcích, regulovat pohyb chovaných psů na veřejných prostranstvích nebo dokonce zakázat jejich volný pohyb na těchto prostranstvích, stejně jako jsou oprávněny, rovněž v režimu § 10 písm. a) zákona o obcích, regulovat pohyb chovaných psů na veřejných prostranstvích i pokud jde o způsob jejich pohybu (např. na vodítku), event. vybavení náhubkem.

Pokud se týče regulace pohybu jiných zvířat než psů, toto oprávnění obcí Ústavní soud potvrdil v nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně), kde uvedl, že považuje regulaci pohybu jiných zvířat obcí, založenou na oprávnění obce stanovovat povinnosti podle § 10 písm. a) a c) zákona o obcích, za legitimní.

Dále je potřeba uvést, že regulace musí být v souladu s obecným principem proporcionality. Jak rovněž vyplývá z nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Rovněž je potřeba zdůraznit, že úprava obsažená v obecně závazné vyhlášce nesmí kolidovat se zákonou úpravou. V souvislosti s tímto je třeba především zohlednit zmiňovaný zákon na ochranu zvířat proti týrání, dále pak veterinární zákon a zákon o silničním provozu.

Závěr:

Obce jsou oprávněny prostřednictvím OZV regulovat pohyb psů a jiných zvířat.

Zákaz vstupu se zvířaty

V návaznosti na aktuální judikaturu Ústavního soudu je rovněž možné konstatovat, že obce jsou oprávněny v obecně závazných vyhláškách (v režimu § 10 písm. a) a c) zákona o obcích) stanovit zákazy vstupu se zvířaty na určitá místa.

V nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) Ústavní soud uvedl, že „v souladu s právním závěrem vyloženým v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 35/06 (ve věci vyhlášky obce Kořenov) obec může takový zákaz uplatnit všude tam, kde zakázaná činnost může narušit veřejný pořádek v obci“. Dle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) se přitom pravomoc obce stanovovat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku neomezují jen na veřejná prostranství. Obec tedy svou regulaci může uplatnit i na činnosti odehrávající se na jiných místech než veřejných prostranstvích, pokud se jejich následky projevují na veřejných prostranstvích, nebo pokud jsou způsobilé veřejný pořádek v obci narušit.

Dle judikatury je např. možné stanovit v obecně závazné vyhlášce zákaz vstupu se zvířaty na plochy veřejné zeleně, do budovy obecního úřadu, apod. V nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) Ústavní soud zhodnotil jako legitimní zákaz přivádět zvířata mimo jiné i na dětská hřiště, pískoviště či koupaliště.

Výslovně vyloučeno je naopak stanovení zákazu vodit zvířata na hřbitovy, neboť dle Ústavního soudu je ustanovení § 19 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ukládající provozovateli veřejného pohřebiště povinnost řídit se řádem pohřebiště, ve kterém lze upravit povinnosti návštěvníků v souvislosti s pořádkem na veřejném pohřebišti a zachováním důstojnosti tohoto místa, ustanovením speciálním ve vztahu k § 10 písm. a) zákona o obcích a tuto problematiku je nutno upravit v řádu veřejného pohřebiště, nikoliv právním předpisem obce.

V obecné rovině je ovšem třeba zdůraznit skutečnost, že taková regulace je přípustná pouze v případech, že vstup se zvířaty na určité místo lze vzhledem ke konkrétním místním podmínkám považovat za činnost, která je způsobilá narušit místní pořádek. Vyslovení zákazu obecně závaznou vyhláškou rovněž musí vycházet z obecného principu proporcionality. Jak vyplývá z nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Zvláštní význam přitom mají uvedené skutečnosti (důvodnost, rozumnost a proporcionalita regulace v obecně závazné vyhlášce) u stanovení zákazů vztahujících se k veřejným prostranstvím, u kterých je třeba vycházet z jejich legální definice uvedené v § 34 zákona o obcích. Zde se stanoví, že se jedná o prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Podstatnou náležitostí veřejných prostranství tedy je, že tato jsou přístupná každému bez omezení. Jelikož se zvíře v právním smyslu považuje za věc, byl by zákaz vstupu se zvířetem *de facto* zamezením samotného vstupu osoby na veřejné prostranství, a to pouze z důvodu, že má při sobě určitou věc, což by bylo v rozporu s výše popsanou podstatou veřejného prostranství.

Závěr:

Obce mohou prostřednictvím OZV zakázat vstup se zvířetem na určitá místa, pokud lze vzhledem ke konkrétním místním podmínkám vstup se zvířetem na určité místo považovat za činnost způsobilou narušit veřejný pořádek v obci. Takováto regulace ovšem není přípustná ve vztahu k hřbitovům.

9. Žebrání

Žebrání, ačkoliv se jedná o činnost, která není zá-

konem definována, lze regulovat formou obecně závazné vyhlášky.

Jedná se totiž o činnost, která může mít na určitých místech společenskou, zdravotní a mravní nebezpečnost.

Vyslovení zákazu obecně závaznou vyhláškou však musí vycházet z obecného principu proporcionality. Jak vyplývá z nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), obec by neměla zákazy formulovat plošně, ale vždy jen v nejméně omezujícím rozsahu. To znamená, že by měla regulaci určitého chování vztahovat zásadně na určitá ve vyhlášce vymezená místa, případně doby, s přihlédnutím k povaze chování a jeho způsobilosti (významnou měrou) narušit veřejný pořádek v obci.

Závěr:

Obce jsou oprávněny upravit regulaci žebření obecně závaznou vyhláškou podle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích.

10. Prostituce

Dle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 69/04 (Ústí nad Labem) a Pl. ÚS 10/06 (Plzeň) je prostituce činností, kterou je možno zakázat na všech veřejných prostranstvích v obci.

Provozování této činnosti ohrožuje dobré mravy a velice významně ohrožuje mravní výchovu dětí a mládeže. Význam tohoto právem chráněného statku je třeba hodnotit velice vysoko, neboť žádná jiná činnost nedosahuje takovou extrémnost zásahu do záležitostí veřejného pořádku. Prostituce je sociálně patologický jev, který podle historických zkušeností nelze zcela vymýtit. Lze ji však regulovat tak, aby nenarušovala veřejný pořádek, neohrožovala mravní výchovu dětí a neurážela mravní cítění veřejnosti.

Závěr:

Obce jsou oprávněny upravit regulaci nabízení prostituce obecně závaznou vyhláškou podle ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích buď zákazem této činnosti na všech veřejných prostranstvích, nebo pouze vymezením veřejných prostranstvích, na kterých tuto činnost povolí.

11. Výherní hrací přístroje

Na základě ustanovení § 50 odst. 4 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 149/1998 Sb. (dále jen „zákon o loteriích“), může obec obecně závaznou vyhláškou stanovit, že výherní hrací přístroje mohou být provozovány pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, na kterých veřejně přístupných místech

v obci je provozování výherních hracích přístrojů zakázáno.

Obec tedy na základě tohoto ustanovení může využít formu pozitivního nebo negativního vymezení míst, kde lze výherní hrací přístroje provozovat. Při stanovení místa a času podle § 50 odst. 4 zákona o loteriích přitom lze použít i jen jeden z těchto prvků - není povinností stanovit v obecně závazné vyhlášce zároveň jak místa, tak i čas (ryze časové omezení pak může v obecně závazné vyhlášce znít např. „Výherní hrací přístroje lze provozovat na všech veřejně přístupných místech pouze v době od 22.00 večer do 6.00 ráno.“).

Při vydávání obecně závazné vyhlášky podle § 50 odst. 4 je také nutné pamatovat na otázku možné diskriminace při stanovení míst, kde lze nebo naopak nelze výherní hrací přístroje provozovat, vůči stávajícím provozovatelům heren, kasin, pohostinských zařízení a jiných provozoven, a to s případnými citelnými dopady na hospodářskou soutěž (její regulérnost) v obci.

Další zmocnění, které umožňuje obci provoz výherních hracích přístrojů regulovat, je dáno v § 17 odst. 11 zákona o loteriích. Přímou ze zákona nesmí být provozování výherních hracích přístrojů povoleno ve školách, školských zařízeních, v zařízeních sociální a zdravotní péče, v budovách státních orgánů a církví, jakož i v sousedství uvedených budov. Okruh vzdálenosti do 100 m od těchto budov může stanovit obec vyhláškou.

Zde tedy obec naopak obecně závaznou vyhláškou může zmírnit dopady poměrně široce pojatého omezení k provozování výherních hracích přístrojů v sousedství (tj. v okruhu 100 metrů). V rámci své samostatné působnosti může obec zákaz povolení provozování výherních hracích přístrojů v sousedství jmenovaných budov dokonce až anulovat.

Ve vztahu k výše uvedenému je ovšem třeba zdůraznit, že obecně závaznou vyhláškou lze regulovat pouze provozování výherních hracích přístrojů. Na základě citovaných ustanovení nemohou být omežovány loterie či jiné podobné hry podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích, které povoluje Ministerstvo financí. Obce nemohou vzhledem k existenci speciálního zákona, upravujícího tuto oblast, dovozovat své zmocnění ani s odkazem na zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Umístění a provozování elektromechanických rulet a videoloterních terminálů v herním středisku samo o sobě veřejný pořádek narušit nemůže.

Závěr:

Obce mohou prostřednictvím obecně závazné vyhlášky regulovat provozování výherních hracích přístrojů, a to na základě zákonných zmocnění obsažených v ustanoveních § 50 odst. 4 a § 17 odst. 11 zákona

č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách. Na základě uvedených zákonných zmocnění lze ovšem regulovat pouze problematiku výherních hracích přístrojů.

12. Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích

Blíže viz bod A3.

13. Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (stanovení omezení ve vztahu k veřejnému pořádku)

Dle ustanovení § 10 písm. c) zákona o obcích mohou obce ukládat povinnosti obecně závaznou vyhláškou rovněž k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

V souvislosti s tímto je přitom třeba zdůraznit, že na základě využití tohoto zmocnění nepřipadá v úvahu zásah do vlastnických práv jiných osob. Zákon totiž výslovně hovoří o **zařízeních obce**, což je nutno chápat jako zařízení **ve vlastnictví obce**. Podrobnější definice zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti není, na rozdíl od definice veřejného prostranství, právními předpisy upravena.

Na druhou stranu je ovšem třeba konstatovat, že dle aktuální judikatury Ústavního soudu, pokud chce obec chránit veřejný pořádek v režimu § 10 písm. a) zákona o obcích či veřejnou zeleň nebo čistotu veřejných prostranství v režimu § 10 písm. c), pak to musí činit zásadně bez ohledu na vlastnictví konkrétního pozemku, a to z důvodu, že stanovení povinností pouze ve vztahu k prostranstvím ve vlastnictví obce může vést ke kolizi s ústavní garancí rovnosti vlastnického práva a jeho ochrany, když praktickým (a nezamýšleným) důsledkem tohoto názoru je vyšší míra ochrany vlastnického práva obce na rozdíl od ochrany, kterou právní řád poskytuje jiným vlastníkům.

Zároveň Ústavní soud uplatňuje ve svých aktuálních nálezech tezi, že se pravomoc obce stanovovat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku neomezuje jen na veřejná prostranství, jak by snad mohlo vyplývat z ustanovení věty za středníkem v § 10 písm. a) zákona o obcích (jde jen o demonstrativní výčet). Obec tedy svou regulaci může uplatnit i na činnosti odehrávající se na jiných místech než veřejných prostranstvích, pokud se jejich následky projevují na veřejných prostranstvích nebo pokud jsou způsobily veřejný pořádek v obci narušit.

Závěr:

Obce jsou oprávněny prostřednictvím OZV ukládat povinnosti k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti. Je ovšem třeba vždy postupovat takovým

způsobem, aby nedocházelo ke kolizi s ústavní garancí rovnosti vlastnického práva a jeho ochrany, avšak aby zároveň nedocházelo k zásahům do vlastnických práv jiných osob.

14. Nepovolené vylepování plakátů

Vylepování plakátů lze uvést jako příklad možné regulace dle § 10 písm. c) zákona o obcích, na základě kterého obce mohou v samostatné působnosti OZV ukládat povinnosti k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

Prostřednictvím obecně závazné vyhlášky dle § 10 písm. c) zákona o obcích je možné stanovit, na kterých místech v obci je vylepování plakátů zakázáno, resp. kde je takováto činnost povolena, tzn. lze vymezit obecní plakátovací plochy a stanovit přiměřené povinnosti ve vztahu k jejich užívání.

Zákon o přestupcích však stanovuje, že přestupkem je poškozování nebo ničení veřejně prospěšných zařízení, konkrétně dopravních značek, jízdních řádů, označení zastávek veřejné dopravy, dopravních staveb, vodovodů a kanalizací, poštovních schránek, rozvodů elektřiny, tepla nebo topných plynů, turistických značek nebo orientačního značení, veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu nebo veřejně prospěšného zařízení, tabulek s označením ulic nebo jiného veřejného prostranství.

Je tedy třeba zdůraznit, že porušení povinností stanovených obecně závaznou vyhláškou o obecních plakátovacích plochách spočívající v dopuštění se výše uvedených jednání lze postihovat pouze jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Tuto skutečnost ostatně potvrdil i Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS (Kořenov), kde se uvádí, že skutková podstata přestupku proti pořádku v územní samosprávě má subsidiární povahu ve vztahu ke skutkové podstatě přestupku proti veřejnému pořádku podle přestupkového zákona. Obec nemá zmocnění ke tvorbě samostatných skutkových podstat přestupků, je jen oprávněna, za zákonem daných předpokladů, ukládat určité povinnosti. Dle Ústavního soudu není možné, aby stejné jednání, které je definované přestupkovým zákonem jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 přestupkového zákona, prohlásila obecní vyhláška za přestupek proti pořádku v územní samosprávě podle § 46 odst. 2 přestupkového zákona.

Na ustanovení vylepování plakátů, reklam, inzerátů, oznámení a jiných zpráv mimo vyhrazené plochy by,

kromě shora uvedených ustanovení přestupkového zákona, mohlo být dále aplikovatelné též ustanovení § 47b odst. 1 písm. d) téhož zákona, podle něhož se přestupku dopustí ten, kdo neudrží čistotu a pořádek na svém nebo jím užívaném pozemku tak, že naruší vzhled obce.

Závěr:

Obce mohou prostřednictvím OZV regulovat oblast vylepování plakátů.

15. Malování po zdech (graffiti)

Tato oblast již je regulována zákonným předpisem, a to zákonem č. 140/1961 Sb. trestním zákonem, ve znění pozdějších předpisů. Ten ve svém ustanovení § 257b odst. 1 stanoví, že kdo poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem. Odst. 2 a 3 téhož ustanovení pak obsahují kvalifikované skutkové podstaty k tomuto trestnému činu.

Aktuální judikatura Ústavního soudu /nálezy Pl. ÚS 45/06 (Jirkov), Pl. ÚS 35/06 (Kořenov)/ však předkládá odpověď na otázku, zda obec nepřekročila meze své působnosti tím, že normuje oblasti vyhrazené zákonné úpravě, identifikaci předmětu a cíle regulace zákona na straně jedné a OZV na straně druhé. Pokud se nepřekrývají, nelze bez dalšího říci, že obec nesmí normovat určitou záležitost z důvodu, že je již regulována na úrovni zákona. Obec musí vždy jednoznačně identifikovat předmět a cíl regulace v obecně závazné vyhlášce tak, aby se upravovaná oblast nepřekrývala s již upravenou oblastí na úrovni zákona.

Objektem trestného činu podle § 257b odst. 1 trestního zákona přitom jsou majetková práva, resp. ochrana majetkových práv, u nichž se vždy dostává do popředí otázka míry jejich poškození či narušení, přičemž tuto míru lze kvantifikovat především výší způsobené škody. Z absence výše škody v případě trestného činu podle § 257b odst. 1 trestního zákona lze dovodit, že objektem, nikoliv však hlavním, jsou rovněž další nemateriální hodnoty, resp. ochrana hodnot estetických či ochrana kulturních statků v převážně urbánních částech životního prostředí. Jinými slovy objektem trestného činu podle § 257b odst. 1 trestního zákona jsou nejen majetková práva, nýbrž i další nemajetkové hodnoty, na jejichž ochraně existuje společenský zájem, vyjádřený ústavně konformní vůlí zákonodárce tento druh jednání trestněprávně postihovat.

V případě, že u daného jednání jsou sice splněny formální znaky činu popsané ve skutkové podstatě, není však naplněn materiální znak trestného činu tak, jak je vyžadováno trestním zákonem (§ 3), připadá

v úvahu postih za přestupek proti majetku dle § 50 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

Pokud by se tedy předmět a cíl úpravy v obecně závazné vyhlášce nepřekrýval s výše popsaným předmětem úpravy v trestním zákoně a předmětem úpravy v přestupkovém zákoně, byla by úprava malování po zdech (graffiti) obecně závaznou vyhláškou v principu přípustná.

Závěr:

Regulace oblasti malování po zdech (graffiti) prostřednictvím obecně závazné vyhlášky je v principu přípustná, vzhledem k úpravě v trestním zákoně a přestupkovém zákoně však příliš prostoru pro obecní regulaci nezbyvá a nejví se tudíž jako účelná.

C	Oblasti veřejného pořádku, které jsou ve vztahu k možnostem regulace prostřednictvím OZV <u>SPORNÉ</u>
1.	Provozní doba pohostinských zařízení
2.	Boj proti přenosným nemocem a hlodavcům

1. Provozní doba pohostinských zařízení

Pravomoc k vydání obecně závazných vyhlášek k regulaci provozní doby pohostinských zařízení měla svůj základ v ustanovení § 96 zákona o ochraně veřejného zdraví. Výslovné zákonné zmocnění k regulaci této záležitosti obsažené v uvedeném ustanovení však bylo k 1. 10. 2003 zrušeno zákonem č. 274/2003 Sb.

Obce nadále nejsou zmocněny v oblasti samostatné působnosti upravovat provozní dobu pohostinských zařízení, byť v souvislosti s ochranou veřejného pořádku a nočního klidu. Dle několika nálezů Ústavního soudu totiž není úkolem obce ani v pravomoci obce v oblasti její samostatné působnosti upravovat rozsah podnikatelských aktivit a provozní dobu pohostinských zařízení, byť v souvislosti s ochranou veřejného pořádku a nočního klidu. Podle nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 42/05 (Kladno) omezení provozování hostinské činnosti narážejí na základní právo zaručené v čl. 26 odst. 1 Listiny. Zároveň odstavec 2 tohoto článku říká, že pouze zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností. Za situace, kdy chybí výslovné zákonné zmocnění pro omezení provozování hostinské činnosti, která sama o sobě veřejný pořádek nenarušuje, nelze k tomuto zmocnění dospět pouhým výkladem obecného zmocňovacího ustanovení, když tento výklad koliduje se základním právem.

Ústavní soud naopak poněkud relativizoval svůj dřívější závěr, že není možné ukládat provozovatelům pohostinských zařízení povinnost zajistit, aby provozem těchto zařízení nebyl narušován noční klid. V ná-

lezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov) Ústavní soud rozhodl jako přípustnou povinnost uloženou provozovateli zařízení resp. organizátorovi akce, kde dochází k veřejné produkci hudby, zajistit dodržování zákazu nepřiměřeně obtěžovat občany v obytných domech veřejnou produkcí hudby (například z restaurací, diskoték a jiných organizovaných akcí) v době od 22.00 do 06.00 hodin. (Na noci předcházející dnům pracovního volna a pracovního klidu v době od 24.00 do 07.00 hodin). V nálezu Pl. ÚS 46/06 (Mariánské Lázně) pak Ústavní soud rozhodl jako zákonné ustanovení napadené vyhlášky stanovící, že zábavní podniky, jako například diskotéky a jiné, musí být zajištěny tak, aby ani v nejmenším nerušily svým provozem a vším, co s tím souvisí, občany žijící v sousedství a blízkém okolí. Takováto regulace byla zhodnocena jako legitimní v rámci věcně vymezené oblasti § 10 písm. b) zákona o obcích.

Určité povinnosti uložené obecně závaznou vyhláškou provozovatelům pohostinských zařízení související s ochranou před hlukem tak lze hodnotit jako přípustné, daný zákaz však vždy musí být v souladu s principem proporcionality.

Závěr:

Obce nejsou oprávněny regulovat prostřednictvím OZV provozní dobu pohostinských zařízení. Ústavní soud k této otázce zastává výslovně negativní postoj a judikatura Ústavního soudu je pro Ministerstvo vnitra závazná.

2. Boj proti přenosným nemocem a hlodavcům

V souvislosti s tímto může obec dle zmocnění obsaženého v ustanovení § 96 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 274/2003 Sb., obecně závaznou vyhláškou nařídit pro území obce nebo jeho část k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace.

Na základě zákona tak obec zabezpečuje své záležitosti v samostatné působnosti obce podle § 35 odst. 2 zákona o obcích, jež jsou spojeny také s otázkou ochrany a rozvoje zdraví. Při vydání tohoto předpisu v samostatné působnosti je pak obec povinna řídit se § 35 odst. 3 písm. a) zákona o obcích. Je-li uvedená pro-

blematika upravována v příslušném zákoně, nemůže již obec tuto problematiku upravovat odchylně, popř. stanovit další povinnosti nebo zákazy /viz nálezu Ústavního soudu Pl. ÚS 15/06 (Havířov)/.

Z povahy speciální ochranné dezinfekce a deratizace vyplývá, že ji obec může nařídit pouze tehdy, je-li v obci objektivně zjištěna existence zvýšeného počtu původců a přenašečů infekčních onemocnění a škodlivých a epidemiologicky významných hlodavců, členovců nebo dalších živočichů a tento zvýšený výskyt je spojen s rizikem ohrožení zdraví lidí.

Jak konstatoval rovněž Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 15/06 (Havířov), představuje zmocňovací ustanovení § 96 zákona o ochraně veřejného zdraví pro obec nástroj pro aktuální reakci na zvýšený výskyt hlodavců, když z povahy věci vyplývá, že k zásahu má dojít v co nejkratším termínu od takového zjištění. Naproti tomu nemá význam nařizovat provedení speciální ochranné deratizace s půlročním či ročním předstihem, tedy zcela bez závislosti na zjištění alespoň částečného výskytu hlodavců.

Ministerstvo zdravotnictví k tomuto zastává názor, že bezdůvodné preventivní a opakované používání deratizačních prostředků, určených k provádění speciální ochranné deratizace, může vytvořit rezistenci škodlivých živočichů a negativně ovlivnit zdraví lidí. Nařízení neodůvodněného použití deratizačních přípravků na území obydleným lidem je v rozporu se zákonem a může tím být ohrožováno i životní prostředí. Vydání takové „preventivní“ obecně závazné vyhlášky je pak jen vlastně potvrzením toho, že je obcí očekáváno nedodržování zákona o ochraně veřejného zdraví.

Závěr:

V souvislosti s bojem proti přenosným nemocem a hlodavcům jsou obce oprávněny pouze k vydání obecně závazné vyhlášky dle zmocnění obsaženého v § 96 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 274/2003 Sb., kterou se nařizuje pro území obce nebo jeho část k ochraně zdraví před vznikem a šířením infekčních onemocnění provedení speciální ochranné dezinfekce a deratizace, a to za podmínek uvedených v zákonném zmocnění.

Doporučení územně samosprávným celkům v souvislosti s novelizací zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí

Toto doporučení bylo projednáno s gestorem zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí - s Ministerstvem financí, ale též s odborem legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra.

Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, změnil zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z nemovitostí“). Mimo jiné byla stanovena nová zákonná zmocnění pro vydání obecně závazných vyhlášek.

1. Nová zákonná zmocnění

§ 4 odst. 1 písm. v) zákona o dani z nemovitostí

Podle tohoto ustanovení může obec obecně závaznou vyhláškou osvobodit od daně z nemovitostí zemědělské pozemky členěné podle druhu na ornou půdu, chmelnice, vinice, ovocné sady, trvalé travní porosty. Na základě vlastní úvahy obec dále může obecně závaznou vyhláškou stanovit, které z těchto pozemků od daně osvobozeny nejsou, pokud se nacházejí v zastavěném území obce nebo zastavitelných plochách obce. Podmínkou je, aby obec uvedla výčet pozemků, které nejsou osvobozeny, a ke každému z nich přiřadila jeho parcelní číslo a název katastrálního území, ve kterém se pozemky nacházejí. Pokud obec stanoví, že některé z těchto pozemků v zastavěném území obce nebo v zastavitelné ploše obce osvobozeny nejsou, může tak stanovit ve stejné obecně závazné vyhlášce jako osvobození nebo samostatnou obecně závaznou vyhláškou.

Osvobození od daně z pozemků se vztahuje téměř na všechny kategorie zemědělského půdního fondu, jak jsou definovány v § 1 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů. Výjimkou jsou zahrady. Je třeba zdůraznit, že podle zákonného zmocnění v § 4 odst. 1 písm. v) zákona o dani z nemovitostí tedy nelze obecně závaznou vyhláškou (vydanou na jeho základě) stanovit, že se osvobození od daně z nemovitostí na zahrady vztahuje. Na druhé straně by bylo také nadbytečné obecně závaznou vyhláškou stanovit, že zahrady nacházející se v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše obce od daně z nemovitostí osvobozeny nejsou.

§ 12 zákona o dani z nemovitostí

Podle tohoto ustanovení je obec zmocněna obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce stanovit jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory. Jako nemovitosti jsou v tomto

ustanovení uvedeny kategorie, které jsou předmětem daně z nemovitostí podle § 2 a § 7 zákona o dani z nemovitostí. Kategorie staveb, jak je uvedena ve druhé větě § 12 zákona o dani z nemovitostí, rozšiřuje pojem nemovitosti podle § 119 odst. 2 občanského zákoníku, kde jako nemovitosti jsou definovány pozemky a stavby spojené se zemí pevným základem.

Využití koeficientu je plně v kompetenci obce. Obec na svém území může stanovit pouze jeden koeficient stejný pro všechny nemovitosti, které jsou předmětem zdanění. Tento místní koeficient mohou obce využít k získání příjmů do svých rozpočtů, k financování akcí ve prospěch občanů v souladu s místními podmínkami, případně ke zmírnění dopadů osvobození na místní rozpočty, pokud obec přistoupí k osvobození jednotlivých druhů zemědělských pozemků.

Obecně závaznou vyhláškou stanoveným místním koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka po úpravě základní sazby daně vynásobené již koeficientem podle § 6 odst. 4 zákona o dani z nemovitostí u pozemků a podle § 11 odst. 3 a odst. 4 zákona o dani z nemovitostí u staveb. Podle vlastní úvahy je tak obec oprávněna provést dvojitý zvýšení základní sazby, což může znamenat podstatně vyšší výnos této daně a vyšší příjem do rozpočtu obce.

2. Lhůty pro vydání OZV, přechodné období

Zachována je dosavadní zákonná úprava lhůt pro vydávání obecně závazných vyhlášek z hlediska jejich platnosti a účinnosti. Daň z nemovitostí se vyměřuje podle stavu k 1. lednu roku, na který je daň vyměřována. Obecně závazná vyhláška musí proto nabýt platnosti již v předchozím zdaňovacím období a účinnosti nejpozději do 1. ledna následujícího zdaňovacího období, aby od 1. ledna příslušného zdaňovacího období mohlo být podle ní postupováno. Zákon o dani z nemovitostí v § 16a stanoví, že obecně závazné vyhlášky musí nabýt platnosti nejpozději do 1. srpna předchozího zdaňovacího období a účinnosti nejpozději do 1. ledna následujícího zdaňovacího období; má-li obecně závazná vyhláška zpětnou účinnost, je neplatná. Obecně závazné vyhlášky musí mít dostatečnou legisvakanční lhůtu, a to jednak z důvodu informovanosti vyhláškou dotčené veřejnosti, jednak z důvodu realizace změn nutných pro správu daně z nemovitostí.

To se týká i nově zařazeného zákonného zmocnění v § 4 odst. 1 písm. v) zákona o dani z nemovitostí. Již ve zdaňovacím období 2008 mohou obce vydat obecně závaznou vyhlášku vydanou podle § 4 odst. 1 písm. v) zákona o dani z nemovitostí, ve které vymezí osvobození pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů, případně stanoví, že

některé z těchto pozemků v zastavěném území obce nebo v zastavitelné ploše obce osvobozeny nejsou. Podle této obecně závazné vyhlášky (případně vyhlášek) se postupuje poprvé ve zdaňovacím období roku 2009 (čl. XI odst. 1 a odst. 2 zákona č. 261/2007 Sb.). V případě, že obec stanoví obecně závaznou vyhláškou podle § 12 zákona o dani z nemovitostí místní koeficient, použije se tento koeficient poprvé rovněž pro zdaňovací období roku 2009 (čl. XI odst. 4 zákona č. 261/2007 Sb.).

3. Daňová přiznání

Podle § 13a odst. 1 zákona o dani z nemovitostí, dojde-li ve srovnání s předchozím zdaňovacím obdobím ke změně okolností rozhodných pro vyměření daně nebo ke změně v osobě poplatníka, je poplatník povinen daň do 31. ledna zdaňovacího období přiznat. Pokud tedy obec stanoví obecně závaznou vyhláškou osvobození pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů, poplatník uplatní nárok na osvobození těchto zemědělských pozemků od placení daně z nemovitostí v daňovém přiznání, případně v dílčím daňovém přiznání. Uplatnění nároku poplatníkem je podmínkou přiznání osvobození od daně z nemovitostí. S ohledem na značný počet poplatníků, jejichž daňové povinnosti (mnohdy vyměřované z řady rozdílných nemovitostí) se tato zákonná úprava může dotknout, není reálné, aby osvobození od daně ze zemědělských pozemků přiznávali správci daně z moci úřední. Tento postup je v souladu s ustanovením § 40 odst. 13 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož je daňový subjekt povinen v daňovém přiznání nebo hlášení daně si sám vypočítat a uvést též případné výjimky, osvobození, zvýhodnění, slevy, odpočty a vyčíslit jejich výši.

Pokud však dojde ve srovnání s předchozím zdaňovacím obdobím pouze ke změně sazeb daně, ke změně průměrné ceny půdy přiřazené ke stávajícím jednotlivým katastrálním územím, ke stanovení nebo ke změně koeficientu podle § 6 odst. 4, § 11 odst. 3 a 4 nebo podle § 12, anebo k zániku osvobození od daně, jestliže tak obec stanoví obecně závaznou vyhláškou podle § 4 odst. 1 písm. v) nebo uplynutím zákonem stanovené lhůty a předmět daně není ani částečně osvobozen od daně z jiného důvodu, podle ustanovení § 13a odst. 2 zákona o dani z nemovitostí není poplatník povinen podat daňové přiznání nebo dílčí daňové přiznání ani sdělit tyto změny. Daň se vyměří ve výši poslední známé daňové povinnosti upravené o změny a výsledek vyměření se poplatníkovi sdělí platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.

4. Zrušení předchozích OZV

V případě, že obce přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 261/2007 Sb. (1. ledna 2008) stanovily v obecně závazné vyhlášce vydané podle § 6 nebo 11 zákona o dani z nemovitostí, ve znění účinném do 31. prosince 2007, koeficient 0,3 nebo 0,6, postupuje se podle těchto koeficientů naposledy ve zdaňovacím období 2008. Od zdaňovacího období 2009 se koeficienty 0,3 nebo 0,6 neuplatní. Ve všech obcích do 1000 obyvatel se tak stanoví koeficient 1,0 jako ze zákona nejnižší možný. Obecně závazné vyhlášky vydané podle § 6 odst. 4 a podle § 11 odst. 3 a 4 zákona o dani z nemovitostí, ve znění účinném do 31. prosince 2007, pokud obsahují koeficienty 1,0 a vyšší, mohou být i nadále platné a účinné.

V souvislosti se změnou nejnižšího možného koeficientu na hodnotu 1,0 je třeba zdůraznit, že účinnost obecně závazných vyhlášek, které stanovily koeficienty 0,3 nebo 0,6, zaniká ze zákona. Ustanovení obecně závazné vyhlášky, jako podzákonného právního předpisu, zaniká využitím pravidla o zrušení právního předpisu vydáním pozdějšího právního předpisu stejné nebo vyšší právní síly. Zákon o dani z nemovitostí stanoví jako nejnižší koeficient 1,0. Obcím lze v zájmu právní jistoty adresátů právní normy přesto doporučit, aby obecně závazné vyhlášky o stanovení koeficientů 0,3 nebo 0,6 zrušily a učinily změnu v evidenci právních předpisů obce, kterou vedou podle § 12 odst. 4 zákona o obcích. Případné zrušení by bylo na místě až po uplynutí roku 2008.

Závěry meziresortní pracovní skupiny k zákonu o střetu zájmů

A) ze dne 10. 07. 2008

Meziresortní pracovní skupina složená ze zástupců Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva vnitra, Svazu měst a obcí a krajů projednala došlé podněty k výkladu problémových ustanoveních zákona o střetu zájmů a k těmto podnětům zaujala následující stanoviska:

I. Výklad problémových situací spojených s novelizací zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů

1. Rozšíření okruhu „veřejných funkcionářů“, na které se zákon vztahuje

- Zákon se v podmínkách ÚSC nově vztahuje na
- členy zastupitelstva kraje/obce, kteří před svým zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkce ve stejném rozsahu jako členové zastupitelstva kraje/obce, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni,
  - místostarostu obce,
  - členy statutárních orgánů, členy řídicích, dozorcích nebo kontrolních orgánů příspěvkových organizací územních samosprávných celků,
  - vedoucí zaměstnance 2. až 4. stupně řízení (podle zákoníku práce) příspěvkové organizace územního samosprávného celku.

Otázkou je, zda i tito „noví“ veřejní funkcionáři jsou povinni podat oznámení za rok 2007 do konce června 2008.

Dle názoru pracovní skupiny se okruh veřejných funkcionářů podávajících oznámení za rok 2007 nerozšiřuje, a to z důvodu obecného zákazu pravého retroaktivního působení normy v neprospěch subjektů práv a povinností. Ode dne účinnosti zákona č. 216/2008 Sb., kterým se mění zákon o střetu zájmů, budou i nově zařazení veřejní funkcionáři povinni podávat oznámení při ukončení výkonu funkce, nicméně pravidelné oznámení podávané vždy do 30. června následujícího kalendářního roku bude zahrnovat až rok 2008, tj. rok, kdy se díky novele stali veřejnými funkcionáři ve smyslu zákona o střetu zájmů. První pravidelné oznámení tak budou podávat až za rok 2008, a to do konce června 2009, nikoli již za rok 2007 do konce června 2008, neboť v roce 2007 se na ně ještě zákon o střetu zájmů nevztahoval.

Pro úplnost dodáváme, že jsme si vědomi ustanovení § 26 odst. 2, dle něhož oznámení podle § 9 až 11 a § 12 odst. 2 podá veřejný funkcionář poprvé do 30. června 2008. Dle našeho názoru se však toto ustanovení vztahuje pouze na veřejné funkcionáře, kteří těmito funkcionáři byli již dle původního znění zákona o střetu zájmů, nikoli na nově doplněné veřejné funkcionáře. Vůči nim

by totiž, též s ohledem na výše uvedené, bylo takové ustanovení retroaktivní, což je v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

K otázce retroaktivity pravé a nepravé např.

III. ÚS 1226/07

Je totiž „notoriem, že právní věda rozeznává tzv. pravou retroaktivitu, která zahrnuje případy, kdy právní norma reglementuje i vznik právního vztahu a nároky z něho vzešlé před její účinností, a retroaktivitu nepravou, spočívající v tom, že právní vztahy, které vznikly za platnosti práva starého, se spravují tímto právem až do doby účinnosti práva nového, poté se však řídí tímto novým právem; vznik právních vztahů, existujících před nabytím účinnosti nové právní úpravy, právní nároky, které z těchto vztahů vznikly, i vykonané právní úkony se řídí zrušenou právní normou“.

2. Zúžení okruhu „veřejných funkcionářů“, na které se zákon vztahuje

Původní znění zákona se vztahovalo na všechny vedoucí úředníky ÚSC bez dalšího. Po novelizaci se zákon bude též vztahovat na vedoucí úředníky ÚSC, avšak toliko za předpokladu, že:

- nakládají s finančními prostředky orgánu veřejné správy jako příkazci operace ve smyslu zákona o finanční kontrole, pokud hodnota finanční operace přesáhne 250 000,- Kč,
- bezprostředně se podílejí na rozhodování při zadávání veřejných zakázek nebo na rozhodování při výkonu práv a povinností zadavatele při realizaci zadávaných veřejných zakázek,
- rozhodují ve správním řízení, s výjimkou blokového řízení.

Na jednotlivých úřadech ÚSC tak může nastat situace, kdy se původní znění zákona na konkrétního úředníka vztahovalo, avšak po provedené novelizaci se zákon na tohoto úředníka vztahovat nebude.

Otázkou tak je, jak naložit s již podanými oznámeními těchto vedoucích úředníků, kteří je podali ještě před nabytím účinnosti novely.

Další otázkou je, zda podle § 2 odst. 3 písm. a) jde o jednotlivou finanční operaci vyšší než 250 000 Kč nebo zda jde o souhrn operací v průběhu kalendářního roku.

Podle názoru pracovní skupiny oznámení, která byla příslušnému evidenčnímu orgánu podaná před nabytím účinnosti novely č. 216/2008 Sb. vedoucími úředníky, na které se po nabytí účinnosti novely zákon o střetu zájmů již nevztahuje, je třeba považovat za oznámení podaná v souladu s platnou právní úpravou, s nimiž je evidenční orgán povinen naložit v souladu s § 14 odst. 2 zákona o střetu zájmů, tj. zejména tato oznámení ucho-

vávat po dobu 5 let ode dne skončení výkonu funkce veřejného funkcionáře.

Ke druhé otázce pracovní skupina jazykovým výkladem dospěla k závěru, že se částka 250 000,- Kč vztahuje na každou jednotlivou finanční operaci.

3. Působení v orgánech právnických osob

Ustanovení § 5 odst. 2 stanoví: „Veřejnému funkcionáři uvedenému v § 2 odst. 1 písm. o) a p), který zastupuje kraj nebo obec v řídicích, dozorcích nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby, pokud v ní kraj nebo obec má podíl nebo hlasovací práva, nenáleží za tuto činnost odměna.“.

Po provedené novelizaci však zákon již v § 2 odst. 1 neobsahuje písm. o) a p).

Otázkou je, zda veřejní funkcionáři tak opět budou oprávněni pobírat odměny za své působení v orgánech podnikajících právnických osob.

Jedná se o legislativní chybu, kterou však nelze zhojit ani výkladem. Výklad, že se jedná o jakéhokoliv veřejného funkcionáře, který zastupuje kraj nebo obec v řídicích, dozorcích nebo kontrolních orgánech podnikající právnické osoby, pokud v ní kraj nebo obec má podíl nebo hlasovací práva, by okruh veřejných funkcionářů, kterým nenáleží za tuto činnost odměna, neúměrně rozšířil i na veřejné funkcionáře, kteří před novelou zákona odměnu za výkon této činnosti pobírat mohli. Ustanovení § 5 odst. 2 je proto třeba považovat za ustanovení obsoletní.

4. Změna okruhu skutečností uváděných v „oznámení o majetku“ (§ 10 odst. 3)

Po novelizaci se v „oznámení o majetku“ již nebude uvádět majetek nabytý do společného jmění manželů.

Vzniká tak otázka, zda osoby, které již oznámení podaly, musí podat oznámení nové (či jakési opravné).

Veřejní funkcionáři nemusí odevzdávat „opravené“ čestné prohlášení. Pokud někdo uvede více údajů než je požadováno, nemělo by to být posuzováno jako přešturek. Mělo by však být umožněno podat nové čestné prohlášení - jde o pravou retroaktivitu ve prospěch. Prohlášení podaná před účinností novely se však zpět veřejnému funkcionáři nevydávají a jsou uchovávaná v souladu s § 14 odst. 2 písm. c) zákona o střetu zájmů. V registru oznámení tak může mít veřejný funkcionář za rok 2007 čestná prohlášení dvě. Jedno podané ještě před účinností novely (včetně listu oznámení o majetku nabytém manželem) a druhé po nabytí účinnosti novely.

5. Formuláře k podávání oznámení (§ 12 odst. 5)

Vzhledem ke skutečnosti, že dochází ke změně

okruhu údajů uváděných „v oznámení o majetku“, neodpovídají formuláře k podávání jednotlivých oznámení (vydané Ministerstvem spravedlnosti ČR) přijaté novele zákona.

Je tak otázkou, na jakých formulářích oznámení podávat, resp. zda by příslušný evidenční orgán měl formulář „poupravit“ tak, aby odpovídal textu zákona po provedené novelizaci.

Formulář v současné podobě neobsahuje list pro oznámení o majetku manžela, podle názoru pracovní skupiny není tedy třeba formulář upravovat, neboť stav po novele je v souladu s formulářem obsaženým ve vyhlášce č. 578/2006 Sb.

6. Evidenční orgán pro příspěvkové organizace (§ 14)

Z ustanovení § 14 není zcela zřejmá logická souvislost při stanovení subjektu, který bude plnit funkci evidenčního orgánu pro některé veřejné funkcionáře uvedené v § 2 odst. 2, a to

- a) členy statutárních orgánů, členy řídicích, dozorčích nebo kontrolních orgánů příspěvkových organizací územních samosprávných celků,
- b) vedoucí zaměstnance 2. až 4. stupně řízení (podle zákoníku práce) příspěvkové organizace územního samosprávného celku.

Z ustanovení § 14 odst. 1 písm. c) lze dospět k závěru, že tímto evidenčním orgánem bude ministerstvo nebo jiný ústřední orgán státní správy, v jehož čele není člen vlády, a v jehož oboru působnosti uvedení veřejní funkcionáři vykonávají funkci.

Je však otázkou, jak bude v praxi fungovat komunikace mezi příslušným ministerstvem a příspěvkovými organizacemi ÚSC.

Rovněž bude v některých případech problémové určit, pod jaké ministerstvo, resp. jiný ústřední správní orgán danou příspěvkovou organizaci ÚSC zařadit.

Podle § 14 odst. 1 písm. c) zákona o střetu zájmů evidenčním orgánem pro veřejného funkcionáře uvedeného v § 2 odst. 2 písm. a) až d) je ministerstvo nebo jiný ústřední orgán státní správy, v jehož čele není člen vlády, a v jehož oboru působnosti uvedený veřejný funkcionář vykonává funkci. Je na komunikaci mezi jednotlivými ministerstvy nebo jinými ústředními orgány státní správy, kdo bude přijímat oznámení v mezních situacích.

7. Vedení registru oznámení v elektronické podobě

Ustanovení § 13 odst. 1 stanoví, že: „Registr vede příslušný evidenční orgán (§ 14 odst. 1) i v elektronické podobě, není-li dále stanoveno jinak.“

V postavení evidenčního orgánu jsou i starostové

velice malých obcí, kteří jsou povinni dle zákona vést elektronický registr oznámení často pouze pro sebe a pro místostarosty obcí. Náklady spojené s pořízením a vedením elektronické formy registru však pro takto malé obce často představují podstatné zatížení obecního rozpočtu.

V budoucnu by bylo vhodné umožnit obcím uzavírat veřejnoprávní smlouvy, jejichž předmětem by bylo vedení registru v elektronické podobě.

Podle názoru pracovní skupiny veřejnoprávní smlouvy nejsou vhodnou formou. Pracovní skupina přitom vychází zejména ze skutečnosti, že vedení registru není zákonem o střetu zájmů svěřeno obci jako veřejnoprávní korporaci, ale přímo a zcela adresně tajemníkovi obecního (městského) úřadu, popř. starostovi. Plnění povinností uložených zákonem o střetu zájmů tajemníkovi obecního (městského) úřadu, popř. starostovi jako evidenčnímu orgánu, je možné zajistit i ve spolupráci nebo prostřednictvím dalších subjektů (na základě písemné dohody, která však není veřejnoprávní smlouvou), odpovědnost ze zákona za splnění povinností však nese tajemník, popř. starosta.

Jako příklad takovéto možné spolupráce uvádíme popis situace v Libereckém kraji:

Liberecký kraj umožnil všem obcím na jeho území použít jeho technického zařízení k zajištění povinnosti elektronického přístupu do registru. Na adrese <http://ero.kraj-lbc.cz> je už nyní seznam všech obcí, které se rozhodly této možnosti využít. Prostřednictvím tohoto seznamu může žadatel komunikovat již s příslušným registračním orgánem.

Na serveru Libereckého kraje má příslušná obec svůj prostor, do kterého nemá nikdo jiný přístup. Žádost o nahlédnutí do registru podává žadatel přímo evidenčnímu orgánu, který jej vede. Ten mu přidělí příslušné heslo a pouze opět příslušný evidenční orgán má také možnost nahlížet do protokolů o nahlédnutí, které jsou pro něj pořizovány.

Tato služba je Libereckým krajem obcím poskytována bezplatně. V současné době je zajišťována pouze na základě žádosti. Od srpna tomu tak bude na základě jednoduché smlouvy, v níž je pouze vymezeno, co zajistí kraj a jaké činnosti nutné pro evidenci vyřizování žádostí a přidělování hesel si musí příslušná obec zajistit sama.

8. Nahlížení do registru oznámení

Novelizované ustanovení § 13 odst. 3 stanoví náležitosti žádosti o umožnění nahlížení do registru oznámení, mezi něž patří:

- jméno,
- příjmení,

- datum narození,
- trvalý pobyt a adresa pro doručování žadatele,
- údaj o tom, zda žadatel bude do registru nahlížen osobně nebo v elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě.

Žádost lze dle ustanovení § 13 odst. 3 podat:

- osobně u evidenčního orgánu,
- prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, nebo
- elektronicky do elektronické podatelny evidenčního orgánu.

V souladu s ustanovením § 13 odst. 4 je však evidenční orgán povinen, dříve nežli žadateli přidělí uživatelské jméno a přístupové heslo pro nahlížení do elektronického registru, žádost ověřit.

Je tak otázkou, co a případně jak bude evidenční orgán ověřovat, zda

- pouze formální stránku žádosti, tzn. uvedení všech požadovaných údajů (bez ověřování jejich správnosti) - tento postup by však negarantoval pravdivost uváděných údajů

nebo

- těž pravdivost uváděných údajů - tento postup by vyžadoval osobní účast žadatele u evidenčního orgánu a prokázání pravdivosti údajů prostřednictvím občanského průkazu, resp. jiným hodnověrným způsobem (v takovém případě však ztrácí pointu možnost podat žádost elektronicky).

Podle názoru pracovní skupiny je výkladově přesnější varianta první, tj. evidenční orgán ověří pouze formální stránku žádosti, tzn. uvedení všech požadovaných údajů.

Podle ustanovení § 13 odst. 4 zákona o střetu zájmů se uživatelské jméno a heslo zasílá žadateli, který podal svou žádost prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nebo elektronicky do elektronické podatelny evidenčního orgánu, do jeho vlastních rukou prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Je tedy v žadatelově vlastním zájmu, aby v žádosti uvedl pravdivé údaje (a uživatelské jméno a heslo mu mohlo být doručeno). Je-li žádost o nahlížení do registru v elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě podána osobně u evidenčního orgánu, může si pro účely ověření evidenční orgán vyžádat předložení žadatelova průkazu totožnosti. Pravomoc evidenčního orgánu k tomuto úkonu lze vyvodit z ustanovení § 154 a § 36 odst. 4 správního řádu.

9. Evidenční orgán pro vedoucí úředníky – obce (§ 14)

Ustanovení § 14 odst. 1 písm. g) a h) stanoví, že tajemník, resp. starosta plní úkoly evidenčního orgánu

pro veřejné funkcionáře uvedené v § 2 odst. 2 písm. f), jde-li o vedoucí úředníky v jejich úřadu nebo magistrátu.

Po provedené novelizaci však zákon již v § 2 odst. 2 neobsahuje písm. f).

Kdo tedy plní funkci evidenčního orgánu pro veřejné funkcionáře uvedené v § 2 odst. 2 písm. e), kteří jsou členy zastupitelstva obce nebo vedoucími úředníky v úřadu, magistrátu nebo obecním úřadu?

Podle názoru pracovní skupiny se jedná o legislativní chybu, kterou však lze v tomto případě překlenuout výkladem. Příslušnost evidenčního orgánu pro uvedené veřejné funkcionáře vyplývá totiž nejen z logiky věci, ale i přímo z ustanovení § 14 odst. 1 písm. g), případně h), kde je výslovně uvedeno: „...a odst. 2 písm. f), jde-li o členy zastupitelstva jejich obce nebo vedoucí úředníky v jejich úřadu nebo magistrátu.“

10. Orgány příslušné k projednávání přestupků veřejných funkcionářů (§ 25)

Ustanovení § 25 odst. 2 stanoví, že přestupky podle § 23 odst. 1 projednává v přenesené působnosti obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jejímž územním obvodu má veřejný funkcionář trvalý pobyt. Z logiky věci vyplývá, že odvolání proti těmto přestupkům budou řešit příslušné krajské úřady.

Problémem však může být otázka podjatosti ve smyslu § 14 správního řádu.

Podle názoru pracovní skupiny tyto situace řeší zákon č. 500/2004 Sb., správní řád a je třeba postupovat v souladu s tímto zákonem.

II. Výklad dalších problémových ustanoveních zákona o střetu zájmů

1. Pořizování opisů a výpisů z registru oznámení

Podle § 13 odst. 2 zákona o střetu zájmů, každý má právo na základě písemné žádosti bezplatně nahlížet do registru a pořizovat si z něj opisy a výpisy.

Otázkou je, zda za opisy a výpisy lze považovat i kopie.

Pracovní skupina se přiklání k názoru, že ačkoliv zákon výslovně umožňuje pořizovat z registru oznámení pouze opisy a výpisy, je možné pořizovat za stejných podmínek i kopie. Jedná se o výklad vycházející ze smyslu daného ustanovení, kdy ať už pořizování výpisů, opisů nebo kopií, poznámek aj., je zde spojeno s úkonem osoby spočívajícím v nahlížení do registru a ve svém důsledku slouží k tomu, aby si osoba to, co seznala nahlédnutím do registru, měla možnost i podržet v paměti. K tomu jí mohou sloužit kopie stejně jako opisy a výpisy.

2. Peněžitý příjem z pronájmu nemovitostí

Podle § 11 odst.1 písm. a) zákona o střetu zájmů, je veřejný funkcionář povinen přesně, úplně a pravdivě písemně oznámit, že během výkonu funkce získal jakékoliv peněžitý příjem nebo jiné majetkové výhody, pokud souhrnná výše příjmů nebo jiných majetkových výhod přesáhne v kalendářním roce 100 000 Kč; za peněžitý příjem nebo jinou majetkovou výhodu se pro tento účel nepovažují plat, odměna nebo další náležitosti, na které má veřejný funkcionář nárok v souvislosti s výkonem funkce podle zvláštních právních předpisů; do tohoto souhrnu se nezapočítávají dary, jejichž cena je nižší než 10 000 Kč.

Otázkou je, v jaké výši oznamuje veřejný funkcionář příjmy z pronájmu nemovitostí, tj. zda se jedná o celkový příjem nebo o příjem po odečtení nákladů spojených s údržbou dané nemovitosti.

Podle názoru pracovní skupiny veřejný funkcionář je povinen oznámit celý příjem, který mu plyne z pronájmu nemovitosti pouze po odečtení daně z příjmu. Případné náklady na údržbu nemovitosti se mohou objevit v oznámení o majetku podávaném podle § 10.

B) ze dne 19. 11. 2008

1. Podle § 11 odst. 2 zákona o střetu zájmů je veřejný funkcionář povinen v oznámení uvést výši, druh a zdroj každého příjmu a výši a druh závazku, včetně toho, vůči komu takový závazek má. Splní veřejný funkcionář tuto svojí povinnost tím, že v oznámení pouze uvede, že má závazek vůči fyzické osobě nebo právnické osobě bez jejího dalšího bližšího označení nebo musí tuto osobu v oznámení konkretizovat tak, aby byla určitá a nezaměnitelná?

Při výkladu § 11 odst. 2 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění zákona č. 216/2008 Sb. (dále jen „zákon o střetu zájmů“), je třeba vycházet z účelu zákona a současně přihlížet k jeho prováděcí vyhlášce č. 578/2006 Sb. Účel zákona je stanoven v § 1 zákona o střetu zájmů. Zákon v tomto ustanovení mimo jiné deklaruje povinnost veřejných funkcionářů vykonávat svoji funkci tak, aby nedocházelo ke střetu mezi jejich osobními zájmy a zájmy, které jsou povinni z titulu své funkce prosazovat nebo hájit a zájem na veřejné kontrole činností konaných vedle výkonu funkce veřejného funkcionáře, majetku nabytého za dobu výkonu funkce a dalších příjmů, darů nebo jiného prospěchu, získaných za dobu výkonu funkce, popřípadě finančních závazků, které veřejný funkcionář má. Ve smyslu výše uvedeného má tedy povinnost uvedená v § 11 odst. 2 - oznámit výši a druh závazku, včetně toho, vůči komu takový závazek má - umožnit veřejnou kontrolu,

zda při výkonu funkce veřejného funkcionáře nedochází nebo nemůže docházet ke střetu osobních zájmů a zájmů, které jsou veřejní funkcionáři povinni z titulu své funkce prosazovat nebo hájit. Tato kontrola je ovšem možná pouze tehdy, pokud veřejný funkcionář v oznámení konkretizuje toho, vůči komu má závazek. V návaznosti na to vyhláška č. 578/2006 Sb. ve své příloze v části IV. písm. b) stanoví, že o věřiteli (tj. o osobě, vůči které má veřejný funkcionář závazek - srov. dikci ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a odst. 2 zákona o střetu zájmů) se uvádí jeho jméno nebo název. Jméno (i příjmení) se uvádí tehdy, je-li věřitel fyzickou osobou; název se uvádí tehdy, je-li věřitel právnickou osobou. Pokud by veřejný funkcionář v oznámení pouze obecně uvedl, že jeho věřitelem je „fyzická osoba“ nebo „právnická osoba“, nemohl by být účel zákona splněn a tato povinnost by se tak stala naprosto zbytečnou; vzhledem k tomu, co v dané záležitosti stanoví vyhláška č. 578/2006 Sb., by se navíc patrně jednalo o oznámení se zjevně nepřesnými či neúplnými údaji.

2. Člen rady města a neuvolněný zastupitel zastupitelstva města byl jmenován do řídicích, dozorčích nebo kontrolních orgánů společností, v nichž má město majetkový podíl, popřípadě jsou v jeho stoprocentním vlastnictví. Za uvedené funkce mu náleží peněžitá odměna, v celkovém součtu za rok přesahující částku 100 000 Kč. Musí být tyto odměny vykázány v oznámení o příjmech, darech a závazcích v souladu s § 11 zákona o střetu zájmů nebo se posuzují jako plat, odměna nebo další náležitosti, na které má veřejný funkcionář nárok v souvislosti s výkonem funkce podle zvláštních právních předpisů a v Čestném prohlášení se nevykazují?

Podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o střetu zájmů je veřejný funkcionář povinen přesně, úplně a pravdivě písemně oznámit, že během výkonu funkce získal jakékoliv peněžitý příjem nebo jiné majetkové výhody, zejména dary, s výjimkou darů uvedených v oznámení o majetku podle § 10, odměny, příjmy z podnikatelské nebo jiné samostatné výdělečné činnosti, dividendy nebo jiné příjmy z účasti nebo činnosti v podnikajících právnických osobách (dále jen „příjmy nebo jiné majetkové výhody“), pokud souhrnná výše příjmů nebo jiných majetkových výhod přesáhne v kalendářním roce 100 000 Kč; **za peněžitý příjem nebo jinou majetkovou výhodu se pro tento účel nepovažují plat, odměna nebo další náležitosti, na které má veřejný funkcionář nárok v souvislosti s výkonem funkce podle zvláštních právních předpisů** (zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění

pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.).

Podle výše uvedeného ustanovení se za peněžitý příjem nebo jinou majetkovou výhodu nepovažuje pouze **odměna, případně další náležitosti, poskytovaná obcí veřejnému funkcionáři za výkon jeho funkce** - člen rady obce a neuvolněný zastupitel obce - **v souladu se zákonem o obcích**. Příjmy od právnických osob, ve kterých veřejný funkcionář vykonává funkci člena statutárního orgánu, nelze považovat za odměnu, na kterou má veřejný funkcionář nárok v souvislosti s výkonem funkce. Tím, kdo vyplácí odměnu totiž není veřejnoprávní korporace (obec, kraj), ale právnická osoba soukromého práva (obchodní společnost). **Odměna poskytovaná veřejnému funkcionáři jako členu řídicích, dozorčích nebo kontrolních orgánů podnikajících právnické osoby, byť v ní má kraj nebo obec podíl nebo hlasovací práva, se považuje za peněžitý příjem, který je nezbytné oznámit podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona o střetu zájmů.**

3. Pokud zastupitel obce je zároveň soukromý podnikatel, může s ním obec, v níž je zastupitelem, uzavírat smlouvy jako se soukromým podnikatelem?

Zákon o střetu zájmů členu zastupitelstva obce, který je veřejným funkcionářem ve smyslu § 2 odst. 1 písm. l) zákona o střetu zájmů, nezakazuje podnikat nebo provozovat jinou samostatně výdělečnou činnost. Veřejný funkcionář však musí respektovat zejména ustanovení § 3 zákona o střetu zájmů, tj. dojde-li ke střetu veřejného zájmu se zájmem osobním, nesmí veřejný funkcionář upřednostňovat svůj osobní zájem před zájmy, které je jako veřejný funkcionář povinen prosazovat a hájit. Veřejný funkcionář taktéž nesmí ohrozit veřejný zájem tím, že využije svého postavení, pravomoci nebo informací získaných při výkonu své funkce k získání majetkového nebo jiného prospěchu nebo výhody pro sebe nebo jinou osobu nebo se bude odvolávat na svou funkci v záležitostech, které souvisejí s jeho osobními zájmy, zejména s jeho povoláním, zaměstnáním nebo podnikáním. Veřejný funkcionář je podle § 8 zákona o střetu zájmů taktéž povinen při jednání orgánu územního samosprávného celku, ve kterém vystoupí v rozpravě, předložit návrh nebo je oprávněn hlasovat, oznámit svůj poměr k projednávané věci, jestliže se zřetelem k výsledku projednání věci by mu mohla vzniknout osobní výhoda nebo újma anebo má-li na věci jiný osobní zájem.

Zákon o střetu zájmů tedy nezakazuje, aby člen zastupitelstva obce zároveň podnikal, dokonce není ani vyloučeno, aby s ním jako se soukromým podnikatelem

lem obec, ve které je zároveň členem zastupitelstva, uzavírala smlouvy. Je však nezbytné, aby zadavatel (obec) postupoval při zadávání veřejné zakázky vždy transparentním způsobem a v případech, na něž se vztahuje zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s tímto zákonem.

4. Podle § 2 odst. 3 písm. b) zákona o střetu zájmů se povinnosti podle tohoto zákona vztahují na osobu uvedenou v § 2 odst. 2 pouze tehdy, jestliže v rámci výkonu své činnosti se bezprostředně podílí na rozhodování při zadávání veřejné zakázky nebo na rozhodování při výkonu práv a povinností zadavatele při realizaci zadávané veřejné zakázky. Kdo všechno se považuje za osobu, která se „bezprostředně podílí na rozhodování“?

Osoby uvedené v § 2 odst. 2 zákona o střetu zájmů se považují za veřejné funkcionáře. Povinnosti podle zákona o střetu zájmů se však na tyto veřejné funkcionáře vztahují pouze tehdy, jestliže naplní některou z podmínek uvedených v § 2 odst. 3 písm. a) až d). Jednou z těchto podmínek je i to, že se osoba uvedená v § 2 odst. 2 v rámci výkonu své činnosti bezprostředně podílí na rozhodování při zadávání veřejné zakázky nebo na rozhodování při výkonu práv a povinností zadavatele při realizaci zadávané veřejné zakázky.

Mezi osoby, které se bezprostředně podílí na rozhodování při zadávání veřejné zakázky, patří kromě osoby oprávněné k rozhodování i např. členové hodnotící komise ustanovené ve smyslu zákona o zadávání veřejných zakázek. Pojem „v rámci výkonu své činnosti“ lze vykládat tak, že se osoba bezprostředně podílí na rozhodování při zadávání veřejné zakázky nebo na rozhodování při výkonu práv a povinností zadavatele při realizaci zadávané veřejné zakázky v rámci své pracovní náplně výkonu funkce veřejného funkcionáře.

V souladu se zněním § 2 odst. 3 zákona o střetu zájmů je **veřejný funkcionář uvedený v § 2 odst. 2 zákona o střetu zájmů povinen podat oznámení podle § 9 až 11 pouze za rok, v němž naplnil některou z podmínek uvedených v § 2 odst. 3.**

5. Lze členy rady obce (kraje, HMP), kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni, považovat v tzv. volebním mezidobí, tj. v době od voleb do ustanovení řádných orgánů obce (kraje, HMP), za veřejné funkcionáře ve smyslu zákona o střetu zájmů se všemi z toho plynoucími důsledky, i když již tyto osoby ztratily mandát člena zastupitelstva?

Veřejným funkcionářem je podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o střetu zájmů **člen zastupitelstva kraje nebo**

člen zastupitelstva hlavního města Prahy (...), který je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn, a člen zastupitelstva kraje, který před svým zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyl v pracovním poměru, ale vykonává funkci ve stejném rozsahu jako člen zastupitelstva kraje, který je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn; stejně tak podle písm. l) téhož ustanovení je veřejným funkcionářem člen zastupitelstva obce, městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města a městské části hlavního města Prahy (...), který je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn, a člen zastupitelstva obce, který před svým zvolením do funkce člena zastupitelstva nebyl v pracovním poměru, ale vykonává funkci ve stejném rozsahu jako člen zastupitelstva obce, který je pro výkon funkce dlouhodobě uvolněn; konečně podle písm. m) téhož ustanovení je veřejným funkcionářem rovněž starosta obce, místostarosta obce a členové rady obce a kraje, kteří nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni.

U všech citovaných skupin se jedná o osoby, odvozující své postavení veřejného funkcionáře z členství v zastupitelstvu územního samosprávného celku, neboť zánikem mandátu zaniknou i další veřejné funkce s mandátem spojené (členství v radě apod.).

Určitá změna však nastala v souvislosti s poslední novelou zákonů o územních samosprávných celcích, provedenou zákonem č. 298/2008 Sb., s účinností od 19. srpna 2008. Tato novela totiž přináší konstrukci, dle níž rada obce (kraje) vykonává své pravomoci i po ukončení funkčního období zastupitelstva obce až do zvolení nové rady (nebo - u obcí - starosta obce do zvolení starosty v případě, že se rada obce nevolí).

Nutno dodat, že o novinku jde pouze v případě obcí a krajů, u HMP byla tato konstrukce již před novelou. Účelem novelizace bylo zajištění správy obce v tzv. volebním mezidobí, tj. v době od voleb do ustavení řádných orgánů obce.

Zákon o střetu zájmů sice mluví v citovaném § 2 odst. 1 písm. m) o členech rady obce (kraje), ovšem o neuvolněných. Uvolnění radní jsou totiž pokryti v písm. k) a l) tohoto ustanovení, zde ovšem již jako členové zastupitelstva. **Nemá-li proto dojít k neodůvodněnému rozlišování uvolněných a neuvolněných radních v tzv. volebním mezidobí, je třeba dospět k závěru, že členové rady ve volebním mezidobí jsou pro účely střetu zájmů veřejnými funkcionáři vždy bez ohledu na to, zda jde o uvolněné nebo neuvolněné členy rady.**

Tento výklad vychází z předpokladu, že zákon o střetu zájmů členství v radě **nepochybně** pokládá za skutečnost zakládající postavení veřejného funkcionář (jinak by v § 2 odst. 1 písmeno m/ vůbec nebylo) a jediný důvod, proč nemluví výslovně o uvolněných členech rady, je ten, že to není třeba - uvolnění radní podléhají zákonu o střetu zájmů už na základě jiných ustanovení.

Doslovný výklad zákona, že v tzv. volebním mezidobí, jsou za veřejné funkcionáře ve smyslu zákona o střetu zájmů považováni pouze členové rady obce a kraje, **kterí nejsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni**, by odporoval duchu zákona a zakládal by ničím neodůvodněnou nerovnost mezi uvolněnými a neuvolněnými členy rady.

Odpovědi na dotazy k semináři „Ukládání sankcí za porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách“

A) DOTAZY ZASLANÉ PŘED KONÁNÍM SEMINÁŘE

Část I. Zodpověděl odbor dozoru a kontroly veřejné správy MV

Dotaz

Je zřejmé, že obec není oprávněna ve svém právním předpise stanovovat nové skutkové podstaty přestupků a sankce za jejich spáchání (ust. § 2 zákona o přestupcích, nálezy Ústavního soudu např. - Pl. ÚS 8/93, Pl. ÚS 9/97). Jak však posuzovat ustanovení o sankcích, uváděná v obecně závazných vyhláškách obcí, z pohledu jejich zákonnosti? Pokud např. obec ve své OZV o systému nakládání s komunálním odpadem na území obce vydané ve smyslu ust. § 17 odst. 2) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, stanoví, že „porušení této vyhlášky se posuzuje jako přestupek podle zákona č. 200/1990 Sb. nebo podle zákona č. 185/2001 Sb.

Ot. č. 1) Lze uvedené ustanovení hodnotit jako překročení zákonných mezí ze strany obce a jako rozpor se zákonem, když porušení povinností stanovených OZV obce zcela zjevně nemůže být přestupkem ani jiným správním deliktem dle zákona č. 185/2001 Sb. (zákon č. 185/2001 Sb. definuje vlastní skutkové podstaty přestupků a jiných správních deliktů bez návaznosti na obecně závazné vyhlášky obcí)? Nebo lze na takovéto ustanovení v OZV obce pohlížet jako na – de facto – neúčinné a nepoužitelné z hlediska zákona č. 185/2001 Sb.?

Odpověď:

Obce skutečně nejsou oprávněny ve svém právním předpise stanovit nové skutkové podstaty přestupků a sankce za jejich spáchání. Pokud však obecně závazná vyhláška obsahuje „sankční ustanovení“ obsahující citaci zákona s výslovným uvedením, že jde o zákon, či odkaz na zákonný předpis, je takové ustanovení v souladu se zákonem. V uvedeném případě je však odkaz na zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, skutečně chybný, jelikož tento zákon definuje vlastní skutkové podstaty přestupků a jiných správních deliktů bez návaznosti na obecně závazné vyhlášky obcí. Toto pochybení týkající se textu obecně závazné vyhlášky ovšem nedosahuje dle našeho názoru takové intenzity, aby bylo třeba přistoupit k dozorovým opatřením. Lze tak přisvědčit názoru, že takovéto ustanovení OZV je z hlediska zákona č. 185/2001 Sb. de facto neaplikovatelné.

Dotaz

Přesto, že vzhledem k charakteru právních předpisů

obcí (normativní právní akty) je jejich smyslem určování pravidel, norem chování, práv a povinností, nikoliv reprodukce či parafrázování norem vyplývajících z jiných právních předpisů, často se lze setkat s opisováním ustanovení jiných právních předpisů v obecně závazných vyhláškách obcí. Dle Ústavního soudu (nálezh. Pl.ÚS 15/97) „Obsahuje-li obecně závazná vyhláška obce ustanovení, jež stanoví povinnost uloženou zákonem, považuje Ústavní soud takové ustanovení za superfluum k zákonné úpravě, jež samo osobě nemá normativní obsah, přičemž v pouhé redundanci nelze spatřovat dostatečný důvod pro konstatování protiústavnosti, resp. rozpornosti se zákonem.“

Ot. č. 2) V této souvislosti se naskytá otázka, jak sankcionovat případné porušení takovýchto „nadbytečných“ ustanovení?

Odpověď:

Porušení takovýchto „nadbytečných“ ustanovení mající povahu *superflua* lze postihovat pouze jako porušení parafrázovaného zákonného předpisu. Obecně závazná vyhláška k tomuto již z povahy věci nemůže obsahovat žádné zvláštní sankční ustanovení vzhledem k tomu, že ustanovení, které je superfluum nemající normativní obsah, logicky ani nemůže být spojeno s nějakým zvláštním postihem – sankcí.

Dotaz

Sankcionování porušení povinností v OZV o systému nakládání s komunálním odpadem řeší přímo zákon. Povinnost třídít odpad stanoví rovněž zákon, ale není zde k této povinnosti uvedena sankce.

Ot. č. 3) Pokud obec převezme ustanovení zákona o odpadech o povinnosti třídít odpad dle systému stanoveného obcí do své vyhlášky, je možné uložit sankci dle § 46 odst. 2 zákona o přestupcích? Nedochozí zde k zakládání nové skutkové podstaty přestupku? Původně panoval názor, že obec tuto povinnost do OZV převzít právě z tohoto důvodu nemůže. Je tento názor stále platný?

Odpověď:

Obce jsou ustanovením § 17 odst. 2 zákona o odpadech oprávněny stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Ustanovení odst. 4 § 17 téhož zákona poté stanoví, že „fyzické osoby jsou povinny odkládat komunální odpad na místech k tomu určených a ode dne, kdy tak obec stanoví obecně závaznou vyhláškou, komunální odpad odděleně shromažďovat, třídít a předávat k využití a odstraňování podle systému stanoveného obcí, pokud odpad

samy nevyužijí v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy“. Z uvedeného tak mimo jiné vyplývá i možnost stanovit obecně závaznou vyhláškou fyzickým osobám i povinnost k třídění odpadů a její porušení přirozeně podléhá sankci.

Dotaz

Ot. č. 4) Je vhodné, aby obecně závazná vyhláška obsahovala ustanovení o sankcích nebo postačuje úprava v zákoně?

Odpověď:

Obec v obecně závazné vyhlášce nemůže zakládat samostatné skutkové podstaty přestupků či jiných deliktů, je však možné, aby OZV odkazovala na příslušná sankční ustanovení zákonů.

Část II. Zodpověděl odbor všeobecné správy MV

Dotaz

K sankcím za porušení povinností stanovených v právních předpisech obce je nutno zmínit nálezh. Ústavního soudu Pl. ÚS 31/95, podle něhož: „Pokud je příslušný článek napadené vyhlášky v rozporu se zákonem, není možné za jeho porušení ukládat sankce. Sankce je možné ukládat toliko za porušení právních povinností. Povinnosti uložené ustanoveními vyhlášky, které jsou v rozporu se zákonem, nelze považovat za právní povinnosti, a nelze je tedy ani v případě jejich nedodržení sankcionovat.“. Právní předpis obce je platný a účinný do doby, než vůči němu budou realizována opatření dozoru Ministerstvem vnitra ČR či krajským úřadem (sistace) či rozhodnuto o jeho zrušení Ústavním soudem. Ve smyslu ust. § 2 odst. 1) správního řádu správní orgány postupují ve správním řízení (včetně řízení o přestupcích) v souladu se zákony a jinými právními předpisy (včetně právních předpisů obcí).

Ot. č. 5) Jak se má správní orgán při rozhodování o porušení povinností stanovených v právním předpise obce vypořádat se shora citovaným názorem Ústavního soudu, a to zejména z hlediska praktického postupu a „součinnosti“ s dozorovými orgány?

Odpověď:

Domníváme se, že správní orgán rozhodující v rámci správního (přestupkového) řízení o porušení povinností stanovených v právním předpise obce není oprávněn „učinit si úsudek“ o předběžné otázce – o zákonosti právního předpisu obce, neboť tato působnost je zákonem o obcích řešena speciálně a svěřena zvláštním orgánům.

Dotaz

Ot. č. 6) Jak má tedy správní orgán postupovat v okamžiku, kdy vzniknou pochybnosti (např. ze strany účastníků je podán podnět) o zákonnosti právního předpisu obce? Má správní orgán před vlastním rozhodnutím ve věci iniciovat přezkoumání zákonnosti právního předpisu obce příslušným orgánem?

Odpověď:

Z hlediska dodržení zásad, vážících se ke správnímu řízení, má správní orgán povinnost se vznesenou námitkou zabývat a v rozhodnutí (odůvodnění) se s ní vypořádat.

Je nutné, aby obec neupravovala povinnosti občanů v rozporu se zákonem, anebo aby ty povinnosti nebyly v podstatě naplněním skutkové podstaty některého z přešupků podle § 47 zákona o přešupcích, tzn. přešupku proti veřejnému pořádku – kde je v podstatě jiný chráněný zájem.

V návaznosti na shora uvedenou judikaturu lze říci, že odvolací správní orgán, popřípadě správní orgán, kterému přijde podnět k přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, nezkoumá obecně zákonnost konkrétní obecně závazné vyhlášky. Pro správní orgán je v podstatě důležitá jenom platnost a účinnost té určité vyhlášky v době, kdy byl spáchán skutek. Čili – pokud někdo spáchá přešupek podle § 46 odst. 1 zákona o přešupcích a v této době byla na území obce platná a účinná vyhláška, tak se toto jednání jako přešupek postihne. Bez ohledu na to není samozřejmě vyloučeno, aby se správní orgán mohl, pokud by tedy byla zjevná nezákonnost, obrátit na dozorové orgány s tím, že by je mohl upozornit na případný rozpor. Pravdou ovšem je, že bez ohledu na další postup, tzn. ať již dojde k sistaci toho právního předpisu obce nebo případně i k jeho zrušení Ústavním soudem, tak v žádném případě fyzická osoba, která je postižená podle toho obecně závazného právního předpisu, nemůže žádat o přezkoumání rozhodnutí z důvodu nezákonnosti; nezákonnost by tam prostě shledána nebyla, a to právě z toho důvodu, že předmětná obecně závazná vyhláška byla platná a účinná v době, kdy byl přešupek spáchán.

Dotazy

Ot. č. 7) Mají obce možnost vybírat blokové pokuty na místě za porušení povinností na úseku veřejného pořádku? (dle zákona o přešupcích, za porušení OZV)

Ot. č. 8) Má Policie ČR možnost vybírat blokové pokuty na místě za porušení povinností na úseku ve-

řejného pořádku? (dle zákona o přešupcích, za porušení OZV)

Odpověď:

Ano mají. Podrobný rozbor činnosti obecní policie vložil JUDr. Chauer (viz jeho vystoupení).

Dotaz

Ot. č. 9) Jakým způsobem prokazovat spáchání přešupku, když nebyly naměřeny žádné hodnoty a de facto by s nimi nešlo operovat, neboť by se jednalo o porušení zákona o ochraně veřejného zdraví?

Odpověď:

Jestliže by šlo o přešupek rušení nočního klidu, tak by se jednalo vždy o přešupek podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o přešupcích. Pokud se zde však hovoří o naměření hodnot, tak měření hodnot hluku s přešupkem § 47 odst. 1 písm. b) nesouvisí. Jde o porušení nočního klidu, které je sice jednáním protiprávním, ale není tady měřena žádná hluková hladina. Ta je měřena v případech odpovědnosti fyzických osob podnikajících a právnických osob za překročení hlukových limitů u některých činnostech podléhajících státnímu technickému dozoru podle zákona o ochraně veřejného zdraví, kde se však nejedná o přešupek, ale o správní delikt. Pravděpodobně měl tazatel na mysli možná nějaký ten hluk třeba při veřejných produkcích. Tady bych chtěla upozornit, že ani tento případ není přešupkem proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. b), ale jedná se o jiný přešupek na úseku zdravotnictví, a to přešupek podle § 29 odst. 1 písm. o) zákona o přešupcích, kde se říká, že odpovědným za přešupek je pořadatel veřejné produkce hudby, který nezajistí, že hluk z ní nepřekročí stanovené hygienické limity, nebo poskytne stavbu, jiné zařízení nebo pozemek k veřejné produkci hudby, aniž by zajistil, že hluk z ní nepřekročí stanovené hygienické limity. Čili v tomto případě se měří hygienické limity a tím orgánem, který pokutu ukládá, je orgán ochrany veřejného zdraví, nikoliv správní orgán příslušný k projednání přešupků podle § 46 odst. 2 zákona o přešupcích.

Dotaz

Ot. č. 10) Kdo projednává a sankcionuje porušení povinností stanovených v OZV vydané na základě zákona na ochranu zvířat proti týrání?? Jaká je situace po novele po 30. 9. 2008??

Odpověď:

Jedná se o vyhlášku vydané na základě zmocnění § 24

zákonu č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů. K projednání přestupků na úseku ochrany zvířat proti týrání podle § 27 citovaného zákona je příslušná pouze trojková obec, tzn. pouze obecní úřad obce s rozšířenou působností (tyto přestupky, upozorňuji, nesmí projednávat komise k projednávání přestupků a existuje povinnost správního orgánu vyžádat si odborné vyjádření orgánů veterinární správy).

Novela v podstatě spočívala v tom, že upravila případy, kdy odborné vyjádření orgánů veterinární správy být nemusí. Je to v případě, kdy je správní řízení zahájeno přímo z podnětu orgánu veterinární správy a součástí podnětu je i odborné vyjádření, a dále jde o řízení o správním deliktu spočívajícím v porušení povinnosti učinit opatření proti úniku zvířete. Ve všech ostatních případech je nutno si před projednáváním tohoto přestupku vyžádat odborné vyjádření.

Pokud jde o přestupek, který se týká porušení povinností z OZV vydané na základě tohoto zmocnění, pak § 28 odst. 6 shora citovaného zákona stanoví, že správní delikty podle tohoto zákona projednává v I. stupni obecní úřad obce s rozšířenou působností, s výjimkou správních deliktů podle § 27 odst. 1 písm. j).

Dotaz

Ot. č. 11) Jaké důkazní prostředky zajistit v případě neuklizených psích exkrementů, aby byl přestupek řádně prokázán pachatelem přestupku??

Odpověď:

Jde asi o případ, kdy strážníci obecní policie chtějí uložit pokutu majiteli-uživateli psa, který po něm neuklidil jeho exkrementy a na místě nebyla uložena bloková pokuta. Postačí zcela jistě důkazní prostředky stanovené ve správním řádu, tzn. svědecká výpověď strážníka obecní policie, eventuálně je možné nějaké ohledání, je-li k dispozici fotoaparát, fotodokumentace aj.

Dotaz

Ot. č. 12) Lze na úřední desce zveřejnit rozhodnutí o přestupku?

Odpověď:

Nikoliv, protože rozhodnutí o přestupku nelze zveřejňovat (doručit ho veřejnou vyhláškou) čili nelze ho ani vyvěsit na úřední desce. Tento postup zákon o přestupcích přímo v § 80 vylučuje.

Dotaz

Ot. č. 13) Má obec právo na informace o výsledku přestupkového řízení v případech, kdy přestupek řeší (pro tuto obec) jiná obec na základě veřejnoprávní smlouvy??

Odpověď:

Právo na informace má, ale, jak vykládáme na našich konzultačních dnech, jedná se o velmi povšechné informace. Tzn.: chápeme, že obec, která uzavřela s druhou obcí veřejnoprávní smlouvu, chce vědět, za co zaplatila, ale pro tyto účely jí bude zcela postačovat informace o tom, že přestupek byl projednán. V zásadě by se ta obec neměla dozvědět vše, tedy něco konkrétního ze spisového materiálu.

Dotaz

Ot. č. 14) Kdo (který orgán obce) může být příslušný k ukládání sankcí za porušení obecně závazné vyhlášky?

Odpověď:

viz vystoupení Mgr. Hanzíkové

Dotaz

Ot. č. 15) Jaký je postup, když má obec projednat přestupek z úřední povinnosti, ale neprojedná ho a přestupek toleruje? Jaký je způsob obrany proti takovému postupu?

Odpověď:

Dle § 80 správního řádu – tj. ochrana před nečinností. Každý oznámený přestupek musí obec projednat. Pokud ho neprojedná, tak nadřízený správní orgán musí učinit příslušná opatření proti nečinnosti. Buď mu může přikázat, aby ve stanovené lhůtě učinil potřebná opatření ke zjednání nápravy nebo vydal rozhodnutí, nebo sám převezme věc usnesením k rozhodnutí, nebo pověří jiný správní orgán ve svém správním obvodu vedením řízení, a nebo může ještě prodloužit zákonnou lhůtu pro vyřízení přestupku, která je také stanovená správním řádem (rozhodnutí je nutno vydat bezodkladně, nebo ve lhůtě 30 dnů, popřípadě 60 dnů, jedná-li se o nějaký složitější případ).

Dotaz

Ot. č. 16) Použije se, případně ve kterých případech, pravidlo, že speciální právní úprava má přednost před obecnou úpravou řízení o ukládání sankcí za porušení právních předpisů územní samosprávy?

Odpověď:

Obecné pravidlo zní, že zákon má přednost před OZV, protože zákon je právním předpisem vyšší právní síly. Logicky z toho vyplývá, že pokud jsou povinnosti upravené v § 47 zákona o přestupcích, ať již jde o rušení nočního klidu, znečišťování veřejného prostranství nebo odkládání odpadů mimo vyhrazená místa, tak speciální právní úprava má samozřejmě přednost před obecnou úpravou řízení o přestupku a ukládání sankcí za porušení právních předpisů podle § 46 zákona o přestupcích.

Chtěla bych připomenout, že v případech uvedených v § 47 odst. 1 písm. a), b)

a c) zákona o přestupcích se bude teď zvyšovat od 1. 1. 2009 výše pokuty. Ta pokuta byla celkem minimální – 1.000,-Kč, což v dnešní době není zase tak velká částka. Pokuta se bude zvyšovat v prvních 2 případech až na maximální částku 5.000 Kč a u znečišťování veřejného prostranství až na maximální částku 20.000,- Kč, aby nebyl tak velký rozdíl mezi pokutou ukládanou podle § 46 odst. 2 a pokutami ukládanými podle § 47 zákona o přestupcích.

Dotaz

Ot. č. 17) Kdy je vhodné ukládat blokovou pokutu?

Odpověď:

Viz vystoupení Mgr. Hanzíkové

Dotaz

Ot. č. 18) Musí správní orgán při ukládání sankce za porušení povinností stanovených v OZV zkoumat, zda je v souladu se zákonem či pro jeho rozhodnutí postačuje, že OZV je, dle jeho zjištění, platná?

Odpověď:

Viz odpověď k ot. č. 6

Dotaz

Ot. č. 19) Jak postupovat v případě, že v obci není volena rada obce, obecní úřad tvoří neuvolněný starosta, neuvolněný místostarosta a účetní? Starosta nezná správní řád a není schopen vést toto řízení.

Odpověď:

Í starosta přestupkové řízení může vést, aniž by jako úředník či předseda komise k projednávání přestupků musel splňovat kvalifikační předpoklady. Pokud není schopen vést řízení, může obec uzavřít veřejnoprávní smlouvu s jinou obcí.

Dotaz

V případě, že obec v OZV stanoví konkrétní povinnosti, které jsou v obecné rovině upraveny zákonem, postupuje se při porušení uvedené povinnosti podle příslušného zákona nebo podle ustanovení upravujících porušení povinností uvedených v OZV?

Např.: Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, upravuje obecné povinnosti při nakládání s odpady, obec si do OZV převezme obecnou povinnost, kterou konkretizuje tak, že se zakazuje odhazovat žvýkačky. V případě, že fyzická osoba odhodí žvýkačku a znečistí tedy veřejné prostranství a zároveň odloží odpadky mimo vyhrazená místa, jimiž jsou v uvedeném případě odpadkové koše, podle jakého ustanovení přestupkového zákona se bude ukládat případný trest, zda podle § 47 odst. 1 písm. d) (lze uložit pokutu do 20.000,- Kč) nebo podle § 47 odst. 1 písm. h) – (lze uložit pokutu do 50.000,-Kč) nebo podle § 46 odst. 2 (lze uložit pokutu do 30.000,-Kč)

Ot. č. 20) Lze v takovém případě užít pravidla o jednočinném souběhu (jednáním dojde k porušení ustanovení OZV i zákona)?

Odpověď:

Žádné obecné pravidlo neexistuje. Stěží dám nějaký obecný návod; v praxi odvolací správní orgán, kterým je krajský úřad, popř. Ministerstvo vnitra v přezkumném řízení, podle každého jednotlivého případu a po seznámení se s vydanou OZV, posoudí, o jaký konkrétní přestupek by se mohlo jednat.

Část III. Zodpověděl odbor dozoru a kontroly veřejné správy MV v součinnosti s odborem veřejné správy
MV

Dotaz

Obec přistoupí k vydání obecně závazné vyhlášky, ve které bude definovat dobu nočního klidu a stanoví po tuto dobu přiměřená omezení – zachovávat klid a omezit hlukné projevy.

Ot. č. 21) Jakou sankci bude uplatňovat za její porušení? Bude se jednat o přestupek dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb. nebo se bude jednat o přestupek dle ustanovení § 46 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb.?

Odpověď:

K této otázce se Ústavní soud přímo vyjádřil v nálezu Pl. ÚS 35/06 (Kořenov), kde prohlásil, že „skutková podstata přestupku proti pořádku v územní samosprávě má podle názoru Ústavního soudu povahu subsidiární ve vztahu ke skutkové podstatě přestupku proti veřejnému pořádku podle přestupkového zákona. Vztah skutkových podstat přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. b) (pozn. přestupek porušení nočního klidu) přestupkového zákona a přestupku proti pořádku v územní samosprávě podle § 46 odst. 2 téhož zákona může totiž mít pro potenciálního přestupce vzhledem k diametrálně odlišným pokutám (do 1 000 Kč v prvním případě, do 30 000 Kč ve druhém případě – viz čl. 6 odst. 2 přezkoumávané vyhlášky) zásadní význam (...). Povinnosti uložené ve zkoumané vyhlášce jsou v podstatě totožné s těmi, které jsou sankcionovány podle skutkových podstat přestupků zákona přestupkového. Proto není namístě jejich podřazení pod tzv. „ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě“ ve smyslu § 46 zákona č. 200/1990 Sb., jak činí napadená vyhláška v čl. 6 odst. 2. Není totiž možné, aby stejné jednání, které je definováno přestupkovým zákonem jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 přestupkového zákona, prohlásila obecní vyhláška za přestupek proti pořádku v územní samosprávě podle § 46 odst. 2 přestupkového zákona.“ Z názoru Ústavního soudu tak lze dovodit, že porušení obecně závazné vyhlášky definující dobu nočního klidu a stanovící po tuto dobu přiměřená omezení je možné postihnout pouze jako přestupek dle § 47 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb.

Dotaz

Ot. č. 22) Jak je to se sankcionováním PO a FO podnikajících, pokud OZV obsahuje povinnost, která je sice ve zvláštním zákoně (a existuje zároveň shodný předmět i cíl zákona i OZV – tj. např. zákaz znečištění veřejného prostranství), ale je stanovena pouze fyzickým osobám? Je možno přesto porušení takových povinností sankcionovat podle zákona o obcích (§ 58 odst. 4)? Nebo by bylo nutné stanovení takových povinností pro PO a FO podnikající hodnotit jako překračující zákonné zmocnění – tj. že zákonodárce vymezil odpovědnost pouze pro FO (kam se zřejmě zařadí i FO, která se přestupku při výkonu podnikatelské činnosti) a vůči PO je tak nutno aplikovat pouze § 6 přestupkového zákona („Za porušení povinností uložené právnické osobě odpovídá podle tohoto zákona ten, kdo za právnickou osobu jednal nebo měl jednat, a jde-li o jednání na příkaz, ten kdo dal k jednání příkaz.“)?

Odpověď:

K tomuto dotazu je předně třeba připomenout, že pokud existuje shodný předmět a cíl regulace zákona i obecně závazné vyhlášky, jednalo by se o překročení mezi zákonné působnosti obce tím, že normuje oblasti vyhrazené zákonné úpravě. V dalším je pak třeba uvést, že v nálezu Pl. ÚS 45/06 (Kořenov) Ústavní soud zrušil ustanovení čl. 6 odst. 2 napadené OZV o zajištění udržování čistoty veřejných prostranství a veřejné zeleně a zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v souvislosti s chovem a držením psů na území obce Kořenov, které mimo jiné stanovilo, že „za nedodržení povinností uvedených v této vyhlášce je možno uložit sankce a) dle § 58 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, podnikající fyzické osobě nebo právnické osobě do výše 200.000,- Kč...“

Ústavní soud k tomuto neuvedl žádné konkrétní zdůvodnění, je však třeba respektovat, že takovéto ustanovení deklarující možnost postihu PO a FO podnikajících dle § 58 zákona o obcích zhodnotil jako protiústavní resp. rozporné se zákonem.

Lze poukázat na zákonnou definici přestupku v § 2 zákona o přestupcích, v níž je přestupek vymezen negativně k jiným správním deliktům postižitelným podle zvláštních právních předpisů. Správní orgán tak musí nejprve zkoumat, zda se v daném případě nejedná o jiný správní delikt a pokud ano, má postih za něj přednost před postihem za přestupek.

Dotaz

Určitým zvykovým právem je ustálena doba nočního klidu zhruba od 22.00 do 6.00 následujícího dne (čemuž např. koresponduje noční doba definovaná v § 34 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů).

Ot. č. 23) Je možné, aby OZV posunula dobu nočního klidu mimo tyto hranice (např. v podobě poskytování výjimek pro různé akce pořádané obcí apod.), a tak např. zasáhla do možnosti sankcionovat rušivé jednání, které by jinak bylo zcela evidentně přestupkem?

Odpověď:

K tomuto dotazu je možné zčásti odkázat na judikaturu Ústavního soudu, konkrétně např. na nález Pl. ÚS 44/06 (Těrlicko), kde Ústavní soud uvedl, že „pojem nočního klidu není v žádném právním předpise vymezen. Je proto potřeba považovat za užitečné, učiní-li tak obec v rámci úpravy místních záležitostí veřejného pořádku vyhláškou. Konkretizace pojmu nočního klidu také za situace, kdy je „porušení nočního klidu“ bez bližšího upřesnění přestupkem proti veřejnému pořádku [§ 47 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích], žádoucím způ-

sobem přispěje k právní jistotě.“ Vzhledem k uvedenému tak lze konstatovat, že obce jsou oprávněny vymezením doby nočního klidu. Stanovení jejího konkrétního rozsahu je rovněž, za respektování principu proporcionality, na uvážení obce majícím základ v konkrétních místních podmínkách dané obce.

Dotaz

Ot. č. 24) Je OZV závazná pro všechny orgány, tj. např. pokud OZV stanoví přesný časový okamžik pro vymezení nočního klidu, je pak toto vymezení závazné i např. pro Policii ČR při hodnocení přestupku rušení nočního klidu ? Tj. OZV v takovém případě zasáhne do úpravy přestupkového zákona a omezí volnost správního uvážení všech správních orgánů. Jinak řečeno vytváří obec konkrétním vymezením doby nočního klidu a navazujících povinností zvláštní skutkovou podstatu sankcionovatelnou podle § 46 odst. 2 zákona, popř. § 48 přestupkového zákona nebo se jedná o „pouhé“ omezení správního uvážení správního orgánu při aplikaci § 47 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona (tj. doba je přesně vymezena a taktéž způsob rušení nočního klidu) a porušení takových ustanovení je stále přestupkem dle § 47 odst. 1 písm. b) přestupkového zákona?

Odpoověď:

Viz odpověď na předchozí dotaz.

Dotaz

Obce se v rámci řešení otázek čistoty a veřejného pořádku snaží do OZV zakomponovat různé povinnosti určitým subjektům ke konání určitým způsobem a vytváří omisivní delikty za nekonání, přičemž takové povinnosti nejsou stanoveny ani zákonem. Klasickým příkladem je přenesení odpovědnosti z jednotlivých znečišťovatelů (osoby, které odhodí např. nedopalek cigarety) na osoby, které určitým způsobem daný prostor využívají (např. dopravci v prostoru kolem dopravních značnic a zastávek, uživatelé sběrných nádob v okolí stanovišť sběrných nádob apod.). Důvodem je samozřejmě obtížnost dokazování konkrétního znečištění konkrétní osobou v prvním případě.

Ot. č. 25) Je tedy možné v OZV takové povinnosti (povinnost úklidu) stanovit osobám, které prostranství neznečistily, a tím naplnit podmínku pro aplikaci § 47 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích nebo snad dokonce taková odpovědnost těchto „uživatelů“ daných prostranství existuje implicitně skryta, ač výslovně v zákoně neuvedená, a pokud ano, v jakém rozsahu ?

Odpoověď:

Obecně je k tomuto dotazu třeba konstatovat, že obecně závazná vyhláška nemůže přenášet odpovědnost z osoby, která porušila povinnost, na jinou osobu. V uvedeném případě, tzn. pokud se týče ukládání povinností udržovat čistotu ulic a jiných veřejných prostranství, příp. odstranit způsobené znečištění jednotlivým „znečišťovatelům“ na straně jedné a uložení povinnosti udržovat čistotu, resp. zajistit úklid osobám, které dané veřejné prostranství určitým způsobem využívají, na straně druhé, však k přenášení odpovědnosti v pravém smyslu nedochází. Nedochozí zde totiž k přenosu jedné povinnosti, nýbrž zde vedle sebe paralelně existují povinnosti dvě. Původce znečištění je totiž stále odpovědný za znečištění, které způsobil. Osoba, která je uživatelem daného veřejného prostranství, za dané konkrétní znečišťující jednání neodpovídá. Tato osoba je naopak, na rozdíl od jednotlivce, povinna zajistit, zpravidla v určitých intervalech, úklid daného prostranství, přičemž jeho znečištění vůbec nemusí (i když může) být způsobeno protiprávním jednáním jednotlivce (např. spadané listy). Uložení takové povinnosti úklidu uživatelům veřejných prostranství např. za účelem zlepšení estetického vzhledu obce lze přitom hodnotit jako přípustné a nevybočující z mezí ustanovení § 10 písm. c) i vzhledem k tomu, že tato povinnost má v zásadě obdobný charakter jako Ústavním soudem připouštěná povinnost uživatelů udržovat veřejnou zeleň formou pravidelných sečí. Ostatně i sledovaný účel je u obou povinností stejný. Mimo to i ustanovení § 47 odst. 1 písm. d) zákona o přestupcích, jež stanoví, že „přestupku se dopustí ten, kdo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství“, předpokládá existenci takové povinnosti a její vymezení, resp. konkretizaci obecně závaznou vyhláškou obce, jež zjevně nevybočuje z mezí vymezených ustanovením § 10 písm. c) zákona o obcích, tak ani z tohoto pohledu nelze hodnotit jako jdoucí do rozporu se zákonem. K dotazu lze tedy uzavřít, že v daném případě se nejedná o přenos zodpovědnosti, ale jde *de facto* o dvě rozdílné obecně závaznou vyhláškou stanovené povinnosti a je tak třeba oddělit i vymáhání jejich plnění. Záleží však přirozeně na účelu sledovaném právním předpisem obce. Pokud by cílem obecně závazné vyhlášky skutečně byl přenos odpovědnosti, byla by taková vyhláška v rozporu se zákonem.

Dotaz

Ot. č. 26) V případě, že Ústavní soud připustil vymezení povinností v OZV za podmínky, že předmět a účel OZV nesmí být totožný s předmětem a účelem zákona, lze porušení pravidla trestat podle tohoto zákona?

Např.: Obec v OZV stanoví povinnost provádět pravidelné seče veřejné zeleně z estetických důvodů. V případě, že fyzická osoba poruší tuto povinnost, podle jakého ustanovení se bude postupovat při trestání – buď podle § 78 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči (lze uložit pokutu do 30.000,-Kč) nebo podle § 47b odst. 1 písm. d) přestupkového zákona (lze uložit pokutu 10.000,-Kč) nebo podle § 46 odst. 2 přestupkového zákona (lze uložit pokutu do 30.000,-Kč)?

Odpověď:

Dle názoru ODK je v takovém případě namíste postih dle ustanovení § 46 odst. 2 zákona o přestupcích a na toto ustanovení tak může odkazovat obecně závazná vyhláška i ve svém „sankčním ustanovení“.

Nicméně vždy záleží na konkrétním znění OZV a jejím porovnání s ustanoveními zvláštního zákona.

Dotaz

Ot. č. 27) Město vydalo vyhlášku o stanovení podmínek pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných podniků, rada města udělila výjimku (prostým usnesením), tato výjimka – časový rozsah konání produkce byl porušen, finanční odbor dle správního řádu připravoval rozhodnutí o uložení pokuty. Jaký by měl být správný postup? Může město obecně vůbec uložit pokutu za překročení výjimky povolené radou? Formou jakého rozhodnutí udělit výjimky – usnesením? ... jak formulovat rozhodnutí o pokutě ... pokuta za porušení obecně závazné vyhlášky?

Odpověď:

Z hlediska působnosti ODK je k této otázce možno pouze odkázat na stanovisko ODK č. 7/2006. K formulaci rozhodnutí poukazuje OVS na ustanovení § 68 správního řádu.

B) DOTAZY VZNESENÉ NA SEMINÁŘI

Část 1. Zodpověděl odbor legislativy a koordinace předpisů MV a odbor všeobecné správy MV

Dotaz

Při výkladu bylo řečeno, že v případě uložení pokut v blokovém řízení je jedním z mimořádných opravných prostředků možná obnova řízení. Jak nazírá Ministerstvo vnitra na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, že u blokového řízení z podstaty blokového řízení není obnova řízení možná?

Ot. č. 28) Je přípustná obnova řízení, byla-li uložena bloková pokuta?

Podle sdělení tazatele existuje cca 3 měsíce starý rozsudek Nejvyššího správního soudu, v němž se konstatuje, že obnova řízení je v těchto případech pojmově vyloučena; tazatel se zajímal o názor Ministerstva vnitra na tento judikát.

Odpověď:

Odbor legislativy a koordinace předpisů nijak nezpochybňuje právní názor obsažený v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v dané věci; soudem podané odůvodnění tohoto právního názoru je logické a lze s ním souhlasit. Doplňujeme pouze, že tazatel měl podle všeho na mysli rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 47/2008-30 ze dne 24. července 2008, v němž se odkazuje na rozhodnutí č. j. 3 As 58/2007-117 ze dne 6. února 2008 (s dovětkem, že se jedná o setrvalou judikaturu Nejvyššího správního soudu).

Dotaz

Ot. č. 29) Je přípustné ustanovit opatrovníka pro správní řízení z řad zaměstnanců obecního úřadu?

Tazatel uvedl, že má k dispozici dva (rozporné) právní názory.

Odpověď:

Při odpovědi na tuto otázku je především třeba vycházet z § 32 odst. 4 správního řádu, které zní: „*Opatrovníkem správní orgán ustanoví toho, u koho je osoba, jíž se opatrovník ustanovuje, v péči, anebo jinou vhodnou osobu. Tato osoba je povinna funkci opatrovníka přijmout, pokud jí v tom nebrání závažné důvody. Opatrovníkem nelze ustanovit osobu, o níž lze mít důvodně za to, že má takový zájem na výsledku řízení, který odůvodňuje obavu, že nebude řádně hájit zájmy opatrovnance.*“. Patrně nelze kategoricky tvrdit, že o každé osobě zaměstnané v úřadu, který vede řízení, lze mít důvodně za to, že má takový zájem na výsledku řízení, který odůvodňuje obavu, že nebude řádně hájit zájmy opatrovnance (a že tedy žádnou osobu zaměstnanou v takovém úřadu nelze ustanovit opatrovníkem). Správní orgán však nepochybně musí pečlivě zkoumat, zda v konkrétní situaci (v konkrétním řízení a v konkrétním úřadu) lze u osoby zaměstnance, který má být opatrovníkem ustanoven, takový zájem dovodit; pokud tomu tak je, není přípustné, aby úřad takovou osobu opatrovníkem ustanovil.

Rovněž OVS vychází ze správního řádu, podle kterého opatrovníka lze ustanovit i z řad zaměstnanců úřadu, takový postup zákon přímo nevylučuje, musí být

ovšem dodrženy podmínky stanovené v § 32 odst. 4 správního řádu.

Část 2. Zodpověď odbor všeobecné správy MV

Dotaz

Dle zákona na ochranu zvířat proti týrání projednává přestupky na tomto úseku obecní úřad obce s rozšířenou působností. Tazatel se domníval, že právě novelou účinnou od 1. 10. 2008 v ustanoveních společných ke správnímu trestání dojde ke změně věcné působnosti k projednávání v tom smyslu, že je výslovně stanoveno, že u některého konkrétního přestupku na úseku týrání zvířat je příslušná k jeho projednání obec, tudíž „jedničková“ obec, a ne obec s rozšířenou působností.

Ot. č. 30) Dojde po novele skutečně ke změně věcné působnosti orgánu k projednávání přestupku týrání zvířete?

Odpověď:

Ano, přestupek spočívající v nesplnění povinnosti stanovené na základě zákona na ochranu zvířat proti týrání v obecně závazné vyhlášce obce projednávají obec, nikoliv obecní úřad obce s rozšířenou působností. V ust. § 28 odst. 6 zákona na ochranu zvířat proti týrání je uvedeno: „*Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni obecní úřad obce s rozšířenou působností, s výjimkou správních deliktů podle § 27 odst. 1 písm. j) a podle § 27a odst. 1 písm. g), které v prvním stupni projednává obec.* Na území hlavního města Prahy projednávají v prvním stupni správní delikty podle tohoto zákona městské části hlavního města Prahy.“.

Dotaz

Ot. č. 31) Jak správně vymáhat pokuty za porušení povinností z OZV?

Odpověď:

Pokud povinný neuhradí pokutu ve stanové lhůtě k plnění, je nutno vymáhat dlužnou částku exekučně. Výkon rozhodnutí upravuje správní řád v Hlavě XI.

Dotaz

Ot. č. 32) Je možné, aby komise k projednání přestupků nebyly méně než tříčlenné? A pokud ano, bude dostatečně zaručeno právo na spravedlivý proces?

Odpověď:

Pokud obec projednává přestupky prostřednictvím komise k projednávání přestupků, je tříčlenné složení komise povinné (§ 53 odst. 3 zákona o přestupcích). Přestupky může projednávat i referent příslušného odboru správního úřadu – to záleží na organizační struktuře obecního úřadu. V obou případech se správní orgán musí řídit jak zákonem o přestupcích, tak správním řádem.

Dotaz

Ot. č. 33) Má občan možnost zpětně nahlížet a činit si výpisky ze spisů při blokovém řízení?

Odpověď:

V případě uložení blokové pokuty je nahlížení do spisu a činění výpisů bezpředmětné, neboť není do čeho nahlížet. Prvním úkonem je vydání bloku na zaplacení blokové pokuty a žádný spis není veden. U jiného druhu řízení samozřejmě taková možnost je podle § 38 správního řádu.

Dotaz

Ot. č. 34) Pokud si občan zvolí svého zástupce na základě plné moci, je k nahlížení do spisu nutná plná moc ověřená?

Odpověď:

K nahlížení do spisu nemusí zástupce předkládat ověřenou plnou moc.

Část 3. Zodpověď odbor bezpečnostní politiky MV

Dotaz

Podle § 86 písm. d) zákona o přestupcích může obecní policie v blokovém řízení projednávat přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce.

Ot. č. 35) Bude strážník obecní policie oprávněn tímto způsobem stíhat dodržování i OZV a nařízení obce?

Odpověď:

Jednoznačně ano.

Dotaz

Ot. č. 36) V souvislosti se zákonem o pozemních komunikacích byl položen dotaz, zda určitá komunikace, která je dána obci, bude z hlediska správního

trestání týkající se znečišťování také spadat do působnosti obecní policie.

Odpověď:

Tyto oblasti (výkon státní správy) by obecní policie měla přenechat někomu jinému.

Dotaz

Ot. č. 37) Jak je to s územní působností strážníka obecní policie v případě obcí s rozšířenou působností a s doručováním písemností strážníkem mimo území obce?

Odpověď:

Strážník může vykonávat oprávnění a povinnosti vyplývající z jeho zaměstnání pouze na území obce, která obecní policii zřídila a ke které je strážník v pracovním poměru. V případě specifické veřejnoprávní smlouvy podle § 3a zákona o obecní policii však platí výjimka. Místní působnost obecní policie je vymezena hranicí území obce, nikoliv jejím správním obvodem. Pokud by přesto strážník byl nucen se pohybovat mimo hranice území obce, která obecní policii zřídila nebo na území obce, která není účastníkem veřejnoprávní smlouvy podle zákona o obecní policii (tj. doručoval by např. písemnosti civilního soudu v jeho obvodu působnosti, který se nekryje s územím obce, ve které má tento orgán sídlo a kde je obecní policie zřízena), vystupoval by zde pouze jako zaměstnanec obce. V žádném případě by však neměl oprávnění strážníka podle zákona o obecní policii a musel by proto vystupovat bez stejnokroje, služební zbraně, bez motorového vozidla s instalovanými jednotnými prvky apod.

Dotaz

Ot. č. 38) Proč bylo s účinností od 1. 1. 2009 ze zákona o obecní policii vyjmuto ustanovení § 1 odst. 3 podle kterého „Každý má právo obracet se na zaměstnance obce zařazené do obecní policie (dále

jen „strážník“) se žádostí o pomoc; strážníci jsou povinni v rozsahu svých úkolů požadovanou pomoc poskytnout.“?

Odpověď:

Dané ustanovení bylo pouze modifikováno a přesunuto do § 6 odst. 3, ve kterém se říká: „Strážník je povinen poskytnout pomoc v rozsahu svých oprávnění a povinností podle tohoto nebo zvláštního zákona každému, kdo o ni požádá.“.

Dotaz

Ot. č. 39) Jak jsou vymezeny či upraveny znaky vozidlo obecních strážníků?

Odpověď:

Nová prováděcí vyhláška v současnosti prošla připomínkovým řízením a je připravena k podpisu s tím, že nabude účinnosti od 1. 1. 2009.

Dotaz

Ot. č. 40) Je strážník oprávněn na místní komunikaci nebo vymezeném úseku, kde je povoleno stání po zaplacení, přiložit technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla (tzv. botičku)?

Odpověď:

Daná problematika spadá především do působnosti Ministerstva dopravy.

Pozn.:

Pokud je v textu odkazováno na vystoupení konkrétní osoby – pak je příslušný text uveden v zápisu ze semináře konaného dne 23. října 2008, který je dostupný na adrese www.mvcr.cz/odk v rubrice 1. Aktuálně pod názvem *Zápis ze semináře k ukládání sankcí za porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách.*

Odpovědi na dotazy k semináři „Finanční hospodaření obcí“

1. **Otázka:** Auditor z krajského úřadu ukončil audit obce. Výsledkem auditu je závěr, ve kterém je upozorněno na „neprůhlednost a neprůkaznost hospodaření obce“. Výsledek auditu byl projednán zastupitelstvem obce, avšak nebylo přijato žádné opatření k zajištění nápravy.

Kdo je kompetentní zajistit nápravu zjištěného stavu, pokud zastupitelstvu obce daný stav nevedí a auditor z krajského úřadu pouze vyzývá k nápravě?

Odpověď: MF První věta zřejmě měla znít, že kontrolor z krajského úřadu ukončil přezkoumání hospodaření obce.

Problematicke přijetí a plnění opatření k nápravě chyb a nedostatků je v zákonu č. 420/2004 Sb. věnováno především ustanovení § 13. To však jako povinnost územního celku řeší pouze věcnou stránku věci, tzn. povinnost přijmout opatření k nápravě na základě zjištění uvedených v zápisu z dílčího přezkoumání hospodaření nebo ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření, a to včetně uvedení lhůt pro podání příslušné informace přezkoumávajícímu orgánu či zprávy o plnění přijatých opatření. Současně řeší i oprávnění přezkoumávajícího orgánu (tzn. krajského úřadu, resp. Magistrátu hlavního města Prahy) kontrolovat plnění přijatých opatření.

Vymezení orgánu územního celku, který je příslušný k přijetí opatření k nápravě musí korespondovat se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Ve smyslu ustanovení § 102 odst. 1 tohoto zákona má rada obce připravovat návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečovat plnění jím přijatých opatření. Z toho vyplývá, že opatření k nápravě chyb a nedostatků by mělo schvalovat zastupitelstvo obce s tím, že jejich plnění by měla realizovat rada obce. Obdobný závěr vyplývá i z ustanovení § 17 zákona 250/2000 Sb.

I v případě, že by se jednalo o chyby a nedostatky zjištěné v rámci dílčího přezkoumání hospodaření, je orgánem obce příslušným k přijetí příslušných opatření zastupitelstvo obce.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. f) zákona č. 420/2004 Sb. lze územnímu celku, který nepřijme opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření (příp. v zápisu z dílčího přezkoumání) pořádkovou pokutu do výše 50 tis. Kč.

K dané problematice lze rovněž podotknout, že opatření k nápravě nedostatků přijímá i v případě dílčího přezkoumání zastupitelstvo obce stejně jako v případě závěrečného účtu a zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok (§ 43 zákona o obcích).

POZN: JEDNÁ SE ROVNĚŽ O ODPOVĚĎ NA OTÁZKU č. 4 a č. 19.

2. **Otázka:** Při odstranění chyb a nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání hospodaření, může být závěrečné hodnocení uvedeno podle § 10 odst. 3 písm. a) zákona č. 420/2004 Sb., tj. - nebyly zjištěny chyby a nedostatky?

Odpověď MF: Pokud byly zjištěny chyby a nedostatky, musí to ve zprávě zaznít. V tomto případě by měl závěr znít v tom smyslu, že byly zjištěny chyby a nedostatky, které však byly v průběhu přezkoumání hospodaření napraveny.

3. **Otázka:** Pokud má obec z přezkoumání hospodaření závěr dle § 10 odst. 3 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb., (tj. byly zjištěny chyby a nedostatky, které nemají závažnost nedostatků uvedených pod písmenem c)) a nedostatky v průběhu přezkoumání byly odstraněny, jak bude znít schválení závěrečného účtu obce zastupitelstvem: A) bez výhrad nebo B) s výhradou?

Odpověď: S výhradou, přičemž je nutné definovat, o jakou výhradu se jedná.

4. **Otázka:** Kdo je v případě zjištěných nedostatků oprávněn přijímat (schvalovat) nápravná opatření dle § 13 zákona č. 420/2004 Sb., – zastupitelstvo obce, rada obce nebo obecní úřad?

Odpověď MF: Zastupitelstvo obce, v případě, že by šlo pouze o zápis, tak ten orgán, který má rozhodovací kompetenci.

Viz odpověď na otázku č. 1

5. **Otázka:** Může kontrolor pověřený řízením přezkoumání zohlednit zjištěný nedostatek v poměru např. k výši rozpočtu, k výši stálých aktiv, počtu zkontrolovaných dokladů (např. neprovedená rozpočtová změna u dotací ve výši 1 % z celkových přijatých dotací, nebo špatně zaúčtovaný majetek ve výši 5 % stálých aktiv atd.)?

Odpověď MF: Ne. Zákon 420/2004 Sb. s žádnou takovou možností nepočítá. Rozhodující je existence či neexistence chyby či nedostatku a nikoliv její „váha“ nebo „rozsah“.

6. **Otázka:** Je v nějakém právním předpise stanovena povinnost oznámit příslušným orgánům, že došlo k porušení rozpočtové kázně, a to např.: za porušení rozpočtové kázně v oblasti hospodaření s finančními prostředky státu, obce nebo dobrovolného svazku obcí?

nesplnění povinnosti stanovené zákonem č. 250/2000 Sb.:

jejich nedodržení se považuje za porušení rozpočtové kázně a blíže je definuje ustanovení § 22 odst. 3 tohoto zákona, jde o porušení rozpočtové kázně i v případě, když Zpráva o přezkoumání hospodaření bude se závěrem, „že byly zjištěny chyby a nedostatky stanovené v § 10 odst. 3 písm. b), a c) zákona č. 420/2004 Sb.“, ale zastupitelstvo obce uzavře projednání závěrečného účtu vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením „bez výhrad“; i když zastupitelstvo obce by mělo projednávání závěrečného účtu obce uzavřít souhlasem s výhradami? Současně by mělo přijmout opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a nedostatků a vyvodit závěry vůči osobám, které svým jednáním způsobily územnímu samosprávnému celku škodu.

Odpověď MF: Povinnost oznámit není, maximálně možnost podnětu.

7. **Otázka:** Povinnou náležitostí závěru zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření je dále výpočet ukazatelů podle § 10 odst. 4 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb., tj. „uvedení podílu pohledávek a závazků na rozpočtu územního celku a podílu zastaveného majetku na celkovém majetku územního celku“. Je někde zveřejněn „návod“ na způsob propočtu těchto ukazatelů?

Odpověď MF: Zpráva Ministerstva financí č. 1/2007

8. **Otázka:** Podle § 17 odst. 5 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech územního samosprávného celku a svazku obcí. Podle odst. 6 téhož ustanovení „návrh“ závěrečného účtu územního samosprávného celku musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu územního samosprávného celku. Přípomínky k závěrečnému účtu mohou občané uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění nebo ústně na zasedání zastupitelstva.

Je-li zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření součástí závěrečného účtu určeného k projednání podle § 43 zákona o obcích v orgánu obce, zveřejňuje se spolu s návrhem závěrečného účtu ve smyslu ust. § 17 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů?

Mohou-li mít občané k návrhu závěrečného účtu připomínky, mohou je mít i ke zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření? A jak se s nimi orgán obce vypořádává?

Odpověď MF: Zpráva o výsledku přezkoumání je součástí závěrečného účtu. Občané tedy mohou mít připomínky také ke zprávě, ZO se jimi musí zabývat při schvalování závěrečného účtu.

9. Otázka: Který orgán obce je kompetentní ke schválení zřízení věcného břemene (např. uložení vodovodního řádu, sítí telekomu apod.)?

Odpověď MV: Neboť se nejedná o zákonem o obcích vyhrazenou působnost zastupitelstva obce (§ 84, 85 zákona o obcích), je orgánem kompetentním ke schválení zřízení věcného břemene rada obce (§ 102 odst.3 zákona o obcích), pokud si zastupitelstvo obce tuto pravomoc nevyhradí do své působnosti (§ 84 odst. 4 zákona o obcích).

10. Otázka: Který orgán schvaluje přijetí dotace obcí?

Odpověď MV: V případě schválení přijetí dotace týkající se výkonu samostatné působnosti obce je stejně jako v předchozím případě kompetentním orgánem rada obce (§ 102 odst. 3 zákona o obcích), neboť se nejedná o zákonem o obcích vyhrazenou působnost zastupitelstva obce (§ 84, 85 zákona o obcích), pokud si zastupitelstvo obce tuto pravomoc nevyhradilo do své působnosti (§ 84 odst. 4 zákona o obcích).

V případě schválení přijetí dotace týkající se výkonu přenesené působnosti obce je kompetentním k rozhodnutí tajemník obecního úřadu (§ 110 odst. 4 písm. a) zákona o obcích); není-li v obci zřízena funkce tajemníka obecního úřadu nebo není-li tajemník obecního úřadu stanoven, plní jeho úkoly starosta (§ 110 odst. 3 zákona o obcích).

11. Otázka: Při auditu musí obec při kontrole majetku obce předložit výpis z katastru nemovitostí datovaný k 31.12. každého roku. Do roku 2006 byly výpisy z katastru nemovitostí vydávány pro obec zdarma. Nyní katastrální úřad požaduje zaplacení za požadované výpisy s odůvodněním, že výpisy z katastru nemovitostí jako doklad pro účetnictví není výkon přenesené působnosti, ale výkon samostatné působnosti a musí být proto zpoplatněn. Navíc katastrální úřad namítá, že aktuální výpisy si může obec stáhnout přímo z internetu. Ovšem výpisy stažené z internetu zase nepřipustí audit, protože to nejsou ověřené originály.

Je tedy nutné předkládat při auditu zpoplatněný výpis potvrzený katastrálním úřadem, nebo stačí si stáhnout údaje z internetu?

Odpověď MF: Zákon č. 344/1992 Sb., paragraf 22 odst. 5 – katastrální úřad by to měl i nadále poskytovat ÚSC k výkonu jejich působnosti bezúplatně (není stano-

veno, že by se rozlišovala samostatná a přenesená působnost).

Auditorovi nemusí stačit výpis stažený z internetu. Měl by dostat doklad, který je věrohodný.

12. Otázka: Ve zprávách krajských úřadů (výjimečně i auditorů) o provedených kontrolách hospodaření obcí za uplynulý rok jsou v seznamu přezkoumávaných materiálů a dalších písemností často uváděny i obecně závazné vyhlášky obcí (především OZV o místních poplatcích), dále usnesení zastupitelstva stanovující výše odměn neuvolněným členům zastupitelstev, apod.

Nezasahuje tímto krajský úřad (popř. auditor) u OZV do výlučné kontrolní a dozorové pravomoci Ministerstva vnitra a v 2. případě do pravomoci Státního úřadu inspekce práce, popř. v jakém rozsahu auditor může v této oblasti kontrolu provádět a co především zde přezkoumávat nelze?

Odpověď MV: Pokud se týče samotné skutečnosti, že krajský úřad (popř. auditor) uvede v seznamu přezkoumaných materiálů i některé obecně závazné vyhlášky (především obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích popř. vyhlášky stanovující koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí), nejedná se z našeho pohledu o zásah do dozorové pravomoci Ministerstva vnitra. Krajské úřady (popř. auditori) přirozeně nejsou oprávněny přezkoumávat soulad obecně závazných vyhlášek se zákonem, což je skutečně výlučnou kompetencí Ministerstva vnitra. Dle názoru Ministerstva vnitra to však nebrání tomu, aby takové obecně závazné vyhlášky plnily při přezkoumání hospodaření informativní funkci o příjmech obce ve smyslu zjištění údajů např. o tom, jaké místní poplatky a v jaké výši obec vybírá.

Odpověď MF: Pokud se týče samotné skutečnosti, že krajský úřad (popř. auditor) uvede v seznamu přezkoumaných materiálů i některé obecně závazné vyhlášky (především obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích popř. vyhlášky stanovující koeficienty pro výpočet daně z nemovitostí), nejedná se z pohledu MF o zásah do dozorové pravomoci Ministerstva vnitra. Krajské úřady (popř. auditori) přirozeně nejsou oprávněny přezkoumávat soulad obecně závazných vyhlášek se zákonem, což je skutečně výlučnou kompetencí Ministerstva vnitra. Dle názoru Ministerstva vnitra to však nebrání tomu, aby takové obecně závazné vyhlášky plnily při přezkoumání hospodaření informativní funkci o příjmech obce ve smyslu zjištění údajů např. o tom, jaké místní poplatky a v jaké výši obec vybírá. Je nutné si totiž uvědomit, že předmětem přezkoumání hospodaření je kromě jiného také zhodnocení plnění příjmů a výdajů rozpočtu (§ 2 odst. 1 písm. a) zákona

č. 420/2004 Sb.) a soulad hospodaření s finančními prostředky s rozpočtem (§ 3 písm. b) téhož zákona). Uplatňování obou uvedených kategorií, tzn. obecně závazná vyhláška obcí o místních poplatcích a usnesení zastupitelstva přitom přímo souvisí s problematikou plnění rozpočtu obce. Cílem při vlastním přezkoumání hospodaření však není posouzení obsahu obecně závazné vyhlášky (přísluší Ministerstvu vnitra), resp. usnesení zastupitelstva obce (pokud není v rozporu se zákonem), nýbrž to jakým způsobem příslušné příjmové a výdajové tituly (vč. např. nakládání s pohledávkami – nezaplacené místní poplatky) těmto dokumentům odpovídají a je podle nich konáno.

13. Otázka: Dle ustanovení § 11 a § 17 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), musí být návrh rozpočtu i návrh závěrečného účtu územního samosprávného celku vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu územního samosprávného celku.

V jakém rozsahu má být návrh rozpočtu i závěrečného účtu obce zveřejňován na úřední desce obecního úřadu? Má být zveřejněn v celém rozsahu jak se rozpočet zpracovává a v průběhu roku je čerpání v účetnictví vedeno a sledováno, tj. v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou - od skupin, do oddílů, pododdílů až na nejnižší paragrafy) nebo jen dle názvu a náplně rozpočtové skladby = dle položek nebo stačí jen výtah hlavních plánovaných a skutečných příjmů a výdajů rozpočtů obcí včetně uvedení celkových objemů příjmů a výdajů v příslušném kalendářním roce?

V kterém výše uváděném případě je zveřejnění možno auditorem klasifikovat jako nedostatečné splnění zákonných povinností nebo přímo jako porušení rozpočtové kázně (§ 22 zákona)?

Odpověď MF: Stačí výtah hlavních plánovaných příjmů a výdajů a uvést odkaz, kde mohou občané nalézt celý návrh rozpočtu či celý návrh závěrečného účtu. Nesplnění je klasifikováno jako nezveřejnění.

14. Otázka: V jakém rozsahu mohou obce upravovat problematiku nakládání s majetkem obce vlastními interními předpisy, lze vnitřní předpis o nakládání s majetkem obce vydat jako obecně závaznou vyhlášku?

Odpověď MV: Způsob a rozsah úpravy vnitřních záležitostí obce prostřednictvím vlastních interních předpisů je, přirozeně za předpokladu jejich souladu s platnými právními předpisy, na zvážení obce. Obec si tak

může svým předpisem upravit i problematiku nakládání s majetkem obce. Takový předpis je přitom možné vydat i ve formě obecně závazné vyhlášky, a to s ohledem na ustanovení čl. 104 odst. 3 Ústavy, dle kterého zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky. Dispozice s majetkem obce přitom náleží do oblasti samostatné působnosti obce. Podstatná je v této souvislosti rovněž ta skutečnost, že při stanovení pravidel pro nakládání s majetkem obce obec přímo neukládá povinnosti třetím osobám, ale *de facto* stanoví určitá omezení sama sobě.

15. Otázka: Jaká je, vzhledem k postavení a úloze kontrolního výboru a jeho vymezení v zákoně o obcích, jeho působnost a oprávnění při přezkumu nakládání s majetkem obcí?

Odpověď MV: V souladu s § 119 odst. 3 zákona o obcích není kontrolnímu výboru zastupitelstva obce zákonem svěřena žádná působnost ani oprávnění při přezkumu nakládání s majetkem obce. Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena, dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti, plní další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo obce.

Finanční výbor zastupitelstva obce v souladu s § 119 odst. 2 písm. a) provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. O provedené kontrole výbor pořídí zápis, který obsahuje, co bylo kontrolováno, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis podepisuje člen výboru, který provedl kontrolu, a zaměstnanec, jehož činnosti se kontrola týkala. Výbor předloží zápis zastupitelstvu obce; k zápisu připojí vyjádření orgánu, popřípadě zaměstnanců, jejichž činnosti se kontrola týkala.

V souladu s § 14 odst. 6 zákona č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona, ve znění pozdějších předpisů zprávu auditora projedná auditor nebo auditorská společnost se starostou a dále s finančním výborem zastupitelstva obce.

16. Otázka: Může kontrolor požadovat na obci předložení „vnitřních“ pravidel pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a v případě jejich neexistence vytýkat obci tuto skutečnost jako nedostatek?

Odpověď MF: Ne, toto jí nemůže vytýkat jako nedostatek. Tato povinnost totiž není žádným právním předpisem, tzn. ani zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, stanovena.

17. Otázka: Jaké je postavení a působnost finančního a kontrolního výboru v systému finanční kontroly výborů - v návaznosti na příslušné předpisy o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a problematiku finanční kontroly při naplňování požadavků zákona.

Odpověď MV: Viz odpověď u otázky č. 15

18. Otázka: Jaké jsou možné sankce a postihy za porušení povinností při správě majetku obce, tj. za porušení povinností při hospodaření s majetkem obce?

Odpověď MF a MV: Sankce a postihy za porušení povinností při správě majetku obce (při hospodaření s majetkem obce)

1. Neplatnost právního úkonu – v případě nesplnění postupu dle § 39 zákona o obcích.
2. Naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 50 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Přestupku proti majetku dopustí ten, kdo

a) úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci z takového majetku, nebo se o takové jednání pokusí,

b) úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek nebo si присvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby,

c) úmyslně ukryje nebo na sebe nebo jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.

Za přestupek lze uložit pokutu do 15 000 Kč.

3. Naplnění skutkové podstaty trestného činu dle § 255 zákona č.140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění pozdějších předpisů. (Kdo jinému způsobí škodu nikoli malou (§ 89 odst. 11 trestního zákona („tr. z.“) - minimálně 25.000,- Kč) tím, že poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem. Odnětím svobody až na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženu povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo b) způsobí-li takovým činem značnou škodu (§ 89 odst. 11 tr.z. - minimálně 500.000,- Kč). Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu (§ 89 odst. 11 tr. z. – minimálně 5.000.000,- Kč.).

Naplnění skutkové podstaty trestného činu dle § 255a zákona č.140/1961 Sb., trestního zákona, ve

znění pozdějších předpisů. (Kdo z vědomé nedbalosti (§ 5 tr. z.) jinému způsobí značnou škodu (§ 89 odst. 11 tr. z. – minimálně 500.000,- Kč) tím, že poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou důležitou povinnost při opatrování nebo správě cizího majetku, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem. Odnětím svobody až na tři roky bude pachatel potrestán, a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženu povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu (§ 89 odst. 11 tr. z. – minimálně 5.000.000,- Kč.)

4. Pokuta za porušení rozpočtové kázně dle § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, lze uložit pokutu do výše 1 mil. Kč.

5. V rámci přezkoumání hospodaření obce dle zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, je možno uložit obci pořádkovou pokutu (až do výše 50.000,- Kč) v souladu s § 14 písm.

f) pokud obec nepřijme opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření, případně v zápise z dílčího přezkoumání, anebo o tom nepodá písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu,

a to nejpozději do 15 dnů po projednání této zprávy spolu se závěrečným účtem

v orgánech územního celku [§ 13 odst. 1 písm. b)],

g) neuvede v informacích podle § 13 odst. 1 lhůtu, ve které podá příslušnému přezkoumávajícímu orgánu písemnou zprávu o plnění přijatých opatření k nápravě chyb a nedostatků (§ 13 odst. 2),

h) nezašle příslušnému přezkoumávajícímu orgánu ve lhůtě uvedené podle § 13 odst. 2 písemnou zprávu o plnění přijatých opatření územním celkem podle § 13 odst. 1.

19. Otázka: Územní celek je povinen přijmout opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených v zápise z dílčího přezkoumání, a to bezodkladně poté, co byl s nimi seznámen podle § 6 odst. 3 písm. j) cit. zákona, a podat o tom informaci, včetně informace o jejich splnění, přezkoumávajícímu orgánu při konečném přezkoumání. Jaký orgán územního celku by měl přijímat opatření k nápravě?

Odpověď MF: Opatření k nápravě nedostatků přijímá i v případě dílčího přezkoumání zastupitelstvo obce stejně jako v případě závěrečného účtu a zprávy o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok (§ 43 zákona o obcích).

- 20. Otázka:** Kdo bude příslušný k rozhodování o odvolání proti rozhodnutí krajského úřadu o uložení pokuty za porušení povinnosti dát si přezkoumat hospodaření za uplynulý kalendářní rok.

Odpověď MF: Ministerstvo financí

- 21. Otázka:** Může obec, která má méně než 5000 obyvatel (nově zvolený starosta) požádat o mimořádné přezkoumání hospodaření obce v průběhu roku? (tento požadavek se objevuje po obměně části ZO, nebo když je zvolen nový starosta a má pochybnosti, jak obec hospodařila se svěřenými prostředky a majetkem).

Odpověď MF: Možnost obce, bez ohledu její velikosti, požádat krajský úřad o přezkoumání hospodaření v průběhu roku není v zákoně o obcích ani v zákoně o krajích upravena. Jinak je tomu v zákoně 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, který ve svém § 38 odst. 6 tuto možnost dává, a to takto: „Hlavní město Praha nebo městská část mohou v průběhu kalendářního roku požádat o provedení mimořádného přezkoumání svého hospodaření podle stejných zásad jako v odstavci 1“. Toto nerovné postavení ve věci přezkoumání mezi městskými částmi hlavního města Prahy a hlavním městem Prahou, jakožto obcí na jedné straně a ostatními obcemi na straně druhé lze napravit pouze novelou zákona o obcích. I když právo požádat o přezkoumání hospodaření nevyplývá pro obce přímo ze zákona, tato možnost není žádným předpisem vyloučena a je záležitostí dohody obce s krajským úřadem. Vzhledem k tomu, že přezkoumání se týká vždy hospodaření běžného rozpočtového roku až do jeho uzavření závěrečným účtem, nelze žádat o kontrolu hospodaření za léta uplynulá v rámci přezkoumání hospodaření podle zákona č. 420/2004 Sb., neboť to je ukončeno a uzavřeno projednáním příslušného závěrečného účtu obce. Takovéto časové vymezení ne období příslušného rozpočtového roku nemá např. zákon 320/2001 Sb. o finanční kontrole, ani zákon č. 128/2000 Sb., ve věci kontroly výkonu samostatné a přenesené působnosti upravené v jeho hlavě VII. a je možno podle jejich ustanovení vykonávat kontrolu za řadu let zpětně.

- 22. Otázka:** Při zahájení přezkoumání hospodaření obce je zjištěno, že obecní pozemek byl již fakticky prodán, ale v časové prodlevě nebyl ještě proveden zápis do katastru nemovitostí. Obci bylo toto vytknuto. Je toto pochybení obce při vedení účetnictví, když obec již inkasovala za prodej, ale formálně je stále vlastníkem pozemku?

Odpověď MF: Účtuje se v den podání návrhu na vklad do katastru nemovitostí, protože podle ČÚS č. 501 platí – citace: „Při převodu vlastnictví k nemovitostem, které podléhají vkladu do katastru nemovitostí, se za okamžik uskutečnění účetního případu považuje den doručení návrhu na vklad katastrálnímu úřadu.“ Pokud tedy byl dodržen tento postup, nebylo co vytknout. Je totiž nutné si uvědomit, že zápisy do katastru nemovitostí se sice dějí se zpožděním, ale s účinností ke dni podání návrhu na vklad.

- 23. Otázka:** Podle ust. § 39 odst. 2), zák. č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů se při úplatném převodu majetku cena sjednává zpravidla ve výši, která je v daném místě a části obvyklá. Odchylka musí být zdůvodněna. Je nutné, tuto zásadu aplikovat jak pro prodej obecního majetku, tak i nákup majetku do vlastnictví obce. Zda je nutné či doporučené vyžadovat při zjišťování takovéto ceny znalecký posudek (příslušné ustanovení zákona přímo zjištění ceny znaleckým posudkem neukládá) či postačí jiný způsob „objektivního“ stanovení ceny např. stanovisko realitní kanceláře, vyjádření příslušného odboru obecního či městského úřadu apod. Zda lze nedodržení této zásady tj. nedostatečně, věrohodné zdůvodnění ceny obvyklé zákonným způsobem sankcionovat? (v přístupu některých obcí k řešení daného problému jsou v praxi zjišťovány značné rozdíly).

Odpověď MV: Ustanovení § 39 zákona o obcích upravuje výlučně převody majetku z vlastnictví obce do vlastnictví třetích osob a nikoli nabývání majetku do vlastnictví obce; na nabývání vlastnictví obcí se toto ustanovení nevztahuje. Obec by měla při svém hospodaření respektovat principy uvedené v § 38 zákona o obcích. Tuto problematiku dále upravují zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů. Kontrola hospodaření obcí po stránce finanční je mimo působnost dozoru a kontroly MV, je svěřena Krajským úřadům a MF.

K odpovědi na otázku na možnost sankcionování nedodržení povinnosti zdůvodnit odchylku od ceny obvyklé (tato povinnost platí pouze pro případy, kdy je sjednána cena nižší než obvyklá) při úplatném převodu majetku je třeba rozlišovat dva případy. Pokud se jedná o případ, kdy byl majetek obce již prodán za cenu nižší než je cena obvyklá, tzn. pokud již byla uzavřena smlouva, je postup dle § 124 a násl. zákona o obcích (dozor) pojmově vyloučen, a to z důvodu, že učiněný právní úkon (např. uzavřenou smlouvu) nelze považovat za „usnesení, rozhodnutí nebo jiné opatření

orgánu obce v samostatné působnosti podle § 124 obecního zřízení“. Jedná se zde o soukromoprávní úkon, který je z dozoru Ministerstva vnitra vyloučen i s ohledem na ustanovení § 124 odst. 6 obecního zřízení. Pokud se týče samotného usnesení orgánu obce (např. usnesení zastupitelstva o prodeji), je třeba zdůraznit, že v rámci dozoru je možné pouze pozastavit výkon tohoto usnesení. Pokud již tedy byla uzavřena smlouva, usnesení již bylo vykonáno a pozastavit jeho výkon tudíž nelze. V tomto případě je však možné uvažovat o neplatnosti takového úkonu s ohledem na § 39 občanského zákoníku, dle kterého je *neplatný právní úkon, který svým obsahem nebo účelem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí dobrým mravům*.

V případě, že usnesení orgánu obce dosud vykonáno nebylo, je třeba přihlídnout k tomu, že zákon o obcích nespojuje takovéto pochybení se sankcí neplatnosti takového úkonu. Samotné znění usnesení, kde je pouze uvedena cena a není zdůvodněna odchylka od ceny obvyklé rovněž nelze bez dalšího označit za nezákonné.

- 24. Otázka:** Jak dlouho lze nechat „otevřenou“ nedokončenou investici? Např. na účtu 042 má obec několik let zaúčtovanou projektovou dokumentaci na výstavbu komunikace a křižovatky. Z důvodu nedostatku finančních prostředků nebyly práce započaty a nikdo není schopen říci, zda se projekt bude někdy realizovat. Jak dlouho může být tato PD vedena jako nedokončená investice? Je nutno ji odúčtovat na vrub výdajů a kdy? Stavební, ani územní rozhodnutí vydáno nebylo. Jak postupovat v případě, že by bylo vydáno územní nebo stavební rozhodnutí ve kterých je uvedena platnost např. 2 roky a práce nebyly započaty nebo byly přerušeny?

Odpověď MF: Pokud se týká „nedokončené investice“, resp. nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku, který nebude dokončen a nebude uveden do stavu způsobilého k užívání (viz. § 8 odst. 12 vyhlášky č. 505/2002 Sb.) je rozhodnutí o jeho:

- nedokončení,
- neuvedení do stavu způsobilého k užívání,
- „vedení“ resp. „době“ (např. kolik účetních období) zaúčtování na syntetickém účtu 0422,
- zaúčtování na vrub účtu 410 - Materiální náklady (snížení aktiv resp. rozhodnutí o tzv. „zmařené investici“ viz. bod 5.19. Českého účetního standardu č. 512)

plně v pravomoci účetní jednotky, v tomto případě obce.

Právní předpisy v oblasti účetnictví neupravují a ne-

omezují „dobu“ zaúčtování nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku na syntetickém účtu 042 v účetnictví účetních jednotek.

MF považuje za nutné upozornit, že kromě jiných povinností stanovených zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“) je v ustanovení § 8 odst. 2 stanoveno, že účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka vede účetnictví tak, že to neodporuje tomuto zákonu a ostatním právním předpisům, ani neobchází jejich účel. Proto je nutné, zejména v případech, které nejsou upraveny (řešeny) právními předpisy v oblasti účetnictví, vycházet ze znění dotčených právních předpisů.

Povinnosti podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona a o účetnictví je nutno také naplňovat v souvislosti s požadavkem ustanovení § 7 odst. 1 zákona

o účetnictví, tj. účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky.

- 25. Otázka:** V jakém termínu je obec či dobrovolný svazek obcí povinen požádat o přezkoumání svého hospodaření?

Odpověď MF: Ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 420/2004 Sb. jsou obce a dobrovolné svazky obcí oprávněny do 30. června každého kalendářního roku příslušný krajský úřad (v hlavním městě Praze městské části Magistrát hlavního města Prahy) požádat o přezkoumání svého hospodaření nebo mu v témže termínu oznámit, že se rozhodly zadat přezkoumání svého hospodaření auditorovi nebo auditorské společnosti. Pokud se rozhodnou zadat přezkoumání svého hospodaření auditorovi (auditorské společnosti), jsou podle ustanovení § 4 odst. 7 a 8 povinny:

- s ním uzavřít písemnou smlouvu o poskytnutí auditorské služby,
- do 31. ledna následujícího roku tuto skutečnost oznámit krajskému úřadu (magistrátu hlavního města Prahy).

Pokud nejsou výše uvedené povinnosti splněny, oznámí tuto skutečnost krajský úřad (Magistrát hlavního města Prahy) do 28. února následujícího roku zastupitelstvu obce nebo příslušnému orgánu dobrovolného svazku obcí a přezkoumání hospodaření sám vykoná.

- 26. Otázka:** Může být poskytnuta dotace obci na úhradu nákladů účtovaných auditorem za provedení přezkoumání hospodaření?

Odpověď MF: Ano, může (např. krajským úřadem).

- 27. Otázka:** Jaké výhody a nevýhody má přezkoumání hos-

podání obce prováděný auditorem a jaké výhody a nevýhody má přezkoumání prováděný krajskými úřady?

Odpověď MF: Pokud vyjdeme ze skutečnosti, že by měl být obsah přezkoumání hospodaření a použitá hlediska podle ustanovení § 2 a § 3 zákona č. 420/2004 Sb. totožný bez ohledu na to, zda přezkoumání hospodaření vykonal krajský úřad (Magistrát hlavního města Prahy) nebo auditor (auditorská společnost), lze rozdíly pozorovat zejména v těchto aspektech:

- jednorázová přezkoumání může krajský úřad (Magistrát hlavního města Prahy) vykonat pouze ve stanovených případech (obce s počtem obyvatel pod 800 osob + neexistence hospodářské činnosti), zatímco auditora (auditorské společnosti) se toto omezení netýká,
- přezkoumání hospodaření vykonané auditorem hradí obec z vlastních prostředků zatímco přezkoumání hospodaření vykonané krajským úřadem (Magistrátem hlavního města Prahy) je financováno z jeho finančních prostředků,
- krajský úřad (Magistrát hlavního města Prahy) může při výkonu přezkoumání hospodaření ve smyslu ustanovení § 8 a ustanovení § 5 odst. 3 využívat tzv. příbraných osob, zatímco auditor (auditorská společnost) tuto možnost nemá.

Nakolik jsou pro jednotlivé obce a dobrovolné svazky obcí výhodné či nevýhodné, záleží na individuálním pohledu každého subjektu.

28. Otázka: V obci klesl počet členů zastupitelstva o více než polovinu (nebo pod 5) a zastupitelstvo obce nemůže být doplněno z náhradníků. Tato situace trvala od dubna do září kalendářního roku. Dle ustanovení § 90 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) v takovém případě nemůže zastupitelstvo obce rozhodovat o záležitostech podle § 84 a 85. Dle § 84 písm. b) je zastupitelstvu obce vyhrazeno schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce, přičemž dle § 43 zákona o obcích závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků.

V návaznosti na ustanovení § 90 by tedy zastupitelstvo obce nemohlo závěrečný účet schválit. Krajský úřad, přestože mu byla situace v zastupitelstvu obce známa, trval na tom, aby zastupitelstvo závěrečný účet projednalo a schválilo. Starosta obce, ve snaze vyhnout se dohadům s krajským úřadem, závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uply-

nulý kalendářní rok předložil zastupitelstvu obce, které je projednalo a schválilo.

Je tento postup správný? Pokud ne, jakým způsobem mělo zastupitelstvo obce postupovat?

Odpověď MV: Postup zastupitelstva obce nebyl správný.

Ustanovení § 90 znělo, že v případě poklesu počtu členů zastupitelstva obce o více než polovinu, případně pod 5 a zastupitelstvo obce nemůže být doplněno

z náhradníků, zastupitelstvo obce nemůže rozhodovat o záležitostech podle § 84 a 85. Zákon o obcích sice ne zcela precizně formulovaný „zákaz“ rozhodovat o věcech v uvedených paragrafech, mezi něž patří mj. schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce. Zastupitelstvo obce nemělo krajský úřad uposlechnout, neboť zákon o obcích spojuje se situací, kdy rozhodoval o předmětné záležitosti orgán obce, který k tomu nemá oprávnění, sankci neplatnosti takového rozhodnutí. Jinak řečeno – pokud zastupitelstvo obce, jehož počet členů klesl o polovinu či pod 5 (dále jen „původní zastupitelstvo obce“), *schválilo* rozpočet či závěrečný účet (dále jen „RaZÚ“), postupovalo *v rozporu s § 90 zákona o obcích*. Takovéto zastupitelstvo obce samozřejmě může (zákon nezakazuje) projednat návrh RaZÚ, ale *nikoli se závazným, právně relevantním účinkem*. Schválit rozpočet mělo až nově zvolené zastupitelstvo obce (dále jen „nové zastupitelstvo obce“), a to i za cenu, že nebyly dodrženy povinnosti stanovené zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento zákon sice stanoví sankce za nedodržení inkriminované povinnosti, ale zde existuje liberační objektivní důvod, pro který nemohla být povinnost splněna. Pokud původní zastupitelstvo obce pouze projednalo návrh rozpočtu, zákon o obcích porušen nebyl (stanovisko původního zastupitelstva obce může sloužit jako podklad pro rozhodování nového zastupitelstva obce). Pokud však původní zastupitelstvo obce schválilo návrh RaZÚ, takové usnesení bude neplatné a je nutné, aby nové zastupitelstvo obce RaZÚ schválilo co nejdříve, čímž bude zhojena vada, že o RaZÚ rozhodovalo původní zastupitelstvo obce. Co se týče ustanovení § 43 zákona o obcích, kde je stanovena povinnost závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích hospodaření obce projednat v zastupitelstvu obce do 30. června následujícího roku s případným přijetím opatření k nápravě nedostatků, tak lze konstatovat, že tato pravomoc zastupitelstva obce není zahrnuta ve výčtu zákazů uvedených v § 90 zákona o obcích. Z logiky věci však vyplývá, že jelikož původní zastupitelstvo obce nemůže schvalovat RaZÚ, tak nemůže ani přijmout opatření k nápravě nedostatků, ledaže by původní zastupitelstvo obce projednalo jen zprávu o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za

uplynulý kalendářní rok a opatření se vztahovala výhradní k ní.

S účinností od 19. srpna 2008 platí novela č. 298/2008 Sb., která zpřesňuje dosud zastávaný jednotný výklad, že v daném případě nesmí zastupitelstvo obce rozhodovat o pravomocích uvedených v § 84 odst. 2 a § 85, ale s výjimkou přijímání rozpočtových opatření a stanovení pravidel rozpočtového provizoria. Tato novelizace pouze upřesňuje ustanovení § 90 zákona o obcích, nicméně i tak nadále není původnímu zastupitelstvu obce svěřeno přijímat RaZÚ.

29. Otázka: Obec vydá OZV o místním poplatku za provozování systému komunálního odpadu, ale nestihne ji vydat s účinností od ledna příslušného roku, ale až např. od 1. 4. (Chce použít pro výpočet sazby poplatku co nejaktuálnější údaje.) Je správný názor při kontrole výpočtu výše vybraného poplatku, že konečná suma sestává ze dvou částek, tj. z částky za první tři měsíce roku, která je vypočtena dle předcházející platné OZV (leden – březen) a z částky, která je vypočtena za 9 měsíců (duben- prosinec) podle nově vydané OZV?

Audit totiž napadá, pokud je poplatek vybrán ve výši dle nové OZV za celý rok. O jak závažný „prohřešek“ se jedná z pohledu auditorů? Má vliv na konečné hodnocení obce?

Odpověď MV: U místních poplatků (a to nejen za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů) je třeba vycházet z toho, že zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů nestanoví žádné omezení, které by umožňovalo vydat příslušnou OZV pouze s účinností od 1. ledna kalendářního roku. Může tak skutečně nastat situace, kdy v průběhu jednoho roku jsou platné a účinné dvě OZV (avšak nikoliv najednou), které stanoví rozdílnou sazbu poplatku. V takovémto případě je tedy třeba při stanovení konečné výše poplatku vycházet z obou OZV a z doby, po kterou byly účinné. Stanovení výše poplatku pouze dle sazby uvedené v nové OZV, která nabyla účinnosti až v průběhu roku, by bylo v rozporu s obecným principem zákazu retroaktivity. Právní norma musí působit do budoucnosti, což v konkrétním případě znamená, že povinnost platit místní poplatek (v konkrétní výši) vzniká od dne účinnosti OZV.

30. Otázka: Které datum je rozhodné pro účetní případ, pokud obec pozbývá nebo nabývá majetek: datum podpisu smlouvy
datum podání návrhu na vklad smlouvy do katastru nemovitostí
datum rozhodnutí o zápisu do katastru nemovitostí.

Odpověď MF: Datum podání návrhu na vklad smlouvy do katastru nemovitostí.

31. Otázka: Obec pronajme nemovitost a nájemce se ve smlouvě zaváže, že do pronajaté nemovitosti bude investovat, výše investice nebude ve smlouvě uvedena. Obec by měla po provedené investici hodnotu majetku navýšit, co bude účetním podkladem pro navýšení hodnoty? Mohou to být faktury, které zaplatí nájemce? Jaký postup má obec v tomto případě zvolit?

Odpověď MF: Podle názoru MF je plně v pravomoci pronajímatele resp. vlastníka majetku (obce) stanovit v případě, že pronajímatel (vlastník majetku) umožní („dovolí“) nájemci, aby byl předmětný majetek nájemcem technicky zhodnocen stanovit doklady, kterými bude nájemce prokazovat pronajímateli výši provedeného technického zhodnocení. Technické zhodnocení by mohl nájemce eventuálně převést smlouvou na vlastníka (převádí se technické zhodnocení na nemovitosti, nikoliv nemovitost).

Právní předpisy v oblasti účetnictví nevymezují doklady, kterými má nájemce dokládat (prokazovat) pronajímateli provedení technického zhodnocení najatého majetku.

MF považuje za nutné upozornit, že kromě jiných povinností stanovených zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“) je v ustanovení § 8 odst. 2 stanoveno, že účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka vede účetnictví tak, že to neodporuje tomuto zákonu a ostatním právním předpisům ani neobchází jejich účel. Proto je nutné, zejména v případech, které nejsou upraveny (řešeny) právními předpisy v oblasti účetnictví, vycházet ze znění dotčených právních předpisů.

Povinnosti podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona o účetnictví je nutno také naplňovat v souvislosti s požadavkem ustanovení § 7 odst. 1 zákona

o účetnictví, tj. účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky.

32. Otázka: Zastupitelstvu obce je dle ustanovení § 84 odst. 2 písm. n) zákona o obcích vyhrazeno v samostatné působnosti stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva. Nařízení vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členům zastupitelstva, ve znění pozdějších předpisů, pak stanoví rozpětí výše odměny za konkrétní výkon funkce + příplatek podle počtu obyvatel. Ustanovení § 72 a § 73 zákona o obcích stanoví podrobně

nosti o „měsíční odměně členů zastupitelstva obce“.

Může kontrolní orgán (KÚ) při přezkoumávání hospodaření obce v souladu s § 2 odst. 2 písm. a) v návaznosti na § 3 písm. a) zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, při kontrole stanovení výše odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce současně kontrolovat rozhodnutí zastupitelstva o eventuálním krácení odměn, např. za neúčast na zasedání zastupitelstva obce, zasedání rady, nebo rozhodnutí o výplatním termínu měsíčních odměn 1x za 3 měsíce a přijímat k tomu usnesení v souladu s § 10 odst. 3 zákona o přezkumu hospodaření a v podstatě tak vykládat ustanovení § 72 a § 84 zákona o obcích?

Odpověď MV: Předmět přezkoumání se podle § 2 zákona o přezkoumávání hospodaření ověřuje z hlediska *“dodržování povinností stanovených zvláštními právními předpisy, zejména předpisy o finančním hospodaření územních celků, o hospodaření s jejich majetkem, o účetnictví a o odměňování“*. Za zvláštní právní předpisy je třeba považovat i zákony o územních samosprávných celcích (obecní zřízení, krajské zřízení a zákon o hl. městě Praze); z tohoto pohledu je třeba posuzovat také odměňování členů zastupitelstev. Bez výkladu zákona o obcích se v souvislosti s kontrolou poskytování odměn dle našeho názoru nelze obejít. Pokud jsou odměny stanoveny tak, že je umožněno jejich krácení, lze v rámci přezkoumání hospodaření posuzovat, zda jsou tato pravidla dodržována.

33. Otázka: Přísluší kontrolnímu orgánu (kontrolor nebo auditor) posuzovat v rámci aplikace zákona o přezkoumávání hospodaření ÚSC stanovení paušálních náhrad členům zastupitelstva obce, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, které má obec stanovovat na základě § 71 odst. 4 zákona o obcích (*“Neuvolněným členům zastupitelstva obce, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poskytuje obec ze svých rozpočtových prostředků náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem jejich funkce paušální částkou, jejíž výši stanoví zastupitelstvo obce vždy na příslušný kalendářní rok.“*)?

Pokud ano, tak se pokládá podotázka: jakým způsobem má zastupitelstvo obce tuto paušální částku stanovit tak, aby došlo k bezchybnému naplnění tohoto ustanovení a kontrolní orgán nekonstatoval porušení pravidel hospodaření s majetkem obce (tj. jaké má při stanovení obec možnosti - zda se může například jednat o pevnou měsíční částku, která bude takovému členu zastupitelstva

obce vyplácena v pravidelných termínech, nebo zda je možné ji stanovit jiným způsobem, a to například i jako hodinovou sazbu při prokázání výše ušlého výdělku)?

Odpověď MV: Předmětem přezkoumání je podle § 2 zákona o přezkoumávání hospodaření také *“plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací, týkajících se rozpočtových prostředků“*. Lze tedy dovodit, že jakákoliv účetní operace bude předmětem přezkumu.

Zákon o obcích stanoví v § 71 odst. 4, že *“neuvolněným členům zastupitelstva obce, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poskytuje obec ze svých rozpočtových prostředků náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem jejich funkce paušální částkou, jejíž výši stanoví zastupitelstvo obce vždy na příslušný kalendářní rok.“* Výše částky není určena ani omezena, lze tedy připustit libovolné varianty (sazby) a způsoby vyplácení s ohledem na konkrétní možnosti rozpočtu. Podmínkou je pouze schválení paušální částky v zastupitelstvu na příslušný kalendářní (rozpočtový) rok. Kontrolnímu orgánu přísluší pouze posouzení toho, zda byla odměna stanovena ve smyslu ustanovení § 71 odst. 4 zákona o obcích a zda je tak i vyplácena.

34. Otázka: Přísluší kontrolnímu orgánu (Krajskému úřadu) v rámci přezkoumávání hospodaření obce dle § 2 odst. 2 písm. a) a § 3 písm. a) zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů, kontrolovat oprávněnost navýšení odměny místostarostovi obce, za výkon funkce starosty podle § 103 odst. 6 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů? Jedná se o případy, kdy starosta obce na výkon funkce sám rezignoval nebo byl zastupitelstvem obce z této funkce odvolán a místostarosta přebírá pravomoci starosty (tj. nestává se formálně starostou, ale vykonává stejné činnosti jako starosta a má i stejnou odpovědnost). Je za této situace zastupitelstvo obce u neuvolněného místostarosty (resp. obecní úřad u uvolněného místostarosty) oprávněno současně s určením místostarosty pověřeného výkonem funkce starosty obce rozhodnout též o navýšení jeho měsíční odměny, respektive rozhodnout o odměně ve výši, která by za tento výkon jinak náležela starostovi obce? Pokud ne – byl by v rámci přezkoumávání hospodaření obce napadnutelný postup – jako obcházení zákona (resp. předpisů týkajících se odměňování zastupitelů obcí) - pokud by byl místostarostovi schválen finanční dar, který by vycházel z logiky, že výkon pravomocí pro takového místosta-

rostu podle § 103 odst. 6 zákona o obcích je výkonem *mimořádným* oproti *běžnému* zastupování starosty v případech uvedených v § 104 odst. 1 zákona o obcích?

Odpověď MV: Měsíční odměna se poskytuje za výkon funkce. Výše odměn za výkon funkce starosty a výkon funkce místostarosty je dána nařízením vlády č. 37/2003 Sb., o odměnách za výkon funkce členů zastupitelstev, ve znění pozdějších předpisů. K výkonu funkce místostarosty patří zastupování starosty v případech, kdy to zákon o obcích stanoví (§ 103 odst. 6 v návaznosti na § 104 odst. 1). Pokud není v zákoně o obcích výslovně uvedeno, že místostarostovi, případně jinému členovi zastupitelstva obce, náleží odměna, jaká by náležela starostovi, nelze takovou odměnu poskytnout.

Zákon o obcích nerozlišuje *mimořádné* a *běžné* zastupování starosty místostarostou. Vždy se jedná o zastupování v plném rozsahu (viz výše). Poskytnutí finančního daru za výkon funkce místostarosty nelze připustit, protože za výkon funkce se poskytuje (může být poskytnuta) řádná měsíční odměna.

Kontrolorům při přezkoumání hospodaření přísluší pouze posouzení toho, zda byla odměna stanovena ve smyslu ustanovení § 103 odst. 6 zákona o obcích, a zda je tak i vyplácena.

35. Otázka: V rámci poskytování metodické pomoci se na nás obce velmi často obracují s žádostmi o pomoc při stanovení postupu u vymáhání místních poplatků. Velmi často mají obce nedoplatky na místních poplatcích z několik let zpátky, aniž by byl učiněn jakýkoliv úkon. Přesto většina těchto obcí prošla přezkoumáním hospodaření bez závad. Je možné aby při přezkumu nebyly tyto pohledávky obce zjištěny?

Odpověď MF: Teoreticky to možné je, protože se přezkoumání hospodaření vykonává výběrovým způsobem. Pokud je to však skutečnost dlouhodobá, je otázkou, nakolik je předmět přezkoumání hospodaření „měněn“.

36. Otázka: Jaké vnitřní směrnice a pokyny v souvislosti s auditem by obec měla mít?

Odpověď MF: Zákon č. 420/2004 Sb. ve svém ustanovení § 6 odst. 2 písm. c) obsahuje oprávnění kontrolorů k tomu, aby jim územní celek poskytl své vnitřní předpisy, které upravují oblast finančního hospodaření a hospodaření a nakládání s hmotným a nehmotným majetkem. Samozřejmě jinak platí obecný princip, že

má mít územní celek zpracovány své vnitřní pokyny vždy, pokud tak vyplývá s platných právních předpisů.

37. Otázka: Jak krajské úřady (popřípadě auditori) v rámci přezkumu hospodaření obce nahlížejí na různé dary, které obec poskytuje občanům? Obec v některých případech využívá dary jako podporu občanů s trvalým pobytem (např. stejná výše místního poplatku pro všechny, ale ve směrnici možnost obce dát dar ve výši poplatku). Jak se na tyto diskriminační dary hledí v rámci přezkumu?

Odpověď MF: Pokud zastupitelstvo obce rozhodne v rámci pravidel, je to v pořádku.

38. Otázka: Jak je to s povinností obce vydávat pravidla nebo směrnice, pro zadávání veřejných zakázek?

Odpověď MF: Obec nemusí mít žádnou směrnici. Zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, totiž není tato povinnost stanovena. Zpracování konkrétních pravidel nebo směrnice však lze doporučit s tím, že pokud dojde k jejímu zpracování a schválení jako vnitřní řídicí normy, měla by být dodržována.

39. Otázka: Jak postupují orgány v rámci přezkumu hospodaření v případech, kdy obec při projednávání závěrečného účtu nevysloví souhlas (souhlas s výhradami) a to pouze bez objektivních důvodů (pouze politická vůle opozice upozornit na svůj nesouhlas s investičními prioritami vedení obce)?

Odpověď MF: Pokud je závěrečný účet přijat bez výhrad, ač byly nalezeny při přezkoumání hospodaření chyby, nelze vyvozovat proti usnesení zastupitelstva, jakožto kolektivního samosprávného orgánu žádné důsledky.

Následně, buď při kontrole plnění opatření podle § 13 odst. 3 zákona č. 420/2004 Sb., pokud je bez odkladu vykonána, nebo, a to v každém případě při 1. dílčím přezkoumání hospodaření za následující rok, je třeba prověřit zda územní celek přijal opatření k nápravě chyb uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření ve smyslu § 13 odst. 1 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb. Pokud nepřijal opatření k nápravě chyb a nedostatků, uvede se toto zjištění v zápise z dílčího přezkoumání a lze územnímu celku uložit podle § 14 písm. f) pořádkovou pokutu až do výše 50 000,- Kč. Pokud u územního celku došlo k neodstranění nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání nebo při přezkoumání za předcházející roky, uvádí se toto zjištění v závěru zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření podle § 10 odst. 3 písm. c) bod 5 zákona č. 420/2004 Sb.

a jedná se pak o porušení rozpočtové kázně podle § 22 odst.3 (nesplnění povinností stanovených pro přípravu a projednání závěrečného účtu) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

40. Otázka: Máme za to, že mezi povinnosti kontrolora při provádění přezkumu hospodaření obcí patří ověření přípustnosti účetních operací prováděných obcí, resp. ověření, zda účetní operace jsou prováděny v souladu s platnými právními předpisy, popř. na základě jiných právních skutečností. Je tento názor správný? Pokud ano, jak je možné, že při provádění přezkumu hospodaření obcí není např. zjištěno jako rozporné s právními předpisy, že:

- obec vybírá „místní poplatky“ (o nichž je obcí účtováno), aniž by je měla zavedené obecně závaznou vyhláškou obce,
- obec vybírá místní poplatky v jiné výši, než je stanovena platnou obecně závaznou vyhláškou obce
- obec vybírá „místní poplatky“, které není oprávněna na základě zákona stanovit a vybírat?

(Pozn.: Jde o poznatky z praxe, které nejsou ojedinělé.)

Odpověď MF: Vlastní dotaz ve své podstatě představuje dotazů několik - takže postupně:

– mezi povinnosti kontrolora při přezkoumání hospodaření (neplést si s přezkumem, protože tento výraz souvisí s uplatňování správního řádu - přezkumným řízením) skutečně patří ověřování přípustnosti účetních operací, resp. posuzování jejich souladu s platnými právními předpisy; názor tazatele je správný;

– odpověď na otázku, proč není jako rozporné s právními předpisy zjištěno, že obec vybírá místní poplatky:

1. aniž by je měla zavedené obecně závaznou vyhláškou obce,
2. v jiné výši, než je stanovena platnou obecně závaznou vyhláškou obce,
3. které není oprávněna na základě zákona stanovit a vybírat

může představovat v zásadě pouze 2 situace:

a) problematika místních poplatků nebyla v rámci výběrového způsobu šetření (ve smyslu ustanovení § 6 odst. 3 písm. b) zákona č. 420/2004 Sb.) předmětem přezkoumání hospodaření, problematika místních poplatků byla v rámci výběrového způsobu šetření předmětem přezkoumání hospodaření, ale chyby a nedostatky nebyly zjištěny. V tomto případě zřejmě bylo přezkoumání vykonáno nekvalitně.

Souhrnně je proto možné konstatovat, že je názor ta-

zatele správný, ale je nutné si rovněž uvědomit, že přezkoumávajících je nedostatek a nemusí na vše přijít. Pokud zjistí nedostatky výše uvedené – existuje přitom zákon o místních poplatcích č. 565/1990 Sb., který v § 1 vymezuje poplatky, které obec může stanovit - tzn. že stanoví jiné poplatky, je to špatně; nemůže je také vybírat ani o nich účtovat dříve, než vydá obecně závaznou vyhlášku, a to za podmínek uvedených v § 14.

41. Otázka: V jakém případě vysloví zastupitelstvo obce závěr: „Zastupitelstvo obce schvaluje závěrečný účet obce s výhradou.“? Pouze v případě, že auditem jsou zjištěny nedostatky uvedené v ust. § 10 odst. 3) písm. c) zákona č. 420/2004 Sb. nebo rovněž v případě zjištění nedostatků uvedených v ust. § 10 odst. 3) písm. b) zákona č. 420/2004 Sb.?

Odpověď MF: S výhradou by to mělo být vždy, když tam je porušení dle odstavce c) i b).

42. Otázka: Jak má správně znít usnesení zastupitelstva obce v případě zjištění nedostatků v hospodaření obce při schvalování závěrečného účtu obce s výhradou? Je dostačující usnesení typu: „Zastupitelstvo obce schvaluje závěrečný účet obce s výhradou.“? Nebo by v usnesení měly být „výhrady“ (spočívající de facto ve zjištěných nedostacích) přímo formulovány?

Odpověď MF: S výhradou, vyjmenovat nedostatky a k nim navrhovaná opatření.

43. Otázka: Lze schválit výši odměny zpětně - s účinností od některého předchozího měsíce? Případně od 1. dne měsíce, ve kterém se konalo zastupitelstvo?

Odpověď MV: Ministerstvo vnitra zastává názor, že retroaktivita (poskytování odměny se zpětnou účinností) není možná. Podle zákona o obcích se odměna uvolněnému členovi zastupitelstva poskytuje ode dne, „kdy byl zvolen nebo jmenován do funkce, za kterou odměna náleží“. Odměna neuvolněnému členovi zastupitelstva může být odměna poskytnuta „ode dne, který stanoví zastupitelstvo obce“. Zde se bere v potaz charakter odměny (měsíční odměna za výkon konkrétní funkce) v návaznosti na ustanovení § 76 zákona o obcích (splatnost a výplata odměny obdobně jako u zaměstnanců obcí a v souladu se zákoníkem práce). Lze připustit schválení odměny v měsíci, kdy se koná zastupitelstvo obce, které stanoví výši odměny. V úvahu je nutno také brát zákonné odvody (daň, zdravotní pojištění), které je obec povinna odvádět.

44. Otázka: Jakou právní povahu má vlastně zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření obce a jaká je její právní relevance pro orgány obce, popř. při řešení nedostatků zjištěných v rámci přezkumu hospodaření? Např.: Lze zjištění uvedená ve zprávě vzít jako základ pro řešení odpovědnosti konkrétních osob za zjištěné nedostatky občansko-právní nebo trestněprávní cestou?

Odpověď MF: Lze, vždy, ale zákon č. 250/2000 Sb., v § 17 stanoví, že zastupitelstvo obce schvaluje návrh závěrečného účtu s nebo bez výhrad a nesmíme zapomenout, že zastupitelstvo obce vyvodí závěry vůči osobám, které způsobily obci škodu. Zastupitelstvo obce ale musí jmenovat konkrétní osobu, je-li definována škoda.

45. Otázka: k zákonu č. 250/2000 Sb.
§ 17, odst. 5: ...Zpráva z přezkoumání je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání...
§ 17, odst. 6: ... povinností zveřejnit NÁVRH závěrečného účtu...
stanovisko Mgr. H. Peterové – viz zprávy MF č. 1/2005 z 31. 1. 2005 – poslední věta zní: Z tohoto důvodu obec a dobrovolný svazek obcí v zákoně stanoveným způsobem po zákonem stanovenou dobu zveřejňuje účet včetně zprávy o přezkoumání hospodaření.
V zákoně však je povinnost zveřejnit návrh závěrečného účtu, nikoliv závěrečný účet.
Pokud výše uvedené stanovisko trvá i nadále, je chybou, když ÚSC ve svém závěrečném účtu uvede pouze: „ Přezkum byl proveden na základě platných právních předpisů ... Při přezkoumání hospodaření..... nebyly zjištěny chyby a nedostatky uvedené v ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 420/2004 Sb., spočívající zejména v porušení rozpočtové kázně, v neúplnosti, nesprávnosti nebo nepřůkaznosti vedení účetnictví, v pozměňování záznamů nebo dokladů v rozporu se zvláštními předpisy, v porušení povinností nebo překročení působnosti územního celku stanovených zvláštními právními předpisy. Odkaz na celou zprávu chybí. (tudíž nemůže být další rok výsledek přezkoumání bez nedostatků?)

Odpověď MF: Dle právního názoru MF, pokud nebude zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření zveřejněna společně s návrhem závěrečného účtu, nelze to považovat za nesplnění povinnosti (§ 22 odst. 3 zákona), protože zákon toto zveřejnění výslovně jako povinnost neukládá.

46. Otázka: k zákonu č. 420/2004 Sb.
§ 4: obec předloží smlouvu s auditorem, která je na

dobu neurčitou, případně na několik let . Je to v rozporu s § 4 - oznámení do 30.6. každého roku?

Odpověď MF: Není to v rozporu ze zákonem. Obec musí kraji (přezkoumávajícímu orgánu) každý rok tuto skutečnost oznamovat.

47. Otázka: Přezkoumávající orgán nemá zákonnou možnost vytknout obci, že zpráva auditora není v souladu se zákonem. (např. citovaný neplatný právní předpis, závěr v rozporu s § 10 zákona č. 420/2004, chybně počítány poměrové ukazatele, odsouhlasen chybný postup účtování) Jak postupovat?

Odpověď MF: Tuto zákonnou možnost skutečně nemá; může však na tyto skutečnosti upozornit Ministerstvo financí. To tyto informace může využít při sestavování plánu dozorů nad výkonem přezkoumání hospodaření vykonaných auditorem nebo auditorskou společností.

48. Otázka: Jak postupovat zjistí-li přezkoumávající orgán rozpor mezi zprávou a usnesením ZO?

Odpověď MF:

- tuto skutečnost zapracuje kontrolující do zápisu z dílčího přezkoumání hospodaření za následující rok (nebo zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření za následující rok - případ jednorázového přezkoumání)
- ve smyslu ustanovení § 14 písm. f) je možné zvážit uložení pořádkové pokuty.

49. Otázka: Jak se zakládá pracovní vztah člena výboru, komise (nečlena zastupitelstva)? Stačí zápis zastupitelstva, nebo dohoda o provedení práce, o pracovní činnosti? (dopad na platby sociálního a zdravotního pojištění)

Odpověď MV: Peněžitá plnění poskytovaná fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce za výkon funkce členů výborů, komisí a zvláštních orgánů nejsou funkčními odměnami (zákon o obcích ani jiný právní předpis výslovně nestanovuje, jakou mají právní povahu). V případě členů výborů o peněžitém plnění (odměně) rozhoduje zastupitelstvo, v ostatních případech, které zákon o obcích výslovně nezmiňuje, lze využít tzv. zbytkové pravomoci rady (pokud si tuto působnost nevyhradí zastupitelstvo). Uzavírání dohod podle zákoníku práce nelze vyloučit, avšak zákon nepodmiňuje výkon funkce fyzických osob uzavíráním takových dohod.

50. Otázka: Sociální fond (jeho zřízení schvaluje zastupitelstvo). Kdo schvaluje pravidla čerpání, podle jaké právní normy?

Odpověď MF: Sociální fond je peněžním fondem dle zákona č. 250/2000 Sb., tvorbu a čerpání schvaluje zastupitelstvo obce v závislosti na místních podmínkách.

51. Otázka: Jestliže zastupitelstvo obce pověřilo radu obce provádět rozpočtová opatření do určité výše,

musí tato rozpočtová opatření následně znovu schvalovat?

Odpověď MF: Zastupitelstvo obce už je nemusí dále schvalovat, jestliže zastupitelstvo obce dalo toto oprávnění radě obce (pokud není rada, je to pravomoc zastupitelstva obce, ne starosty obce). Pokud je tato pravomoc svěřena radě obce, záleží na zmocnění dané radě obce, zda-li může rozpočtová opatření provádět jen v rámci nebo i mezi paragrafy (nad rámec závazného ukazatele)

Přílohy

Seznam příloh:

- 1) Přehled zákonných zmocnění pro vydávání právních předpisů územních samosprávných celků k 31. 12. 2008..... 203
- 2) Přehled rozhodnutí Ústavního soudu k problematice územní samosprávy..... 210
- 3) Plán kontrol krajů a hl. m. Prahy na rok 2009 po odborech (měsíční rozpis) 225
- 4) Kontaktní údaje na územní oddělení dozoru odboru dozoru a kontroly veřejné správy 228
- 5) Plán konzultačních dnů odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra ve věcech dozoru na 1. pololetí roku 2009..... 231
- 6) Přehled působnosti vybraných odborů Ministerstva vnitra pro poskytování metodické pomoci obcím..... 236

Přehled zákonných
zmocnění pro vydávání
právních předpisů
územních samosprávných
celků k 31. 12. 2008

I. Obce

Obecně závazné vyhlášky:

Číslo	Zákonné zmocnění	Obsah	Forma
1.	Zák. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů - § 178 odst. 2 písm. b) a c)	stanovení školských obvodů	obecně závazná vyhláška
2.	zák. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů - § 29 odst. 1 písm. o)	požární řád obce	obecně závazná vyhláška
3.	zák. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů - § 29 odst. 1 písm. o)	podmínky k zabezpečení PO při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob	obecně závazná vyhláška
4.	zák. č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, ve znění pozdějších předpisů - § 13	omezení nebo zákaz v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitých místech prodeje, podávání a konzumace alkoholických nápojů	obecně závazná vyhláška
5.	zák. č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů - § 50 odst. 4	omezení nebo zákaz provozování výherních hracích přístrojů	obecně závazná vyhláška
6.	zák. č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů - § 17 odst. 11	zákaz povolování provozování výherních hracích přístrojů	obecně závazná vyhláška
7.	zák. č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů - § 14 odst. 2	místní poplatky	obecně závazná vyhláška
8. *)	zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů - § 1 odst. 1 a § 27 odst. 2	zřízení a zrušení obecní policie a stanovení podrobností o stejnokroji a jeho nošení	obecně závazná vyhláška
9.	zák. č. 102/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související s vydáním zákona č. 509/1991 Sb., kterým se mění, doplňuje a upravuje občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů - § 3 odst. 2	podrobnější kritéria pro určení pořadí žádostí o bytovou náhradu	obecně závazná vyhláška
10.	zák. č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů - § 13b odst. 2	stanovení trvalého označování psů	obecně závazná vyhláška
11.	zák. č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů - § 24 odst. 2	stanovení pravidel pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymezení prostor pro volné pobíhání psů	obecně závazná vyhláška
12.	zák. č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů - § 6 odst. 4 písm. b) a § 11 odst. 3 písm. a) a b)	koeficienty daně z pozemků a daně ze staveb	obecně závazná vyhláška

13.	zák. č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů - § 17a odst. 1	osvobození nemovitostí dotčených živelní pohromou od daně z nemovitostí	obecně závazná vyhláška
14.	zák. č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů - § 41 odst. 3 a § 21a odst. 1	zkoušky řidičů taxislužby	obecně závazná vyhláška
15.	zák. č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů - § 41 odst. 3 a § 21a odst. 2	provozní řád stanoviště vozidel taxislužby	obecně závazná vyhláška
16.	zák. č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů - § 33 odst. 2	stanovení cen stavebních pozemků v pozemkových mapách	obecně závazná vyhláška
17.	zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů - § 10 písm. a)	zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku	obecně závazná vyhláška
18.	zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů - § 10 písm. b)	podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků	obecně závazná vyhláška
19.	zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů - § 10 písm. c)	udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, ochrana životního prostředí a zeleně, užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti	obecně závazná vyhláška
20.	zák. č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů - § 130	statut územně členěného statutárního města	obecně závazná vyhláška
21.	zák. č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů - § 96	ochranná dezinfekce a deratizace	obecně závazná vyhláška
22.	zák. č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů - § 10a odst. 2	system komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území obce	obecně závazná vyhláška
23.	zák. č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů - § 17 odst. 2 a 4	system shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů včetně systému nakládání se stavebním odpadem	obecně závazná vyhláška
24.	zák. č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů - § 17a odst. 1	poplatek za komunální odpad	obecně závazná vyhláška
25.	zák. č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů - § 26 písm. b) a § 9 odst. 11	náhradní zásobování vodou a náhradní odvádění odpadních vod	obecně závazná vyhláška
26.	zák. č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů - § 26 písm. b) a § 20 odst. 4	úhrada vodného a stočného ve dvousložkové formě	obecně závazná vyhláška

27.	zák. č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů - § 4 odst. 4	způsob a podmínky převozu a přechodného uložení zemřelých	obecně závazná vyhláška
28.	zák. č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší) - § 3 odst. 5 a § 50 odst. 3 písm. a)	podmínky pro spalování nebo zákaz spalování rostlinných materiálů	obecně závazná vyhláška
29.	zák. č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů - § 50 odst. 3 písm. b)	zákaz některých druhů paliv pro malé spalovací zdroje znečišťování	obecně závazná vyhláška
30.	zák. č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší) - § 50 odst. 3 písm. c)	regulace promítání světelných reklam a efektů na oblohu	obecně závazná vyhláška
31.	zák. č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů - § 4 odst. 1	osvobození od daně z pozemků	obecně závazná vyhláška
32.	zák. č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů - § 12 místní koeficient	místní koeficient daně z pozemků a daně ze staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory.	obecně závazná vyhláška

*) Od 1. 1. 2009 se ruší zákonné zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek o stanovení podrobností o stejnokroji obecní policie a jeho nošení podle § 27 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb. Jednotné prvky stejnokroje strážníka bude od 1. 1. 2009 nadále upravovat vyhláška MV č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii. Zákonné zmocnění obecně závaznou vyhláškou obecní policii zříditi nebo zrušiti podle § 1 zůstává zachováno.

Nařízení:

Číslo	Zákonné zmocnění	Obsah	Forma
1.	zák. č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů - § 4 odst. 3	určení míst a omezení doby konání shromáždění	nařízení
2.	zák. č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů ČR v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů - § 4a odst. 1	stanovení maximálních cen	nařízení
3.	zák. č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů - § 18 odst. 1 a 3	tržní řád	nařízení
4.	zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů - § 23 odst. 1 a 3	zákaz nebo zpoplatnění používání místní komunikace ke stanoveným účelům	nařízení
5.	zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů - § 27 odst. 6	vymezení úseků v zimě neudržovaných místních komunikací	nařízení
6.	zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů - § 27 odst. 7	rozsah, způsob a lhůty odstraňování závad ve schůdnosti místních komunikací a průjezdných úseků silnic	nařízení
7.	zák. č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů	mimořádná veterinární opatření na návrh krajské veterinární správy	nařízení

	(veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů - § 46 písm. b)		
8.	zák. č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů - § 22 odst. 1	zajištění krizových opatření v podmínkách obce	nařízení
9.	zák. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů - § 39 odst. 6	vymezení místních komunikací nebo jejich úseků v obytné zóně, které nelze užít ke stání nákladního vozidla nebo jízdní soupravy	nařízení
10.	zák. č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší) - § 6 odst. 6	místní program snižování emisí	nařízení
11.	zák. č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší) - § 8 odst. 5	místní regulační řád v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší	nařízení
12.	zák. č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy - § 2 odst. 1 písm. f) a odst. 6	zákaz reklamy šířené na veřejně přístupných místech mimo provozovnu jiným způsobem než prostřednictvím reklamního nebo propagačního zařízení	nařízení

II.

Obce s pověřeným obecním úřadem

Žádný zákon neobsahuje zmocnění k vydání právních předpisů pro obce s pověřeným obecním úřadem

III.

Obce s rozšířenou působností

Číslo	Zákonné zmocnění	Obsah	Forma
1.	zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů – § 77 odst. 1	omezení nebo zákaz rušivé činnosti při obecné ochraně rostlin a živočichů	nařízení
2.	zák. č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon) - § 19 odst. 3	omezení nebo vyloučení vstupu do lesa	nařízení
3.	zák. č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon) - § 32 odst. 3	uložení stanovených opatření vlastníku lesa v případě mimořádných okolností nepřesahují-li správní obvod obce s rozšířenou působností	nařízení
4.	zák. č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon) - § 25 odst. 2	vyhlášení záměru zadat zpracování lesní hospodářské osnovy	nařízení
5.	zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů - § 27 odst. 6	vymezení úseků v zimě neudržovaných silnic	nařízení

IV.

Kraje

Obecně závazné vyhlášky:

Číslo	Zákonné zmocnění	Obsah	Forma
1.	zák. č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů - § 78 odst. 1 písm. c)	závazná část plánu odpadového hospodářství kraje	obecně závazná vyhláška

Nařízení:

1.	zák. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů - § 27 odst. 2 písm. b) bod 1.	podmínky k zabezpečení plošného pokrytí území kraje jednotkami PO	nařízení
2.	zák. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů - § 27 odst. 2 písm. a)	požární poplachový plán kraje	nařízení
3.	zák. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů - § 27 odst. 2 písm. b) bod 2.	podmínky k zabezpečení zdrojů vody k hašení požárů a určení těchto zdrojů	nařízení
4.	zák. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů - § 27 odst. 2 písm. b) bod 3.	podmínky k zabezpečení PO v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru	nařízení
5.	zák. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů - § 27 odst. 2 písm. b) bod 4.	podmínky k zabezpečení PO v budovách zvláštního významu	nařízení
6.	zák. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů - § 27 odst. 2 písm. b) bod 5.	podmínky k zabezpečení PO při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob	nařízení
7.	zák. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů	plán území s archeologickými nálezy v kraji nebo ve vymezené části kraje	nařízení
8.	zák. č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů ČR v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů - § 4 odst. 1	stanovení maximálních cen	nařízení
9.	zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů - § 77a odst. 2	zřízení přírodního parku a omezení využití jeho území	nařízení
10.	zák. č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů - § 32 odst. 3	uložení stanovených opatření vlastníku lesa v případě mimořádných okolností	nařízení
11.	zák. č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů - § 27 odst. 6	vymezení v zimě neudržovaných silnic	nařízení
12.	zák. č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany ČR, ve znění pozdějších předpisů - § 58 odst. 1	sazby a způsob výpočtu náhrad za poskytnutí věcných prostředků	nařízení
13.	zák. č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů - § 6 odst. 6	krajský program snižování emisí	nařízení
14.	zák. č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění pozdějších předpisů - § 8	krajský regulační řád v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší	nařízení

	odst. 5		
15.	zák. č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) - § 25 odst. 5	závazná část plánu oblasti povodí	nařízení

V.

Hlavní město Praha*

Obecně závazné vyhlášky:

Číslo	Zákonné zmocnění	Obsah	Forma
1.	zák. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů - § 17 odst. 3	statut hlavního města Prahy	obecně závazná vyhláška
2.	zák. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů - § 44 odst. 3 písm. a)	zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku	obecně závazná vyhláška
3.	zák. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů - § 44 odst. 3 písm. b)	podmínky pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků	obecně závazná vyhláška
4.	zák. č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů - § 44 odst. 3 písm. c)	udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, ochrana životního prostředí a zeleně, užívání zařízení hlavního města Prahy nebo městské části	obecně závazná vyhláška

Nařízení:

Číslo	Zákonné zmocnění	Obsah	Forma
1.	Zrušeno zák.č. 183/2006 Sb.		

* V této části přehledu jsou uvedena zákonná zmocnění, vztahující se speciálně na hlavní město Prahu. Jiné obce ani kraje tato zmocnění aplikovat nemohou; naproti tomu hlavní město Praha může využít také ostatní zákonná zmocnění pro obce a kraje.

Přehled rozhodnutí Ústavního soudu k problematice územní samosprávy

plné texty rozhodnutí
jsou dostupné na webových
stránkách Ústavního soudu
-<http://www.judikatura.cz>
a <http://nalus.usoud.cz>

ČÁST PRVNÍ – PŘEZKUM PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ A OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ

Pl. ÚS 46/06 – 21. 10. 2008

ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky města Mariánské Lázně č. 12/1993, o veřejném pořádku v lázeňském městě Mariánské Lázně

Pl. ÚS 33/05 – 12. 8. 2008

ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Krupky č. 12/2004, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích

Pl. ÚS 6/08 – 5. 8. 2008

ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky města Budyně nad Ohří č. 2/2005, o stanovení podmínek pro spalování tuhých paliv v obci

287/2008 Sb. (Pl. ÚS 5/07) – 30. 4. 2008

ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Plchov č. 1/2007, o místních poplatcích, v příloze č. 1 bodu 2. písm. a) číselných označení pozemků 916, 10, 93/7, zapsaných ve zjednodušené evidenci v Katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj

286/2008 Sb. (Pl. ÚS 35/06) – 22. 4. 2008

ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Kořenov č. 2/2004, o zajištění a udržování čistoty veřejných prostranství a veřejné zeleně a zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v souvislosti s chovem a držením psů na území obce Kořenov

20/2008 Sb. (Pl. ÚS 45/06) – 11. 12. 2007

ve věci návrhu ministra vnitra na zrušení čl. 3 obecně závazné vyhlášky města Jirkova č. 4/2005, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích

Usnesení Pl. ÚS 37/06 – 12. 7. 2007

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky statutárního města Karlovy Vary č. 20/2006, o podmínkách boje proti přenosným nemocem a škodlivým hloďavcům

Usnesení Pl. ÚS 31/06 – 9. 7. 2007

ve věci návrhu na zrušení čl. 1 odst. 2 a 3 nařízení města Mariánské Lázně č. 1/2002, o schůdnosti místních komunikací a průjezdních úseků silnic

191/2007 Sb. (Pl. ÚS 21/06) – 12. 6. 2007

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Vodňany č. 3/2004, o pořádku a všeobecné čistotě města Vodňany a jeho místních částí, ve znění obecně závazné vyhlášky města Vodňany č. 1/2005

190/2007 Sb. (Pl. ÚS 30/06) – 22. 5. 2007

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Ostrov č. 6/2003, o místním poplatku ze psů, ve znění obecně závazné vyhlášky č. 7/2005, kterou se mění obecně závazná vyhláška č. 1/2004, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství a mění a ruší některé další obecně závazné vyhlášky města Ostrov

189/2007 Sb. (Pl. ÚS 44/06) – 3. 4. 2007

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky obce Těrlicko č. 3/2003, o ochraně veřejného pořádku na území obce Těrlicko

164/2007 Sb. (Pl. ÚS 20/06) – 29. 3. 2007

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky obce Boží Dar č. 1/2003, o místních poplatcích

163/2007 Sb. (Pl. ÚS 10/06) – 13. 3. 2007

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky statutárního města Plzně č. 17/2004, o vymezení veřejných prostranství, na nichž se zakazuje prostituce, a obecně závazné vyhlášky statutárního města Plzně č. 3/2006, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, kterou se vymezují veřejná prostranství, na nichž se zakazuje prostituce

162/2007 Sb. (Pl. ÚS 42/05) – 8. 3. 2007

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kladna č. 32/01, o zajištění veřejného pořádku při poskytování hostinských činností a pořádání veřejných produkcí na území města Kladna

161/2007 Sb. (Pl. ÚS 69/04) – 8. 3. 2007

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Ústí nad Labem č. 1/2004, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

129/2007 Sb. (Pl. ÚS 4/05) – 6. 3. 2007

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Ústí nad Labem č. 81/2001, k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti

128/2007 Sb. (Pl. ÚS 34/06) – 20. 2. 2007

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky č. 25/2005 města

Mladá Boleslav, kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 12/2004, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích

Usnesení Pl. ÚS 32/06 – 16. 1. 2007

ve věci návrhu na zrušení čl. 1 a čl. 2 obecně závazné vyhlášky statutárního města Plzeň č. 24/2004 o některých povinnostech chovatelů zvířat

Usnesení Pl. ÚS 11/06 – 3. 1. 2007

ve věci nařízení města Loun č. 6/2004, kterým se stanovuje rozsah, způsob a lhůta odstraňování závad ve schůdnosti chodníků

20/2007 Sb. (Pl. ÚS 41/04) – 5. 12. 2006

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Chomutova č. 15/2003, k zabezpečení veřejného pořádku omezením hluku

19/2007 Sb. (Pl. ÚS 39/06) – 14. 11. 2006

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Mariánské Lázně č. 3/2000, kterou se stanoví systém sběru, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu a systém nakládání se stavebním odpadem (vyhláška o odpadech)

18/2007 Sb. (Pl. ÚS 36/06) – 14. 11. 2006

ve věci návrhu na zrušení čl. 3 odst. 2, odst. 3 písm. d) a čl. 3 odst. 4 v oddílu II obecně závazné vyhlášky města Ostrov, č. 2/2002, o nakládání s komunálním odpadem

520/2006 Sb. (Pl. ÚS 38/05) – 19. 9. 2006

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kopřivnice č. 1/2004, o veřejné zeleni

519/2006 Sb. (Pl. ÚS 24/06) – 10. 10. 2006

ve věci návrhu na zrušení čl. 5 odst. 2 obecně závazné vyhlášky města Ostrov, č. 2/2004, o místním poplatku ze vstupného

518/2006 Sb. (Pl. ÚS 26/06; Svazek č. 42, Nález č. 166, str. 389) – 19. 9. 2006

ve věci návrhu na zrušení části ustanovení čl. 1 odst. 2 a čl. 7 odst. 2 obecně závazné vyhlášky města Ostrov č. 8/2004, o stanovení podmínek k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob

487/2006 Sb. (Pl. ÚS 25/06; Svazek č. 42, Nález č. 165, str. 381) – 19. 9. 2006

ve věci návrhu na zrušení čl. 6 odst. 5, 6 obecně závazné vyhlášky města Ostrova č. 7/2004, Požárního řádu města Ostrova

486/2006 Sb. (Pl. ÚS 57/05; Svazek č. 42, Nález č. 160, str. 317) – 13. 9. 2006

ve věci návrhu na zrušení čl. 1 písm. c) a čl. 2 odst. 4 obecně závazné vyhlášky města Nový Bor č. 14/2004, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích

475/2006 Sb. (Pl. ÚS 16/06; Svazek č. 42, Nález č. 147, str. 183) – 1. 8. 2006

ve věci návrhu na zrušení nařízení obce Pozlovice č. 2/2004, o stavební uzávěře

459/2006 Sb. (Pl. ÚS 15/06; Svazek č. 42, Nález č. 129, str. 3) – 11. 7. 2006

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky statutárního města Havířova č. 4/2002, o provedení speciální ochranné deratizace

445/2006 Sb. (Pl. ÚS 3/05 Svazek č. 41, Nález č. 114, str. 417) – 6. 6. 2006

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Staňkova č. 5/2003, o některých povinnostech chovatelů zvířat

444/2006 Sb. (Pl. ÚS 68/04; Svazek č. 41, Nález č. 113, str. 407) – 6. 6. 2006

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Červený Kostelec č. 9/95, o zákazu komunistické, nacistické a fašistické propagandy na území města Červeného Kostelce

Usnesení II. ÚS 437/03 – 22. 3. 2006

K vyhlášce o cenové regulaci, stanovené zastupitelstvem obce dle vyhlášky MF č. 585/1990 Sb. (o cenách). OZV jako nulitní právní akt. Určování, zda je vyhláška vydána v samostatné nebo přenesené působnosti

196/2006 Sb. (Pl. ÚS 32/05; Svazek č. 40, Nález č. 5, str. 45) – 10. 1. 2006

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Dobříše č. 5/2004, o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku omezením konzumace alkoholu a jiných návykových látek na veřejném prostranství

Nález III. ÚS 253/04 (Svazek č. 40, Nález č. 23, str. 191) – 25. 1. 2006

K právní povaze tržního řádu obce (nařízení obce podle § 18 živnostenského zákona) a k následkům jeho porušení

476/2005 Sb. (Pl. ÚS 27/04; Svazek č. 39, Nález č. 204, str. 157) – 1. 11. 2005

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Planá č. 2/2003, o závazných částech územního plánu sídelního útvaru města Planá

470/2005 Sb. (Pl. ÚS 7/04; Svazek č. 39, Nález č. 189, str. 11) – 4. 10. 2005

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Louny o komunálním odpadu

Usnesení IV. ÚS 572/05 – 5. 9. 2005

Právní předpis obce (tržní řád) není zásahem

302/2005 Sb. (Pl. ÚS 1/05; Svazek č. 37, Nález č. 122, str. 545) – 14. 6. 2005

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Svojsín č. 5/2003, o místních poplatcích

301/2005 Sb. (Pl. ÚS 35/04; Svazek č. 37, Nález č. 111, str. 441) – 31. 5. 2005

ve věci návrhu na zrušení nařízení obce Psáry ze dne 25. června 2003, o stavební uzávěře

280/2005 Sb. (Pl. ÚS 62/04; Svazek č. 37, Nález č. 108, str. 409) – 17. 5. 2005

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Chuchelna č. 2/2003, o zásadách chovu domácího, drobného, hospodářského zvířectva, chovu nebezpečných a exotických druhů zvířat na území obce

Usnesení III. ÚS 23/05 – 4. 5. 2005

Obecně závaznou vyhlášku a vyhlášení závazných částí územního plánu nelze považovat za zásah či za jiné opatření do zaručených práv. Návrh na zrušení OZV je „vždy“ návrhem na zrušení právního předpisu

227/2005 Sb. (Pl. ÚS 49/03; Svazek č. 37, Nález č. 95, str. 285) – 28. 4. 2005

ve věci návrhu na zrušení obecně závazných vyhlášek obce Jindřichovice pod Smrkem č. 3/2005, 5/2005 a 1/2004, kterou se upravují vztahy mezi úředníky státní správy a samosprávou

210/2005 Sb. (Pl. ÚS 63/04; Svazek č. 36, Nález č. 61, str. 663) – 22. 3. 2005 *)

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Prostějova č. 8/2003, o náhradách za ekologickou újmu při záborech veřejné zeleně v majetku města Prostějova

Usnesení II. ÚS 61/05 – 24. 2. 2005

Obecně závaznou vyhlášku o vyhlášení závazných částí územního plánu nelze považovat za zásah

90/2005 Sb. (Pl. ÚS 9/04; Svazek č. 36, Nález č. 13, str. 139) – 25. 1. 2005 *)

ve věci návrhu na zrušení nařízení obce Lipník č. 1/2003, o vyhlášení stavební uzávěry pro část katastrálního území Lipník

Usnesení Pl. ÚS 36/04 – 2. 11. 2004

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Pavlov č. 3/2004, upravující vztah mezi úředníky státní správy a samosprávou, schválené zastupitelstvem obce Pavlov

583/2004 Sb. (Pl. ÚS 17/02; Svazek č. 35, Nález č. 150, str. 95) – 20. 10. 2004

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Nezvěstice č. 1/2001, ze dne 12. března 2001, o chovu a držení zvířat na území obce

567/2004 Sb. (Pl. ÚS 50/03; Svazek č. 34, Nález č. 133, str. 343) – 21. 9. 2004

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 582/1998, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, ve znění obecně závazné vyhlášky města Chebu č. 3/2003

57/2004 Sb. (Pl. ÚS 38/03; Svazek č. 32, Nález č. 4, str. 23) – 13. 1. 2004

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Litoměřice č. 4/95, o zákazu komunistické, fašistické a nacistické propagandy na území města Litoměřice

Usnesení Pl. ÚS 39/03 – 18. 12. 2003

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Chodov č. 2/2003, o stanovení konce provozní doby hostinských provozoven, heren a obdobných zařízení služeb

205/2003 Sb. (Pl. ÚS 39/02; Svazek č. 30, Nález č. 97, str. 405) – 24. 6. 2003

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Vražné č. 02/2001, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů z 12. prosince 2001

Usnesení Pl. ÚS 35/02 – 11. 3. 2003

ve věci návrhu na zrušení čl. 5 odst. 2 písm. c) a čl. 6 obecně závazné vyhlášky města Kutná Hora č. 6/02, k zajištění místních záležitostí veřejného pořádku v souvislosti s pohybem zvířat na území města

556/2002 Sb. (Pl. ÚS 16/02; Svazek č. 28, Nález č. 152, str. 367) – 10. 12. 2002

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Vír ze dne 6. 12. 2001 č. 04/2001, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Usnesení Pl. ÚS 22/02 (Svazek č. 28, Usnesení č. 40, str. 463) – 18. 11. 2002

ve věci návrhu na zrušení nařízení obce Jirkov ze dne 11. 7. 2001, o stanovení koeficientů pro přepočítání sazeb daně z nemovitostí; Kriteria posuzování hranice mezi samostatnou a přenesenou působností obcí

Usnesení IV. ÚS 552/02 – 27. 9. 2002

Právní předpis obce jako jiný zásah

Usnesení IV. ÚS 92/02 – 17. 4. 2002

Oprávnění obce regulovat dobu konání veřejně přístupných akcí

8/2002 Sb. (Pl. ÚS 20/01; Svazek č. 24, Nález č. 176, str. 305) – 20. 11. 2001

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Plchov ze dne 28. 2. 2001, o místních poplatcích

270/2001 Sb. (Pl. ÚS 1/01; Svazek č. 23, Nález č. 110, str. 79–86) – 11. 7. 2001

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Stochov ze dne 19. 6. 2000, o zabezpečení veřejného pořádku ve městě

269/2001 Sb. (Pl. ÚS 23/2000; Svazek č. 23, Nález č. 109, str. 73–78) – 11. 7. 2001

ve věci návrhu na zrušení článku 5 obecně závazné vyhlášky obce Dobřichovice č. 1/97, o místních poplatcích

240/2001 Sb. (Pl. ÚS 2/2000; Svazek č. 22, Nález č. 85, str. 215–219) – 12. 6. 2001

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Bíliny č. 23 ze dne 14. listopadu 1996, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

Usnesení Pl. ÚS 10/01 (Svazek č. 22, Usnesení č. 19, str. 373) – 17. 5. 2001

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kravaře č. 37/2000, kterou se stanoví poplatek za sběr, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu a způsob jeho výběru

129/2001 Sb. (Pl. ÚS 23/99; Svazek č. 21, Nález č. 52, str. 445–450) – 27. 3. 2001

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Frýdku – Místku z 29. září 1998 č. 11/98, o omezení pořádání veřejných hudebních produkcí ve městě Frýdek–Místek

Usnesení Pl. ÚS 48/2000 (Svazek č. 21, Usnesení č. 10, str. 511–512) – 13. 3. 2001

Zastavení řízení o návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Prostějova č. 30/1996, o ochraně noč-

ního klidu, ze dne 13. června 1996 (vyhláška byla zrušena dřív, než US rozhodoval)

51/2001 Sb. (Pl. ÚS 4/2000; Svazek č. 20, Nález č. 189, str. 311–317) – 19. 12. 2000 *)

ve věci návrhu na zrušení ustanovení čl. 2 odst. 2 písm. a), čl. 3 odst. 1 písm. a) a odst. 2 a čl. 4 obecně závazné vyhlášky města Písku ze dne 10. listopadu 1998 č. 8/1998, o některých omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

239/1999 Sb. (Pl. ÚS 14/99; Svazek č. 16, Nález č. 143, str. 69–75) – 19. 10. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Svinaře z 8. dubna 1999 č. 1/99 o veřejném pořádku, udržování čistoty a ochraně životního prostředí na území obce

Usnesení IV. ÚS 411/99 – 8. 10. 1999

K možnosti napadnout ústavní stížností územní plán (a usnesení zastupitelstva, jímž byl schválen). K otázce, zda může územní plán zasáhnout do práv osob

Usnesení I. ÚS 454/99 (Svazek č. 16, Usnesení č. 63, str. 349) – 6. 10. 1999

Stížnost fyzických osob na OZV obce Průhonice č. 1/1999, o závazné části územního plánu

Usnesení II. ÚS 451/99 – 5. 10. 1999

ústavní stížností nelze napadnout obecně závaznou vyhlášku o územním plánu

216/1999 Sb. (Pl. ÚS 5/99; Svazek č. 15, Nález č. 112, str. 93–98) – 17. 8. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Šumperku z 15. prosince 1993 č. 22/93, o zákazu používání zábavné pyrotechniky

162/1999 Sb. (Pl. ÚS 42/97; Svazek č. 14, Nález č. 85, str. 213–219) – 8. 6. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Ostrova č. 6/1996 ze dne 11. července 1996, o některých opatřeních k zajištění veřejného pořádku

126/1999 Sb. (Pl. ÚS 4/98; Svazek č. 14, Nález č. 78, str. 147–153) – 19. 5. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kravaře č. 12/1997 ze dne 2. října 1997, o chovu a držení zvířat na území města Kravaře

99/1999 Sb. (Pl. ÚS 32/97; Svazek č. 14, Nález č. 60, str. 47–51) – 27. 4. 1999

ve věci návrhu na zrušení části I – Hrací přístroje obecně závazné vyhlášky města Jablonce nad Nisou k veřejnému pořádku ze dne 26. června 1997

69/1999 Sb. (Pl. ÚS 15/97; Svazek č. 13, Nález č. 24, str. 169–175) – 16. 2. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Mníšku pod Brdy č. 52/1996, o omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

28/1999 Sb. (Pl. ÚS 17/98; Svazek č. 13, Nález č. 6, str. 39–44) – 19. 1. 1999

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Jeseníku č. 8/94 ze dne 9. listopadu 1994, o zákazu fašistické, komunistické, nacistické a rasové propagandy na území města Jeseníku

293/1998 Sb. (Pl. ÚS 38/97; Svazek č. 12, Nález č. 144, str. 331–347) – 24. 11. 1998

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Sokolova o veřejném pořádku a čistotě ve městě

Usnesení III. ÚS 258/98 (Svazek č. 12, Usnesení č. 53, str. 439–441) – 24. 9. 1998

K povaze rozhodnutí obce učiněného v rámci její samostatné působnosti; záměr obce nakládat s obecním majetkem

216/1998 Sb. (Pl. ÚS 14/98; Svazek č. 11, Nález č. 89, str. 287–292) – 25. 8. 1998

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Vikýřovice č. 9/96 ze dne 22. ledna 1996, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

Usnesení Pl. ÚS 13/98 – 19. 5. 1998

Zastavení řízení o návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky, pokud byl předpis obcí zrušen

128/1998 Sb. (Pl. ÚS 28/97; Svazek č. 11, Nález č. 50, str. 3–8) – 5. 5. 1998

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Šumice č. 1/97 ze dne 2. dubna 1997, o omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

120/1998 Sb. (Pl. ÚS 22/97; Svazek č. 10, Nález č. 46, str. 309–311) – 21. 4. 1998

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Rtyně v Podkrkonoší č. 3/97 ze dne 28. května 1997, o omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

Usnesení Pl. ÚS 37/97 – 11. 3. 1998

ve věci návrhu na zrušení části vyhlášky města Blatná č. 1/95, o hospodaření s byty, které jsou v majetku města ze dne 10. 5. 1995

62/1998 Sb. (Pl. ÚS 21/97; Svazek č. 10, Nález č. 33, str. 217–221) – 10. 3. 1998

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Jimramov č. 13 ze dne 13. března 1997, o opatřeních, která omezují provoz výherních hracích automatů v obci Jimramov

351/1997 Sb. (Pl. ÚS 18/97; Svazek č. 9, Nález č. 134, str. 209–217) – 4. 11. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Pardubice č. 34/96, o omezení některých činností, které by mohly ohrozit veřejný pořádek, ze dne 17. prosince 1996

350/1997 Sb. (Pl. ÚS 17/97; Svazek č. 9, Nález č. 123, str. 125–138) – 8. 10. 1997

ve věci návrhu na zrušení čl. 10 odst. 2 písm. d) obecně závazné vyhlášky města Slatiňany č. 1/97 ze dne 19. března 1997, o veřejném pořádku a čistotě města

300/1997 Sb. (Pl. ÚS 16/97; Svazek č. 9, Nález č. 116, str. 83–87) – 30. 9. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Žatce č. 47 ze dne 26. září 1996, o regulaci tržebného prodeje ve městě Žatci, ve znění vyhlášky č. 51 ze dne 27. února 1997

Usnesení I. ÚS 304/97 (Svazek č. 9, Usnesení č. 15, str. 443) – 11. 9. 1997

K povinnosti dodržovat pozastavenou obecně závaznou vyhlášku

221/1997 Sb. (Pl. ÚS 9/97; Svazek č. 8, Nález č. 93, str. 357–360) – 8. 7. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kladna č. 17 ze dne 17. února 1993, o zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti ve městě

136/1997 Sb. (Pl. ÚS 7/97; Svazek č. 8, Nález č. 68, str. 175–181) – 4. 6. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Šumperka č. 41/96 ze dne 16. prosince 1996, o regulaci digitálních a světelných přístrojů a hracích zařízení na území města Šumperka

119/1997 Sb. (Pl. ÚS 33/95; Svazek č. 6, Nález č. 77, str. 51–56) – 17. 9. 1997

(opravné usnesení k 71/1997 Sb.) ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Znojma č. 35/1995 ze dne 7. února 1995, o jazykovém provedení firemních značení a nápisů na území města Znojma

118/1997 Sb. (Pl. ÚS 42/96; Svazek č. 7, Nález č. 43, str. 291–296) – 22. 4. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky

obce Otnice č. 1/96 ze dne 7. listopadu 1996, k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na území obce Otnice

71/1997 Sb. (Pl. ÚS 37/96; Svazek č. 7, Nález č. 28, str. 185–190) – 18. 3. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Mladá Boleslav č. 883 ze dne 17. září 1996, k regulaci individuálních zdrojů znečišťování ovzduší na území města

Usnesení Pl. ÚS 29/96 – 11. 3. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Věšín, vydané za účelem zajištění realizace záměrů Obecního zastupitelstva obce Věšín, ve fázi zahájení prací na územním plánu obce

Usnesení Pl. ÚS 27/96 – 5. 3. 1997

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky obce Hvožďany k zajištění realizace záměrů zahájení prací na urbanistické studii obce

Usnesení Pl. ÚS 30/96 – 29. 1. 1997

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Volenice, o pozastavení geologických prací pro vyhledávání a průzkum ložisek vyhrazených nerostů

Usnesení Pl. ÚS 28/96 – 20. 1. 1997

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Rožmitálu pod Třemšínem o zajištění realizace záměrů Městského zastupitelstva ve fázi dokončování územního plánu

294/1996 Sb. (Pl. ÚS 1/96; Svazek č. 6, Nález č. 120, str. 369–376) – 19. 11. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Vysokého nad Jizerou č. 5 ze dne 25. července 1994, o zákazu agitace a propagace KSČM a hnutí a stran projevujících sympatie ke komunismu

260/1996 Sb. (Pl. ÚS 33/95; Svazek č. 6, Nález č. 77, str. 51–56) – 17. 9. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Znojma č. 35/1995 ze dne 7. února 1995, o jazykovém provedení firemních označení a nápisů na území města Znojma

204/1996 Sb. (Pl. ÚS 4/96; Svazek č. 5, Nález č. 65, str. 497–501) – 10. 7. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Náchod ze dne 19. října 1994, o zákazu komunistické, nacistické a fašistické propagandy na území města Náchoda

203/1996 Sb. (Pl. ÚS 43/95; Svazek č. 5, Nález č. 60, str. 461–465) – 3. 7. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Hořice v Podkrkonoší ze dne 25. října 1994 č. 7/94, o zákazu fašistické, komunistické, nacistické a rasistické propagandy na území města Hořice

202/1996 Sb. (Pl. ÚS 45/95; Svazek č. 5, Nález č. 46, str. 379–385) – 11. 6. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Pardubic č. 26/94 ze dne 21. září 1994, o zákazu komunistické, nacistické, fašistické a rasistické propagandy na území města Pardubic

192/1996 Sb. (Pl. ÚS 42/95; Svazek č. 5, Nález č. 47, str. 387–392) – 12. 6. 1996

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Jičína ze dne 24. ledna 1995, o zákazu komunistické, nacistické a fašistické propagandy na území města Jičína

125/1996 Sb. (Pl. ÚS 41/95; Svazek č. 5, Nález č. 34, str. 277–281) – 24. 4. 1996

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Brna č. 1/95, o zákazu propagace stran a hnutí šířících národnostní, náboženskou, politickou a třídní nenávist na území města Brna

123/1996 Sb. (Pl. ÚS 40/95; Svazek č. 5, Nález č. 30, str. 249–256) – 17. 4. 1996

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky městské části Brno–střed č. 1/93, o zvláštním režimu užívání veřejného prostranství náměstí Svobody

109/1996 Sb. (Pl. ÚS 44/95; Svazek č. 5, Nález č. 20, str. 165–169) – 26. 3. 1996

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení vyhlášky města Nové Paky ze dne 25. října 1994, o zákazu komunistické, nacistické a fašistické propagandy na území města Nové Paky

108/1996 Sb. (Pl. ÚS 31/95; Svazek č. 5, Nález č. 24, str. 203–208) – 2. 4. 1996

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení vyhlášky obce Staré Město u Uherského Hradiště č. 8/95, o ochraně nočního klidu

14/1996 Sb. (Pl. ÚS 29/95; Svazek č. 4, Nález č. 85, str. 301–305) – 19. 12. 1995

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Ústí nad Labem č. 40/1995, o zákazu propagace stran a hnutí šířících národnostní, rasovou, náboženskou a třídní nenávist na území města Ústí nad Labem

280/1995 Sb. (Pl. ÚS 14/95; Svazek č. 4, Nález č. 68, str. 163–169) – 25. 10. 1995

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně závazných vyhlášek obce Kostice o udržování pořádku v obci a o místních poplatcích

272/1995 Sb. (Pl. ÚS 13/95; Svazek č. 4, Nález č. 75, str. 225–229) – 8. 11. 1995

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kutná Hora č. 10/1994, o dopravě ve městě Kutná Hora ze dne 1. července 1994

Usnesení Pl. ÚS 20/95 (Svazek č. 4, Usnesení č. 18, str. 341) – 31. 7. 1995

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Suchomasty „O zákazu propagace komunismu, fašismu a rasismu a šíření náboženské a politické třídní nenávisti na území obce Suchomasty“; k posouzení věci náležejících do samostatné působnosti obcí

80/1995 Sb. (Pl. ÚS 24/94; Svazek č. 3, Nález č. 19, str. 113) – 11. 4. 1995

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Tehov o místních poplatcích

18/1995 Sb. (Pl. ÚS 27/94; Svazek č. 3, Nález č. 4, str. 13–15) – 24. 1. 1995

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Ledenice ze dne 3. listopadu 1993, o poplatku za odvoz a skládkování tuhého domovního odpadu

17/1995 Sb. (Pl. ÚS 19/94; Svazek č. 3, Nález č. 3, str. 9–12) – 24. 1. 1995

ve věci návrhu na částečné zrušení čl. III obecně závazné vyhlášky obce Vráž ze dne 13. června 1994, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

9/1995 Sb. (Pl. ÚS 28/94; Svazek č. 3, Nález č. 2, str. 7–8) – 17. 1. 1995

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Vrábče o poplatku za odvoz a skládkování tuhého domovního odpadu, přijaté dne 22. dubna 1994

Usnesení Pl. ÚS 30/94 – 28. 12. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města K.n.V., č. 9/94 „O zákazu propagace fašismu a komunismu“; návrh byl odmítnut

Usnesení Pl. ÚS 21/94 – 8. 12. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky č. 5 města V. n. J. „Zákazu agitace a propagace KSČM a hnutí a stran projevujících sympatie ke komunismu“; návrh byl odmítnut

231/1994 Sb. (Pl. ÚS 18/94; Svazek č. 2, Nález č. 50, str. 93–102) – 8. 11. 1994

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení obecně

závazné vyhlášky města Přerov – Tržní řád ze dne 1. prosince 1993, ve znění změn a doplňků

194/1994 Sb. (Pl. ÚS 17/94; Svazek č. 2, Nález č. 45, str. 51–55) – 4. 10. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky obce Jívka ze dne 14. března 1994, o financování věcných nákladů dětí, které navštěvují základní školy

179/1994 Sb. (Pl. ÚS 47/93; Svazek č. 2, Nález č. 39, str. 3–6) – 23. 8. 1994

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Olomouce ze dne 13. března 1991, o úpravě podmínek prodeje, rozšiřování a provozování předmětů pornografického a erotického charakteru ve městě Olomouci

Usnesení I. ÚS 92/94 (Svazek č. 2, Usnesení č. 15, str. 233–234) – 25. 7. 1994

Legislativní činnost není důvodem pro podání ústavní stížnosti (sama o sobě)

141/1994 Sb. (Pl. ÚS 20/93; Svazek č. 1, Nález č. 33, str. 245) – 14. 6. 1994

ve věci návrhu na zrušení bodu e) obecně závazné vyhlášky obce Karlštejn o poplatku ze vstupného na hrad, přijaté dne 19. února 1991

120/1994 Sb. (Pl. ÚS 39/93; Svazek č. 1, Nález č. 21, str. 153–157) – 26. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení části I odst. 4 a částí II, III a IV obecně závazné vyhlášky obce Raškovice o likvidaci tuhého komunálního odpadu a o místním poplatku za jeho odvoz, přijaté dne 14. prosince 1991

119/1994 Sb. (Pl. ÚS 27/93; Svazek č. 1, Nález č. 20, str. 147–151) – 26. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení článku III odst. 6, článku IV odst. 1 a článku V odst. 1 obecně závazné vyhlášky města Duchcov k zajištění pořádku při hospodaření s byty v majetku města, přijaté dne 10. prosince 1992

97/1994 Sb. (Pl. ÚS 49/93; Svazek č. 1, Nález č. 15, str. 107–111) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Kuřimi o převodu a pronájmu majetku města Kuřimi

96/1994 Sb. (Pl. ÚS 38/93; Svazek č. 1, Nález č. 14, str. 99–105) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Ústí nad Labem k zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti v Ústí nad Labem

95/1994 Sb. (Pl. ÚS 29/93; Svazek č. 1, Nález č. 13, str. 95–98) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Krupky k zajištění pořádku při hospodaření s byty v majetku města

94/1994 Sb. (Pl. ÚS 26/93; Svazek č. 1, Nález č. 12, str. 87–93) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Bíliny o ochraně majetku občanů a zabezpečení veřejného pořádku ve městě Bílině

93/1994 Sb. (Pl. ÚS 14/93; Svazek č. 1, Nález č. 11, str. 83–85) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení ust. článku 7 odst. 2 a článku 8 obecně závazné vyhlášky obce Bludov ze dne 2. září 1992, kterou by přijat „Domovní řád“

92/1994 Sb. (Pl. ÚS 8/93; Svazek č. 1, Nález č. 10, str. 77–82) – 5. 4. 1994

ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Mostu k zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti ve městě Mostě

35/1994 Sb. (Pl. ÚS 5/93; Svazek č. 1, Nález č. 4, str. 35–40) – 19. 1. 1994 *)

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Žďár nad Sázavou o zásadách prodejní doby na území města Žďár nad Sázavou

Usnesení Pl. ÚS 48/93 (Svazek č. 2, Usnesení č. 7, str. 209) – 20. 1. 1994

ve věci návrhu přednosta Okresního úřadu v Rakovníku na zrušení čl. 1 obecně závazné vyhlášky města Rakovník č. 8/93, o stanovování místní úpravy silničního provozu (Ústavnímu soudu nepřísluší rozhodovat o zrušení obecně závazné vyhlášky, která není v souladu s obecně závazným předpisem vydaným ústředním orgánem státní správy k provedení zákona)

Usnesení Pl. ÚS 23/93 – 3. 1. 1994

ve věci návrhu na zrušení vyhlášky města Ústí nad Labem č. 24/1993, o cenové regulaci nájmu z nebytových prostor

Usnesení Pl. ÚS 9/93 – 14. 12. 1993

ve věci návrhu přednosta Okresního úřadu v Berouně na zrušení vyhlášky obce Karlštejn; odmítnutí návrhu pro nepříslušnost ÚS

Usnesení Pl. ÚS 31/93 – 24. 1. 1993

ve věci návrhu přednosta Okresního úřadu v Chomutově na zrušení obecně závazné vyhlášky městského zastupitelstva v Jirkově k zabezpečení veřejného pořádku a bezpečnosti ve městě Jirkov

ČÁST DRUHÁ – K OSTATNÍM OTÁZKÁM (VÝBĚR)

Obecné otázky

Pl. ÚS 16/2007 (dosud nerozhodnuto)

Návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky Jihomoravského kraje ze dne 9. listopadu 2006, kterou se vyhláší závazná část Územního plánu velkého územního celku Břeclavska (podáno obcí Bavory Zastupitelstvo obce Bavory a obcí Dolní Dunajovice Zastupitelstvo obce Dolní Dunajovice)

Pl. ÚS 14/2007 (dosud nerozhodnuto)

Ústavní stížnost proti usnesení rozšířeného senátu NSS – ve vztahu k územním plánům jako opatřením obecné povahy (Obec Bavory; Obec Dolní Dunajovice; Holec Stanislav, Ing.; Šolc Antonín; Michal Miroslav, Ing. NEBOJSA, občanské sdružení; Občané za ochranu kvality bydlení a životního prostředí v Troubsku, občanské sdružení Ekologický právní servis, občanské sdružení)

Usnesení IV. ÚS 1685/08 – 2. 9. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2008, č. j. 3 Aps 1/2008–151 – realizace práv občana obce

Usnesení I. ÚS 2819/07 – 15. 7. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2007, č. j. 3 Aps 5/2006–55 – realizace práv občana obce; neveřejná zasedání zastupitelstva obce

Usnesení IV. ÚS 2647/07 – 3. 7. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 9. 2007, č. j. 3 Aps 7/2006–103 – realizace práv občana obce

Usnesení I. ÚS 454/08 – 4. 6. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti postupu zastupitelstva kraje při realizaci práv občana kraje (právo vyjádřit své stanovisko), spojená s návrhem na zrušení části jednacího řádu

Usnesení Pl. 18/08 – 3. 6. 2008

Kompetenční spor mezi obcemi Dolní Novosedly a Záhoří o výkon územní působnosti nad dřívější osadou Třešně

Usnesení III. ÚS 2610/07 – 29. 2. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti rozsudku Nejvyššího

správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 Aps 6/2006–76 – realizace práv občana obce

Usnesení II. ÚS 200/08 – 26. 2. 2008

ve věci ústavní stížnosti proti postupu Zastupitelstva hl. m. Prahy v souvislosti s projednáním petice občanů

Usnesení I. ÚS 22/08 – 20. 2. 2008

ve věci návrhu na zrušení rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2007, č. j. 8 Ao 3/2007–48 (řízení o přezkumu opatření obecné povahy – usnesení zastupitelstva hlavního města Prahy č. 40/14 ze dne 14. 9. 2006, jímž byl mj. schválen návrh změny Z 1000/00 Územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy)

18/2008 Sb. (Pl. 50/06) – 20. 11. 2007

ve věci návrhu skupiny senátorů na zrušení části ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů a na zrušení přílohy č. 2

Nález Pl. ÚS 5/04 – 25. 9. 2007

ve věci návrhu Zastupitelstva Jihomoravského kraje proti 1) České republice – Ministerstvu zdravotnictví, 2) České republice – Ministerstvu financí, 3) České republice – Ministerstvu vnitra, v kompetenčním sporu mezi státním orgánem a územním samosprávným celkem, o rozsah kompetencí k zabezpečení lékařské služby první pomoci

Usnesení II. ÚS 265/07 – 6. 6. 2007

Komunální ústavní stížnost proti zahájení trestního stíhání členů zastupitelstva obce. Trestní stíhání členů zastupitelstva pro nakládání s majetkem

Usnesení IV. ÚS 671/07 – 25. 4. 2007

K aplikaci povinnosti obce podle § 35 zákona o obcích pečovat o uspokojování potřeb občanů (potřeby bydlení)

Usnesení Pl. ÚS 47/05 – 19. 2. 2007

Návrh na zrušení ustanovení § 99a zákona č. 258/2000 Sb.

Usnesení IV. ÚS 606/06 – 27. 2. 2007

Ústavní stížnost obce proti usnesení vlády ČR o převodu nepotřebného vojenského majetku

Usnesení IV. ÚS 548/06 – 27. 11. 2006

ve věci ústavní stížnosti Zlínského kraje proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení výkonu usnesení zastupitelstva kraje, kterým bylo rozhodnuto o trans-

formaci nemocnic (ve vztahu k § 99a zákona č. 258/2000 Sb.); řízení zastaveno

483/2006 Sb. (Pl. ÚS 51/06; Svazek č. 42, Nález č. 171, str. 471) – 27. 9. 2006

ve věci návrhu na zrušení zákona č. 245/2006 Sb., o veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízeních a o změně některých zákonů

Usnesení Pl. ÚS 43/03 – 23. 5. 2006

Ke stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a s rozšířenou působností

Nález III. ÚS 361/05 (Svazek č. 39, Nález č. 213, str. 267) – 24. 11. 2005

ve věci ústavní stížnosti člena zastupitelstva proti usnesení zastupitelstva – zánik mandátu člena zastupitelstva obce podle zákona o střetu zájmů

Usnesení III. ÚS 336/05 – 27. 10. 2005

Jmenování vedoucích úseků (nadržiených vedoucím odborů); výklad § 102 odst. 2 písm. g) zákona o obcích

Nález č. 211/2005 Sb. (Pl. ÚS 21/02; Svazek č. 36, Nález č. 59, str. 631) – 22. 3. 2005

ve věci návrhu na zrušení § 34 zákona o obcích (veřejná prostranství)

Usnesení III. ÚS 11/04 (Svazek č. 36, Usnesení č. 4, str. 769) – 17. 2. 2005

Kritika starostky za výkon funkce a ochrana osobnosti

Usnesení III. ÚS 179/04 – 24. 11. 2004

Ústavní stížnost proti usnesení zastupitelstva města (slučování škol) a proti postupu Ministerstva vnitra při výkonu dozoru. Samotný fakt, že zrušením školy musí děti „dojíždět“ jinam není porušením práva na vzdělání

Nález č. 568/2004 Sb. (Pl. ÚS 52/03; Svazek č. 35, Nález č. 152, str. 117) – 20. 10. 2004

Postup podle podzákonného právního předpisu po zrušení zákonného zmocnění; k možnosti zrušení takového podzákonného předpisu v těchto případech

Usnesení II. ÚS 120/03 (nepublikováno) – 5. 10. 2004

Ústavní stížnost Libereckého kraje proti předání zadlužených nemocnic

Usnesení III. ÚS 74/03 (nepublikováno) – 12. 6. 2004

Ústavní stížnost Plzeňského kraje proti předání zadlužených nemocnic

Usnesení II. ÚS 770/02 (Svazek č. 33, Usnesení č. 28, str. 495) – 5. 5. 2004

K (ne)platnosti a (ne)existenci právního předpisu (i podzákonného), který je v rozporu s ústavním pořádkem (případně který je vydán na základě neústavního zákonného zmocnění)

Nález č. 299/2004 Sb. (Pl. ÚS 38/02; Svazek č. 32, Nález č. 36, str. 345) – 9. 3. 2004

ve věci návrhu skupiny poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na zrušení části ustanovení § 11 odst. 3 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)

Nález č. 211/2003 Sb. (Pl. ÚS 5/03; Svazek č. 30, Nález č. 109, str. 499) – 9. 7. 2003

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce...

Usnesení II. ÚS 282/02 – 15. 4. 2003

Ústavní stížnost proti vyřazení ze seznamu žadatelů o byt (k aplikaci OZV o pravidlech pronájmu bytů)

Nález č. 53/2003 Sb. (Pl. ÚS 34/02; Svazek č. 29, Nález č. 18, str. 141) – 5. 2. 2003

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů

Nález II. ÚS 560/01 (Svazek č. 30, Nález č. 49, str. 25) – 1. 4. 2003

K zastupování starosty místostarostou

Nález IV. ÚS 331/02 (Svazek č. 27, Nález č. 113, str. 245) – 30. 9. 2002

Omezení dozorového zásahu ze strany státu (čl. 101 odst. 4 Ústavy); odvolání místostarostky bez předchozího zveřejnění informace o tomto bodu jednání

Nález č. 404/2002 (Pl. ÚS 1/02; Svazek č. 27, Nález č. 104, str. 167) – 13. 8. 2002

ve věci návrhu na zrušení § 19 odst. 1 zákona o krajích

Usnesení II. ÚS 18/02 (Svazek č. 25, Usnesení č. 5, str. 361) – 1. 2. 2002

K postavení Magistrátu města jako „orgánu státu“; k oprávnění správního orgánu podat ústavní stížnost

Nález III. ÚS 275/01 (Svazek č. 24, Nález č. 196, str. 471) – 13. 12. 2001

K posuzování zákonných zmocnění

Usnesení III. ÚS 458/01 – 15. 10. 2001

Ústavní stížnost obce proti rozhodnutí okresního úřadu o pozastavení účinnosti její obecně závazné vyhlášky

(k povaze rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky)

Usnesení I. ÚS 339/01 (Svazek č. 23, Usnesení č. 33, str. 383) – 5. 9. 2001

Ústavní stížnost zastupitelstva kraje; k zákonu č. 157/2000 Sb.

Usnesení II. ÚS 240/2000 – 13. 6. 2001

Ústavní stížnost proti usnesení zastupitelstva obce o odvolání z funkce člena komise. Podání dozorového podnětu není „prostředkem ochrany“ ve smyslu zákona o Ústavním soudu

Nález III. ÚS 429/2000 (Svazek č. 22, Nález č. 64, str. 71) – 19. 4. 2001

Kompetenční spor – rozhodování o odvolání proti rozhodnutí okresního úřadu v souvislosti s krajským zřízením

Nález č. 241/2001 Sb. (Pl. ÚS 55/2000; Svazek č. 22, Nález č. 62, str. 55) – 18. 4. 2001

ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách...

Usnesení III. ÚS 111/01 (Svazek č. 22, Usnesení č. 12, str. 345) – 5. 4. 2001

K pojmu veřejné prostranství

Usnesení Pl. ÚS 3/99 (Svazek č. 21, Usnesení č. 6, str. 487) – 20. 2. 2001

Souhlas obce k nakládání s komunálním odpadem

Usnesení Pl. ÚS 38/2000 (Svazek č. 20, Usnesení č. 43, str. 369–375) – 7. 12. 2000

ve věci návrhu skupiny senátorů na zrušení některých ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

Usnesení III. ÚS 643/2000 – 28. 11. 2000

K aktivní legitimaci k podání ústavní stížnosti proti rozsudku civilního soudu (nikoli zastupitelstvo obce, ale obec jako taková)

Nález II. ÚS 189/2000 (Svazek č. 20, Nález č. 157, str. 115) – 31. 10. 2000

K pojmu „orgán veřejné správy“

Nález I. ÚS 324/99 (Svazek č. 20, Nález č. 156, str. 105) – 31. 10. 2000

Orgán obce jako správní orgán

Nález I. ÚS 471/2000 (Svazek č. 20, Nález č. 140, str. 9) – 4. 10. 2000

Komunální ústavní stížnost; podmínky pro pozastavení výkonu usnesení zastupitelstva

Nález II. ÚS 559/99 (Svazek č. 18, Nález č. 57, str. 39) – 12. 4. 2000

ve věci návrhu na zrušení usnesení Poslanecké sněmovny vydaného podle původního § 62, resp. § 62a zákona č. 367/1990 Sb.

Nález č. 107/2000 Sb. (Pl. ÚS 1/2000; Svazek 18, Nález č. 51, str. 7–13) – 5. 4. 2000

ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 62 a § 62a zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Usnesení I. ÚS 422/99 (Svazek č. 16, Usnesení č. 75, str. 393) – 8. 12. 1999

K právní povaze výměru Ministerstva financí o zařazení určitého zboží do seznamu zboží s regulovanými cenami

Nález II. ÚS 485/98 (Svazek č. 16, Nález č. 173, str. 259–265) – 30. 11. 1999

K právní povaze tzv. poznámek pod čarou

Usnesení Pl. ÚS 5/98 (Svazek č. 14, Usnesení č. 32, str. 309) – 22. 4. 1999

Ke kritériím posuzování ústavnosti právních předpisů

Nález IV. ÚS 361/98 (Svazek č. 13, Nález č. 41, str. 295) – 11. 3. 1999

Spor o rozsah kompetencí státních orgánů a orgánů samosprávy

Usnesení III. ÚS 236/98 – 20. 10. 1998

Sdělení Ministerstva vnitra o způsobu vyřízení dozorového (stížnostního) podnětu není zásahem

Nález III. ÚS 243/96 (Svazek č. 8, Nález č. 61, str. 113) – 22. 5. 1997

Označení žalovaného – obecní úřad x obec

Nález I. ÚS 107/95 (Svazek 7, Nález č. 23, str. 149–152) – 4. 3. 1997

K povaze normativního aktu; podmínkou platnosti obecně závazných právních předpisů je jejich řádné vyhlášení způsobem stanoveným zákonem

Usnesení III. ÚS 246/96 (Svazek č. 6, Usnesení č. 25, str. 583) – 3. 10. 1996

Ústavní stížností se nelze navrhopat (pouze) zrušení právního předpisu

Nález č. 271/1995 Sb. (Pl. ÚS 17/95; Svazek č. 4, Nález č. 67, str. 157) – 25. 10. 1995

K porušení procedury při schvalování územního plánu jako důvod pro jeho zrušení

Nález III. ÚS 105/95 (Svazek č. 6, Nález č. 91, str. 171–176) – 3. 10. 1996

K povaze normativního aktu

Nález I. ÚS 11/95 (Svazek č. 4, Nález č. 46, str. 17) – 7. 9. 1995

K postavení obecního úřadu

Nález IV. ÚS 106/95 (Svazek č. 5, Nález č. 54, str. 421–424) – 26. 6. 1996

K povaze normativního aktu

Usnesení IV. ÚS 110/94 (Svazek č. 2, Usnesení č. 21, str. 255) – 16. 11. 1994

K návrhu obce na zrušení usnesení vlády a nařízení vlády o územním plánu

Nález II. ÚS 79/94 (Svazek č. 2, Nález č. 47, str. 75) – 26. 10. 1994

K poučovací povinnosti soudu ve vztahu k označení účastníka řízení „obec x obecní úřad“

Místní poplatky (mimo rozhodnutí uvedených v části první)

Usnesení II. ÚS 338/03 – 14. 10. 2004

Uložení povinnosti obci uhradit bezdůvodné obohacení, které vzniklo tím, že určitý pozemek zařadila jako veřejné prostranství do veřejné zeleně

Usnesení IV. ÚS 657/02 – 24. 3. 2003

Veřejné prostranství (otázka, zda pronajmutím pozemku, který je veřejným prostranstvím, nedochází k zániku možnosti neomezeného užívání)

Usnesení I. ÚS 436/01 – 10. 9. 2002

Poplatek za užívání veřejného prostranství (kdy přestává být veřejné prostranství užíváno)

Usnesení I. ÚS 350/01 – 16. 10. 2001

veřejné prostranství

Nález č. 43/2001 Sb. (Pl. ÚS 14/2000; Svazek č. 21, Nález č. 4, str. 17) – 10. 1. 2001

K místnímu poplatku za nakládání s komunálním odpadem

Usnesení I. ÚS 59/2000 – 25. 4. 2000

Podmínky pro „neomezenou přístupnost“ veřejného

prostranství (pro účely poplatku za užívání veřejného prostranství)

Usnesení I. ÚS 249/99 (Svazek č. 15, Usnesení č. 55, str. 309) – 7. 9. 1999

K místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj

Usnesení II. ÚS 228/98 – 17. 3. 1999

Započtení pohledávky vůči obci proti povinnosti uhradit místní poplatek

Usnesení IV. ÚS 226/98 (Svazek č. 13, Usnesení č. 23, str. 471) – 15. 3. 1999

K možnosti jednostranného započtení pohledávky místního poplatku na soukromoprávní pohledávku poplatníka, kterou má vůči obci

Nález I. ÚS 229/98 (Svazek č. 12, Nález č. 138, str. 2) – 10. 11. 1998

K možnosti jednostranného započtení pohledávky místního poplatku na soukromoprávní pohledávku poplatníka, kterou má vůči obci

(Obecně k možnosti započtení soukromoprávních a veřejnoprávních pohledávek viz však rovněž nálezy III. ÚS 38/05 ze dne 29. září 2005 a III. ÚS 648/04 ze dne 28. července 2005)

Dispozice s obecním majetkem

Usnesení IV. ÚS 1475/08 – 6. 10. 2008

ústavní stížnost obce Police (Vodovod Pomoraví); prokazování souhlasu zastupitelstva obce s právním úkonem obce (souhlas s členstvím v dobrovolném svazku obcí)

Usnesení IV. ÚS 439/07 – 26. 9. 2008

ústavní stížnost obce pro porušení práva na samosprávu; k oprávnění učinit prohlášení o převzetí závazku vkladu do základního kapitálu obchodní společnosti

Usnesení I. ÚS 2009/07 – 28. 2. 2008

ústavní stížnost obce proti rozsudkům civilních soudů; otázka platnosti právního úkonu učiněného bez předchozího rozhodnutí zastupitelstva / rady obce

Usnesení IV. ÚS 490/07 – 27. 2. 2008

k otázce, zda lze pro splnění podmínky zveřejnění záměru počítat dobu tohoto zveřejnění

Usnesení III. ÚS 395/06 – 3. 12. 2007

Rozhodnutí obce o majetkoprávním úkonu; nepřipustnost Ústavní stížnosti pro nevyčerpání všech prostředků ochrany, lze-li žalovat na neplatnost smlouvy (zde zastaveno řízení civilními soudy o žalobě na neplatnost / zrušení usnesení zastupitelstva obce)

Usnesení IV. ÚS 439/07 – 26. 9. 2007

Pozastavení usnesení rady obce o majetkoprávním úkonu poté, co již bylo vykonáno. K aplikaci nálezu II. ÚS 87/05 (dopady na jednání starosty)

Usnesení I. ÚS 1097/07 – 21. 8. 2007

Kdo schvaluje záměr obce disponovat s majetkem

Usnesení II. ÚS 724/06 – 8. 1. 2007

Návrh na zrušení usnesení zastupitelstva obce a vyřazení nemovitosti z vykupovaných nemovitostí (nedostatek příslušnosti Ústavního soudu)

Usnesení IV. ÚS 85/06 – 9. 11. 2006

Nepříslušnost Ústavního soudu k přezkumu rozhodnutí orgánu obce o majetkoprávním úkonu

Usnesení II. ÚS 580/03 – 8. 3. 2006

Dohoda uzavřená starostou městské části bez předchozího souhlasu rady městské části (absolutní neplatnost). Rozvedení nálezu sp. zn. II. ÚS 87/04 (starosta byl oprávněn sám jednat jen tam, kde nešlo o podstatné náležitosti smlouvy)

Usnesení II. ÚS 404/04 – 16. 2. 2006

Nezveřejnění záměru disponovat s nemovitostí. Porušení zásad pro nakládání s majetkem obce, stanovných zastupitelstvem obce

Nález II. ÚS 87/04 (Svazek č. 37, Nález č. 75, str. 63) – 11. 5. 2005

K oprávnění starosty městské části uzavřít dodatek k nájemní smlouvě bez předchozího schválení radou městské části (ústavní stížnost Městské části Praha 9); k neplatnosti takto uzavřeného dodatku

Usnesení I. ÚS 430/04 – 5. 1. 2005

Rozhodování o majetkoprávních úkonech

Usnesení IV. ÚS 501/03 – 9. 6. 2004

K aktivní legitimaci (a naléhavému právnímu zájmu) domáhat se určení neplatnosti smlouvy uzavřené obcí (pro porušení povinnosti zveřejnit záměr)

Nález IV. ÚS 290/03 (Svazek č. 32, Nález č. 34, str. 321) – 4. 3. 2004

K souhlasu obecního úřadu s uzavřením nájemní

smlouvy podle zákona č. 116/1990 Sb., je-li pronajímatelem obec

Usnesení IV. ÚS 200/03 – 19. 11. 2003

K oprávnění rady obce delegovat rozhodování o uzavírání nájemních smluv na obecní úřad (před novelou zákona o obcích)

Nález III. ÚS 721/2000 (Svazek č. 23, Nález č. 103, str. 39) – 10. 7. 2001

K oprávnění starosty obce uzavřít smlouvu o půjčce bez předchozího rozhodnutí orgánu obce; k neplatnosti takto uzavřené smlouvy

Nález IV. ÚS 576/2000 (Svazek č. 22, Nález č. 61, str. 49) – 12. 4. 2001

Avalování směny starostou bez předchozího rozhodnutí zastupitelstva či jiného orgánu obce; k neplatnosti takto učiněného ručitého prohlášení

Usnesení IV. ÚS 724/2000 – 12. 2. 2001

K platnosti právního úkonu učiněného starostou bez předchozího rozhodnutí zastupitelstva obce a otázka dobré víry jednajících osob

Usnesení II. ÚS 485/2000 – 30. 11. 2000

K možnosti napadnout ústavní stížností usnesení zastupitelstva obce o majetkoprávním úkonu

Usnesení III. ÚS 432/97 – 22. 10. 1998

K aktivní legitimaci obce k podání žaloby na neplatnost smlouvy uzavřené zájmovým sdružením, jehož byla obec členem

Místní referendum**Nález I. ÚS 101/05 – 13. 3. 2007**

ústavní stížnost Mgr. Lubice Svárovské, Milana Pánka, Marie Severinové a Přípravného výboru pro konání místního referenda proti usnesení Krajského soudu v Praze (místní referendum)

Usnesení III. ÚS 40/06 – 22. 2. 2007

Přípravný výbor pro konání místního referenda je oprávněn podat ústavní stížnost. Území obce pro konání místního referenda

Usnesení II. ÚS 706/04 – 31. 8. 2006

Konání místního referenda o otázkách v samostatné působnosti, které se „odrážejí“ při výkonu státní správy. Nelze konat „konzultativní referendum“ (pouze „decisní“), tzn. musí se jednat o záležitost, o které obec v samostatné působnosti může rozhodovat

Usnesení I. ÚS 694/05 – 28. 3. 2006

K možnosti změny osob přípravného výboru pro konání místního referenda.

Usnesení III. ÚS 88/05 (Svazek č. 36, Usnesení č. 6, str. 783) – 15. 3. 2005

Nález IV. ÚS 223/04 (Svazek č. 36, Nález č. 27, str. 319) – 9. 2. 2005

Usnesení III. ÚS 134/04 – 12. 8. 2004

Návrh na přezkum „přípisu“ krajského úřadu, jímž sdělil podatel, že k jeho podnětu nebude zahájeno dozorové řízení (proti usnesení zastupitelstva obce o konání místního referenda)

Usnesení III. ÚS 658/02 (Svazek č. 31, Usnesení č. 28, str. 365) – 11. 12. 2003

Usnesení I. ÚS 641/2000 (Svazek č. 22, Usnesení č. 16, str. 361) – 25. 4. 2001

Usnesení I. ÚS 478/01 – 12. 3. 2001

Obec jako opatrovník (např.)

Usnesení II. ÚS 995/07 – 10. 7. 2007

Nález I. ÚS 572/05 (dosud nepublikovaný) – 3. 4. 2006

Nález III. ÚS 717/01 (Svazek č. 26, Nález č. 67, str. 199) – 6. 6. 2002

Nález II. ÚS 303/01 (Svazek č. 24, Nález č. 200, str. 505) – 19. 12. 2001

Nález I. ÚS 204/2000 (Svazek č. 24, Nález č. 157, str. 157) – 25. 10. 2001

Nález I. ÚS 322/2000 (Svazek č. 24, Nález č. 150, str. 105) – 16. 10. 2001

Nález II. ÚS 27/2000 (Svazek č. 23, Nález č. 97, str. 3) – 2. 7. 2001

Usnesení III. ÚS 368/2000 (Svazek č. 19, Usnesení č. 36, str. 315) – 27. 9. 2000

K zákonu č. 172/1991 Sb.

Usnesení Pl. ÚS 84/06 – 28. 6. 2007

ve věci návrhu Obvodního soudu pro Prahu 1 na zrušení § 2a zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí

Nález I. ÚS 84/05 (Svazek č. 40, Nález č. 29, str. 233) – 1. 2. 2006

ve věci ústavní stížnosti Hlavního města Prahy proti rozhodnutí obecných soudů (práva účastníků soudního řízení, právo vlastnit majetek, nabývání majetku, komunální podniky)

Nález I. ÚS 149/03 (Svazek č. 38, Nález č. 141, str. 97) – 14. 7. 2005

K tzv. „restitucím“ podle zákona č. 87/1991 Sb.

Usnesení II. ÚS 95/05 (Svazek č. 37, Usnesení č. 14, str. 757) – 16. 6. 2005

Rybník jako stavba podle § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 172/1991 Sb.

Nález I. ÚS 653/99 (Svazek č. 19, Nález č. 123, str. 155) – 29. 8. 2000

K § 4 odst. 2 zákona č. 172/1991 Sb.

Nález II. ÚS 265/99 (Svazek č. 23, Usnesení č. 29, str. 357) – 14. 8. 2001

261/2000 Sb. (Pl. ÚS 7/2000; Svazek č. 19, Nález č. 106, str. 45) – 4. 7. 2000

Ke vztahu zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži

Nález II. ÚS 411/99 (Svazek č. 17, Nález č. 23, str. 167) – 9. 2. 2000

K aplikace zákona č. 172/1991 Sb.; tzv. historické vlastnictví obce

Nález I. ÚS 101/99 (Svazek č. 16, Nález č. 172, str. 255) – 30. 11. 1999

K okamžiku přechodu vlastnictví ve vztahu k přidělu podle dekretu č. 28/1945 Sb. a vztah k zákonu č. 172/1991 Sb.

Nález IV. ÚS 99/99 (Svazek č. 14, Nález č. 64, str. 69) – 28. 4. 1999

K okamžiku přechodu vlastnictví ve vztahu k přidělu podle dekretu č. 28/1945 Sb. a vztah k zákonu č. 172/1991 Sb.

Nález II. ÚS 423/97 (Svazek č. 12, Nález č. 127, str. 221) – 21. 10. 1998

Nabytí konfiskovaného majetku podle dekretů prezidenta

denta republiky č. 12/1945, č. 28/1945 Sb. a č. 108/1945 Sb. a vztah k zákonu č. 172/1991 Sb.

Nález IV. ÚS 346/98 (Svazek č. 12, Nález č. 122, str. 187) – 12. 10. 1998
K § 4 odst. 2 zákona č. 172/1991 Sb.

Nález IV. ÚS 87/96 (Svazek č. 8, Nález č. 87, str. 297) – 26. 6. 1997
K § 3 odst. 4 zákona č. 172/1991 Sb.

Nález IV. ÚS 147/96 (Svazek č. 7, Nález č. 38, str. 265) – 7. 4. 1997

K okamžiku přechodu vlastnického práva podle zákona č. 172/1991 Sb.; ke vztahu zákona č. 172/1991 Sb. a privatizace majetku podle zákona č. 427/1990 Sb.

Nález IV. ÚS 185/96 (Svazek č. 6, Nález č. 131, str. 461) – 29. 11. 1996

Podmínky pro přechod vlastnictví na obce podle zákona č. 172/1991 Sb. (§ 1 odst. 1)

Nález I. ÚS 177/95 (Svazek č. 6, Nález č. 115, str. 329) – 5. 11. 1996

K zákonu č. 87/1991 Sb.

Usnesení III. ÚS 124/96 (Svazek č. 5, Usnesení č. 14, str. 585) – 31. 7. 1996

K § 1 a § 2 zákona č. 172/1991 Sb.; k pojmu „zastavěný pozemek“

Nález IV. ÚS 41/95 (Svazek č. 4, Nález č. 70, str. 179) – 27. 10. 1995

K § 4 zákona č. 172/1991 Sb.

) Pozn.: Nálezy týkající se právních předpisů obcí (část první) jsou ve Sbírce zákonů publikovány zásadně ve zkráceném znění, tzn. bez odůvodnění. Plné texty nálezů jsou publikovány ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu. Nálezy publikované ve Sbírce zákonů v plných textech jsou v seznamu označeny „“.

Údaje jsou platné k 31. 12. 2008.

Plán kontrol krajů
a hl. m. Prahy na rok 2009
po odborech
(měsíční rozpis)

Kontrolující úřad	Kraj								Hlavní město Praha
	Jihočeský	Karlovarský	Liberecký	Pardubický	Vysočina	Moravskoslezský	Zlínský		
MD	leden	únor	březen	duben	květen	červen	září	říjen	říjen
MF - Odbor 17 - na úseku přezkoumávání hospodářství obcí a DSO	leden	únor	březen	duben	květen	červen	září	říjen	říjen
MF - Odbor 26 - na úseku místních poplatků	leden	únor	březen	duben	květen	červen	září	říjen	říjen
MK - pam. inspekce	leden	únor	březen	duben	květen	červen	září	říjen	říjen
MK - Odbor médií a audiovizí - na úseku periodického tisku a audiovizí	únor	březen	duben	květen	září	listopad	říjen	prosinec	prosinec
MK - Odbor umění a knihoven - na úseku vydávání neperiodických publikací	únor	březen	duben	květen	září	listopad	říjen	prosinec	prosinec
MMR - Odbor územně a stavebně správní - na úseku územního rozhodování a stavebního řádu	únor	březen	duben	květen	září	listopad	říjen	prosinec	prosinec
MMR - Odbor územního plánování - na úseku územního plánování	únor	březen	duben	květen	září	listopad	říjen	prosinec	prosinec
MO	duben	květen	únor	leden	červen	březen	říjen	září	září
MPO - Odbor živnosti	září	říjen	říjen	listopad	březen	duben	květen	květen	květen
MPSV - soc. služby	únor		duben		září	listopad			
MPSV - Pověřování k výkonu SPO	únor								
MPSV - Zprostředkování NRP	únor								
MPSV - Pověřování k výkonu SPO			duben						
MPSV - Zprostředkování NRP			duben						
MPSV - Pověřování k výkonu SPO						listopad			
MPSV - Zprostředkování NRP						listopad			

Kontrolující úřad	Kraj							Hlavní město Praha
	Jihočeský	Karlovarský	Liberecký	Pardubický	Vysočina	Moravskoslezský	Zlínský	
MPSV - Pověřování k výkonu SPO							říjen	
MPSV - Zprostředkování NRP							říjen	
MPSV - výkon státní správy - SSP	únor		duben		září		říjen	
MPSV - dávky závislé na výši příjmu v rodině - SSP		březen		květen		listopad		prosinec
MPSV - výkon státní správy - dávky SP	únor	březen	duben	květen	září	listopad	říjen	prosinec
MŠMT	březen	duben	květen	červen	říjen	září	prosinec	listopad
MZd - Odbor zdravotních služeb	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen
MZd - Odbor právní	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen
MZd - Odbor krizové připravenosti	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen
MZd - Odbor Inspektorát omamných a psychootropních látek	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen
MZe - Odbor státní správy ve vodním hospodářství a správy povodí	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen
MZe - Odbor rybnářství, myslivosti a včelařství	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen
MZe - Odbor státní správy, hospodářské úpravy a ochrany lesů	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen
MZe - Odbor koncepcí a ekonomiky lesního hospodářství	květen	červen	leden	únor	duben	březen	listopad	červen
MŽP - oblast vod, ovzduší, lesů, ochrany přírody a krajiny	květen	červen	únor	březen	duben	duben	listopad	červen
SSH - Odbor koncepce a koordinace hospodářských opatření	únor	březen	říjen	duben	květen	září	červen	listopad
MV - Odbor dozoru a kontroly veřejné správy	březen	duben	květen	červen	říjen	září	únor	listopad
MV - Odbor všeobecné správy - matriky, ověřování a státní občanství	březen	duben	květen	květen	září	říjen	listopad	prosinec
MV - Odbor všeobecné správy - přestupky	duben	květen	červen	leden	listopad	říjen	únor	září
MV - Odbor správních činností	duben	květen	červen	březen	září	říjen	únor	listopad

Kontaktní údaje na územní
oddělení dozoru odboru
dozoru a kontroly veřejné
správy

PRACOVIŠTĚ	ADRESA	TELEFON	FAX	E-MAIL
ODDĚLENÍ DOZORU PRAHA				
Praha	nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4	974 816 426	974 816 817	dozorpha@mvcv.cz
Kolín	Karlovo nám. 45, 280 00 Kolín	321 712 603	321 712 601	
Mělník	Tyršova 106, 276 01 Mělník	315 602 930	315 602 931	
Rakovník	Na Sekyře 2123, 269 01 Rakovník	313 511 643	313 511 642	
ODDĚLENÍ DOZORU ČESKÉ BUDĚJOVICE				
České Budějovice	Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice	387 722 393	387 722 434	dozorcb@mvcv.cz
Písek	Otakara Ševčíka 1943, 397 01 Písek	382 210 115	382 210 498	
ODDĚLENÍ DOZORU PLZEŇ				
Plzeň	Radobyčická 20, 301 00 Plzeň	377 169 534	377 169 427	dozorpm@mvcv.cz
Domažlice	Paroubkova 228, 334 01 Domažlice	379 768 166	379 720 293	
ODDĚLENÍ DOZORU KARLOVY VARY				
Karlovy Vary	Sokolovská 730/108a, 360 02 Karlovy Vary	352 625 199	352 629 645	dozorkv@mvcv.cz
ODDĚLENÍ DOZORU ÚSTÍ NAD LABEM				
Ústí nad Labem	Mírové nám. 36, 400 01 Ústí nad Labem	974 420 710	974 427 060	dozorul@mvcv.cz
Chomutov	nám. T.G. Masaryka 1744, 430 24 Chomutov	474 621 141	474 621 459	
ODDĚLENÍ DOZORU HRADEC KRÁLOVÉ				
Hradec Králové	Ulrichovo náměstí 810, Hradec Králové 50101	974 520 715	974 520 722	dozorhk@mvcv.cz
Trutnov	Horská 5, 541 01 Trutnov	974 539 511	974 539 513	
ODDĚLENÍ DOZORU LIBEREC				
Liberec	nám. Dr. E. Beneše 26, 460 01 Liberec	974 460 710	974 460 719	dozorlb@mvcv.cz
ODDĚLENÍ DOZORU PARDUBICE				
Pardubice	nám. Republiky 12, 530 02 Pardubice	466 859 737	466 859 735	dozorpu@mvcv.cz
Ústí nad Orlicí	Smetanova 43, 562 01 Ústí nad Orlicí	465 520 266	465 520 265	

ODDĚLENÍ DOZORU JIHLAVA				
Jihlava	Tolstého 15, 586 01 Jihlava	567 300 369	567 300 372	dozorji@mvcz.cz
Havlíčkův Brod	Štáflova 2003, 580 01 Havlíčkův Brod	569 471 147	569 471 148	
Třebíč	Bedřicha Václavka 59, 674 01 Třebíč	568 805 160	568 805 160	
ODDĚLENÍ DOZORU BRNO				
Brno	Anenská 10, 602 00 Brno 2	974 620 720	974 620 720	dozorbm@mvcz.cz
ODDĚLENÍ DOZORU ZLÍN				
Zlín	Třída Tomáše Bati 3792, 760 01 Zlín	577 012 146	577 012 145	dozorzl@mvcz.cz
Kroměříž	Husovo nám. 535/21, 767 01 Kroměříž	573 331 939	573 332 241	
Uherské Hradiště	Svatováclavská 568, 686 66 Uh. Hradiště	572 540 254	572 550 108	
ODDĚLENÍ DOZORU OLOMOUC				
Olomouc	Kosmonautů 10, 772 00 Olomouc	585 510 475	585 510 446	dozorol@mvcz.cz
Šumperk	M. R. Štefánika 20, 787 13 Šumperk	583 210 026	583 210 028	
ODDĚLENÍ DOZORU OSTRAVA				
Ostrava	Ostrčilova 4/2691, 702 17 Ostrava	974 720 720	974 720 729	dozorov@mvcz.cz

Tučně označená pracoviště jsou *sidlem* oddělení.

Ostatní pracoviště jsou *kontaktní místa* (trvale obsazená).

Pozn.: V roce 2009 připravujeme zřízení kontaktního místa **Příbram** - doporučujeme sledovat internetové stránky odboru dozoru a kontroly veřejné správy (www.mvcz.cz/odk), kde bude tato změna zveřejněna.

Plán konzultačních dnů
odboru dozoru a kontroly
veřejné správy Ministerstva
vnitřní ve věcech dozoru
na 1. pololetí roku 2009

Oddělení dozoru Praha, nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4, tel. 974 816 426

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
			14.1.	11.2.	11.3.	8.4.	13.5.	10.6.				
Beroun	Politických vězňů 20	kancelář č. 109	14.1.	11.2.	11.3.	8.4.	13.5.	10.6.				08.00 - 14.30
Hořovice	Palackého náměstí 2	zasedací místnost	28.1.	25.2.	25.3.	22.4.	27.5.	24.6.				08.00 - 14.30
Benešov	Poštovní 2079	kancelář č. 314	7.1.	14.1.	21.1.	28.1.	4.2.	11.2.	18.2.	25.2.	4.3.	08.00 - 14.30
			11.3.	18.3.	25.3.	1.4.	8.4.	15.4.	22.4.	29.4.	6.5.	
			13.5.	20.5.	27.5.	3.6.	10.6.	17.6.	24.6.			
Kutná Hora	Radnická 178	malá zasedací místnost	7.1.	21.1.	4.2.	18.2.	4.3.	18.3.	1.4.	15.4.	6.5.	08.00 - 14.30
			20.5.	3.6.	17.6.							
Čáslav	Náměstí Jana Žižky I	kancelář č. 10	28.1.	25.2.	25.3.	29.4.	27.5.	24.6.				08.00 - 14.30
Příbram	nám. T. G. Masaryka 145	kancelář č. 38	5.1.	19.1.	2.2.	16.2.	9.3.	23.3.	6.4.	20.4.	4.5.	08.00 - 14.30
			18.5.	8.6.	22.6.							
Mladá Boleslav	tř. V. Klementa 467	kancelář č. 38	28.1.	25.2.	25.3.	22.4.	27.5.	17.6.				08.00 - 14.30
Nymburk	U Staré sladovny 470	zasedací místnost	21.1.	18.2.	18.3.	15.4.	20.5.	17.6.				08.00 - 14.30
Slaný	Velvarská 136	zasedací místnost	14.1.	11.2.	11.3.	8.4.	13.5.	17.6.				08.00 - 14.30

Oddělení dozoru České Budějovice, Mánesova 3a, 370 01 České Budějovice, tel. 387 722 393

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
			13.1.	20.1.	27.1.	10.2.	17.2.	24.2.	10.3.	17.3.	24.3.	
Strakonice	Velké náměstí 216	3	13.1.	20.1.	27.1.	10.2.	17.2.	24.2.	10.3.	17.3.	24.3.	08.00 - 15.00
			31.3.	14.4.	21.4.	28.4.	12.5.	19.5.	26.5.	9.6.	16.6.	
			23.6.	30.6.								
Prachatice	Vodňanská 329	208	13.1.	20.1.	27.1.	10.2.	17.2.	24.2.	10.3.	24.3.	31.3.	08.00 - 15.00
			14.4.	28.4.	12.5.	26.5.	9.6.	30.6.				
Tábor	Husovo nám. 2938	409	13.1.	17.2.	17.3.	21.4.	19.5.	16.6.				09.00 - 15.00
Český Krumlov	Plešivec 251	104	20.1.	24.2.	24.3.	28.4.	26.5.	23.6.				08.00 - 15.00
Jindřichův Hradec	Na Hradbách 43/1	10	8.1.	5.2.	5.3.	2.4.	7.5.	4.6.				09.00 - 15.00

Oddělení dozoru Plzeň, Radobyčická 20, 301 00 Plzeň, tel. 377 169 432

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum								Čas
			12.1.	2.2.	9.3.	6.4.	11.5.	8.6.			
Klatovy	Randova 167	204	12.1.	2.2.	9.3.	6.4.	11.5.	8.6.			08.00 - 15.00
Tachov	T.G.Masaryka 1326	409	19.1.	16.2.	16.3.	20.4.	18.5.	15.6.			08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Karlovy Vary, Sokolovská 730/108A, 360 02 Karlovy Vary

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum								Čas
			29. 1.	26. 2.	26. 3.	30. 4.	28. 5.	25. 6.			
Sokolov	Karla Hynka Máchy 1266	3. patro	29. 1.	26. 2.	26. 3.	30. 4.	28. 5.	25. 6.			08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Ústí nad Labem, Mírové nám. 36, 400 01 Ústí nad Labem, tel. 974 420 710

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
			7.1.	14.1.	21.1.	28.1.	4.2.	11.2.	18.2.	25.2.	4.3.	
Louny	Pod nemocnicí 2381	53	11.3.	18.3.	25.3.	1.4.	8.4.	15.4.	22.4.	29.4.	6.5.	08.00 - 15.00
			13.5.	20.5.	27.5.	3.6.	10.6.	17.6.	24.6.			
Děčín	Lázeňská 1268	1.08	7.1.	21.1.	4.2.	18.2.	4.3.	18.3.	1.4.	15.4.	29.4.	08.00 - 15.00
			13.5.	27.5.	10.6.	24.6.						

Oddělení dozoru Hradec Králové, Ulrichovo náměstí 810, 501 01 Hradec Králové, tel. 974 520 715

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
			5.1.	12.1.	19.1.	26.1.	2.2.	9.2.	16.2.	23.2.	2.3.	
Náchod	Palachova 1303	246	9.3.	16.3.	23.3.	30.3.	6.4.	20.4.	27.4.	4.5.	11.5.	08.00 - 15.00
			18.5.	25.5.	1.6.	8.6.	15.6.	22.6.	29.6.			
Rychnov n/K.	Havlíčkova 136	221	5.1.	12.1.	19.1.	26.1.	2.2.	9.2.	16.2.	23.2.	2.3.	08.00 - 15.00
			9.3.	16.3.	23.3.	30.3.	6.4.	20.4.	27.4.	4.5.	11.5.	
			18.5.	25.5.	1.6.	8.6.	15.6.	22.6.	29.6.			
Jičín	Revoluční 1076	přízemí	5.1.	12.1.	19.1.	26.1.	2.2.	9.2.	16.2.	23.2.	4.3.	08.00 - 14.00
			11.3.	18.3.	25.3.	1.4.	8.4.	15.4.	22.4.	29.4.	6.5.	
			13.5.	20.5.	27.5.	3.6.	10.6.	17.6.	24.6.			

Oddělení dozoru Liberec, nám. Dr. E. Beneše 26, 460 01 Liberec, tel. 974 460 710, 482 710 261

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
Česká Lípa	Děčínská 389	55	7.1.	14.1.	21.1.	28.1.	4.2.	11.2.	18.2.	25.2.	4.3.	09.00 - 15.00
			11.3.	18.3.	25.3.	1.4.	8.4.	15.4.	22.4.	29.4.	6.5.	
			13.5.	20.5.	27.5.	3.6.	10.6.	17.6.	24.6.			
Semily	Bitouchovská 1	232	12.1.	9.2.	9.3.	11.5.	8.6.					09.00 - 15.00

Oddělení dozoru Pardubice, nám. Republiky 12, 530 02 Pardubice, tel. 466 859 737

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
Chrudim	Pardubická 67	malá zased. míst.	5.1.	2.2.	2.3.	6.4.	4.5.	1.6.				08.00 - 15.00
Svitavy	Milady Horákové 10	104	7.1.	4.2.	4.3.	8.4.	6.5.	3.6.				08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Jihlava, Tolstého 15, 586 01 Jihlava, tel. 567 300 369

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
Pelhřimov	Masarykovo nám. 3	zasedací místnost	19.1.	16.2.	16.3.	20.4.	18.5.	15.6.				08.00 - 15.00
Bystřice nad Pernštejnem	Masarykovo nám. 57	zasedací místnost	14.1.	18.2.	25.3.	22.4.	20.5.	17.6.				08.00 - 15.00
Nové Město na Moravě	Vratislavovo nám. 103	velká zased. míst.	5.1.	4.2.	2.3.	1.4.	4.5.	3.6.				08.00 - 15.00
Velké Meziříčí	Radnická 1/29	obřadní síň	19.1.	23.2.	23.3.	20.4.	18.5.	22.6.				08.00 - 15.00
Žďár nad Sázavou	Žižkova 227/1	zasedací místnost	7.1.	4.2.	4.3.	8.4.	6.5.	3.6.				08.00 - 15.00
Moravské Budějovice	nám. Míru 31	226	12.1.	2.2.	2.3.	6.4.	4.5.	1.6.				08.00 - 15.00
Humpolec	Horní nám. 300	velká zased. míst.	5.1.	19.1.	2.2.	16.2.	2.3.	16.3.	6.4.	20.4.	4.5.	09.00 - 15.00
			18.5.	1.6.	15.6.							
Pacov	nám. Svobody 1	zasedací místnost	7.1.	4.2.	4.3.	1.4.	6.5.	3.6.				08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Brno, Anenská 10, 602 00 Brno 2, tel. 974 620 720, 543 213 089

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
Znojmo	Náměstí Armády 8	613	5.1.	7.1.	12.1.	14.1.	19.1.	21.1.	26.1.	28.1.	2.2.	08.00 - 16.30
			4.2.	9.2.	11.2.	16.2.	18.2.	23.2.	25.2.	2.3.	4.3.	
			9.3.	11.3.	16.3.	18.3.	23.3.	25.3.	30.3.	1.4.	6.4.	
			8.4.	15.4.	20.4.	22.4.	27.4.	29.4.	4.5.	6.5.	11.5.	
			13.5.	18.5.	20.5.	25.5.	27.5.	1.6.	3.6.	8.6.	10.6.	
			15.6.	17.6.	22.6.	24.6.	29.6.					
Vyškov	Nádražní 7	218	14.1.	27.1.	11.2.	24.2.	11.3.	24.3.	8.4.	21.4.	13.5.	08.00 - 15.00
			26.5.	10.6.	23.6.							
Blansko	Náměstí Republiky 1	104	21.1.	18.2.	18.3.	15.4.	20.5.	17.6.				08.00 - 15.00
Kyjov	Masarykovo náměstí 30	21	28.1.	25.2.	25.3.	22.4.	27.5.	24.6.				08.00 - 15.00

Oddělení dozoru Zlín, tř. Tomáše Bati 3792, 760 01 Zlín, tel. 577 012 146

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
			5.1.	7.1.	12.1.	14.1.	19.1.	21.1.	26.1.	28.1.	4.2.	
Vsetín	Mostecká 303	408	9.2.	11.2.	16.2.	18.2.	23.2.	25.2.	2.3.	9.3.	11.3.	10.00 - 15.00
			16.3.	18.3.	23.3.	25.3.	30.3.	6.4.	13.4.	15.4.	20.4.	
			22.4.	27.4.	29.4.	4.5.	6.5.	13.5.	18.5.	20.5.	25.5.	
			27.5.	1.6.	3.6.	8.6.	15.6.	17.6.	22.6.	24.6.	29.6.	

Oddělení dozoru Olomouc, tř. Kosmonautů 10, 772 00 Olomouc, tel. 585 510 475

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
			12.1.	26.1.	9.2.	23.2.	9.3.	23.3.	6.4.	20.4.	11.5.	
Přerov	Smetanova 7	215	25.5.	15.6.	29.6.							8.00 - 15.00
Prostějov	nám. Spojenců 13	119	14.1.	28.1.	4.2.	25.2.	11.3.	25.3.	8.4.	22.4.	6.5.	8.00 - 15.00
			20.5.	3.6.	17.6.							
Jeseník	Karla Čapka 1147	248A	14.1.	28.1.	4.2.	25.2.	11.3.	25.3.	8.4.	22.4.	6.5.	10.00 - 14.30
			20.5.	3.6.	17.6.							

Oddělení dozoru Ostrava, Ostrčilova 4/2691, 702 17 Ostrava, tel. 974 720 720

Konzultační místo	Adresa	Číslo místnosti	Datum									Čas
			16.1.	20.2.	20.3.	17.4.	22.5.	19.6.				
Bruntál	Nádražní 20	344	14.1.	28.1.	11.2.	25.2.	11.3.	25.3.	15.4.	29.4.	13.5.	08.00 - 15.00
			27.5.	10.6.	24.6.							
Nový Jičín	Derkova 3/969	4	13.1.	27.1.	10.2.	24.2.	10.3.	24.3.	14.4.	28.4.	12.5.	08.00 - 15.00
			26.5.	9.6.	23.6.							
Frýdek-Místek	Frýdek-Místek, Bahno	20	15.1.	29.1.	12.2.	26.2.	12.3.	26.3.	16.4.	30.4.	14.5.	08.00 - 15.00
			28.5.	11.6.	25.6.							
Opava	Hrnčířská 17 (objekt PČR)	7	2.1.	9.1.	23.1.	6.2.	13.2.	27.2.	6.3.	13.3.	27.3.	08.00 - 15.00
			3.4.	10.4.	24.4.	15.5.	29.5.	5.6.	12.6.	26.6.		

Pozor: Změna adresy konzultačního místa Opava: Přemístěno z Bezručova náměstí 14 na Hrnčířskou ul. č. 17 (objekt Policie ČR)

Kontakt na sídlo odboru:

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy MV, náměstí Hrdinů 3, 140 21 Praha 4
tel.: 974 816 411; fax: 974 816 816; e-mail: odbordk@mvcz.cz;

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy na internetových stránkách:
<http://www.mvcz.cz/odk>

PŘEHLED
PŮSOBNOSTI
VYBRANÝCH
ODBORŮ
MINISTERSTVA
VNITRA PRO
POSKYTOVÁNÍ
METODICKÉ
POMOCI OBCÍM

- 1. Volby a místní referendum**
odbor všeobecné správy
www.mvcr.cz/clanek/odbor-vseobecne-spravy.aspx
e-mail: volby@mvcr.cz, tel. 974 817 378,
fax 974 816 873
- 2. Obecní policie**
odbor bezpečnostní politiky
www.mvcr.cz/clanek/odbor-bezpecnostni-politiky.aspx
e-mail: obp@mvcr.cz, tel. 974 832 282,
fax 974 833 509
- 3. Zákon o úřednících územních samosprávných celků**
výklad zákona č. 312/2002 Sb.
odbor dozoru a kontroly veřejné správy
www.mvcr.cz/odk
e-mail: odbordk@mvcr.cz, tel. 974 816 411,
fax 974 816 816
- 4. Právní úprava zákona o obcích – obecně ke všem otázkám**
odbor dozoru a kontroly veřejné správy
www.mvcr.cz/odk
e-mail: odbordk@mvcr.cz, tel. 974 816 411,
fax 974 816 816
- 5. Rozhodování o odvoláních proti rozhodnutím krajských úřadů o odvodech za porušení rozpočtové kázně (§ 22 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)**
odbor dozoru a kontroly veřejné správy
www.mvcr.cz/odk
e-mail: odbordk@mvcr.cz, tel. 974 816 411,
fax 974 816 816
- 6. Metodická pomoc k aplikaci zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, pro přístup k informacím z oblasti samostatné působnosti obcí a krajů (+ rozhodování o odvolání podle § 16 a stížnostech podle § 16a v případech krajů poskytujících informace ze samostatné působnosti)**
odbor dozoru a kontroly veřejné správy
www.mvcr.cz/odk
e-mail: odbordk@mvcr.cz, tel. 974 816 411,
fax 974 816 816
- 7. Správní řád**
odbor legislativy a koordinace předpisů
www.mvcr.cz/clanek/odbor-legislativy-a-koordinace-predpisu.aspx
- 8. Elektronická adresa pro dotazy k problematice eGovernmentu**
e-mail: egoncentrum@mvcr.cz

